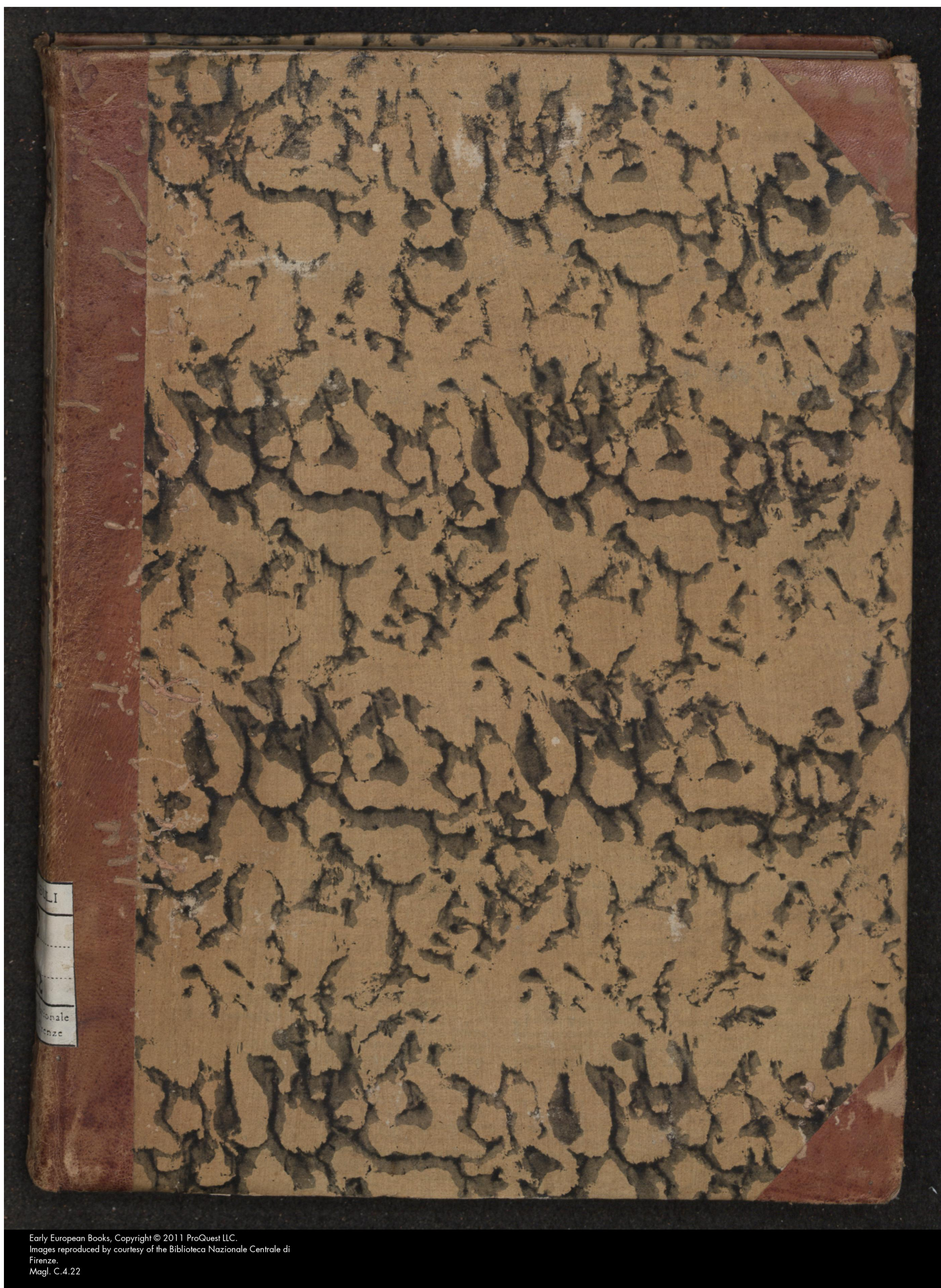
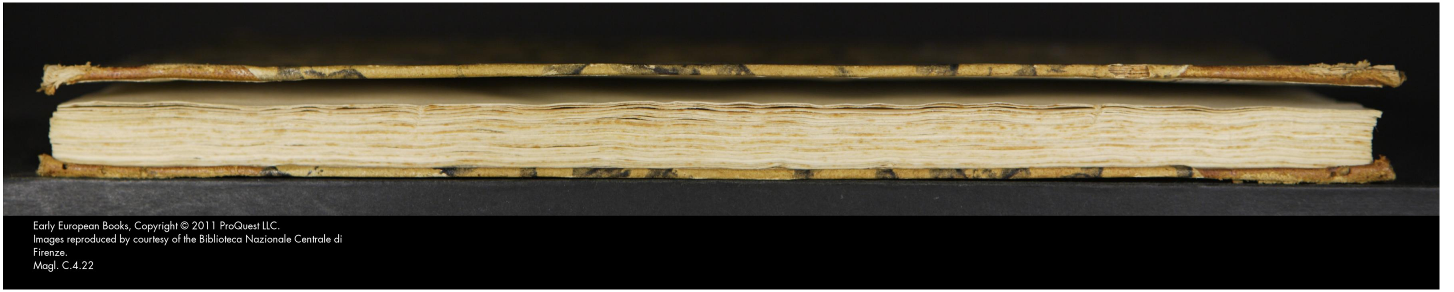

XXII.
Fascic. temp. Ven. 1479.
INCUNABULI
C
4
22

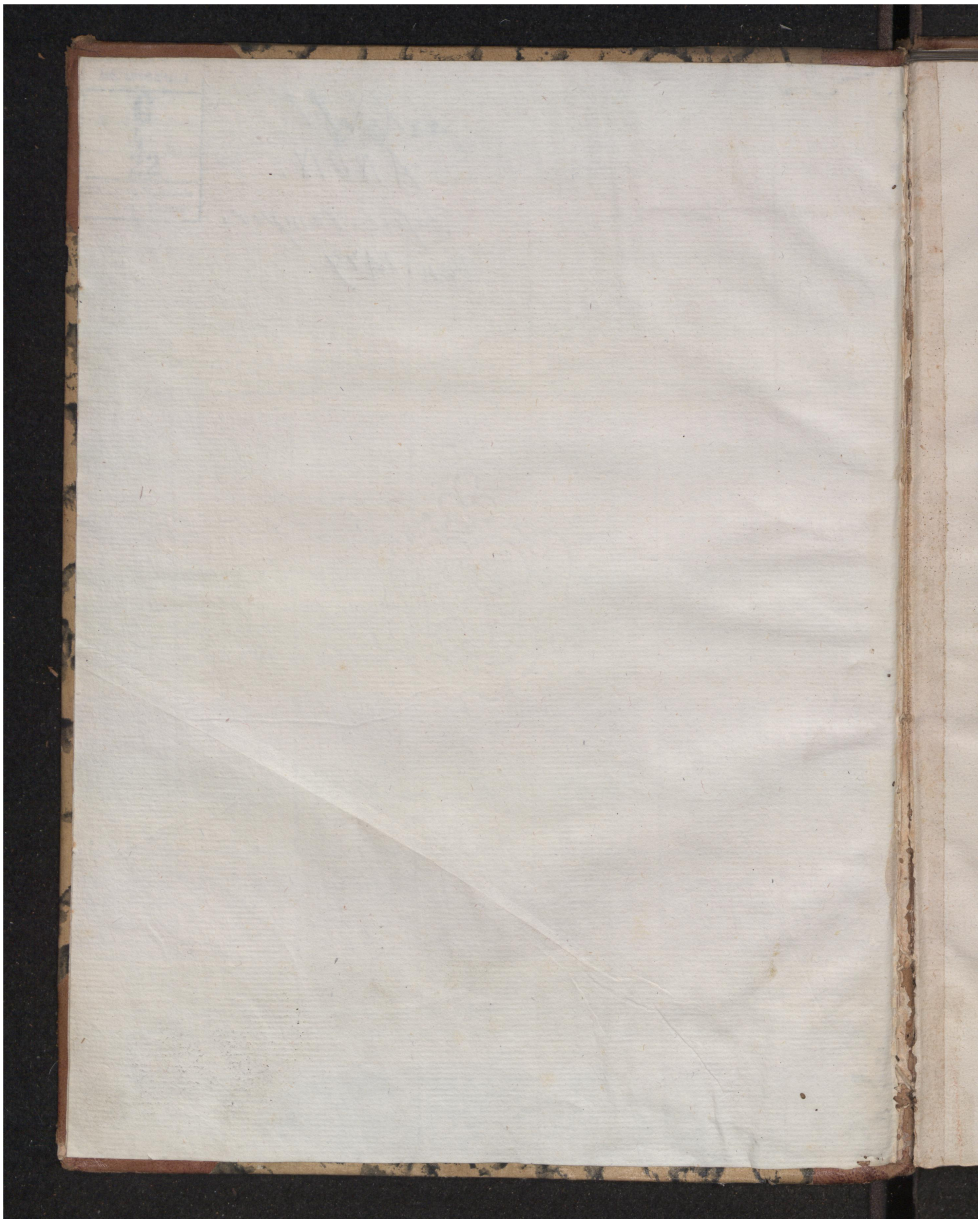

XXVI.
ANON.
Fascic. tempor.
Ven. 1479

¶ Tabula breuis ⁊ vtilis super libello quodã q̄ dicitur fasciculus tēpoꝝ: ⁊ vbi inuenitur punctus ante numeꝝ est in p̄mo latere: vbi vero post in secũdo latere: incipit felicit̄.

Abacuc pp̄ha minor ·15
Abacuc martyr 32·
Abdias pp̄ha 12·
Abdon iudex 9 8·
Abdon ⁊ sennes martyres ·32
Abdo pp̄ha ɔtra ieroboã 9·
Abel primus martyr innocēs 2·
Abessan iudex israel bonus 8·
Abya rex iuda ·10
Abiathar pōtifex gloriosus ·9
Abiu filius aaron ·7
Abimelech iudex israel malus ·8
Abisue pontifex ·8
Abiuth dux filius zorobabel ·17
Abraham nascitur inchoans tertiã etatem 5·
Abraham moritur ·6

A c

Achas rex iuda ·13
Achelbold⁹ ep̄s vintonieñ. ·52
Achias silonites pp̄ha ·9
Achymaas fili⁹ sadoch pōtifex ·9
Achimelech sacerdos dñi ·9
Achim rex 19·
Achis siluius rex albanus 9·
Achitob pontifex ·9
Achitob sacerdos ·9
Achitob pontifex ·13
Acies ignee sup hierusalē ·21
Acies ignee vise sunt in celo ·40
Achō ciuitas fortissima capit̄ 59·

A d

Ada vel oda vxor lamech ·3
Adam p̄mus homo format̄ 2·
Adam moritur ·3
Adamarus vir sanctus ·51
Additio annoꝝ ezechie regis 13·
Adeodatus papa 43·
Adelbertus vir sanctus ·52
Adelbertus ep̄s meteñ. 53·
Ado vir religiosus 42·
Adolphus impator ·60
Adrianus helizeus impator ·29
Adrianus papa primus ·47
Adrianus papa secundus 49·
Adrianus papa tertius 49·
Adrianus papa quartus 56·
Adrianus papa quintus ·59
Adrian⁹ cronogr̄ph⁹ ⁊ mōch⁹ 54·

A f

Affricanus scipio roman⁹ ·21
Affricanus iulius ·32

A g

Agmennon rex grecoꝝ 8·
Agar famula sare 5·
Agapitus martyr 32·
Agapitus martyr ·33
Agapes 33·
Agapitus papa primus 39·
Agapitus papa secundus 51·
Agericus virdunensis ep̄s ·40
Aggeus pp̄hat ·16
Aggeus increpat populũ ·17
Agilte⁹ p̄m⁹ rex sichioicoꝝ ·5
Agilis abbas scũs 42·
Agilolphus ep̄s colonieñ. 45·
Agatho papa 43·
Agatha virgo ⁊ martyr ·32
Agnes virgo ⁊ martyr 33·
Agricola martyr 33·
Agrippa siluius rex Italie ·11

A h

Ahab rex israel idolatra 10·
Ahialon iudex 8·
Ayadan⁹ ep̄s 42·
Aymundus rex anglie ·49

A l

Alanus doctor vniuersalis ·60
Alba siluius rex albanie 9·
Albertus magn⁹ 58·
Albertus impator ·60
Albertus impator 63·
Albert⁹ p̄riar. hierosolimoꝝ 57·
Albinus martyr 33·
Albinus vir sanctus 38·
Albinus andegaueñ. ep̄s 45·
Albo abbas floriaceñ. 52·
Alchin⁹ de genere sacerdotali 21·
Alcibiades socraticus 17·
Alchoranus lex machometi ·42
Alchuuin⁹ vir doctissim⁹ 46·
Alexius vir sanctus ·35
Alexander nascitur 18·
Alexander magnus regnat 19·
Alexãder vel Iāne⁹ pōtifex 22·
Alexander rex sirie ·22
Alexãdra ī linea ponti. ·23
Alexander medicus ·30
Alexander magister origenis 30·
Alexander mamee impator 31·
Alexander ep̄us ierosolimorum martyr ·32
Alexander ·33
Alexãder ep̄s alexãdrie ·34
Alexãder ō halis doctor 58·
Alexander de villa dei ·59
Alexander papa p̄mus ·29
Alexander papa secundus ·54
Alexander papa tertius 56·
Alexander papa quartus ·59
Alexander papa quintus 62·
Alexandria martyr ·36
Almania ·51
Almericus hereticus 57·
Alphonsus rex castelle ·59
Altinus discipul⁹ sancti petri 27·

A m

Amalech delet̄ p saul ·9
Aman⁹ ep̄s aureliaceñ 36·
Amãdus vir sanctus ep̄s ·40
Amarias sacerdos ·9
Amarias pontifex 17·
Amathus exulatur ·44
Amazonũ siue massagetarum regnum oritur 4·
Amazones sunt mulieres 8·
Amazias rex iuda ·12
Ambrosi⁹ romanus doctor ·35
Amelius comes aluerneñ. 47·
Amic⁹ ⁊ herican⁹ martyres 47·
Amictus rex assirioꝝ 7·
Aminadab princeps iuda ·7
Aminius ꝓcurator iudee ·25
Amithus rex assirioꝝ 6·
Amon filius loth 5·
Ammon monachus ·36
Amon rex iuda 14·
Amos pp̄heta 12·
Amos pater 3000 monachoꝝ 34·
Amram filius caath 6·
Amri rex israel 10·

A n

Anacletus papa ⁊ martyr 28·
Ananias ·15
Anastasia virgo 33·
Anastasius impator hēticus ·38
Anastasius imperator· ·45
Anastasius papa primus ·36
Anastasius papa secundus ·38
Anastasius papa tertius 56·
Anastasius 50·
Anatholia virgo martyr ·32
Anatholius ep̄s ɔstãtino. ·37
Anaxagoras ·17
Ancelm⁹ ep̄s cãtuarieñ. ·54
Ancilla ·36
Anchises pater enee ·8
Ancus rex romanoꝝ ·15
Andreas apostolus 27·

Andoen⁹ rothomageñ· ·44
Anelinus martyr 31·
Anfrid⁹ eps traiecteñ· 52·
Anglia que ꝛ britania capit ·9
Anglia ad fidez ↄuertitur 30·
Anglia in flore 37·
Anicetus papa ·30
Annona de celo pluit 48·
Annona de celo pluit 52·
Antharus rex assyrioꝝ 8·
Antheros papa ꝛ martyr ·32
Antigon⁹ rex assyrioꝝ ·19
Antigonus pontifex 23·
Anthiochia ciuitas condit ·19
Anthiochia subuertitur 40·
Anthiochus sother rex syrie 19·
Anthiochus theos rex 19·
Anthiochus gallericus rex ·20
Anthioch⁹ magnus rex syrie 20·
Anthiochus epifanis rex syrie 21·
Anthiochus eupator rex 21·
Anthiochus adolescēs rex ·22
Anthioch⁹ emissenus rex 22·
Antonia virgo ·33·
Antonius pius imperator 29·
Antoni⁹ caracalla imꝑator 31·
Antonius macrin⁹ imperator 31·
Antonius abbas ·34
Antony abbatis corp⁹ inuenit ·39
A o
oth iudex quartus 7·
A p
ppolonia virgo ꝛ martyr ·32
Appollo delphicus 6·
Appollinaris ierapo· eps 30·
Appollinaris martyr 27·
Appius· claudius consules ·20
Aptheros rex crete ·7
Apulei⁹ ꝛ hermes phi 18·
A q
quaꝝ inundatio maxima ·61
Agla secūdus interꝑs biblie 29·
Agsgrani īstituit ꝑegrina 47·
A r
aron nascitur ·7
Aaron ꝑmus pontifex ·7
Araz a quo syri ·4
Araz fili⁹ thare frat abrahā 5·
Aram ꝑnceps iuda ·7
Arator poeta ·39
Arbatus ꝑmus rex medoꝝ 12·
Archadius imperator ·36
Archela⁹ magister socratis ·17
Archela⁹ filius herodis 24·
Archesios phus 19·
Archita magister platonis 17·
Arcturus rex britānie 37·
Aremul⁹ siluius rex italie 11·
Argus rex argiuoꝝ 6·
Aristarcus ꝛ prisc⁹ martyres ·28
Aristides phus ·29
Aristoteles audit platonē ·18
Aristoteles famosus habet 18·
Aristobolus iudeus perypa· 21·
Aristobol⁹ ꝑmus rex sacerdos 22·
Armamitre rex assyrioꝝ ·6
Armilius siluius rex italie 12·
Arnulphus epus turonē 38·
Arnulphus dux lothoringie ·43
Arnulphus archieps lugdu· 54·
Arphaxat filius sem ·4
Arphaxat rex medoꝝ 16·
Arrius rex assyrioꝝ 5·
Arrius hereticus ·34
Arsam⁹ qui ꝛ argus rex 18·
Artabanus rex ꝑsarum 17·
Artharxerses rex persaꝝ 17·
Arthemonis heretic⁹ ·31
Artifices libroꝝ impssores ·64
A s
a sa ·10
Asaph ·9
Asca 33·
Ascanius rex italie ·9
Ascatades rex assyrioꝝ ·7
Aser filius iacob ·6
Assaradon rex assyrioꝝ 13·
Assenes filius gomer 3·
Assuerus rex persaꝝ ·18
Assumptio beate virginis 26·
Assur: a quo assyry ·4
Astorius martyr 31·
Astronomi maximi 60·
A t
thalia vxor ioram ·11
Athanasius eps alexādrie ·34
Athenas cicrops condidit 6·
Athenienses sub magistratu ·9
Athlas astrolog⁹ magnus 6·
Attalus fundanentū ecclesie ·30
Attila rex hunoꝝ 36·
Attilius regul⁹ ↄsul roman⁹ ·20
A u
udecius subdiaconus ·31
Auentinus silui⁹ rex italie ·12
Augustus imperator 23·
Augustinus eps floret 35·
Augustin⁹ venerabilis ·41
Auitus abbas aurelianē 38·
Auit⁹ abbas carnotenē ·39
Aulus roman⁹ ·22
Aurea abbatissa sancta 42·
Aurelius imperator 31·
Aurelianus imparator ·33
Austregisil⁹ epus luthuri· ·28
Austregisilus bituriceñ· 41·
A z
zael rex syrie ·11
Azarias filius obeth ·10
Azarias pontifex 11·
Azarias vel ozias rex iuda 12·
Azarias pontifex 51·
Azarias ꝑpheta ·15
Azarias filius achimaas 10·
Azor de tribu iuda ·18
aasa rex israel 10·
Babilon destruit· ·16
Babilonia noua ↄdit 16·
Babillus martyr ·33
Balaam ꝑphetat ꝛ occidit ·7
Bala concubina iacob ·6
Balcus rex assyrioꝝ 6·
Balthazar rex babilonie ·16
Barbara virgo ꝛ martyr 31·
Bardo vir sanctus 53·
Barlaā heremita ·35
Barnabas coapostolus pauli 27·
Bartholomeus apostolus 27·
Bartolus ꝛ Baldus legiste ·62
Baruch ꝑpheta ·15
Basilides ·33
Basilius cū septez mar· 33·
Basilius magnus doctor ·35
Basolus abbas ·40
Bathildis regina francie ·44
Batuel filius nachor 5·
B e
eda venerabilis doctor 44·
Begardi multi ↄbusti sunt 60·
Bella atheniensium 17·
Bella socialia oriuntur 22·
Bella continua 21·
Bella intestina ·23
Bella ciuilia incipiūt ·23
Bella plura in diuer ꝑtib⁹ 63·
Belluz marcomanicum ·30
Bellum francoꝝ ꝛ angloꝝ ·61
Bellisarius pricius comes ·39
Belocus rex assyrioꝝ ·6
Belus ꝑmus rex assyrioꝝ ·5
Benadab rex syrie 10·
Benadab filius azaelis rex ·12
Benedict⁹ primus papa 40·
Benedidict⁹ secūdus papa ·44
Benedict⁹ tertius papa ·49

Benedictꝰ quartus papa ·50
Benedictus quintus papa 51·
Benedictus sextus papa ·25
Benedictus septimus papa ·52
Benedictus octauꝰ papa ·53
Benedictus nonus papa ·53
Benedictus decimus papa ·54
Benedictꝰ vndecimus papa ·60
Benedictꝰ duodecimꝰ papa 60·
Benedictꝰ tredecimꝰ papa ·62
Benedictus iunior 39·
Benedictus pater maximꝰ ·39
Beniamin filius iacob ·9
Berengarius primꝰ impator 50·
Berengarius secūdꝰ impator 50·
Berengariꝰ tertiꝰ impator 51·
Berengariꝰ quartꝰ impator 51·
Berēgariꝰ eps turoneñ. ·54
Bernardinꝰ frater minor 63·
Bernardꝰ incipit clarescē 55·
Bernardus canonizatur 56·
Berta martyr ꝛ abbatissa ·44
Beruo abbas ·50
Beruo augiens 53·

B i
yas vnꝰ de 7 sapientibꝰ 13·
Bigamia ·3
Bizantium ciuitas ɔditur 14·

B o
occi pontifex ·8
Boccius vir ɔsularis 38·
Boemia ad fidē ɔuertitur ·51
Boemia fit regnum 56·
Boemia vastatur ·63
Boemie dux zeptineus ·53
Boleslaus filius zeptinei ·51
Bonifacius 33·
Bonifacius primus papa 36·
Bonifacius secundus papa ·39
Bonifacius tertius papa 41·
Bonifacius quartus papa 41·
Bonifacius quintus papa ·42
Bonifacius sextus papa 45·
Bonifacius septimus papa ·50
Bonifacius octauus papa ·52
Bonifacius nonus papa ·62
Bonifaciꝰ archyeps magūcie 45·
Bonꝰ vel donnꝰ secūdꝰ papa ·52
Bonus xp̄ianus morit̃ 58·
Boos filius salomon 7·
Bos in egipto ꝛc̃. ·7

B u
lgaroꝝ regnum oritur ·44
Bulgarorum rex ꝛc̃ 49·
Burgundiones orti sunt ·24
Burgundi fiunt xp̄iani ·35
Bus de quo balaam 5·

B r
randanꝰ i scotia claret ·40
Braulio eps 41·
Briccius eps turoneñ. ·36
Brigitta vidua 61·
Brigida claret in scotia ·38
Bruno archyepus colonieñ. 51·
Bruno colonieñ. p̄mꝰ carthu. 54·
Brutus consul romanus ·17
aath filius leui 6·
Caleucus vir ·14
Calistenes philosophꝰ ·19
Calixtus primus papa 31·
Calixtus secundus papa 55·
Calixtꝰ tertius papa ·64
Calmana soror ꝛ vxor cayn 2·
Calocerius martyr 29·
Calopedius martyr 31·
Cham filius noe 3·
Cambises filius Ciri 16·
Camillus romanus dictator ·18
Campanus doctor ·53
Chanaam filius cham ·4
Cancianus eps turoneñ ·28
Cancianus rothoneñ. 38·
Caput iohis baptiste ꝛc̃. ·46
Caput sancti gregorij 49·
Carannus martyr ·28
Caritas virgo 29·
Charitas refrigiut valde 49·
Carmentis filia euandri ·8
Carpentus siluiꝰ rex Italie 10·
Carpoforus martyr ·33
Carthago prima conditur 8·
Carthago iterꝝ conditur ·9
Carthago deletur ·22
Carus impator ·33
Casaria regina persarꝝ 43·
Cassiodorꝰ gloriosus vir ·39
Cassius narnieñ. eps 39·
Castorius cum vxore 33·
Castulus 33·
Catafrige heretici oriuntur 30·
Cathilina famosus tyrannus ·23
Cathina conditur 13·
Cathmus condidit thebas 7·
Catho nominatissimus 23·
Causa humane malicie 61·
Cayn filius adam malus 2·

C c
ecilia virgo ꝛ martyr 31·
Cedar filius ismael 5·
Celestinus papa primus 36·
Celestinꝰ papa secūdus ·56
Celestinus papa tertius 57·
Celestinus papa quartus 58·
Celestinus papa quintus 59·
Celius quintus romani 22·
Cellum filius mesraym ·4
Celsus martyr 27·
Celum ardere visum est 39·
Cenobium in caturcensi ·46
Cerdo hereticus 29·
Cherinthus heresiarcha ·28
Cesarius diaconus 32·
Cesarius 33·
Cethim filius yuan ·4
Cethura vxor abrahe 5·

C i
icero marcus tullius ·23
Chilianus episcopus sanctus ·44
Chyonia 33·
Ciprianus doctor gloriosus ·32
Ciprianus amsilieñ. eps ·37
Ciricus martyr 31·
Cirus cōstantinopolita. eps 45·
Cyrus rex persarum ·16
Cyrillus eps alexandrie 36·
Cyrillus vir sanctus ·49
Cyrilla virgo ꝛ martyr 32·
Ciuitas dei ꝛ mundi 2·

C l
laudia martyr 32·
Claudius impator 26·
Claudius quintillus impator 32·
Claudianus ·35
Claudianus poeta ·36
Claudius martyr ·35
Claudius eps vienneñ. ·39
Clemēs papa ꝛ martyr p̄mus ·28
Clemens papa secundus 53·
Clemēs papa tertius ·57
Clemens papa quartus ·59
Clemens papa quintus ·60
Clemens papa sextus ·61
Clemens papa septimus ·62
Clemens alexandrinus p̄hus 30·
Clementinarꝝ liber publicat̃ 60·
Cleopatra filia antiochi 20·
Cleopatra regina egipti 23·
Cletus papa ꝛ martyr ·28
Clodoaldus filius regis frāc. ·59
Clodoneus rex francorum 43·
Clodoneꝰ xp̄ianꝰ p̄mus rex frā. 58·
Cluniacū monasteriū famosū ·50

C o
obares philosophus 18·
Codex editur ·37

Codrus rex atheniensiū ·9
Colchines rhodū ꝯdiderūt ·6
Colonia construitur 35·
Colonie tempestas orit̄ ·40
Colosus corruit 20·
Colūbanus pater venerabilis ·40
Colūba virgo ⁊ martyr ·33
Cometa apparuit 34·
Cometa apparuit ·41
Cometa apparuit 48·
Cometa apparuit ·60
Cometa apparuit 62·
Cometa apparuit ·64
Comes murieñ· ·56
Comitatus blesenſ orit̄ ·50
Commodus impator 30·
Compostelle ecclesia ·48
Cōponius ꝓcurator iudee 24·
Concilium antiochenū ·33
Concilium cartaginēse 36·
Concilium aurelianēse 38·
Concilium generale 45·
Concilium lateranense ·58
Concilium lugdunense ·59
Concilium viennense ·60
Concilium pisanuz 62·
Concilium constantiense ·63
Concilium basiliense 63·
Concordia martyr 32·
Cōcordius subdiaconꝰ ⁊ mar· ·30
Concupiscentia aurium ·3
Concupiscentia oculoꝝ ·3
Concupiscētia carnis ·3
Cōditionē vrbis titus liuius ·13
Conegūdis·quere in lr̄a ·k ·53
Cono ep̄us treueroꝝ 54·
Conradus vel hugo 50·
Cōradus ꝑmus imperator ·53
Conradus secūdus impator ·50
Constantia virgo ⁊ martyr ·27
Cōstantia filia constantini 34·
Constantius impator 33·
Cōstantius filius ꝯstantini 34·
Constantius comes ·36
Constans filius cōstantini 34·
Cōstantinopolis a sar·obsessa 45·
Cōstantinopolis recuperat̄ 57·
Constantinopolis capitur 63·
Constantinꝰ magnus impator 33·
Cōstantinꝰ secūdus impator 34·
Constantinꝰ tertiꝰ impator ·43
Cōstantinꝰ quartꝰ impator 43·
Cōstantinꝰ qntus impator ·46
Cōstantinꝰ sextus impator ·47
Cōstantinꝰ primus papa 44·
Cōstantinus scd̄s papa 46·
Cōtra pluralitatē beneficioꝝ 58·
Chore filius ysuar 6·
Chore perit cuz 300 ·7
Chorizantes quidaz ·53
Chorinthus conditur 6·
Corinthioꝝ regnuz oritur ·9
Corinthus vastatur ·22
Cornelius historicus 23·
Cornelius gallius 23·
Corpora triū regū transferūt 56·
Corpus bartolomei transfert̄ 47·
Corpꝰ sancti siluestri transfert̄ ·46
Corpꝰ santi calixti transfert̄ ·50
Corpus gigantis inuenit̄ 53·
Cosdras rex persaꝝ ·41
Cosmas ⁊ damianus 33·
Chrisippus ph̄us 19·
Chrisogonus 33·
C u
unibertꝰ archiep̄s coloñ· 41·
Chus filius cham ·4
C r
rates thebanus 19·
Crathinus ꝑmus comicus 17·
Crescētia virgo 33·
Crescens ep̄s galaceñ· 27·
Crisantus martyr ⁊ ph̄s ·33
Cristoferus martyr 33·
Cromacius ·33
Cronica hieronimi finit̄. 35·
adan filius regma ·4
Dagobertꝰ vir bonꝰ ·42
Dagobertꝰ idez q rc̄· 42·
Damasus ꝑmus papa ·35
Damasus secūdus papa 53·
Dan filius bale ·6
Dani idolatriā postponūt ·51
Daniel adhuc iuuenis ·15
Daniel ducit̄ in babilonē ·15
Daniel vir desiderioꝝ ·16
Dano ph̄s 16·
Daria martyr ⁊ virgo ·33
Darius rex persaꝝ ·15
Dariꝰ itaspis rex persaꝝ ·17
Darius filius arsami ·18
Dathan ⁊ abiron absorbent̄ ·7
Dauid secūdus rex israel ·9
D e
ecem milia martyꝝ 29·
Decretales compilant̄ ·58
Decius imperator ·32
Dedicatio templi 9·
Deditio ꝑma apō romanos· 19
Delbora filia adam ·2
Delbora de effraym ·7
Demetrius rex syrie 21·
Demetrius filius demetry ·22
Democritus ph̄us ·17
Democritus 17·
Demostenes ꝑmus orator 18·
Demus papa romanus 43·
Desiderius 33·
Desideriꝰ vieñ.ep̄s ·41
Deusdedit papa romanus 41·
Deutronomiū scribitur ·7
D i
ictator romanus ·17
Didimꝰ cecus doctor ·35
Dignissimꝰ ⁊ gordianus 38·
Diluuiuz in achaia ·6
Diluuium deucalionis ·7
Dina filia iacob ·6
Disputatio famosa ·36
Diocles ·36
Diocletianus impator ·33
Diodorus scriptor grecus 23·
Diodorus martyr ·33
Diogenes alexādro potentior 17·
Dionysia cum filio ·38
Dionysy sancti doctoris libri 48·
Dionysius siculus rex ·18
Dionysiius ep̄s pisieñ· ·28
Dionysiꝰ ep̄s corinthioꝝ 30·
Dionysiꝰ alexādrinoꝝ ep̄s ·32
Dionysiꝰ primꝰ papa ⁊ martyr 32·
Dioscorus martyr ·33
D o
Dodanim filius yuan ·4
Dolobella·Domiciꝰ ꝯsules 19·
Domicianus subdiaconꝰ 27·
Domicianus frater titi ·28
Domicilla martyr 28·
Dn̄icus ordinis ꝑdicatoꝝ 57·
Donacianus 33·
Donatiste heretici oriunt̄ 34·
Donatus grāmaticus ·35
Donatus martyr ·35
Donatus ep̄us ·36
Dorothea virgo 33·
Dorotheus 33·
Dorotheus ·36
D u
ubricius ꝑmas anglie 37·
Ducēti ⁊ qngenti clerici 34·
Dulcinus heresiarcha ·60
Durādus ep̄s leodieñ· ·53
E b
Ebdomade danielis 17·
E c

Eclesia magdeburgensis ·52
Echius patricius ·37
E d
dgarus rex anglie ·52
Ediltrudis regina anglie ·44
Edissa ciuitas conditur ·19
Edmundus rex vir sanctus 53.
Edmūd⁹ archiep̄s cātuariēn̄. 58·
Eduardus rex anglie ·54
Eduinus rex anglie 51·
E f
ffraym filius ioseph ·6
Effrem ⁊ pambus monachi ·35
E g
gelmot⁹ archiep̄s cātuariēn̄. 53·
Egesippus historiographus ·30
Egidius abbas 45·
E l
lam a quo elamite ·4
Elbertus abbas 53·
Elburga filia eduardi ·54
Elchias pontifex ·14
Eleazar ꝺ tribu iuda ·21
Eleazar filius aaron ·7
Eleazarus pontifex 7·
Eleazarus pontifex 19·
Eleobolus vnus de septē 13·
Eliachim de tribu iuda 17·
Eligius aurifex vir sanctus 42·
Eliud de tribu iuda ·20
Elpheg⁹ cātuariēn̄. ep̄s 52·
Elpredus rex anglie ·50
Elthescanus rex anglie ·51
E m
milius fabius consules ·20
Emilius ꝯsul romanus 19.
Empedocles ph̄us 17·
E n
neas rex italie 8.
Eneas siluius rex italie ·9
Enoch filius cayn 2·
Enoch iustus filius iareth ·3
Enos filius seth 2·
E o
odald⁹ discipl's sancti petri 27.
E p
paforas ep̄us colosēn̄. 27·
Epicurus vorax 17·
Epifanes rex egypti 20·
Epifanius rex cypri ·36
Epimachus martyr ·35
Epatus ꝯ fuīt p karolū ·48
E r
ra quid sit ·3
Era principalis eusebii ·5
Era grecoꝝ principalis 8·
Era principalis huius ⁊c̄. 9·
Era principalis romanoꝝ 15·
Era pncipalis regni grecoꝝ ·19
Era xp̄ianoꝝ 24·
Era machometi ·42
Era alphonsi famosissima ·57
Eraclius impator 41·
Erasmus ep̄us 33·
Erencidis rex persarum 16·
Ericthonius atheniensis 7·
Erubertus rex anglie 42·
E s
sau filius iacob 5·
Esdras sacerdos de stir. ·16
Esdras vir sanctus 17·
Esrom de tribu iuda 6.
E t
thbinus britanicus ·40
Etgbita filia etgari ·54
E u
na vxor adam 2·
Euarist⁹ papa ⁊ martyr 28·
Eucharius ep̄s treuerēn̄. 27·
Eudoxus astrologus 17·
Euenti⁹ martyr ⁊ presbyter ·29
Euergetes rex egipti 21·
Eugenia ⁊ eunuchi eius 30·
Eugenia martyr 32·
Eugenius primus papa ·43
Eugenius secundus papa ·48
Eugenius tertius papa ·56
Eugenius quartus papa ·63
Eugenius toletañ. martyr ·28
Euila ·4
Euimerodach rex babi. 15·
Eunomius hereticus ·35
Euodius episcopus 27·
Euuodius titinēs ep̄s 38·
Euripedes ph̄us ·17
Eusebius monachus martyr 32.
Eusebius papa ⁊ martyr 33·
Eusebius cesarie episcopus ·34
Eusebi⁹ discipl's hieronymi 36·
Eustachi⁹ g ⁊ bonauen. 58·
Eustachius martyr ·29
Eutheri⁹ ep̄s aurelianēn̄. 45·
Euthices martyr ·28
Euthicem abbas ·37
Eutropi⁹ ep̄s aquitanicēn̄. ·28
Eutropius ep̄us zanctēn̄. ·28
Eutropi⁹ ep̄s aurisitañ. ·28
Eutropius presbyter ·37
Enualdi, duo sancti p̄sbyteri 44·
E x
xemplis sanctorum ·10
E z
zechias rex iuda 13·
Ezechiel ꝓpheta ·15
abian⁹ papa ⁊ martyr ·32
Fabioꝝ glosissima fa. 17·
Fabius romanus 22·
Fabricius vir digne memorie 18·
Fames magna in israel 10·
Fames incredibilis ·38
Fames validissima 39·
Faunus rex italie ·8
F e
elicianus ·33
Felicissimus martyr 32·
Felicitas cū septē filijs ·30
Felix martyr ·27
Felix martyr 31·
Felix martyr 32·
Felix ⁊ adauctus 33·
Felix p̄m⁹ papa ⁊ martyr 32·
Felix secundus papa ·35
Felix tertius papa ·38
Felix quartus papa ·39
Felix quintus papa 63·
Ferruncius ep̄s ·28
Festiuitas oīuȝ sanctoꝝ trāſ. 48·
Festū omniū sanctoꝝ instituit 41·
Festum purificationis 39·
Festū visitatiōis btē marie ·62
Festū venerabilis sacramenti ·59
Festū transfigurationis ·64
Festū sancti petri ad vin. insti. ·37
Festū quattuoꝛ euangelistaꝝ ·60
Festus 33·
F i
ides virgo ⁊ martyr 29.
Filij israel in mag̃ tribulatōe ·7
Fimbria iliū vastat ·23
Firminus episcopus 35·
F o
ormosus papa ·50
Forseus cenobiū fūdauit ·43
Fortunatus poeta ·40
F u
ulbert⁹ ep̄s carnotēn̄. 53·
Fulgentius ep̄s ruspēn̄ 37·
Fulgor rationalis 19·
Furseus vir sanctus ·41
Futh filius chus ·4
F l
laccus romanus 22.

Flaminius romanus 21·
Flandria efficitur comitatꝰ 49·
Flauianus ⁊ deodatus ·35
Flauius epus metenſ 27·
Flocellius puer martyr ·30
Florianus imperator ·33
Florianus 33·
F r
Francia in flore ·47
Francia in merore ·63
Francio ⁊ turcus 8·
Franciſcꝰ minor italicus 57·
Franciſcꝰ petracha poeta 59·
Fredericus pmus impator 56·
Fredericꝰ ſecūdus impator ·58
Fredericꝰ tertius impator 63·
Friſia ꝯuertitur ad fidem 44·
Fronto epus ·28
Fructuoſus martyr 32·
ad filius iacob ·6
Gad ꝑpheta ·9
Gaiꝰ ꝯſul romanus 18·
Gaius romanus ·20
Gaius romanus 20·
Gaius maulius romanꝰ ·23
Gaius ceſar 23·
Gaius falcidius 23·
Gaius imperator 26·
Gagius martyr ·30
Gaius papa ⁊ martyr ·33
Galba·ocho·vitellius ⁊c̈· 27·
Galerius impator 33·
Galienus medicus 29·
Gallia pene tota vaſtat̃ 48·
Gallia aūt fuit ⁊c̈· 49·
Gallicanus martyr ·35
Gallus cuꝫ vuluſiano 32·
Gaugericꝰ cameraceñ·eps ·41
Ganſericus rex vandaloꝝ 36·
Gaſimūda regina francie 40·
G e
edeon iudex ·8
Gelaſius primus papa ·38
Gelaſius ſecundus papa 55·
Genucius romanus 19·
Geminianus 33·
Genebaldus primus eps lau. 38·
Gengulphus martyr 46·
Genoueſa virgo ·37
Georgius bellaceñ· ·28
Gherardus bituceñ·eps 55·
Gherardꝰ dux bauarie . 47·
Gherardus groet· 62·
Gercon martyr ·33
Germania ad fideꝫ ꝯuerſa 45·
Germanus eps autiſio· 35·
Germanꝰ capuanus eps ·39
Germanus pariſieñ· 39·
Germanus exulat̃ 45·
Gerſon filius leui 6·
Ghertrudis abbatiſſa ·43
Geruaſius martyr ·27
G i
igantes ſunt ĩ terra ·3
Gildardꝰ eps rothomageñ· 39·
Gilla virgo prudẽtiſſima 52·
G l
Gloria laus ⁊c̈·editur 48·
G n
Gneus romanus 17·
Gnotho vir ſpū ſan. 53·
G o
omer filius iaphet ·3
Gordianus imperator ·32
Gordianus martyr ·35
Gorgonius martyr 33·
Gothoꝝ regnuꝫ ceſſat ·47
G r
ratius romanus 21·
Gratianꝰ cuꝫ valentiniano 35·
Gracianꝰ monachꝰ decre·ꝯpi· ·56
Grando maxima ·35
Greci pereunt miſerabilit̃ 8·
Gregorius eps lingonenſ ·39
Gregorius turonenſ ·40
Gregorius filiꝰ gordiani ·40
Gregorius ſpolis 33·
Gregoriꝰ emiſſenus eps ·35
Gregorius nazanzenus ·35
Gregoriꝰ magnꝰ primꝰ papa ·41
Gregorius ſecūdus papa ·45
Gregorius tertiꝰ papa 45·
Gregorius quartꝰ papa 48·
Gregoriꝰ qntus papa 52·
Gregorius ſextꝰ papa 53·
Gregorius ſeptimꝰ papa 54·
Gregorius octauꝰ papa ·57
Gregorius nonꝰ papa ·58
Gregorius decimꝰ papa ·59
Gregorius vndecimꝰ papa 61·
Gregorius·xy·papa 62·
Grosſa tempora ⁊ rudia 5·
G u
Guericus eps zenoneñ· 45·
Guido muſicꝰ in italia 53·
Guilhelmus abbas di· 53·
Guilhelmꝰ puer cruci· 56·
aithanaricus rex 35·
Hanibal ſenior ·20
Hanibal atrociſſimꝰ 20·
H e
eber a quo hebrei ·4
Hebion hereſiarcha ·28
Hecaton ſtoicus ·23
Hector pmogenitus priami 8·
Hectoris fily ·6
Hela rex iſrael 10·
Helena rapit̃ a paride 8·
Helena regina abigenoꝝ 26·
Helena mater conſtantini ·34
Helena transfertur a roma ·49
Heli iudex 8·
Helias teſoytes 10·
Helias colonieñ.abbas 53·
Helimandus lauduneñ.eps ·55
Helimandus monachus 57·
Heliodorus intrauit templū 21.
Heliſa a quo heliſy ·4
Helizeus ꝑpheta ·11
Helizeus moritur ·12
Helizei oſſa tñſferūtur 37·
Henricus dux ſaxonum ·51
Henricus primus impator ·53
Henricus ſecundus imptor 53·
Henricus tertiꝰ impator ·54
Henricus quartus ,impator ·55
Henricus quintus impator· ·57
Henricus ſextus impator 58·
Henricus ſeptimus impator ·60
Henricus yota theologus 62·
Henricus de haſſia doctor 62·
Her filius iude ·6
Heraclitus cerebroſus ·17
Heraſiſtratus medicus 19·
Hercules anteum vicit ·7
Hercules ilium vaſtat .8
Herculianꝰ eps puſinus 39·
Hereſis phariſeoꝝ ·23
Hereſ nicolaitaruꝫ ·28
Hereſis acephaloꝝ 37·
Hereſ vuicleff ⁊ hus 62·
Hereſis adamitaꝝ 62·
Hereſ imaginum ·45
Hereſis feliciana ·47
Hereſ magna berengary ·54
Herigerus abbas lobieñ. 52·
Heribertꝰ archieps colonieñ· 52·
Herliuius abbas ·54
Hermes doctor ·30
Hermes martyr ·29
Hermes triſmegiſtus 18·

Hermes trãslatus in gallia ·49
Hermigildus filius regis 40·
Herodes ascolonita ·24
Herodotus historiographus ·17
Heruinus epus lobieñ. 45·
Hestilius tragediograph⁹ ·17
Hetuiga sancta canonizat̃ ·59
Heyla auguriatrix 53·
H i
ibernia conuertitur 34·
Hieu propheta ·10
Hilaria ·33
Hilarion ·35
Hilarius papa 37·
Hilarius eps pictauieñ. 34·
Hilarius eps arelateñ. ·37
Hildebertus cenomaneñ. ·55
Hildericus rex monachus ·45
Hircanus pontifex ·23
Hirenea 33·
Hireneus epus ·28
Hireneus episcopus ·31
Hireneus 33·
Historia vt cicero dicit ·3
Historia de idolo 7·
Historia libri iudicum ·7
Historia ruth 8·
Historia primi libri regũ 8·
Historia libri esdre ·16
Historia tertij libri regũ 9·
Historia iudith 16·
Historia tobie 13·
Historia hester ·18
Historia libri exodi 6·
Historia euangelica ·24
Hieronym⁹ presbyter doctor ·35
Hieronymus obijt 36·
Hierusalẽ permittẽte ·57
Hierusalẽ capta fuit ·43
Hierusalẽ restauratur 29·
Hierusalẽ destruitur 21·
Hierusalẽ reedificatur 17.
H o
olofernes princeps 16·
Homerus poeta ·6
Honan filius iude ·6
Honoldus rex baptizat̃ ·48
Honoratus ⁊ sabinus 35·
Honorius primus papa ·42
Honorius secundus papa 55·
Honorius tertius papa ·58
Honorius quartus papa 59·
Honorius impator ·36
Hormisda papa 38
Horribile factuz contigit 46·
Hospicius 40·
Hostiensis ciuitas condit̃ ·15
H u
ubertus trãstulit sedem 44·
Hugo cluniaceñ. abbas ·55
Hugo vir sanctissime vite 54·
Hugo de sancto victore 55·
Hugo folieti ·56
Hugo cardinalis 58·
Hus ⁊ hul filij aram ·4
Hus filius nachor 5·
abel filius lamech ·3
Jacintus martyr 32·
Jacob filius ysaac ·6
Jacob moritur 6·
Jacobus minor apostolus ·27
Jacobus maior apostolus 26·
Jacobus de vitriaco 57·
Jadus pontifex ·19
Januarius 33·
Janus rex italie 7·
Japhet filius noe 3·
Jareth filius malalehel ·3
Jason martyr ·33
Jason de genere sacerdotali ·21
Jayr iudex ·8
J e
econias filius iosie ·15
Jectan filius heber ·4
Jepte iudex 8.
Jeremias ij. de maioribus 14·
Jeremias in egipto 15·
Jericho extruitur 10·
Jeroboam rex israel ·12
Jhesus filius iosedech ·16
Jhesus syrach 20·
Jhesus xpus nascitur 24·
Jeu rex israel 11·
J g
Jgnacius doctor gloriosus 28·
J m
mpium bipertitum fit 46·
Jmperium transfertur ·52
J n
nnocentius primus papa ·36
Jnnocentius secundus papa ·56
Jnnocentius tertius papa 57·
Jnnocentius quartus papa 58·
Jnnocentius quintus papa ·59
Jnnocentius sextus papa ·61
Jnnocentius septimus papa 62·
Jnuentio sancti michaelis ·38
Jnundatio pluuiaꝝ 40·
J o
oachim filius iconie ·15
Joachim ⁊ anna clarent ·24
Joabas rex israel 11·
Joas rex iuda 11·
Joas rex israel ·12
Joathan de tribu iuda ·13
Joathas de tribu iuda 14·
Job vir sanctus ·17
Jobita martyr 29.
Johannes filius iude ponti. 18·
Johannes hircanus ·22
Johãnes baptista nascit̃ ·24
Johãnes baptista decollatur ·25
Johannes euãgelista ·28
Johẽs ⁊ paulus martyres ·35
Johẽs crisostomus claret ·35
Johẽs crisostomus exulat̃ ·36
Johẽs heremita ·35
Johẽs cassianus 35·
Johẽs damascenus doctor ·35
Johẽs damascenus fuit ·38
Johẽs elemosynarius 40·
Johẽs tungrẽsis 41·
Johẽs anglicus natione ·49
Johẽs scotus 49·
Johẽs gerson theologus 62.
Johẽs diaconus 49·
Johẽs de tẽporibus morit̃ ·56
Johẽs andree iurista ·60
Johẽs mandeuill medicus 60·
Johẽs de rupescissa minor 61·
Johẽs rusbroch 62·
Johẽs dux burgundie ·63
Johẽs de capestrano minor 63·
Johanna regina francie ·61
Johẽs primus papa ·39
Johẽs secundus papa ·39
Johẽs tertius papa ·40
Johẽs quartus papa 42·
Johẽs quintus papa ·44
Johẽs sextus papa 44·
Johẽs septimus papa 44·
Johãnes octauus papa 49·
Johẽs nonus papa ·50
Johãnes decim⁹ papa 50·
Johãnes vndecim⁹ papa ·51
Johannes·xij·papa 51·
Johannes·xiij·papa 51·
Johannes xiiij·papa ·52
Johẽs·xv·papa 52·

Nicoforus martyr 33
Nicolaus ep̄s 34
Nicolaus p̄mus papa 49
Nicolaus sc̄os papa 54
Nicolaus tertius papa 59
Nicolaus quartꝰ papa 59
Nicolaus de lira doctor 59
Nicostratus diaconus 32
Ninus p̄mus rex assyrioꝝ 5
Ninꝰ quartꝰ rex assyrioꝝ 5
Niniue destruitur 14
N o
obilitas quādo incepit 4
Nobilis martyr 33
Noe vir iustus 3
Noema 3
Normānia connertitur 49
Noruegia conuertitur 56
Nouatus presbyter 32
Nouatus martyr 30
N u
uma pompilius 14
Numitor rex italie 13
O b
beth de tribu iuda 8
O c
ccasio troianoꝝ belloꝝ 8
Ochosias rex israel 11
Ochosias vel aazias 11
Ocho imperator 27
Ochus rex persaruz 18
Octauianus imperator 23
Octaua assumptiōis 49
O d
dericus vir sanctus 60
Odilo vir sanctꝰ abbas 52
O g
o gerus dux danoꝝ 47
O l
lda pphetissa 14
Olimpias p̄ma a grecis 13
Olimpias mater alexādri 19
Olimpiade 80 vel 95 17
O m
o mogirus primus 6
O n
nesimꝰ ep̄s ephesioꝝ 27
Oneus rex assyrioꝝ 9
Onias pontifex 19
Onias filius simeonis 20
Onias magnus 20
Onias pius 21
O p
o phni filius heli 8
O r
racius flaccus poeta 23
Ordo cluniaceñ 50
Ordo cartusieñ 54
Ordo cistellenß 55
Ordo cisterciensß 55
Ordo templarioꝝ 55
Ordo sancti iohānis baptiste 55
Ordo guilelmitaꝝ 57
Ordo dñoꝝ teutonicoꝝ 57
Ordo sancte trinitatis 57
Ordo cruciferoruz 58
Ordo celestinorum 59
Ordo p̄monstrateñ 55
Ordo canonicus 54
Ordo nouoꝝ militum 60
Ordo saluatoris vel brigitte 61
Ordies quattuor mēdicantiū 58
Origenes doctor egregiꝰ 31
Oroncius 33
Orosius 36
O s
s inferni in medio vrbis 17
Osbertus abbas leodiceñ 53
Ossa samuelis pphete 36
Osvvaldus ep̄us 52
O t
thoniel iudex 7
Otto p̄mus imperator 52
Otto secūdus impator 52
Otto tertius impator 52
Otto quartus impator 57
O u
o uidius naso poeta 23
O z
Ozee ppheta 12
Ozee rex israel 13
Ozi pontifex 18
Ozias vel azarias 12
p achomius vir sanctus 34
Pachomius monachꝰ 35
Pafnucius monachꝰ 34
Palmacius martyr cuz vxo 31
Palladius ep̄us 36
Panthenus stoicus 30
Panthaleon martyr 33
Papias iohānis auditor 30
Papias 33
Papirius romanus 19
Parisius miraculū ꝯtigit 54
Pascalis p̄mus papa 48
Pascalis secūdus papa 55
Pascalis vir sanctus 38
Passagium magnuz 56
Passagium grande 59
Pastores pecorum 57
Patricius ep̄us egipti 34
Patricius filius sororis 36
Patricius magnꝰ pater 36
Patricius martyr 32
Patroclus martyr 33
Paula senatrix vidua 35
Paulinus ep̄s treuereñ 35
Paulinus ep̄us 36
Paulꝰ ⁊ therentius romani 21
Paulus apostolus 27
Paulus p̄mus heremita 33
Paulus simplex 35
Pauli orosij historia finit̄ 36
Paulus diaconus 47
Paulus p̄mus papa 46
Paulus secūdus papa 64
Paupes de lugduno 60
Phacee rex israel 13
Phaceia rex israel 13
Phalech filius heber 4
Phara virgo sancta 41
Pharao nesres rex 6
Pharao amonophis 6
Pharao bocchoris 7
Phares filius iude 6
Pharo comes 41
Pharus tūris in mari 19
Phoroneus rex argiuoꝝ 6
Pax vniuersalis totiꝰ orbis 27
Pax vniuersalis 28
Pax ecclesie reddita 54
Pax p̄ma ecclesie 30
P e
elagius p̄mus papa 40
Pelagius papa 40
Pelagius heretic° 30
Peregrinus ep̄us 29
Peregrinus qdaz occidit̄ 58
Permenides ph̄us 17
Perpetuus episcopꝰ 37
Persius poeta 27
Persecutio p̄ma ecclesie 27
Persecutio secūda ecclesie 28
Persecutio tertia ecclesie 28
Persecutio quarta ecclesie 30
Persecutio quīta ecclesie 30
Persecutio sexta ecclesie 32
Persecutio septima ecclesie 32
Persecutio octaua ecclesie 32
Persecutio nona ecclesie 33
Persecutio decima ecclesie 33
Persecutio vndecima eccl'e 34
Persecutio duocima ecclesie 35
Persecutio iteꝝ in in affrica 39
Pestilentia maxima 22

Pestilentia magna ·61
Pestilentia grauis 19·
Petreius se perfodit 23·
Petronilla filia sancti petri 26·
Petronille corpus ꝛc. 46·
Petronius episcopus ·37
Petrus apostolus ꝛ papa 26·
Petrus 33·
Petrus damascenus 45·
Petrus damianus ·54
Petrus alphonsus ·55
Petrus abaelardus 55·
Petrus lübardus epus ·56
Petrus comestor ·56
Petrus tharentasieñ. 56·
Petrus de tharentasia 58·
Petrus nouus martyr 58·
Petrus de eliaco 62·
Petrus manicus 45·
P i
ilatus ꝓcurator iudee ·25
Philemon philosophus ·19
Philemon 33·
Philippus rex macedo ·18
Philippus rex ·19
Philippus rex syrie 22·
Philippus apostolus 27·
Philippus epus 30·
Philippus ꝑfectus 30·
Philippus ꝑmus impator ·32
Philippus secūdus impator ·45
Philippus tertius imptor 57·
Philo disertissimus 26·
Philometor rex ·21
Phinees pontifex 7·
Phinees filius heli 8·
Pippinus ꝑmus rex francoꝝ ·44
Pippinus filius karoli ·46
Piscis marinus 59·
Pitagoras phūs ꝑmus 16·
Pius ꝑmus papa ·30
Pius secundus papa ·64
Pius lodouicus rex ·56
P l
lacella vxor theodosij 35·
Plaga horribilis 48·
Plato phūs ·18
Plautus eloquens 20·
Plinius secundus orator 28·
Plotius rethor ·23
Plotinus platonicus
Pluralitas beneficiorum 53·
Plutarcus phūs 28·
P o
olicarpus epus ·30
Pompeius trogus 29·
Pompeius marcellus ꝯsules ·9
Pontianus martyr ·30
Pontianus papa ꝛ martyr ·31
Porphirius phūs ·32
Portentum ignis in celo ·61
Possessio ecclesie ·34
Potentiana virgo ·27
Potentianꝰ discipulꝰ scī petri 27·
P r
raxedis virgo ·27
Praxedis quieuit ·30
Predestinatorum heresis 36·
Preiectus ꝛ marinꝰ marty. ·44
Priamus quidam nobilis 35·
Primus ꝛ felicianus 33·
Priscillianus epus 35·
Priscus tarquinus rex 15·
Priscus martyr 32·
Priscus martyr ·33
Pristianus autor grāmatice ·39
Priuatus martyr 31·
Probus impator ·33
Prochas siluiꝰ ·12
Processus martyr ·27
Prodigia magna 19·
Prodigia plura 27·
Prosper epus aquitanie 37·
Prothasius martyr ·27
Prothus ꝛ iacintus 30·
Proximus presbyter ·32
Prudentius poeta ·36
P to
tholomeus sother rex ·22
Ptolomeus alexander 22·
Ptolomeus cleopatre 22·
Ptolomeꝰ dionysiꝰ 22·
Ptolomeus rex egipti ·19
Ptolomeus philadelphꝰ 19·
Ptolomeus euergetes ·20
Ptolomeꝰ philopator ·20
P u
ublius romanꝰ 17·
Publiꝰ liciniꝰ romanꝰ ·22
Publiꝰ ꝛ luciꝰ romani 22·
Puella quedam.xij.annoꝝ 48·
Puella habuit 5 vulnera ·64
Puer quidam iudeꝰ ·40
Pueri de alamania 57·
Pueri sancti michaelis ·64
Pugna sancta oritur ·40
Phul rex assirioꝝ 12·
uadratꝰ episcopꝰ ·29
Quattuor coronati ·33
Quitiꝰ reptꝰ ī rure 17·
Quintius romanus 23·
Quiriacus eps ꝛ martyr ·35
Quirinꝰ martyr 32·
Quirinꝰ martyr ·33
Quirinꝰ martyr tribunus ·29
Quintus curcius phus 18·
Quintus scipio romanꝰ ·23
Quintus flaminiꝰ romanꝰ 21·
aab vxor salomon 7·
Rachbodꝰ dux fri. 45·
Radegūdis regina ·40
Rasin rex syrie 12·
R e
hea virgo filia regis ·13
Rebecca mater iacob 5·
Reformatio ꝑma scī bñdicti ·50
Reformatio magna plīmoꝝ ·64
Reges iuda incipiunt ·9
Reges israel incipiunt 9·
Regina saba 9·
Reginulpha virgo sancta ·43
Regina ·4
Regnū iudee restituitur 22·
Regnum tartaroꝝ incepit ·57
Regulus eps arelateñ. ·28
Regusar rex babilonie ·16
Remigius eps remeñ. 37·
Retharedus rex gothoꝝ 40·
Rex affrice xp̄ianus 57·
R i
ichardꝰ virduneñ.abbas 53·
Richardꝰ de scō victore 55·
Riphat filius gomer 3·
R o
obertus rex francie ·53
Roboam rex iuda 9·
Rodoaldus episcopus ·43
Rhodus isula capitur ·60
Roma in merore ·21
Roma capitur a gothis ·36
Romanus papa ·50
Romani saracenos īterficiūt 44·
Rome ciuitatꝭ īcole nūerati sūt ·23
R u
uben ꝑmogenitus iacob ·6
Rupertus impator 62·
aba filius chus ·4
Saba ·4
Sabatha ·4
Sabataca ·4
Sabusardach rex babi. ·16
Sabellius hereticus 32·
Sabina martyr 29·
Sabinus 33·
Sadoch pontifex 15·

Sadoch pontifex 13.
Sadoch de tribu iuda .19
Safrus rex assyrioꝝ .7
Salaberga abbatissa 41.
Salathiel dux israel 15.
Salc in linea xp̄i .4
Salinus ep̄us .48
Salmon filius naason 7.
Salomon rex pacis 9.
Salmanazar rex assyrioꝝ .13
Salustius crispus .23
Samaria conditur. 10.
Sampson iudex 8.
Sampson ep̄us .40
Samuel iudex .9
Sanctinꝰ ep̄s meldenß .28
Sangar iudex 7.
Sanguis de celo fluxit .47
Sanguis de imagine ꝛc̄. 46.
Saraballa sup̄stitiosum templum edificat .19
Saray vxoꝛ abꝛahaȝ 5.
Saraias pontifex .15
Sardanapallꝰ rex assyrioꝝ 12.
Saraceni de affrica 48.
Saraceni ꝓficiunt 45.
Saraceni q dn̄abant̄ 50.
Saruch filius reu .5
Sasag rex egipti 9.
Saturninus ep̄s tholosanꝰ .28
Saturnus rex italie 7.
Sauinianus ep̄s 27.
Sauinianus papa 41.
Saul p̄mus rex israel .9
Saulus ꝓsternitur 26.
Saxonia ꝯuertitur .47

S c

chacoꝝ ludus reperitur 15.
Sceptꝝ de iuda aufert̄ 23.
Scipio flāminius romanꝰ 20.
Scipio affricanus .21
Scipio nasica .22
Scipio seip̄m iugulauit. 23.
Scisma p̄muȝ in ecclesia dei .32
Scisma secundū ecclesie .35
Scisma tertiū ecclesie 35.
Scisma quartū ecclesie 36.
Scisma quintū ecclesie 38.
Scisma sextuȝ ecclesie 38.
Scisma septimū ecclesie 44.
Scisma octauuȝ ecclesie .48
Scisma nonū ecclesie .50
Scisma.x.ecclesie 51.
Scisma.xi.ecclesie 51.
Scisma.xij.ecclesie 52.
Scisma.xiij.ecclesie .53
Scisma.xiiij.ecclesie .53
Scisma.xv.ecclesie .54
Scisma.xvi.ecclesie 54.
Scisma.xvij.ecclesie .55
Scisma.xviij.ecclesie 55.
Scisma.xix.ecclesie .56
Scisma.xx.ecclesie 56.
Scisma.xxi.ecclesie 60.
Scisma.xxij.ecclesie .52
Scisma.xxiij.ecclesie 63.
Scisma pessimū oꝛitur .62
Scisma oꝛitur in impio 57.
Scitaꝝ regnuȝ oꝛitur 4.
Scotica gens oꝛitur 27.
Scurrinus p̄mus abbas vuldenß sanctus vir. .46

S e

Ebastianus martyr .33
Secta choꝛisantium .62
Secundus ph̄us .29
Sedechias rex .15
Sedeciȝ milia martyꝝ 34.
Sedes cardinaliuȝ ꝛc̄. 58.
Sela vxoꝛ lamech .3
Sela filius iude .6
Seleucia ciuitas condit̄ 19.
Seleucus rex syrie 19.
Seleucꝰ cerānes rex 20.
Seleucus iners rex .21
Sellum rex israel 12.
Sellum pontifex .14
Sem filius noe 3.
Semeias clarus habet̄ 9.
Semiramis assyrioꝝ regina 5.
Sempꝛonianꝰ martyr .33
Sempꝛonius romanus .20
Sempꝛonius valerius 20.
Seneca stoicus .27
Senesius lugdunen̄. .44
Sēnacherib rex assirioꝝ 13.
Seno imperatoꝛ 37.
Seno papa .44
Senones galli cum romanis pugnant. 17.
Septem machabei 21.
Septem sapientes 13.
Septem doꝛmientes .32
Septeȝ doꝛmiētes euigilāt 37.
Septuaginta interp̄tes 19.
Serapia martyr ꝛ vir 29.
Serapion martyr .32
Serapion .33
Serapion pater decem miliuȝ monachoꝝ .35
Serapis rex 6.
Sergius p̄mus papa .44
Sergius secūdus papa 48.
Sergius tertius papa 50.
Sergius quartꝰ papa .53
Sergius episcopꝰ a deo plagatus est 46.
Serotinus martyr 27.
Seruacius tūgroꝝ ep̄us 35.
Seruile bellum in sicilia 22.
Seruitꝰ ppl'i israel incipit 6.
Seruius tullius romanꝰ .16
Seruius flaccus romani 22.
Seruꝰ seruoꝝ dei instituitur a gregoꝛio papa. .41
Seuera abbatissa .43
Seuerinus archiep̄s colon̄. 35.
Seuerinus papa 42.
Seth filius adam 2.
Sethzelo vir sanctus 55.

S i

ibilla samia 7.
Sibilla delphica .8
Sibilla frigia .8
Sibilla erithꝛea .13
Sibilla samia .14
Sibilla cumana .14
Sibilla hellespontia 16.
Sibilla tiburtina .26
Siccitas magna 55.
Siclus magnus annoꝝ .54
Sidon deletur 18.
Sigibertus filius regis .42
Signa hoꝛribilia 39.
Signū crucis apparuit 47.
Signa multa pꝛecesserūt moꝛtem karoli .48
Sileas apud macedoniaȝ 27.
Silla romanus .23
Siluerius papa 39.
Siluester p̄mus papa 33.
Siluester secundꝰ papa 52.
Siluester tertiꝰ papa 53.
Siluius rex italie .9
Simachus quartus īterpꝛes legis diuine 30.
Simachus patricius mar. 38.
Simeon archiep̄s 34.
Similanus abbas .40
Siminicus pꝛesbyter .39
Simisius ep̄s 27.
Simon comes 57.
Simon iustus pōtifex 19.
Simon filius onie .20
Simon filius mathathie .22

Simon magus ·27
Simon ⁊ iudas apoſtoli 27·
Simon cleophe ·28
Simplicius papa 37·
Sigiſmundus imperator ·63
Simphorianus 33·
Simpronianus martyr ·33
Sindulphꝰ preſbyter ·40
Sine iudice 8·
Sine rege ·12
Synodus nicena 34·
Synoduſ cōſtantinopolitana 35·
Synodus epheſina 36·
Synodus calcedonenſ ·37
Synodus cōſtantinopolitana 39·
Synodus cōſtantinopolitana 43·
Synodus ſeptima ·47
Synodus octaua 49·
Syracuſa conditur 13·
Siricius papa 35·
Siſinnius papa 44·
Sixtus p̄mus papa ⁊ martyr ·29
Sixtus ſecūdus papa 32·
Sixtus tertius papa 36·
Sixtus quartus papa 64·
S o
Socrates ph̄us naſcitur ·17
Socrates ph̄us 17·
Sol decem lineis reuertit̄ 13·
Sol in celo imobilis ſtat 7·
Sol obſcuratur ·47
Sol obſcuratur 56·
Soles duo apparuerūt ·55
Solēnis epiſcopus ·38
Solinus ſidonius doctor ·39
Solita pericula plura 54·
Sophia nobilis matrona 29·
Sophocles poeta ·17
Sophonias ꝓpheta 14·
Sores p̄mus rex egypti 4·
Soſtratus pharū conſtruxit 19·
Sother papa ⁊ martyr 30·
S p
Spartani 12·
Speculuȝ hiſtoriale ·59
Spes virgo ⁊ martyr 29·
Speuſippus ph̄us ·19
Spinea corona dn̄i floruit in manu karoli 47·
Sp̄us ſanctꝰ ſup apoſtolos 26·
Sp̄us guidōis multa reuelat 60·
S t
tatius cecilius 21·
Staniſlaus ep̄s 58·
Statua marmorea 53·
Stella magna in oriente ·44
Stephanꝰ p̄mꝰ papa ⁊ martyr 32·
Stephanus ſecundus papa ·46
Stephanꝰ tertius papa 64·
Stephanuſ quartus papa ·48
Stephanꝰ quintus papa 49·
Stephanus ſextus papa ·50
Stephanus ſeptimus papa ·51
Stephanns octauus papa ·51
Stephanus nonus papa ·54
Stephanus prothomartyr ·40
Stephanus ep̄s leodieñ. 50·
Stephanꝰ p̄mꝰ rex vngarie ·52
Stephanus leodieñ. abbas 53·
Stephanus abbas ciſter. 55·
Stephanus ſanctuſ pater 57·
Stigmata xp̄i q̄dā mlier hūit 61·
Strages hoſtium 13·
Studiū vniuerſale trāſfert̄ ·47
Stulta martyr ·36
S u
ue vxor iude ·6
Sulpicius bitureñ. 41
Sulpicius ſeuerus ·36
Sūma occiſoꝝ de perſ ·19
Sunderoldus ep̄us ·50
Suphene de iaphet 4·
abernaculū preparatur ·7
Tacitus impator ·33
Taliarandus car. ·61
Talmud iudeoꝝ ·36
Thare pater abraham ·5
Tarquinus ſuperbus 16·
Tarſis a quo cilices ·4
Tartari promiſſione ⁊c̄. 55·
Tartari deuaſtant ·58
Tartari inuadunt 59·
Thauranus rex aſſyrioꝝ ·8
Taurinus ep̄s eboraceñ. 28·
T e
ecla ſancta virgo 27·
Teglatphalaſar rex ·13
Teleſphorꝰ papa ⁊ martyr 29·
Telexion rex ſichionioꝝ 5·
Tempora groſſa ⁊c̄. 5·
Templū ſalomonis incendit̄ 15·
Templum fundatur ·16
Templum purgatur 21·
Templuȝ ſophie extruitur ·40
Templary deſtruūtur ·60
Templū dn̄i i egypto extruit̄ 20·
Tēpora ſanguinolēta 46·
Tempora cruēta 48·
Tempora peccaminoſa 61·
Tempora multū ſupſtitioſa 61·
Tempora ſatis turbulenta 40·
Tempeſtas maxima oritur 48·
Tempus effeminatum 53·
Theodocion tertius interpres diuine legis ·30
Theodolꝰ martyr ⁊ diaconꝰ ·29
Theodericus martyr ·35
Theodericus arrianus ·38
Theodericus rex francie ·48
Theodericus ep̄s meteñ. ·52
Theodardus abbas ·51
Theobertus rex francie 39·
Theodora martyr ·33
Theodora ·33
Theodorꝰ ep̄us ſyrie 37·
Theodorꝰ archiep̄us ·44
Theodorꝰ primus papa 42·
Theodorus ſecundꝰ papa ·50
Theophilus ep̄us 30·
Theophilus 33·
Theophilus ep̄us 35·
Theophilꝰ q ſe diabolo dedit 39·
Theodoſia 33·
Theodoſius impator 35·
Theodoſius imperator 36·
Theodoſius impator ·45
Therencius romanus ·21
Therencius comicuſ ·21
Terra ſancta hoc tempe ⁊c̄. ·55
Terremotus maximus ·37
Terremotuſ cōtinui ·37
Terremotus magni ·60
Terremotus maximi 61.
Tertullianus affricanus 30·
T i
yberius ſiluius rex italie 10·
Tyberius p̄uignꝰ octauiani ·25
Tyberius graccus romani 21.
Tyberius ſecundꝰ impator 40·
Tyberanus ſcotus 38·
Tyburtiuſ martyr 31·
Tyburtius ·33
Thimoteus hereticus 36·
Thimotheus ep̄us 28·
Tyrus capitur a xp̄anis 55·
Titus diaconus 27·
Titus ep̄us cretenſium 27·
Titus filius veſpaſiani ·28
Titꝰ liuiꝰ t̄gediaꝝ ſcriptor 20·
Titus liuius hiſtoricus 23.
Titus publius romani 17·
Titus Quitius romani 18.

T o
Tobias moritur 14.
Togorma filius gomer 3.
Thola iudex .8
Thomas apostolus 27.
Thomas de aquino 60.
Thomas epūs canonizatur 60.
Thomas cantuarieñ. 56.
Toletum ciuitas hispanie .55
T r
ranquillinus .33
Translatio sancti augustini 45.
Tŕslatio marie magdalene .46
Translatio trium martyrū .46
Translatio plurimoꝝ .48
Translatio sanctoꝝ .52
Translatio imperij 47.
Translatio nicolai epi 54.
Transmigratio 15.
Tres pueri ꝓyciuntur 15.
Tres soles in celo 23.
Tres soles visi sunt 63.
Treueris tota martyrizat̄ 33.
Tribuni decem viri 17.
Trifarius cursus tempoꝝ 62.
Trifon puer 32.
Triginta milia martyrū 33.
Trigintaseptē milia martyrū 33.
Tripolis capit̄a saracenis 59.
Triphon ꝓditor rex syrie .22
Troia vastatur 8.
Troianum bellum 8.
Troianus imperator 28.
Trois in dardania regnat 7.
Trophimus epūs 27.
Trophonia vxor decij 32.
T u
ubal .4
Tubalchayn p̄mus malleator .3
Tuellinus rex vngaroꝝ 47.
Tunica dn̄i reperitur 40.
Turci de montibus caspijs 46.

Acat imperiuz .58
Uagosus prefectus 18.
Ualens cū gratiano 35.
Ualentinianus imꝑator .35
Ualentinus hereticus 29.
Ualentinus papa 48.
Ualerianus martyr .30
Ualerianus martyr 31.
Ualerianꝰ imperator 32.
Ualerius maximus 24.
Ualerius graccus .25
Walbertus vir sanctus .41
Walpurga virgo sancta .54
Uarro doctissimus 23.
Uaticiniuz quoddam 58.
U e
edastus atrebateñ. 38.
Uenetie ꝛ paduā ꝛc̄. .9
Uenetiaꝝ ciuitas inclyta 37.
Uentus magnus fuit 60.
Uespasianus imperator .28
Wernherus puer sanctus 59.
Wenzelaus princeps boemie 51.
Wenzelaus imperator .62
Westphalia īcepit ꝯuerti 44.
U i
ibertus vir sanctus 51.
Uictorinus martyr .28
Uictorinus .33
Uictorinus .35
Uictorianus 33.
Uictorianus ꝓconsul .38
Uictor miles .30
Uictor p̄mus papa ꝛ martyr .31
Uictor secundus papa 53.
Uictor tertius papa 54.
Uictor .33
Uictor martyr .33
Uictor cū parentibus 33.
Uictor cuz pluribus 38.
Uictor eps capuanus .39
Uictoria virgo ꝛ martyr .32
Uictoria miraculosa .64
Uigilius autbisiodorenſ .44
Uigor boiaceñ. epūs .39
Wilhelmus rex anglie .55
Wilhelmus heremita 56.
Wilhelmus parisienſ 57.
Wilhelmus imꝑator 58.
Wilibrordus cum .xij. .44
Uincencius .33
Uincentius de valētia .62
Uincencius speculator 58.
Uirgiliꝰ excellentissimꝰ poetaꝝ .23
Uisiones tondali .56
Uisiones elizabeth .56
Uisiones hildegardis .56
Uisio horrenda 56.
Uisio flebilis 60.
Uitalis martyr .27
Uitalis 33.
Uitellianꝰ papa .43
Uitus ꝛ modestus 33.
U l
Ulpianus iurislegalis 31.
U n
ndecim miliū virginū .37
Ungari gens inclyta oritur 49.
Ungari vastant romā 50.
Ungaria ꝯuertit̄ ad fidem .52
U o
Uotfannus epūs 45.
U r
rbanꝰ p̄mꝰ papa ꝛ martyr 31.
Urbanus secūdus papa 54.
Urbauus tertius papa .57
Urbanus quartꝰ papa .59
Urbanus quintus papa 61.
Urbanus sextꝰ papa .62
Urias ꝓpheta occiditur .15
Ursmarus presul sanctꝰ 54.
erses rex assyrioꝝ .6
Xerses rex persaꝝ 17.
Xp̄oforus papa .50
Xp̄s dominꝰ nascitur .24
y auan a quo greci .4
Idolatria oritur .5
Yesabel vxor ahab 10.
Inachus p̄mus rex argiuoꝝ .6
Ioiada pontifex .11
Ipolitus martyr 32.
Yroth filius enoch 2.
Yras a quo traces .4
Ysaac filius abraham .5
Ysaac moritur .6
Ysachar filius iacob .6
Isaias nobilis ꝓpheta 12.
Isaias martyrio coronatur .14
Isis regina egypti .6
Ysuar 6.
Yuo sanctus doctor iuris .61
Isuardus monachus 47.
abulon filius iacob .6
Zacharias ꝛ eliaza. .24
Zacharias papa .46
Zacharias rex israel 12.
Zamri rex israel 10.
Zaraia pontifex .9
Zelpha cōcubina iacob .6
Zenocrates phūs 18.
Zerses rex persaꝝ 7.
Zeucrinus papa ꝛ martyr .31
Ziptineus dux bohemie ad fidem conuersus .51
Zoroastes primꝰ rex bractianoꝝ .5
Zorobabel rex .16
Zozimas abbas .34
Zozimus papa 36.
Finis tabule.

Eneratio ⁊ generatio laudabit opa tua: ⁊ potentiã tuam pronunciabunt. scri
bit psalmo 144. Cum nõ sine multa diligentia: sanctoꝝ patrum studia: tẽpoꝝ
decursus supputarũt: nõ dubiũ quin magna vtilitas ecclesiasticis viris: ⁊ p̃-
cipue illis qui ecclesiasticã politiam gubernare habent: inde ꝓueniat: nec vlli
statui hominũ hoc paruz ꝓdesse credendũ est: si tempata mente ad reruz ge
staꝝ historias: quas ob diurnam memoriã studiosi viri ɔscripserũt oculos le-
uent: q̃uis pleriq3 id minus perspectent. Decet nãq3 viros virtuosos precedẽ
tium facta sepe ad memoriã reuocare: vt bonis exemplis discant dignis ope
ribus insistere: ⁊ in malis valeãt ꝑditionis scopulũ declinare. Uerũ nisi p̃ciosum a vili separet̃ stul
ta ɔcupiscentia se tẽꝑare nõ valẽs: in tenebraꝝ voraginez precipiti cursu mergeret̃. Ob hoc sancti
doctores videntes: ꝙ ad intellectũ sacrarũ scripturaꝝ et ecclesie regimẽ historiaꝝ decursus ex ꝑte
necessarius esset: simulq3 omniũ gestoꝝ cõgeries inutilis: tum pro sui magnitudine: tum ꝓ super-
fluoꝝ ⁊ viliũ factoꝝ repetitione supuacua: quasdã nobis historias canonizarũt: amputatis fabulis
suꝑstitiosis: ac genealogys intermĩatis: que ad rem nõ pertinẽt. Sicq3 factuz est per maximos co-
rum labores: vt pene simul tota tempoꝝ historia breuissimo studio a quolibet intelligente iaz ne-
dũ sine labore: imo cum cordis oblectatione possit incorporari. Decuit quoq3 ad ornatum scriptu-
re: vt hac pulchritudine nõ careat: que omnibus gentibus tanq̃3 lucerna prefulgida in obscuro lo-
co ꝓponenda fuit. Ingeniuz insuper humanũ quod magnifice plura ɔprehendere faciliter potest:
hoc delicioso prato diuersoꝝ floꝝ priuari nõ debuit: in quo varia virtutum exempla reperiens: fa-
ctaq3 reproba eque considerans: illa carpere: hec preterire moneretur. Uidere enim super moduz
est dilectabile: qualiter primi nostri parentes ex quibus originem duximus instituti fuerunt a sum
mo omniũ gubernatore deo: deinde quis decursus eorum: quomodo defecit ⁊ profecit rõnabilis
creatura in sapientia: virtute: potentia: sanctitate: longeuitate: ⁊ sic de alys: ⁊ in omnibus his diui
num regimen admirari: q̃3 sit deus mirabilis in creaturis suis: qui nũq̃3 administrare cessauit illis
quos condidit: quanta creatoris longanimitas ⁊ misericordia: ⁊ q̃3 inscrutabilis diuinoruz iudici-
oruz abyssus. Hec ⁊ infinita alia peruolans humana industria pennis quibusdam interne contem
plationis: nõ solum preterita ⁊ presentia: sed etiam futura metitur: dum ex similibus ad similia
progreditur: cui si bona voluntas adiuncta fuerit: tedio quodam incolatus huius in deum surgit
ad laudandum ⁊ regratiandum ⁊ contemplandum: cupiens dissolui: ⁊ esse cum christo in eternuz.
Incipit ergo hec contemplatio in iocunda speculatione creaturaruz: ⁊ finit in feliciori tedio carũ-
dem: ⁊ appetitu creatoris: iuxta illud psal. Quid enim mihi est in celo: ⁊ a te quid volui super ter-
ram? mihi aũt adherẽ deo bonũ est. Hoc forte in preassumpto verbo: idẽ psalmista nobis ꝑsuadẽ
nititur: dicens Generatio ⁊ generatio laudabit opera tua: ⁊ potentiam tuam pronunciabunt. quasi
dicat: per omnia que in mundo casura cernimus: ad te qui nunq̃3 deficis tendere debemus: que
vtiq3 sententia valde accõmoda est ad propositum nostrũ. Cũ eñi teste Augustino: plura in sacra
scriptura cõmemorantur que nihil significant: ⁊ tamen necessaria sunt propter ea que aliq̃d signi
ficant: necesse est talibus ita vti: q̃uis sterilia sunt: sicut illis q̃ fecunda deuotione imediate in deũ
mentem nostram subtollunt: alioquin nõ recte scripturam legimus: in qua semper spiritus sanctus
loqui credendus est. Sunt ergo arida quo ad superficiem littere: sed grauida quo ad spiritualem
intelligentiam. Que autez ita aliena sunt: vt nequaq̃3 spiritualiter intelligi possunt: aut nõ expedit
omni tamen veneratione digna sunt propter finem in quem ordinantur: qui est scire ⁊ diligere
deum. Et de hoc genere videtur esse supputatio annorum: que in sacra historia diligentissime an-
notata continetur: de qua vt idem Augustinus testatur: hoc certissime tenendum est: ꝙ tanta
est diuina auctoritate roborata: vt omnino falsissimum sit: quicquid ab ea ita discrepat quod cuz
ea omnino concordari non possit. Que cum ita sint: miruz valde videtur: cur sancte scripture tra-
ctatores de hac materia intantuz sunt diuersi in pluribus locis vsq3 hodie: vt aut omnino aut vix
nequeant concordari. Et redit illa antiqua ⁊ famosa questio de translatione septuaginta interpre-
tum: an potius ei standum sit in supputatione annorum: an textui hebreorum: quem moyses ille
maximus ⁊ primus legis prouulgator edidit. Hic ɔtriuerunt sancti doctores ingenia sua: ⁊ q̃libet

pro captu suo dixit quod sensit. Et quia periculosuz est de magistrorũ ecclesie iudicare sententijs:
vt dicit hieronymus super danielem. et nimis laboriosuz est omnia retexere: ideo beda post alios
qui studiosius in hac materia sudarunt: elegit moduz orosij qui satis concorditer cum hieronymo
⁊ eusebio: ⁊ alijs magis autenticis de his loquitur: ⁊ dicit ecclesiam hunc modum tenere: lz alios
non reprehendat: quare actum videtur: vt hec supputatio magis vulgata sit in libris plurimoruz
postea scribentiuz. Augustinus etiaz in qntodecimo libro de ciuitate dei: multa de his tractat: sed
satis dissentit a positione bede: qꝛ sequebatur exemplaria que tunc magis vulgata fuerũt: vt etiaz
patet in omelijs suis: ⁊ maxime super psalmos. Positio autem orosij ⁊ bede habet: ꝙ a creatione
mundi vsqꝫ ad natiuitatem abrahe fluxerunt anni 3184 ſm septuaginta. Hebrei autem minus ha-
bent 1236. quia ſm biblias correctas iuxta hebraicam veritatem: ab adam vsqꝫ ad natiuitatez abra
he sunt anni tantũ 1948. Deinde satis concordant cuz hebreis septuaginta interpretes vsqꝫ ad de
structionez templi: que vocatur cõmuniter transmigratio babilonis. Sequentia tempora non ha-
bentur ex canonica scriptura: sed ex alijs historijs tam iudeorum ꝙꝫ gentiliuz. Et iterum ibi est di
uersitas: sed non nimis magna. Simul igitur colligendo ſm bedam a mundi creatiõe vsqꝫ ad xp̄i
natiuitatem veniunt anni 5199. et hic est modus ecclesie: vñ versus Unum tolle datum ad milia
qnqꝫ ducentis: Nascenti domino beda dat a prothoplasto. De vlteriori discussione huius questi-
onis vide si placet augustinuz vbi supra: ⁊ hieronimuz ⁊ alios locis suis. Hic autem quia breuita-
ti studemus: ꝓlixitas ipsa nobis vitanda est. Colligere nãqꝫ disposuimus iuuante domino ex plu-
ribus libris vasciculuz quendam tempoꝝ: a mundi creatione vsqꝫ ad presens: in quo tam sacrarũ
scripturaꝝ: ꝙꝫ diuersaꝝ aliarum historiaꝝ facta tanqꝫ in memoriali qdam ↄpẽdiose religabimꝰ. Fa
ciam proinde iuxta sententiam flori. quod solent qui terraꝝ situs in breui quasi tabella depingunt
ita totam humani generis imaginem: temporũqꝫ decursus in pauculis folijs complectar. Nec mi-
chi conscins sum aliquid me posuisse: quod non in fidedignis historijs habeatur: aut alijs libris ec
clesiasticorum doctorum: siue quod nunc ex eorum dictis aperte sequatur. Ubi autem dubiuz fu
erit: an sic vel aliter: hocipsum etiam ita vt reperi: pari modo annotaui. Et ne ipsa supficies histo-
rie deuotis tediosa esset: ꝑsepe sententias quasdã floridissimas applicaui ex sanctoꝝ dictis: que de
uotionez redolent: ꝑiter ac doctrinam. Auctoritatez ergo dantes his q ante nos laborauerũt: nos
ꝓ modulo nostro in labores eoꝝ intrauimꝰ: sparsim hincinde carpẽtes quod potuimus. Et vt scia
tur quo ordine eos secuti sumus: primo totum tempꝰ veteris testamenti 5169 annoꝝ in quinqꝫ eta
tes distinctum reperimus in quodaz libello: q isidoro asscriptus videbatur: vbi multuz artificiali-
ter procedit: deducendo annos mundi vsqꝫ ad tempora sua scilicet eraclij: qui cepit regnare circa
annos domini 612. sed supputationem suam non ordinauit ſm eram christi: sicut nec Orosius.
Et hunc sequimur in duabus primis etatibus: similiter ⁊ in duabus sequentibus: exceptis paucis
quia textus ſm hebraicam veritatem a natiuitate abrahe vsqꝫ ad captiuitatem babilonicam apud
nos magis est correctus: ⁊ diligentius explanatus: ⁊ ideo sequimur eum: parum tamen refert. In
quinta etate maiorem laborem habuimus: propter nimiam diuersitatem historiarum: ⁊ veniam
precor: qꝛ iã vnum iam alium prout melius putaui secutus sum. An autez debite singulos annos
supputaui: lectori iudicium committo. Lineam autem assyriorum ⁊ romanorum ⁊ aliorum: ex di-
uersis historijs laboriose satis coaptaui: rogãs: vt si cui transcribẽ placuerit: diligenť obseruet spa-
cia ⁊ numeruz correspondentem: ne longius aut strictius ponat ꝙꝫ exemplar habet: alioquin ⁊ la-
bor peribit: ⁊ fructum non reportabit. Eritqꝫ opus eo mendosius quo compendiosius: nisi hoc dili
genter studeat obseruare. si autem debite quod facile arbitramur: hec incorporauerit: non modicã
ei prebebit illuminationem ad intelligendam sacram scripturam: ⁊ libros augustini: ⁊ hieronymi:
⁊ orosij ac aliorum ⁊c̃. si vera sunt que in pluribus libellis scripta reperimus. Porro in sexta etate
sequimur cronicaz martini ⁊ vincentij: qui compendiose procedũt vsqꝫ ad tempora sua. Post eos
per annos fere ducentos sequor notabilem librum quendam cuius autorem nescio: qui pene vsqꝫ
tempora sua extenditur. Que autez depost acta sunt memorie digna: sicut audiuimus ⁊ vidimus
fideliter prioribus supposuimus. Que omnia in sequentibus summa breuitate patebũt. Modus
autem procedendi planissimus est: ⁊ grossitudini rusticane adeo amicus: vt in pariete qdẽ depigi

eo q̄ ilico sine omni difficultate intuentibus se offerat. Depinxi igitur in medio foly circulos cum nominibus personarum debitis pro quolibet tempore: ꝛ infra ꝛ supra lineas duas: quarum superior cum suo numero descendit ab adam vsq̧ ad christum iuxta seriem predictorum significans: vt quicquid ex aduerso illius numeri scriptum: siue superius siue inferius etiam circa illa tempora factum verisimiliter credatur. Secunda linea id est inferior retrorsum ascendit a christi natiuitate vsq̧ ad mundi creationem: vt eadem facilitate vnico numero inspecto sciatur: quot annis hoc aut illud factum sit ante christi natiuitatem: quod ideo sic ordinauimus: quia hec era magis solẽnis est apud nos: ꝛ citius solet requiri. Post christum simul ambe descendunt vsq̧ ad tempora nostra paulatim crescendo: ita vt superior semper ostendat etatē mundi: ꝛ inferior etatem christi: quod planissime patebit locis suis. ꝛ quia ex multis libris mendose scriptis: modū hūc nō leui labore ad lineam veritatis correximus: obsecramus pro christo lectorem: ne inciuiliter manum ad corrigendum hanc annorum supputationem apponat: nisi prius toto opere perspecto: quod non ideo dicimus quasi nullibi errauerim⁹: sed ad auisandum de nimia diuersitate doctorum in hac materia. ꝛ frequenter positio vnius est inuolutio alterius. vbi autem errorem inuenit: clementer ignoscat ꝛ corrigat ex predictis quos sequimur. facile enim in numeris erratur: ꝛ sepe negligenter describuntur: ꝛ negligentius emendantur: vt dicit Augustinus 15 libro de ciuitate dei.

¶ Fasciculus tempoꝝ: omnes antiquoꝝ cronicas complectens: incipit feliciter.

¶ In pͥncipio creauit deꝰ celū ⁊ t̄rā. Dic̄ btūs Augꝰ sup geñ. ꝙ maior ē huiꝰ scripture auctoritas q̄ȝ ois hūani igenij pspicacitas. Et qꝛ de tpe h̄ pͥncipalr̄ intēdimꝰ: pͥncipiuȝ tpis breuit̄ tangē placuit. vñ ē aduertendū f̄m doctores: ꝙ q̄ttuor coequa in pͥncipio creata sīt a deo ex nihilo: in q̄ relucet creatoris sūma potētia. Hec aūt sīt celū ēpyreū: angelica natura: matia q̄ttuor elemētoꝝ: ⁊ tp̄s. Et h̄ vocāt opꝰ creatiōis: qd̄ factū fuit añ oēm diē. Pꝰ seq̄t̄ opꝰ distinctionis: in q̄ relucet sūma creatoris sapia: qd̄ f̄cm̄ fuit i tribꝰ diebus pͥmis. Deide seq̄t̄ opus ornatꝰ: in q̄ relucet creatoris sūma bonitas: qd̄ f̄cm̄ fuit i tribꝰ diebꝰ sequētibꝰ: vt pȝ clare i textu geñ. i. Septia aūt die requeuit ab oi ope qd̄ patrarat: nō quasi opando lassus: ſȝ nouā creaturā facē cessauit: cuiꝰ mā vel silitudo nō p̄cesserit. Qd aūt dr̄ iohis 5°. Pr̄ meꝰ vsq̄ȝ mō opat̄: ⁊ ego operor: itelligit̄ de cōtinua vniuerse creature admīstratiōe: qꝛ qd̄ ꝯdidit ꝯtinere ⁊ gubernare nō cessat: ⁊ in hoc relucet creatoris summa pfectio: qꝛ sibi soli sufficit: nec eget creaturis: ſȝ potiꝰ ecōtra: qꝛ virtꝰ creatoris ē cā subsistēdi oi creature: ⁊ hoc ē ꝙ septia dies vesperā nō hēt. De his pleniꝰ vide mgr̄m i 2° sniaꝝ: ⁊ doctores desup copiose scribētes. Porro seq̄ns tp̄s lȝ deū nobis oñdat: quo ad hec quattuor p̄dicta. s. summā potentiā: sapiaȝ: bonitatē: ⁊ p ꝯñs summā pfectioneȝ: tm̄ spālius oñdunt dinaȝ miaȝ ⁊ iusticiā: iux̄ illud psalmiste Misericordiā ⁊ iudiciū cātabo tibi dñe. Et iteꝝ Uniuerse vie dñi mia ⁊ v̄itas. Misericordia tm̄ sceptꝝ tenet q̄ȝdiu viatores sumus: q̄ nulli petēti veniaȝ negat.

Dies primus — In q̄ deus fecit lucem: ⁊ diuisit lucē ac tenebras

Dies secūdꝰ — In q̄ fecit deus firmamētuȝ: ⁊ diuisit aq̄s ab aq̄s

Dies tertius — In q̄ ꝯgregauit deꝰ aq̄s in vnū locū: ⁊ apparuit arida.

Dies quartꝰ — In q̄ fec̄ deꝰ solē ⁊ lunā ⁊ stellas: ⁊ posuit eas i firmamēto.

Dies quintꝰ — In q̄ fec̄ deꝰ pisces ⁊ volucres: ⁊ cete ḡndia ex aq̄.

¶ Humanuȝ genus ideo ex vno hoīe deus instituit: vt cōmendaret q̄ȝ ei grata sit in pluribus vnitas: q̄ ꝯsideratio multū electis p̄dest: sanctis āgelis i eterna pace sociādis. Uex tanta immanitate peccandi defecerūt homies: vt tutius atq̄ȝ pacatiꝰ inter se bestie viuerēt. Neq̄ȝ eniȝ vnq̄ȝ inter se leones: aut inter se dracones qualia homies bella gesserūt. Uinculuȝ ꝯcordie diligit deus. Hec augus. xy. de ci. dei.

Anno mūdi p̄°.

¶ Dies 6ꝰ: in q̄ fecit deꝰ bestias ⁊ homineȝ.

6615

Hic icipit pͥma etas mūdi: ⁊ hȝ ānos. 2242. durans vsq̄ȝ ad diluuium.

Adam — Eua — pͥmus hō vixit ānis 930. ⁊ genuit 32 filios: ⁊ totidē filias

130	435	625
Seth uixit ānis 912	Enos uixit ānis 905	Chainā uixit ānis 910
6905	4674	4574

¶ Iste seth natꝰ est 130 āno ade: q̄ꝝ moyses p̄termisit centū qbꝰ luxit abel i valle ploratōis p̄pe ebrō. Ipse etiā p oleo mie ipetrādo padisū adyt.

¶ Iste enos cepit iuocare nom̄ dñi: forte aliq̄ verba depcatoria inuenit: aut imagies fecit p colēdo deo: sic̄ mō fit i ecclia.

¶ Anno pͥmo mūdi die sex̄ formauit deꝰ adaȝ in agro damasceno: ⁊ euā de costa eiꝰ collocās eos i padiso: vt oparent̄ ⁊ custodirēt illuȝ. p̄cepitq̄ȝ eis: ne de fructu ligni gustarēt sub pena mortis. Eodē die cū peccassent: stati eiecit eos de padiso in terrā maledictiōis: vt i sudore ⁊ erūna viuerent: donec morerent̄ ⁊c̄. vt geñ. pͥmo

Delbora sorō abel

Abel occisus a cayn

Calmana sorō ⁊ uxor-

¶ Augus. 14° libro de ciui. dei. Fecerūt itaq̄ȝ ciuitates duas amores duo: terrenā. s. amor sui vsq̄ȝ ad ꝯtēptuȝ dei. celestē x̄o amor dei vsq̄ȝ ad ꝯtemptū sui. deniq̄ȝ illa i seipa: hec in dño gloriat̄. Illa q̄rit ab hoibus gl'iaȝ huic aūt deꝰ ꝯscie testis maxia ē gloria. Ad illā ptinet cayn: q pͥmo natꝰ est: ⁊ ciuitatē ꝯdidit. ad istā ptinet abel q x̄o natꝰ est: ⁊ tanq̄ȝ pegrinꝰ hic ꝯuersatꝰ est: qꝛ grā p̄destinatꝰ ciuis sursuȝ erat. Deniq̄ȝ vt ciuitas dei sue aduersarie ꝯpatōe clarescat: aliqua facta reproboꝝ cōmemorare necesse fuit.

¶ Ciuitas t̄rena ab homicida cayn icipit vsq̄ȝ ad homicidā lamech.

¶ Iste abel pͥmꝰ martyr ecclesiā inchoauit: qꝛ in grā mortuꝰ fuit. si. n. ab adā inchoata fuisset nō foret ꝯtinua. Hic f̄m augl̄ ciuitatē dei ꝯdidit: cuiꝰ pͥmꝰ ciuis fuit: ⁊ qꝛ iustus fuerat: deꝰ eius oblationem acceptauit.

.dei.

mūdi.

Enoch — Irach — Manaeel

-cayn

¶ Iste cayn sceleratus pͥ° ciuitatē ꝯdidit t̄renaȝ in q̄ suos posuit p̄p̄t timorē: eo ꝙ rapinas ⁊ violētiā exercebat: vñ suspicabat̄ sibi talia reddēda q̄lia faciebat: iō in tuto se recepit. Hic fratrem suum abel p̄pter inuidiam occidit: ⁊ punitus a domino vagus ⁊ profugus: desperatusq̄ȝ tādem a lamech occisus ē.

¶ In hoc enoch cayn suā dedicauit ciuitatē. vñ sic̄ dic̄ augl̄ 15. de ci. dei: nō ē absurdū ꝙ cayn edificauit ciuitatē cū vix q̄tuor viros scriptura dicat tūc fuisse: qꝛ nō oēs nūerauit: q tc̄ eē poterāt: ſȝ illos tm̄ noiare necesse putauit q̄s suscepti opis rō postulauit. Itē idē ibidē. Progēies ex adā p cayn sceleratum vndenario nūero finit̄ quo peccatū siḡt̄ ⁊ ipse nūerus femina clauditur a quo sexu factū ē initiū peccati.

¶ Mundi etates similitudinarie accipiunt̄ ſm etates homis: ꝛ a diuersis diuersimode assignant̄: ꝛ rōnibus multis astruunt: q̄re sic vel sic ɔueniēti⁹ incohoēt vel terminēt: de q̄bus nihil ad p̄ns ꝛc̄. sed q̄: tuȝ nūc sufficit ē aduertenduȝ ꝙ sex sunt etates mūdi: quaꝝ p̄ma incipit a mūdi creatiōe: ꝛ durat vsq̄ ad diluuiū. ꝛ habuit ſm hebraicā veritateȝ annos 1556. ſm septuaginta interp̄tes: sicut Isidorus ponit ꝛ alij ɔp̄les: quos hic sequimur: habuit ānos 2242. ꝛ sic differūt in ānis 586: quos hebrei minus habēt in hac etate. ꝛ iuxta hūc cōputū matusale mortu⁹ ē ante diluuiū codē tn̄ anno quo diluuium fuit. ¶ Secūda etas icipit a diluuio ꝛ durat vsq̄ ad natiuitatē abrahe: ꝛ habuit ſm hebreos annos 292. ſm septuaginta 942. ꝛ sic differūt in annis 650: quos iteꝝ hebrei minus habēt. Que aūt sit rō tante diuersitatis inuenire nō potui. ¶ Tertia etas incipit a natiuitate abrahe. ꝛ durat vsq̄ ad initiū regni dauid. habēs ſm hebreos ānos 941. ſm septuaginta 940. ¶ Quarta incipit a principio regni dauid: ꝛ durat vsq̄ ad transmigrationeȝ babilonis: ꝛ habet ānos 484 ſm hebreos. ſm septuaginta 485. ¶ Quinta etas incipit a trāsmigratione babilonis. s. quādo hierusalē destructa fuit: ꝛ tēplum in ea incensum: ꝛ durauit vsq̄ ad benedictā natiuitatē xp̄i: habēs ānos ſm hunc modū pretactum quē hic sequimur 590. Et sicut predictum est: grandis est altercatio de supputatione annorum huius etatis. diuersi diuersimode cōputant: sed nō minus multum differūt inter se. Eligat quiuis quod sibi placuerit quod nobis visum fuit posuimus. ¶ Sexta etas incipit a xp̄i natiuitate: ꝛ durat vsq̄ ad finē mundi: cuius terminū solus deus nouit. ꝛ hec dicitur senectus siue hora nouissima.

¶ Eras plurimas diuersoꝝ regū: gentiū: aut opeꝝ magnificoꝝ: aut personaꝝ sublimiū: hincinde ānotaui: quibus vtūtur astronomi in suis calculationibus ab adam vsq̄ ad alphontiū. Et nota ꝙ era est tempus famosum alicuius gētis vel secte incipiēs ab aliquo effectu qui est notabilis bonitatis vel malicie. ꝛ vulgarit̄ pōt dici datum: iuxta quod publice conscriptiones fiunt. Unde ꝛ sanct⁹ Leo huius nominis primus: frequēter hoc termino era vtitur in epistolis suis.

¶ Historia vt cicero dicit. Est testis tempoꝝ: lux veritatis: magistra vite: nūcia vetustatis. Utilissimū ergo est historias plures nosse atq̄ in his versari: vt alioꝝ exemplo vtilia sequi: noxiaq̄ vitare discamos.

795	970	1122	1287	1454
Malaleel. an. 895. vixit	Jareth an. 962	Enoch 365.	Matusale ā. 969	Lamech 777.
4011	4229	4077	Anno an̄ xp̄i natiuitate 3912	3645

¶ Adā vir sciēs cūctis dieb⁹ vite sue, p̄hie spū claruit: p̄niaȝ magnā ac diuturnā fec̄. filijs suis p̄cepta iusticie dedit: p̄cipiēs vt a ɔsortio cayn ac filioꝝ ei⁹ oīno abstinerēt: nec cū eis m̄rimonia iūgerēt. Hic p̄m⁹ n̄r parēs vno pc̄co a padiso nos expulit: ſȝ scā ɔuersatiōe sua ac p̄nia exēplū nobis dedit ad regni celestis gaudia remeādi. q aūt hoc nō sequit̄: de p̄mo iuste ɔqueri nō poterit.

¶ Adā morit̄ sepelit̄ q̄ i ebron.

¶ Iste enoch iust⁹ placuit deo: ꝛ p̄pt̄ nimiā sc̄itateȝ suā tr̄stulit eū dn̄s i padisū: vbi cū helia viuit i magna corpis ꝛ spūs trāglitate vsq̄ ad antixp̄i aduētū. tūc. n. exibūt p̄pt̄ ɔfortatōē elcōꝝ ꝛ martyrio coronabūt̄. Enoch septa reliquit.

¶ Hic matusale senissimus quo ad multitudinē ānoꝝ fuit oium q̄s scriptura ɔmemorat. Cū eni 500 ānos hr̄et: dixit ei dn̄s. Edifica domuȝ si vis: qm̄ adhuc 500 ānis viues: rn̄dit. p̄pt̄ tātillū tp̄is n̄ edificabo domū: ꝛ sub arborib⁹ ꝛ circa vep̄s dormiuit vt pri⁹ ɔsueuerat.

¶ Multiplicāt̄ mala sup terrā.

¶ Gigātes sūt in terra.

¶ Curiositas.

¶ Nota ꝙ oēs artes vel sc̄ie seculares: liberabiles siue mechanice vel phisice: hūane curiositati deseruiētes a filiis lamech legūt̄ iuēte: ꝛ sic filij adulterini p̄mū subtiliores alijs fuerūt: ꝛ q: timebāt futurū piculū diluuij ꝛ ignis: iō tubal easdem artes i duab⁹ colūnis sculpsit: vna lateritia: ꝛ alia marmorea.

Ada

¶ Satis lamech ab istis vxorib⁹ afflictus fuit: q: p q̄ q̄s pecat p hec: ꝛ punitur.

Mathusael — Bigamia — Lamech

Sela

¶ Iste lamech p̄m⁹ ɔ naturā ꝛ mores bigamiā instituit adulteriuȝ ɔmittēdo. ipse etiā cayn occidit nō tn̄ volūtarie: ſȝ cū senuisset ꝛ caligasset ei⁹ oculi a puero ducebat̄: q putās ꝙ ferā vidisset: indicauit ei vt sagitaret: ꝛ sic ip̄m cayn trāsfixit: vn̄ ob h̄ pueꝝ vberib⁹ adeo afflixit vt ēt moreret̄.

Jabel — ¶ Iste iabel portatoria pastoꝝ p̄mus instituit ꝛ tentoria fecit.

¶ Concupiscentia aurium.

Jubal — ¶ Iste iubal p̄r canētiū in citharis ꝛ organis et musice artis inuentor: p̄portiones quoq̄ sonorum ex malleoꝝ sonitu p̄pendit.

Concupiscentia oculoꝝ.

Tubalchayn — ¶ Iste tubalchayn fuit p̄m⁹ malleator ꝛ faber in cuncta opera eris ꝛ ferri: ꝛ inuentor artis sculpture.

Concupiscentia carnis.

Noema — ¶ Iste noema iuenit artē varie diuersq̄ textu re: lanā ꝛ linū in fila traxit: ꝛ pānū texuit p̄pt̄ leuitatē. nā ātea pellib⁹ bestiaꝝ p vestib⁹ vtebāt̄.

¶ Pro itellectu hoꝝ ē aduertendū: ꝙ viſſime de iſtis tribꝰ filys noe 72 gētes ꝑcreate ſt̄: vt pꝫ geñ. x°. vñ ⁊ ad deſign dū myſteriū hoc: dñs ihs 72 diſcipulos miſit añ faciē ſuā: vt dr̄ luc. x°. De hac mā diligent̄ tractat augl. xvi. d̄ ci. dei. ⁊ int̄ cetera dic̄: ꝙ plures aly nati ſūt: q ꝓpterea nō ſūt ꝯmēorati: qꝛ gentibꝰ alys naſcēdo añceſſerūt: ipi aūt gentes face nequerūt. Haꝝ aūt gentiū vocabula ptiꝫ māſerūt: ita vt hodieqꝫ appareat vñ fuerit deriuata: ſic̄ ex aſſur aſſyry: et ex heber hebei. Parti tp̄is vetuſtate mutata ſūt: ita vt vix hoies doctiſſimi ātigſſimas ꝑſcrutātes hiſtorias: nec oiuꝫ: ſꝫ aliqꝝ ex iſtis origines gentiū repire potuerūt. Et ſi oia ꝯſiderent̄: plura mutata ꝙ̄ manētia noīa apparēt:

¶ Nō ſm doctores debitā penaꝫ hoc tpe mūdo inflictā: qꝛ ei luxuria abūdauit: q̄ corpa polluit: iō p aquaꝫ terra lota ⁊ mūdata fuit. In fine aūt mundi qꝛ cupiditas abūdabit: p igneꝫ exurent̄. Auꝝ eniꝫ ⁊ argentū igne purgari ſolent ⁊c̄.

¶ Hoc ſignuꝫ federis quod do inter me ⁊ vos ⁊ ad oēm aīaꝫ. geñ. ix°.

Habitatio aīaliū mitiū | Habitatio hoīuꝫ ⁊ auiū. | Habitatio aīaliū imitiū

Apotheca fructuū | Apotheca herbaꝝ

Sentina | Stercoraria

¶ Archa noe habuit i longitudie 300 cubitos: in latitudie 50 cubitos: in altitudine 30 cubitos: ⁊ in ſummitate vnū cubituꝫ. geñ. 6°.

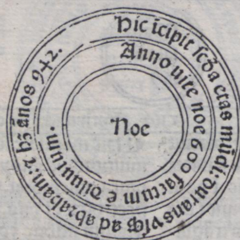
Arcꝰ pluuialis ſiue iris duos colores pn cipaliter habꝫ: qui duo iudicia reꝑſentant. Aqueus diluuiuꝫ preterituꝫ figurat: ne ampliꝰ timeat̄. Igneus futuꝝ iudicium ſignificat p igneꝫ: vt certudinaliter expectetur.

Joni- chꝰ filiꝰ noe.

¶ Iſte ionichꝰ fuit filiꝰ noe: de q̊ moyſes tacet: ſapiēs: p̊mo poſt diluuiū aſtronomiā iuenit: ⁊ q̄daꝫ futura ꝑuidit: ⁊ maxime de ortu 4 regnoꝝ ⁊ coꝝ occaſu. cūqꝫ pater dediſſꝫ ei munera: iuit i terrā ethan: ⁊ hītauit ibi gēteꝫ ꝯſtituens. H̄ fert̄ ꝯſiliū dediſſe nēroth qūo regre poſſꝫ.

Anno mūdi 1642

¶ Noe natꝰ eſt.

3557

2242 De ſem 27 generatiōes.

¶ Tēpus diluuy.

Sem filiꝰ noe uixit ānis 600.

Iſte ſem biēnio pꝰ diluuiū gēuit arphaxat: ⁊ fert̄ fuiſſe melchiſedech: q primꝰ pꝰ diluuiū ꝯdidit vrbē ſalē. ipa ē hirruſalē: ⁊ ab eo deſcēdert̄ gnātiōes 27. Aſcā poſſidet.

2957

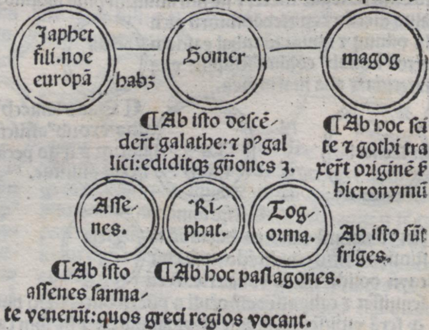
¶ Iſte cham vidēs verēda pr̄is nūciauit fratribꝰ deridēs eū. ob qd̊ maledictꝰ fuit ab ipo horrēdū prebēs exēplū oībꝰ deriſoribꝰ

Cham fili. noe affricā- -obtinet.

¶ De cham 30 generatiōes.

¶ Iſte iaphet a pr̄e bñdictus ē: ꝓpter ingenuā nobilitatē: dilatationēqꝫ ei impcabat̄. ⁊ ab eo deſcēderūt generatōes. xv.

¶ Hos 7 filios habuit iaphet: ⁊-

¶ Ab iſto deſcēdert̄ galathe: ⁊ pꝰ gallici: edidit qꝫ gñones 3.

¶ Ab hoc ſcite ⁊ gothi traxert̄ originē ſ hieronymū

Ab iſto ſūt friges.

¶ Ab iſto aſſenes ſarmate venerūt: quos greci regios vocant.

¶ Ab hoc paſlagones.

¶ Noe vir iuſtꝰ gr̄aꝫ iuenit coraꝫ dño. Cū eiꝫ cēt annoꝝ qngentoꝝ genuit cham ſem ⁊ iaphet. Archā de mādato dñi edificare cepit: cāqꝫ i 100 ānis ꝑfecit. Cētesimo ġ āno iā archa cōpleta: iteꝝ dñs appuit ei: mādans: vt cuꝫ vxore ſua ⁊ filys: eorūqꝫ vxoribꝰ archā intraret: ⁊ cū aīalibꝰ ⁊c̄. ⁊ ſtatī diluuiū inūdauit: ſtetitqꝫ aqua ſup altiſſimos mōtes cubitis. xv. geñ. 7°. Et nō: ꝙ codē die dñico ī maio q̊ ingreſſus fuit: āno reuoluto cū vniuerſ q̄ ibi erāt egreſſus ē. Pꝰ diluuiū accidit ipi noe illa famoſa ebrietas: cuiꝰ occaſiōe ipe filys. ſ. ſem ⁊ iaphet ꝓ honore pr̄no ⁊ honeſta verecūdia bñdixit. Filio ſ̄o ſuo chā ꝓ irriſiōe ⁊ irreuerētia maledixit. Et h̄ ſꝫ augl. fit p̊ma mētio de ſuitute ⁊ p oppoſitū de nobilitate. nec putandū eſt ꝙ oēſ d̄ chā deſcēdētes fuerīt ignobiles ⁊ īpotentes: cū ipſi cepert̄ p̊mo eē potētes ſup terrā: vt pꝫ de nēroth ⁊ regibꝰ chanaan ⁊ afroꝝ ⁊c̄. nec oēs de ſem ⁊ iaphet fuerūt virtuoſi ſiue nobiles aut potētes: cū pene oēs in idolatrie crimē ceciderūt: ⁊ ab alys oppſſi ſepe fuerūt. ſꝫ hec maledictio ⁊ bñdictio vicia ⁊ virtutes reſpicit: ꝓpter q̄ uel q̄s hō ueracit̄ dr̄ ignobilis uel nobilis. Pari mō q fidē abrahe ſectant̄: potiꝰ dicunt̄ eiꝰ fily ꝙ̄ iudei: q carnal̄r ab eo deſcēderūt. Habuert̄ nihilominꝰ q̄dā ſpālia p̊uilegia a deo ꝓpter merita pr̄is ac bñdictionē. Et ex iſtis tribꝰ filys noe: ſcꝫ cham: ſem ⁊ iaphet: ipo adhuc uiuēte iux̄ philonis hiſtoriā 24 miliū ⁊ centū uiroꝝ nati ſunt ex̄ mulieres ⁊ puulos: hñtes ſup ſe tres p̊ncipes: nēroth: iethan: ⁊ ſuphene.

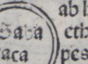
⁜Fily chus de cham. ‑sũt sabei.i.arabes. ab h̄ saba theni. Isti noĩa pdiderũt ⁊ sunt nobis ignoti.

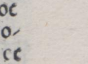

ab hoc ethiopes occidẽtales.

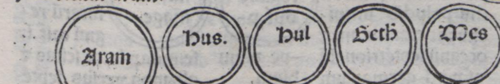
getuli i remotioribus affrice ptibus heremo coherentes.

ab hoc sabeos dicũt appellatos.

⁋Ab hoc aram pgeniti sunt syri quoꝝ metropolis damascus. vñ ⁊ in hebreo syria dicitur aram.

⁋Iste traconitidis ⁊ damasci pncipatũ tenuit: vñ ⁊ iob fuit de tra. s. hus.

ab h̄ dci sũt ludy

ab h̄ assyry.

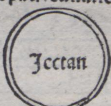
⁋Iste assur: q: nolebat rebellare cõtra deũ in edificatõe turris babel cũ nẽroth õ fugit de terra sennaar ad aliã regionẽ longinquã pus nõ habitatã q̃ ex eius noĩe vocat̃ assyria: ⁊ edificauit ciuitatẽ q̃ postea vocata ẽ niniue: q̃ fuit metropolis toti⁹ regni assyrioꝝ. Iste popul⁹ sẽp crudelitatis infamiã habuit.

Elamite pncipes psidis.

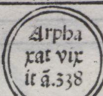

⁋Iste iectan exemplo nẽroth accepit principatum sup filios sem: ⁊ hũit filios tredeci: q oẽs fecerũt gñatiões pncipales: s populi isti fm hieronymũ: nõ sunt nobis noti vel ppter terraꝝ longingtatẽ: vel ppter mutatiões populoꝝ ⁊ nominũ: vel ↄtriti guerris ⁊ subuersionib⁹ vel alys de causis ⁊c̃.

⁋Fily iectan Elmodad: saleph: sarmoth: iare: adhuran. vsal: dedal: ebal: abymabel: saba: ophir: euila: iobab.

2244 2379 2559

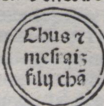

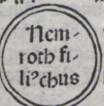
⁋Hic fm hebreos dr̃ spũm phie hũisse: ⁊ habuit duos filios scilicet iecthan ⁊ phaleg.

2911 2820 2690 Anno an xpi natiuitate

⁋Aug⁹. xvi. de ci. dei: dic̃ sic. P⁹ ↄñdictionẽ filioꝝ noe vsq ad abrahã nulla fit mẽtio aliqꝝ iustoꝝ: nec eos tñ defuisse crediderĩ: s si oẽs ↄmemorarent: nimis lõgũ fiet ⁊ esset hec magis historica diligẽtia q̃ pphetica puidentia.

⁋Ab isto ch⁹ ethiopes p hibẽt pgẽiti: ⁊ ab isto mesraim egypty sũt exorti. ⁜

⁋Iste nẽroth gygas decẽ cubitoꝝ cepit cẽ potẽs i tra: ⁊ erat robustus venator coraz dño. Hic mirabile vitiũ libidis dñandi p tyrãnidẽ ichoauit: q̃ deiceps vsq hodie mũd⁹ adeo ẽ ↄtrit⁹ vt dici ñ possit. fuit aũt pricipiũ regni ei⁹ babilon: ⁊ arad: ⁊ archad: ⁊ calanne i terra sennaar.

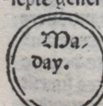
‑septẽ generatiões fecerũt.

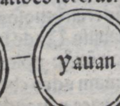
⁋Ab isto heber hebrei noĩati sut. nã i domo illi⁹ i diuisiõe linguaꝝ sola hebrea ligua rmãsisse describit̃ q̃ ãtea hũana dicebat̃: q̃ oẽs cõit̃ vtebãt̃.

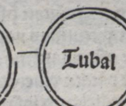

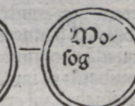

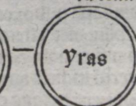
⁋Fily chanaan Sidõ ethe⁹: iebuze⁹: cine⁹: amorre⁹: gergeze⁹: eue⁹: aratbe⁹: cine⁹: aradi⁹: samarites: amathe⁹: ppli noti. Ab isto chanaan pgeniti sũt affri: ⁊ fenices: ⁊ chananeoꝝ gẽtes. Et ab isto futh libies dicũt exorti: vñ ⁊ maurita⁹ fluui⁹ vsq in pñs futh dr̃ oẽsq circa eũ regiones futhenses.

Ab isto medi venisse putãt̃ sp potẽtissimi

Ab h iones q ⁊ greci pgeniti sũt vñ ⁊ mare ioniũ dictum est.

Ab isto hibẽi q ⁊ hispani: l3 qdã ex eo ⁊ italos suspicãtur.

Ab h capadoces: vñ ⁊ vrbs apud eos mazecab dr̃.

Ab isto traces vel tiraces.

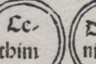
⁋Fily mesraiz ludim: anamyn: laabim: neptuiz: phetrusim: celluim. De his egressi sũt philistym ⁊ capturim. aly ignoti sũt nobis.

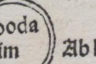
⁋Et edidit gñatiões q̃ttuor.

Ab hoc beliçy ⁊ p⁹ eolides.

Ab hoc rody.

Ab h cilices vbi ẽ ciuitas tharsus.

Ab hoc cethei id est cipry.

Turris babel.

De mallicia hui⁹ nēroth pleni sunt libri. forte diuio iudicio actum est: vt nero i ei⁹ vocabulo plane se offerat: q similē infamiā habuere. Nam p⁹ɔfusionē līguarū ad p̱sas abyt: ⁊ eos ignē docuit colē: babilōe relicta filio suo belo: q ei successit: ⁊ sic deincepſ posteritas e⁹ regnuꝫ illud obtinuit vſqꝫ ad quartū chiliadē: ſm methodiū ⁊c̄. Sꝫ auguſ. dicit cum fugatuꝫ inde: ⁊ ꝙ fily assur regnū illud obtinuerunt ⁊ tenuerūt vſqꝫ ad annos 1305 ⁊c̄.

nēroth p̄nceps de chā.

Jectan fr̄ faleg de sem.

Suphene de iaphet.

Hoc regnuꝫ scitaꝝ lꝫ sit vetustissimuꝫ: tñ q: barbaroꝝ est inter p̄ncipalia regna mīme ɔputatur. vñ ꝓpter illius populi ieptitudinē siue grossiciēꝫ regio illa semꝑ dicta ē barbarica: et est magna ualde: q: meotidis paludib⁹ incipiens int̄ danubium ⁊ oceanū septētrionalē vſqꝫ ad germaniam porrigit. Et est p̄ma pars europe: in q̄ primū regnauit Tanus de stirpe iaphet: Gothi. i. vngari sūt ō his ⁊ dani ⁊c̄.

Scitaꝝ regnuꝫ orit̄ ꝓpe danubium.

Amazonū siue magefatarū regnū orit̄. i. feminaꝝ inter scitas ⁊ albanos versus septētrionē. de scitis trahūt origineꝫ.

Jsti tres p̄ncipes cū populis suis ɔuenerūt in campū sennaar: formidātes diluuiū iteꝝ posse inūdare: dixerūtqꝫ Edificem⁹ turrim: cu altitudo ꝑtingat vſqꝫ ad celuꝫ ⁊c̄. vt hētur geñ. xi. Uidēs aūt deus stulticiā illoꝝ: miraculose in penaꝫ peccati cōfudit linguas eoꝝ: ⁊ sic dispersi sunt ꝑ totū mundū.

Sores p̄⁹egypti rex.

Hic orit̄ egyptioꝛuꝫ regnuꝫ: qđ diuerſ alteratiōib⁹ crebro mutatuꝫ fert̄. ⁊ sepe fit mētio ō his i sa scriptura. Durauit vſ ad augustū.

Anno mūdi	2643	2773
Linea xp̄i.	phaleg vixit ā nis 239	Reu vī ragau ā nis 302
	2556	2426

Jste phaleg filius heber sic dict⁹ est: q: i dieb⁹ eius facta fuit ɔfusio linguaꝝ: q̄si ipe diuisus sit ab alys: q: i domo sua māsit lingua p̄stina. vñ ſm auguſ. in hoc nō p̱uuꝫ iusticie vestigiuꝫ apparuit: ꝙ ista dom⁹ libera fuit ab hac pena: q̄si nō fuerit ꝑticeps i culpa. Et nō ſꝫ eundē ꝙ nūer⁹ liguaꝝ fuit ſꝫ nūeꝝ generationū. ſ. 72. Auctus aūt est nūeruſ gentiū multo ampli⁹ q̄ꝫ linguaꝝ. naꝫ in vna lingua plurimas gentes nouim⁹.

Nobilitas circa hec t̄pa fert̄ introducta. Et nota ꝙ pluribus de causis instituta fuit. Prima fuit necessitatis. crescente eni hūano genere: cū hoīes ad malū ꝓni essent oportuit ꝓhibē insult⁹ prauoꝝ aduersus bonos: ⁊ iō eligebat̄ aliqs vir bon⁹ iustioꝛ ceteris atqꝫ prudētioꝛ: q cōitati p̄sideret: v̄tuosos ꝓmouerꝫ mediocres defenderet: ⁊ malos coerceret. hinc dict⁹ est nobilis q̄si p̄ alys in virtutibus notabilis. Unde hieronym⁹ Nichil aliud video i nobilitate appetendū: nisi ꝙ nobiles quadā necessitate ɔstringant̄: ne ab ātiq̊ꝝ ꝓbitate degenerent. Scđa causa fuit discolia plebiū que rectū iudiciū ignoꝛabat: lꝫ tñ int̄ se pacate viuerēt: nam adeo ebetes fuerūt ꝙ nihil magis īpendere potuerūt: nisi qđ vulgari opīone celebrabat̄. vñ expediebat ꝓ ipsaꝝ pace ɔſuanda: vt ex naturalibus nobiliū p̄ncipes haberent: Tertia cā ꝓcessit ex aliqua fortitudine singulari. Nōnunqꝫ enim cōitates grauate ob incursus hostiles: tale edictū sanxerūt: vt qcūqꝫ p̄riam a talib⁹ liberaret: ius nobilitatis ꝓ se ⁊ hēdib⁹ suis ꝑpetuo obtinēt. Hoc mō plures nobilitati legūt̄. Quarta cā ex abūdantia diuitiaꝝ sumit̄. Aliqñ eni populares nimia penuria victualiū attenuati: tradiderunt se ⁊ sua alicui diuiti: vt hoc pacto maluꝫ inopie temperarent: ⁊ eum deinceps velut nobilem ⁊ dominuꝫ recognoscerent. Jnneniunt̄ etiam quedā nobilitates ꝑ diuinū oraculum in-

Sichioniorꝝ regnū orit̄.

Agiale us primꝰ rex

¶ Sic dic̄ augꝰ 18 de ci. dei. regnū sichioniorꝝ admodū puū erat: de q̊ doctissimꝰ varro velut antiq̄ tpe exorsus ē. puenit tādē ad athenienses: deide ad latinos: deide ad rōanos. huic successit europs 2ꝰ rex sichioniorꝝ: ⁊ durauit vsq3 ad tpa heli sacerotl ⁊ iudicis israel.

Hic dr̄ fuisse chā filiꝰ noe.

Zoroastes rex bracti-anorꝝ pmꝰ

¶ Iste zoroastes dr̄ fm augl risisse pmuz qn̄ natꝰ ē: nec aliqd boni mōstruosus ille risus portēdebat cū oibꝰ cōe sit flēdo hūc mūdū itrare. artē nāq3 magicā iuenit: ⁊ a nino i bello supatꝰ est q eiꝰ libros ɔbussit.

¶ Era pncipalis eusebij: ⁊ gentiliū q āntiqora tpa ɔmemorāt h inchoant cōiter.

-orꝝ ānis 65. ⁊ dr̄ a quibusdā saturnꝰ

Belus pꝰ rex assyri-

¶ Hoc regnū pene nunq̄3 pacatū fuit

¶ Iste belꝰ dr̄ i obscuro regisse: qꝛ puū habuit dn̄ium. Et iste fuit pmꝰ quē error populi deū fuisse putauit. vn̄ diuerse gētes diuersimode eū noīant. s. bel: baal: baalim: beelphegor: beelzebub ⁊c̄. Et stetit hic enormis error in genē hūano vltra duo milia ānorꝝ.

¶ Augꝰ int̄ plurima regna traꝝ i qbꝰ trene vtilitatl vel cupiditatis ē diuisa societas quā huiꝰ mūdi ciuitatē vl̄i vocabulo nūpacumꝰ duo regna cernimꝰ lōge puenisse clariora. assyriorꝝ pmū. deiñ rōanorꝝ: vt tpibꝰ ita ⁊ locis int̄ se ordiata atq3 disticta. Illud pus i oriēte: h posteriꝰ i occidēte surrexit. In fine illiꝰ initiū fuit huiꝰ. Reg̃ cet̄a cet̄osq3 reges velut appendices dixerim.

¶ Hanc ciuitatē magnā ninꝰ ampliauit ⁊ ex suo noīe niniue appellauit: q̄ ē metropolꝰ assyriorꝝ

Ninus pꝰ rex. mo-narcha pmꝰ. regnauit ānis 54.

¶ Iste libidine dn̄andi pmotꝰ vt latiꝰ regnare pet fet finitimis idē vicinis suis bella itulit. ⁊ qꝛ ppl's adhuc rudis fuit: nec bellādi: nec armorꝝ pitiā hūit: cito pene totam asiā sibi subiugauit: scūsq3 ē pmꝰ monarcha orientaliū. cūq3 nimis dolēt d̊ morte p̄ris sui beli: fecit sibi i solatiū suū imaginē eiꝰ: cui tantā reuerētiā exhibebat: vt qbuscūq3 reis ad ipsā ɔfugientibꝰ pcēt: ⁊ penā indulgēt. Huiꝰ exēplo plures charis suis mortuis imagies dedicare ceperūt. vidētes aūt maligni spūs curiositatē ppl'i: intꝰ latuerūt ⁊ rn̄sa dederūt deos cē dixerūt ac diuos hōres sibi fieri decreuerūt. sicq3 h ifelicissimū idolatrie crimē itroductū ē diue maiestati pmaxie offensiuū. ⁊ intm̄ hec vesania creuit: vt capitali sn̄ia plecteret̄ q eos hoīes fuisse affirmaret.

2905	3035	3114	
Saruch vixit ā. 230	Nachor ā. 148.	Thare an. 205	
2294	2164	2085	Anno ante xpi natiuitatem

Hstitute: l3 pauce q̄ꝛ aliq̄ permanserūt: vt in dauid: aliq̄ cito defecert̄: vt i saul ⁊ ieroboam: ⁊ quorūdā aliorꝝ. Plurime quoq3 legunt̄ nobilitates p violentiā ⁊ tyrānidē introducte quaꝝ sil'r aliq̄ stati destructe ⁊ penitꝰ delete fuerūt: alique stabiles pmāserūt. Et nota q̄ fm vet̄es historias raro aut nunq̄3 in paganismo nobiliū stirpes ppetuate fuerūt ppter tyrānidē ⁊ supbiā. Multe etiā apud xpianos ppt̄ candē cām delete sūt: fm illō ecclesiastici. x. Sedes ducū supborꝝ destruxit dn̄s: ⁊ sedere fecit mites pro eis. Itē nota q̄ nemo vnq̄3 nobilitatē odio habuit: qꝛ est bonum p se appetibile: sicut virtus aut religio: sed multi sancti eam fugerunt ob grādē periculū qd̄ in ea latet ppt̄ difficultatē maximā ipsi annexā. hoc satis in sancto pphcta dauid apparuit: quē ipsemet deus taz peculiarit̄ elegit. Relinquitur ergo q̄ vix paucissimi ad tantam sublimitatem idonei fuerunt.

¶ Iste thare pꝰ mortē filij sui arā exiuit de vr caldeorꝝ pegrinatꝰ ē i charrā cū filijs ⁊ nepotibꝰ suis. fert̄ q̄ ppt̄ iniurias illatas sibi a ɔtribulibus suis: eo q̄ nollet adorare ignē: recessit. ⁊ dr̄ ab hebreis cōit̄: q̄ nemroth ibi regnauit: q dcūs fuit alio noīe amraphel rex sennaar quē diu pꝰ hec abrahā supauit: ⁊ pcussit vt dr̄ gen̄. 14.

¶ Idolatria orit̄. Nota: si bn̄ reuoluas historias repies q̄ tria pncipalit̄ hoīes ad idolatriā iduxerūt. s. affectio circa morientes: tior ⁊ adulatio apud reges: ⁊ diligentia artificū circa sculpturā. Demones aūt i idolis latētes ⁊ respōsa dātes hūc errorē ɔfirmauer̄ nimis: ita vt capitali pena plecteret̄: q ei se nō ɔfirmaret. Accessit insup fraudulēta poetaꝝ laudatio q miseros dānatosq3 hoīes in celū ɔpositis carminibꝰ extulerūt. Et pulchre eodē tpe cū demōes loq hoibꝰ cepissent: misit clemēs dn̄s āgelos suos: vt qbusdā electis suis etiā visibilit̄ loq̄rent̄: ne simul tota hūmitatis massa errore pessimo deperiret.

¶ Tempa grossa ꝛ rudia: in qbꝰ nimis humanū genꝰ defecit a pspicuitate nālis lumis: ꝛ iō necesse fuit institui leges positiās: vt eaꝝ adminiculo hō rediret ad pristinā ꝛ nālē itelligētiā. vide sup hoc doctorē scm̄ in pma ŝe. Nō ꝙ mlʼte iiq leges ab hoibꝰ institute fuerūt ꝫ dictamē recte rōnis: ꝛ multi hoīes q ceteris siue i potētia: siue i prudētia ꝛc̄ pstantiores erāt: dij putabāt. Oīe eiꝫ quod erat insolitū reputabāt q̄si diuinuꝫ.

¶ Iste telexiō sichioniōꝝ 5ꝰ rex fuit: q̄ regnante vsqꝫ adeo ibi mitia ꝛ leta tpa fuerīt vt eū ō fūctū velut deū coleret: sacrificāᵒ ꝛ ludos celebrādo: q̄s ei p̄mitꝰ fecerīt. huic successit thuriacᵒ: circa cuꝰ sepulchꝝ etiā sacrificare solebant.

Tele-
xion

Melchise
dech rex
salem.

¶ Iste vulgarit̄ dicebat̄ rex iustꝰ ppt̄ eximiā scītatē panē ꝛ vinū obtulit abrahe in magnū mysteriū. fuit etiā sacerdos dei excelsi.

Reges assyrioꝝ

¶ Ista semiramis relicta vxoꝛ nini fuit q̄ pᵒ mortē regis aggressa ē indos: ꝛ obtinuit eos ꝛ sic p totā asiaꝫ regnū assyrioꝝ dilatatū est. Ciuitatē maximā babilonie instaurauit: ꝛ muris circūdedit. Hec a filio suo nino dr̄ interfecta: eo ꝙ ipꝫ ad illicitū ꝯcubitū ausa fuerit puocare: sic̄ recitat augꝰ. 18. de ci. dei. Magr̄ in historia dicit: ꝙ pprio filio nupsit: ꝛ ex eo filiū genuit: q babiloniam caput regni instaurauit.

Semi
ramis
.3.

¶ Treueris extruit̄ sup mosellaꝫ: ciuitas antiqua. Añ romam treueris fuit annis mille trecētis.

Ninus
q̄rtus.

¶ Iste ninꝰ filiꝰ magni nini ꝛ semiramidis 4ᵒ assyrioꝝ rex fuit: ꝛ fert̄ mr̄ē ppam occidisse: vt s̄.

Arrius
q̄ntus

¶ Iste ē 5ᵒ rex assyrioꝝ: sub q̊ natꝰ ē ysaac ꝫ aug.

¶ Abrahām quattuoꝛ reges pcussit ppt̄ loth: q꜡ ceperāt euꝫ: vt geñ. 14. quoꝝ vnꝰ dr̄ fuisse nēroth: ꝛ dr̄ hic āraphael.

Anno mū
di 3184.

Linea xpi.

5102

Hic icipit tertia etas mūdi: durans vsq ad dauid: ꝛ hꝫ annos 940.

Abra
ham filiꝰ
thare vixit
ānis 175

	3234.	3284

Nō diligent̄: ꝙ āno abrahe lxxv. ō magnifica glīa sūmi dei elapsū est v̄buꝫ mīe sup hūanuꝫ genꝰ: q꜡ tūc ceperūt oracula pmissionū dei apparē. o q̄ suaue v̄buꝫ. vide augꝰ. 16. ō ci. d. itē geñ. 15. ¶ Hic pmū ✠

Ysaac
uixit ā-
nis. 180

Nō: ꝙ a natiuitate ysaac vsqꝫ ad exituꝫ de egypto fluxerūt āni 40. vide lyrā geñ. 15

✠ sci angeli i for- 9961 -ma hūana appa- 1619 -rent hoībus.

¶ Hic icipit illa dulcis ꝛ deuota historia p̄riarchaꝝ nr̄oꝝ: q vēꝝ deū coluerūt: ꝛ colendū predicauerūt. vide geñ. xij. vsqꝫ ad finē.

Saray

¶ Ista sarai diu steril̄: tandē grā diuina fecūdata parit ysaac nonagenaria: mulier scā. alio noīe dr̄ iescha: vxoꝛ abrahā: filia aram.

Na-
baioth

Esau

¶ Magnꝰ iste amicꝰ dei abrahā nascit̄ anno 43 nini regis.

Agar e
gyptia
ca fāu-
-la sare: ꝯcubina abrahe. De hac agareni.

Ismahel

¶ Hos duos filios cū. x. alijs genuit de muliere egyptiaca.

¶ Iste vēdidit pmogenita frī suo. Ipē ē pr̄ idumeoꝝ: ꝛ mōtē seyr possedit ꝛ pmo eq̄s asinis iūxit: vn̄ orti sūt muli.

¶ Iste loth cū exisset de zodomis genuit hos duos filios de duabꝰ filiabus suis ebrius factꝰ: vir scūs angelicā meruit visitationē: sic̄ ꝛ abrahā.

Moab

.hō ferꝰ. Iste ē pr̄ moabitaꝝ.

Cedar

¶ Iste araꝫ mortuꝰ est i vr caldeorū. i. in loco qui vr dicebat̄. Or aūt dr̄ ꝙ in igneꝫ piectꝰ fuit cū abrahā: ꝛc̄ fabubule sūt iudeoꝝ fm magistꝝ in historijs ꝛ alios.

Araꝫ filiꝰ
thare frat̄
abraham

Loth
filius
aram

✠ Abrahā hāc cethurā ꝯcubinā suaꝫ duxit in vxorē post mortē sare.

Ammon

Iste ē pr̄ āmonitaꝝ.

✠
Cethu-
ra

Madan

De ista cethura orti sūt plēs filij ꝛ gētes: vt pꝫ gñ. 25

¶ Iste nachoꝛ exiuit cū pr̄e suo thare ō chaldea: ꝛ venit in carrā mesopotamie: ibiqꝫ moratꝰ est: ꝛ posteritas eius pmāsit.

Nachoꝛ
filiꝰ thare
fr̄ abrahā

Mel-
cha fi
lia arā

Batu
el

Iste batuel ē filius nachoꝛ queꝫ pepit ei melcha. ħ mā sit post mortē pr̄is i carrā.

Labā

Hic ē laban frater r̄becce cū q̊ fuiuit iacob p duabꝰ filiabꝰ. s. lia ꝛ rachel.

Re-
becca

Madian.

¶ Uxoꝛ nachoꝛ genuit 8 filios vt pꝫ geñ. 22ᵒ. sꝫ de vno. s. batuel fit psecutio ppter rebeccā vxorē ysaac.

Bus

¶ De ħ descēdit balaā ꝛ heliu.

¶ Circa istō tps sodōa ꝛ gomorra ppt̄ pcc̄a sua horribilr̄ subuertūt̄

Hus

De ħ descēdit iob fm q̄sdā.

¶ Uxoꝛ loth retro respiciēs i salē repēte ꝯuersa magno ꝯmonuit sacr̄o: nemineꝫ i via liberatiōis p̄tita desiderare debē. hec augꝰ de ci. dei.

¶ Jupiť fabulať cũ iside ɔcubuisse: ex q̃ dina q̃dã ꝓles orta putať a grossissimis plebib⁹. hͣ studiũ fuit quorãdã maleficoꝝ taliť sua aut potentũ stupra excusare.

Isis

¶ Istis tꝑib⁹ ꝓmetheus frater athlãtis: ꝑmo dcũs est fecisse hoies tũ q: de rudib⁹ doctos fecit: tũ q: legiť fecisse hominũ imagines q̃s arte q̃daꝫ dcãbulare fecit. ipse etiã ꝑm⁹ annulũ iuenit in q̃ gemã inclusit: ꝛ i q̃rto digito portari iussit ꝑpť venã cordis q̃ illuc tendit.

¶ Ista pmo dcã fuit Jo filia inachi: sꝫ in egyptũ nauigans: ibi lr̃as docuit ꝛ isis vocata ē: ꝛ ꝑ magna dea coliť a stultis plebib⁹.

Inach⁹ p⁹argiuoꝝ rex

¶ Hic oriť regnum argiuoruꝫ siue grecoꝝ: vbi primo inach⁹ regnauit: ꝛ durauit vsq̃ ad tempora delbore.

Phoroneus

¶ Iste prim⁹ i grecia iusticiã tuit iudicia: legesq̃ ɔscripsit. hic hũit fratrẽ q men ses ꝛ ãnos docebat obseruare ꝛ sacella ɔstituit ad colẽdos deos: ꝑpť qđ a rudi ꝑplo inť deos ɔnũeratus ē: ꝛ ei boues imolabãt: dcũs est phegous.

¶ Cochines rodũ ɔdiderunt

Xerses septim⁹

¶ Hic dr̃ xerses antiquus q ꝛ baleus vocať sub q̃ nat⁹ est iacob: regnãte tũc apud sichionios thuriaco quẽ q̃dã thurimachũ scribunt.

Armamitre. 8

¶ Hic ē ꝑm augl. 8⁹ rex assyrioꝝ sub q̃ ds appuit ysaac ꝑmittẽs ei q̃ ꝑmiserat pr̃i eius regnãte apud sichionios leocippo etiã. 8. rege.

Belocus. ix.

¶ Sub isto beloco nono rege assyrioꝝ locut⁹ ē dñs ad iacob repromittẽs ei q̃ ꝑmiserat pr̃ib⁹ suis: q̃ sũt hec duo. s. possessio tre ꝑmissiõis. i. chanaan: ꝛ bñdictio oiũ gentiũ in semie ipsius: qđ ē xp̃s dñs.

¶ Diluuiũ in achaia tẽpore ogigy regis eleusinc.

Minerua

¶ Hec apud lacũ triconid p⁹ istud diluuiũ p⁹ appuit ꝛ pl̃es artes iuenit ibi: ꝛ ꝑcipue lanificũ: ꝛ dea fcã ē ꝑm errorẽ gentiliũ.

¶ Abrahã moriť: ꝛ sepeliť i hebron.

3344 | 3434

Jacob vixit ã. 184

¶ Nat⁹ est ioseph fili⁹ iacob anno eius 90: ꝛ vixit annis 110.

Judas fili⁹ iacob. 5.

¶ Ab hoc trib⁹ regia descendit ꝛ tandẽ xp̃s dñs.

1856 | 1766 | Anno ante xp̃i natiuitatem

Lia

pma vxor iacob lippa oculis: genuit. 6. filios ꝛ vnaꝫ filiam.

Bala famula

-la lie cõcubina iacob genuit duos filios.

Dan — tribũ facit de qua sãpson nat⁹ est.

Ruben — tribũ facit ꝛ pdidit ꝑmogenita

Neptalim — tribuꝫ facit.

Symeon — tribũ facit.

Joseph — Joseph vir scũs ꝛ gl̃a dom⁹ isrl̃: duplicem tribũ fač: ꝑmogenita sunt eius.

Manasses

Leui — sacerdotalẽ tribũ legim⁹ ab hͣ descendisse.

Rachel

vxor iacob dilecta sterilis: tãdẽ genuit duos filios ꝛ mortua i ptu sepeliť ꝑpe betleem.

Efraim — tribũ fač

Isti duo filij ioseph nati sũt i egypto: ꝛ cõputãť inť filios iacob.

Beniamin — tribũ facit ð q̃ paul⁹ ẽ nat⁹.

Ysachar — tribũ facit

Zabulonn — tribũ facit

Zelpha

famula rachelis ɔcubina iacob genuit duos filios.

Gad — tribũ facit

Aser — tribum facit.

Dina — filia nõ fač tribũ i isrl̃. hec cũ exiret vidẽ mulieř regiõis corrupta ē a sichen.

Thamar — hec ab her ꝛ onan filijs iude viduata genuit ab ipso iuda gemios filios. s. phares ꝛ zaram.

Sue — vxor iude.

Her — fili⁹ iude neq̃ pcussus est a dño.

Sela — fili⁹ iude cũ adhuc puul⁹ cẽt nõ dedit eũ iudas thamar: sꝫ cã viduã remisit i domum pr̃is sui. cũ ãt creuisset tiuit dare ne occiderẽť sic frẽs ei⁹: vñ ꝛ thãar sil̃ans se mẽtricẽ ɔcepit in biuio de iuda: ꝛ genuit phares ꝛ zarã vt pꝫ geñ. 18.

Onan — fili⁹ iu de ẽt neq̃ pcussus ẽ.

¶ Iste serapis terti⁹ rex argiuoꝝ fuit: dict⁹ apis cū in egyptū nauigio vēisset: ꝛ ibi mortu⁹ fuiſſꝫ: fcūs ē a ceca gēte oīuꝫ maxim⁹ egyptioꝝ deus. Tūc etiā mirabilis supstitio icepit de boue dis colore: queꝫ apē vocabāt: eo ꝙ viu⁹ coleret: et illo mortuo: demōes vitulū similē ibidē pcurabant ad decipiendū rudeꝫ populū. Inde vēit ꝙ fily israel silr delyrabāt: vt pꝫ. Quid hac stulticia miserabili⁹ i hoīe rōnali?

Serapis

¶ Iste arg⁹ quart⁹ rex argiuoꝝ fuit: ex cuius nomīe illud regnū nomen accepit. Hic post obitū deus haberi cepit: templis ꝛ sacrificiis honoratus. Hoc tempe grecia segetes habere cepit: delatis aliunde seminib⁹.

Argus

¶ Omogir⁹ prim⁹ ad aratꝝ boues iunxit.

¶ Athenas cicrops ꝯdidit: ꝛ ex minerua nomē accepit. Hec ciuitas nutrix liberaliū artiū: ꝛ multoꝝ phoꝝ fuit: tñ ludificātib⁹ demonib⁹ supstitiosa effecta ē. vide i aug⁹.18 ꝺ ci.d. mirabilē fabulā.

¶ Corinthus conditur.

Reges assyrioꝝ

Bale⁹

¶ Iste fuit decim⁹ rex assyrioꝝ: sub q̄ mortuus ē ysaac: regnāte tunc apud sichionios messapo nono rege.

Amithus

¶ Apollo delphic⁹ clarus hētur: ꝛ p⁹ mortē de⁹ hitus ē. Hic etiā dr̄ phiton: ꝛ arteꝫ illā magicā iuenit: q̄ dicit̄ phitonica: de qua fit mētio i sacra scptura.

¶ Iste fuit xy⁹ rex assyrioꝝ: sub quo mortu⁹ ē ioseph: regnāte sichionioꝝ plēmeo xi.

¶ Athlas magn⁹ astrolog⁹ q ꝛ celū hūeris portasse dr̄ ꝑpter pitiam astroꝝ.

Pharao nephres.

¶ Iste pharao rex egypti suscepit ioseph: ꝛ exaltauit euꝫ ꝑpter somnioꝝ interptationē. vide pulcherrimā historiam geñ.41.

¶ Mēphis conditur ciuitas egypti.

¶ Mercuri⁹ multaꝝ artiū pit⁹ claruit: q̄s hoīb⁹ tradēs deus credebat̄.

Pharao amonophis

Iste pharao ignorabat ioseph ꝛ iussit submergi puerос vt hētur exodi pmo.

Anno mūdi 3445 — 3495 — 3544 — 3594

Linea xp̄i

Phares

Esrom.

1755 — 1705 — 1655 — 1605

¶ Isaac morit̄.

¶ Jacob morit̄: ꝛ sepelit̄ in ebron glo͛se a ioseph.

¶ Joseph morit̄ annoꝝ 120.

¶ Seruit⁹ ppl̄i isrl̄ icipit durās annis 144.

Joseph vir sanctus.

¶ Iste ioseph cum esset .xvi. annoꝝ venditus est. Anno aūt trigesimo stetit coram pharaone interptans somnia eius: q ꝛ sublimauit eum. Et qꝛ castus fuit ꝛ timoratus: ideo a dn̄o vbiq̧ dirigebatur.

¶ Circa ista tempa incipit historia libri exodi.

Mēri

Hesrō

Isuar

Chore

Leui filí⁹ iacob uixit annis 137.

Caath vixit annis 133.

Amrā vixit annis 137.

¶ Iste leui pr̄ oium leuitaꝝ: q gr̄adem honorē sacerdotalis dignitatis adepti sunt ꝑpt̄ moysen ꝛ aaron. ex his etiā xp̄s descendit ꝑpter affinitatem tribuum huius ꝛ iude. ꝛ ꝑpter mysterium: qꝛ xp̄s summus sacerdos ꝛ rex eternus sic debuit nasci: ꝛ nobis innotesci.

¶ Hic oriť regnū atheniēsiū: vbi pm⁹ iste cicrops regnauit: q multas supstitiōes instituit nunq̄ antea in grecia visas. ab hoc pmū iupit de⁹ pdicať eiq̄ bouē offert.

-athenensiuꝫ.

Cicrops pmus rex

¶ Bos in egypto exit de flumie in festo serapis: ꝛ eleuať i aere: ꝛ rursū itrat: ꝛ nō ꝯparet: ꝛ ꝑ deo coliť a stulta plebe.

¶ Lacedemon cōditur.

¶ Nota q̄ s̄m augustinū: circa ista tpa multa mendacia ꝛ fabulosa ānotanť a grecis historiogphis q̄ cōiť multo minora sunt q̄ fama iactanť: de modico negocio magna predicant.

¶ Liberpater vinū iuenit pmo in grecia: ꝛ archos ꝯdidit: ipse est dionysius bacbus filius semele regis thebeoꝝ: ꝛ ꝑ d̄o cultus est.

¶ Hercules antheū vicit. Nota s̄ꝫ augꝰ. plꝰes fuerť hercules ꝛ liberipatres quos indoctū vulgus: aut pntauit: aut voluit deos fuisse.

Saf⁹

¶ Diluuiū deucaliōis fcm̄ i thessalia: ꝛ fetontis fabulaꝝ icendiū ꝛ vocať iō deucalionis: qꝛ i eius regno maxime fuit.

¶ Iste fuit 14⁹ rex assyrioꝝ sub q̄ nat⁹ ē moyses in egypto regnāte sichionioꝝ 12 orthopole: ꝛ argiuoꝝ 5 criaso.

Eschar ades

¶ Aptheros rex crete primo mellis colligendi vsū inuenit. Hui⁹ filia ex incestu ꝯcepit: de q̄ mirabilia narrať Et p⁹ ibi idē filius regnauit: ꝛ dict⁹ fuit auidis. leges fecit: ꝛ boues aratro pm⁹ iunxit.

¶ Sub isto moyses eduxit populū de egypto. Rexit tē apud sichionios maratus: apud argiuos triopas nouissimo tempore cicropis athenienſ regis primi.

Pharao bocchoris

¶ Filij isrľ sūt in magna tribulatione ꝛ ſuitute.

¶ Iste pharao nonus a nefre: nō audiuit vocē dn̄i nolēs dimittere filios isrľ: q̄re decē plagis attrit⁹: postea cū suis in mari rubro submersus fuit.

3944 — 3688

Arcan

Aminadab

¶ Iste aminadab⁹ pm⁹ post moysen fide plena igressus ē mare rubrū alijs trepidātib⁹ ꝑpt̄ qō regalē stirpē meruit pcreare.

Naason

pnceps trib⁹ iuda i deꝯto fuit

3551 — 3511 — Anno ante xpi natiuitatem

¶ Iob vir scūs: ꝛ patiētie speculū circa hec tpa nasciť de linea nachor fratris abrahe. vixit ānis multis: qꝛ p⁹ flagella vixit annis 140. ꝛ hec est positio augꝰ. gregꝰ. lire ꝛc. s. tertia generatiōe p⁹ iacob: ꝛ sic fuit ꝯtpaneus moysi licet diu p⁹ eū vixerit. vide augꝰ. 18. de ciuitate dei.

¶ Lex dať in mōte syna.
¶ Liber leuiticus scribiť.
¶ Liber nūeroꝝ ꝑmulgať
¶ Tabernaculū ꝑparať.

¶ Chore cū tricētis viris perit.
¶ Dathan ꝛ abyron absorbentur.
¶ Et multa milia ꝑsternunť ꝛc.
¶ Deutromiū scribiť.
¶ Balaam ꝑphetat ꝛ occidiť.

-dex: ānis 40 iudex fuit: vixit aūt ānis 120.

Moyses. primus iu-

¶ Iste moyses de cui⁹ laude resonāt celū ꝛ terra: oīum ꝑphaꝝ ꝛ historiogphoꝝ excellentissim⁹ fuit Deū vidit facie ad faciē clare: qd̄ de nullo alio pt̄ q̄ de paulo aplo scriptura testať i hac fragili carne. Rō ē vtrobiq̄ eadē: qꝛ sūt duo pressfamilias: ille circūsionis: iste i ꝑputio: dātes testimoniū de dina eēntia: ꝛ docētes vnū deū veꝝ colēdū eē. Ergo isti duo tāq̄ pmicerij debebāt pus videre vt postea legitime testificare possēt. alij aūt i figuris.

Moyses nascitur ꝛ ponitur i aquam.

Aarō nasciť ante moysen annis tribus.

Aaron pm⁹ pōtifex -vixit ānis 123.

¶ Iste aaron a deo vocat⁹ digne sūmū sacerdotiū sibi assūpsit: ꝛ testamentū eternū sibi ꝛ filijs suis statuiť. moritur annoꝝ 123 ꝛ sepelitur in monte hor. filiusq̄ eius eleaçarus in pontificatu succedit.

Maria

¶ Ista maria ꝑphes fuit. carmē cecinit. leprosa fuit 7 dieb⁹ ꝑpter murmur. moriť i cades deſti sin ꝛ ibidem sepelitur.

Ithamar

Eleaçar

Nadab

Isti duo offerentes ignez alienū pcussi sunt a dn̄o.

Abiu

¶ Circa istud temp⁹ inceperũt reges in italia regnare: ⁊ multociens nomia variarũt: ex q̄bus romanoꝝ ꝓpago clarius deducitur.

Reges italic.

Janus

¶ Iste ian⁹ prim⁹ oĩuz regũ italie dr̄ fuisse fili⁹ noe: q palaciũ extruxit qd̄ dr̄ ianiculũ: ⁊ p⁹ ꝓ magno deo hitus fuit: duas facies ei figurãtes: ⁊ in pn̄cipio ãni ei⁹ festũ celebrantes: q̄si eẽt finis p̄teriti: ⁊ pn̄cipiũ futuri anni. Inde ianuari⁹ mens̄ dictus est.

Saturnus pr̄ iouis.

¶ Italus rex iuxta albulaz fluuiuz id est tyberi ciuitatẽ ↄdit: vbi p⁹ roma cõdita fuit: a q̊ tota italia nũcupata fuit.

¶ Iste saturn⁹ de creta insula dr̄ venisse i italiã ⁊ ibi regnasse: quẽ delirĩ idolatre mira cecitate hoiez fuisse negãt: cũ tñ eũ regnasse dicãt. Et p̄m⁹ sterc⁹ sup agros ꝓycere docuit: quare ẽt stercut⁹ dr̄: ⁊ rõni stercoriani p⁹ dc̄i sũt ⁊ ẽt saturniani.

Picus

¶ Iste picꝰ saturni filius p̄m⁹-rex laurentũ fuit: q bellator egregi⁹ ⁊ augur fuit ⁊ int̄ deos nũerat⁹ ẽ.

Reges assyrioꝝ.

Amict⁹

Iste fuit octau⁹ rex assyrioꝝ: sub q̊ mortu⁹ est iosue: regnãte apud sichiõios 16 corace: apud argiuos decio danao: apud atheniẽses 4° erictbonio.

¶ Catbm⁹ cõdit thebas: regnãs ibi: ⁊ grecas lr̄as inuenit.

¶ Fenix venit in tyrũ ⁊ sidonẽ: ⁊ regnauit ibi: ⁊ vsum lr̄aꝝ tradidit eis: ⁊ coloris fenicei quo capitalia facerent.

¶ Sibilla samia femonoe dicta apte ꝓphetat de xp̄o: ⁊ de paupcula eius matre.

¶ Erictbonius atheniensiuz pn̄ceps: primus in grecia quadrigam iunxit.

Lamperes.

¶ Iste ẽ. 23. rex assyrioꝝ: sub q̊ historia delbore ãnotat̄ s̄z aug. ⁊ regnũ argiuoꝝ defec̄.

¶ Trois in dardania reg̃t: ⁊ troiã ↄdidit

¶ Fabule multe a grecis annotãtur.

¶ Sibilla erithrea in babilone orta: multa ꝓphetat de regno iudeoꝝ: ⁊ troia subuertẽda: ⁊ de xp̄i incarnatiõe: ⁊ beata virgine maria.

Anno mũdi 3725 — 3775 — 3825

Linea xp̄i

Salmo Raab ei⁹ vxõ

Booç fili⁹ sal. õ raab

¶ Rechab de q̊ descẽdit stirps valde religiosa hoc tpe fuisse credit̄. ipse aũt de ietro cognato moysi descẽdit: ⁊ conuersus fuit ad iudaismum.

Booç

1474 — 1424 — 1374

¶ Moyses morit̄.
¶ Jordanis siccat̄.
¶ Jericho capitur.
¶ Sol in celo immobilis stat.

¶ Hic s̄m quosdã texit̄ historia destructõis bẽiamin ⁊ gabaon ꝓpt̄ stupri crimen.

¶ Nota ꝙ hic fit saltus p euãgelistas vsq̧ ad booç ⁊ obeth: q̄ ad minus int̄ eos fluxerũt anni 272. qd̄ tẽpus ad vnũ hominẽ referri nõ põt ⁊ iõ hic ponuntur quinq̧: magis ad denotandũ tempus q̄ rem gestã

A iosue vsq̧ ad aioth ãni 40. — de tribu iuda. — de bẽiamin.

Sangar 5⁹ — Hic nõ interponitur q̄ ãnos nõ habet — de effraim

Judices

Josue secũd⁹

Othoniel tertius

Aioth 4⁹ ãnis 80.

Delbora 6⁹ an. 40.

¶ Iste iosue vir bellicosus fuit: p̄mo i deserto amelech vicit. post mortẽ moysi a deo iudex ↄstitut⁹ fuit sup isrl̄: vt terrã pp̄lo diuidẽt. Cui⁹ bella ⁊ opa ⁊ religiosa mẽs i libro suo descp̄ta sunt

¶ Iste othoniel frat̄ caleph iunioris liberauit israel de opp̄ssione regis mesopothamie: quez ꝑcussit. Ip̄e accepit axã in ↄiugez: q̄ petiuit irriguũ supi⁹ ⁊ inferi⁹ a pr̄e suo caleph: vt pz iudicuz p̄mo.

¶ Iste aioth percussit eglon regẽ moab: ⁊ liberauit isrl̄. fuit. n. vir fortissim⁹: ⁊ vt̄q̧ mãu ꝓ dextra vtebat̄. Post hunc fuit sangar q ꝑcussit de philistyz 600 viros vomere. iudicũ tertio.

¶ Ista delbora fuit mulier: ⁊ ꝓpt̄ gr̄am ꝓphie delatus est ei honor: vt iudicaret israel. Uñ de mãdato dei vocauit baruch: vt ꝑcutẽt hostes israel. Et inualuerunt fily isrl̄ ↄ iabin regẽ chanaã ⁊ cizarã principẽ militie eius: ⁊ deleuerũt eos. iudicum 4°

Pontifices

Eleaçarus

¶ Historia libri iudicũ hic incipit.

¶ Historia libri iosue incipit.

Iste eleaçarus 2⁹ pontifex cuz iosue diuisit israeli terrã: ⁊ ab eo descẽdunt põtifices vsq̧ ad xp̄m paucis exceptis.

¶ Historia de idolo miche s̄m expositores cõit̄ dr̄ accidisse p⁹ iosue 8. ãnis: s̄z hebrei dicũt ꝙ tpe othoniel. — i ilk̄

Phinees.

¶ Iste phinees cum ahuc iunior esset zelauit pro dño transfigẽs luxuriãtes: ⁊ ita placatus est dñs. Numeri 25.

¶ Iste secundus rex laurẽtum fuit: qui etiã deus fuit illoꝝ: qui sic voluerunt vel putauerunt.

¶ Ex hoc latinoꝝ regnum dici cepit ⁊ laurentum defecit.

Faunꝰ

¶ Sub isto dr̃ fcm̃ excidiũ troie: forte prime ⁊ non secũde hoc tpe thola iudicauit israel.

Latinꝰ

Carmentis: filia euãdri litteras latinas inuenit

¶ Occasio troianoꝝ belloꝝ orit̃ q̃ tanq̃ʒ scintilla minima fuit: eo ꝙ laomedon nõ recepit herculẽ ⁊ iasonẽ cũ honore debito: ⁊ ex tãtillo tot creuerũt mala. Caueat sibi quisq̃ʒ ait comicus.

¶ Anchises ex dea venere generat eneaʒ qui regnauit in italia. hec fictitia deceptores rudium populoꝝ confinxerunt: quibus sua stupra ⁊ adulteria palliarunt.

Thauranus

Sibilla delphica añ troiana bella vaticinata est de xp̃i incarnatiõe absq̃ʒ maris coitu: ⁊ si hec vera sunt: tũc gentibus apertius q̃ʒ iudeis reuelatuʒ est mysteriũ incarnationis: quod valde mirũ videt̃. silr̃ dicendũ vr̃ de iob.

¶ Sibilla frigia fert̃ vaticinata fuisse ãchise: ⁊ de flagellatione potentũ terre: ⁊ de descensu dei de olipo.

¶ Laomedon rex troie occidit̃: ⁊ filia eiꝰ ixionia capitur ⁊ in greciã ducit̃: ꝑpter que secuta sunt bella g̃uissima ⁊ mala horrendissima. vide historiã troianã.

¶ Hercules iliũ vastat: id est troiã cũ iasone: que stati a priamo reedificata fuit. idem hercules. xij facta pegit. agonẽ olimpiacum constituit. multa bella ꝯfecit: ⁊ plurima mendacia enormia de ipso ꝯficta sunt. tandẽ postq̃ʒ multos supauit: ipse morbũ ferre nõ valẽs quo laborabat: sʒ ab eo supatus flãmis se iniecit: ⁊ mortuus int̃ deos translatus est.

3875 | 3925

Booç | Booç

1274 | 1274 | Anno ante xp̃i natiuitatem

✠ Dicit tñ nicolaus de lyra: ꝙ iuxta historie veritatẽ fuerũt tres booç sibi vicissim succedẽtes. Quod qr̃ ex canonica scriptura nõ patet: ꝑ solido astruere nõ audemus. Hoc tñ certissimũ est: ꝙ int̃ principiũ iudicatus iosue qñ salmon accepit roab que genuerit booç vsq̃ʒ ad natiuitatẽ dauid fluxerũt anni circit̃ 367. vbi tñ nisi tres ab euãgelistis generationes ponuntur.

de tribu manasse

Gedeon 7ꝰ an. 40.

Abymelech 8ꝰ

de ysachar

Thola 9ꝰ ãnis 33.

de galaad

Jayr decimꝰ an. 22.

¶ Iste gedeon percussit quattuor reges scilicet oreb: zebee: zeb: ⁊ salmana. ⁊ humiliatus est madian coram israel. iudicum vi. vij. ⁊. viij.

¶ Iste abymelech filius naturalis gedeon nõ vocatus a dño: sʒ maliciose ingessit se ad principatuʒ occisis lxx̃ fratribꝰ suis: q̃re etiã mala morte vitã finiuit. iudicũ. ix. Nomen eñi regium sibi inique imponi iussit.

¶ Iste thola reduxit ad p̃stinuʒ modũ. s. q̊ iudices p̃erãt p modũ directiõis ꝯsilij magl q̃ʒ dominij.

¶ Iste iayr huit. xxx. filios quos principes triginta ciuitatũ constituit: ⁊ qr̃ ipa bona ĩ silẽtio ⁊ pace trãseũt: pʒ ꝙ ĩ diebꝰ istoꝝ duoꝝ isrl̃ dño adhesit: ⁊ iõ cũcta ꝓspe aduenerunt.

Abisue

Bocci

¶ Helena rapit᷑ a paride filio priami.
Ipa auť regina fuit vxor menelai regis.

¶ Hector pmogenit᷒ pami tot᷒ legal᷑: prudēs: fidelis: ⁊ incōpabilis fortiudis ⁊ strenuitatis.

Reges italie.

¶ Troianū bellū de cēnale famosissimū.

¶ Priamus rex troie filius laomedōtis post ꝙ ciuitatē mirabiliter extruxerat: bellum inchoauit cōtra grecos ī malum suū.

¶ Agamēnon rex frater menelai regis: totius exercitus grecoꝝ dux bellat cōtra troiam: ⁊ tandē capit traditorie ⁊ scandalosissime.

Reges assyrioꝝ.

Anthanis

Sub isto bella troiana facta describūtur: regnante apud athenienses mnesteo: apud sichionios polisside.

¶ Amazones sunt mulieres ferocissime: q̄ arma sūpserūt ⁊ horrendissima mala p centum annos ppetrarūt: tam in asia ꝙ in europa vrbes delendo ⁊c̄.

¶ Carthago prima ɔditur a carcedone tyrio. Ipsā sepe destructā ferūt: ⁊ iterū redificatā

¶ Iste eneas post delatā troiam a grecis relegat᷒: venit in italiam cū viginti nauibus: ⁊ plurima bella ɔstituit. Hic fertur in coniugē habuisse filiam pami eleusinam: et deus factus fuit errore vulgi.

Eneas an. trib᷒

¶ De hoc dicūtur descendisse iulius cesar: ⁊ octauianus augustus.

¶ Ulixes vir facundissim᷒ post multa maris pericula ad vxorem suam penolpem castissimam peruenit.

¶ Greci pereūt miserabiliter post captā troiam: tam ī mari ꝙ in terra repatriando: ⁊ pditores affligunt. Infelicissimū porro fuit hoc bellum: vbi nemo laudē: omnes dānum reportarunt.

¶ Fabule stultissime de diomede ⁊ circe. vide augustinū xviij de ci. dei. O qualiter deceptus fuit homo.

¶ Troia vastatur atrocter: tradita p anthenorē ⁊ eneam viciosissime fracta fide.

¶ Era grecoꝝ pricipalis. Propter hanc victoriā greci historias ⁊ alia facta cōscripserūt: anno pmo vel secūdo ⁊c̄. post captā troiam. ipse ē tertius ann᷒ abdō iudicis israel.

¶ Francio ⁊ turcus troiani fugientes duo regna constituūt: longe tamē post ⁊c̄.

Anno mūdi 3975 — 4025

Linea xpi

Booç. — Obeth

+221 — +211

Historia ruth.

Iudices

de galaad.	de iuda.	de zabulō.	de effraim.	de dan.	de leui.
Sine iudice an. 18.	xi᷒ Iepte an. 6.	xij᷒ Abessō an. 7.	13᷒ Abialō an. 10.	14᷒ Abdon an. 8.	15᷒ Sāson an. 20.	16᷒ Heli an. 4.

¶ Iste heli fuit iudex ⁊ pontifex: ⁊ habuit hos duos filios: ⁊ quia nō sufficient᷑ cos corripuit. pit᷑ cū illis punitus est a dño: vt pz 3° regū 4°.

¶ P᷒ mortē iair filij isrl̄ pccis vetib᷒ addiderūt noua: ⁊ tradidit eos ī man᷒ philistym: ⁊ filioꝝ āmon. 18 annis: ⁊ oppssi valde, piecerūt idola: ⁊ clamauerūt ad dñū: tūc iepte facto sup se spiritu dñi pcussit regē āmon ⁊ seditiosos de monte effraim: filiāꝗ vnicam stulte īmolauit. iudicū. xi. ⁊. xij.

Iste dicit᷑ fuisse booç qui ruth in cōiugē duxit

¶ Sub istis tribus tpa geta fuerūt: ⁊ iō nihil notabile acuū est tūc in isrl̄. Et nota ꝙ istū abialon. lxx. ñ hñt nec etiā tps sine iudice sup positū: sʒ ista tpa assignat iosue: q nō hʒ tps specialit᷑ distictū ꝭm hebraicā veritatē. ⁊ ita ɔcorda supputationē ānoꝝ ꝭm quēlibʒ: alioquin errabis ⁊c̄.

¶ Iste samson fortissim᷒ fuit ⁊ liberauit isrl̄ de manu philistym ⁊ ppt᷑ mirabilē ei᷒ fortitudinē putabatur fuisse hercules. Ei᷒ mirabilia opa: vide iudicū. 13. ⁊c̄.

Ophni

Phynees

¶ Incipit historia pmi libri regū tpe heli circa natiuitatem samuelis.

Ozy

Pontifices.

¶ Iste ozy de semie aaron p lineam eleazari pōtifex fuit: q̄ mortuo nutu dei transijt pōtificat᷒ ad lineā de ythamar ānis. 120. ī q̄ heli pm᷒ sūm᷒ sacerdos fuit: abyathar vltim᷒

¶ Iste ascani⁹ filius enee de creusa albā ciuitatē cōdidit 7 regnauit illic Vñ ipse dcūs est rex albanoꝝ 7 ɔ̄se queñ posteri sui dci sūt albani.

¶ Ab h̄ siluio enee ex lauina filia latini reges sequētes dci sūt siluij: fuit eni silua nutrit⁹ 7 venatione. h̄ nat⁹ ē p⁹ mortē p̄ris sui: vñ postum⁹ enee dr̄: qꝛ p⁹ humatiōez ipsi⁹ nat⁹ ē iux̄ illud virgilij. Tu posthuma ꝓles.

¶ Iste eneas fili⁹ p̄dicti siluij posthumi regnauit ānis .xxxi. tpe. s. saul.

¶ Iste latin⁹ siluius regñit annis 50 tempore dauid.

¶ Juli⁹ fili⁹ aschanij a q̊ julioꝝ familia originē 7 nomē traxit.

Ascanius an. 28.

Albanoꝝ p̄mus Latinoꝝ tertius.

Silui⁹ 29.

Eneas siluius 31.

Latin⁹ siluius 50

¶ Lacedemonioꝝ regnū p̄mū orit̄: vbi p̄mū Mnesteus regnauit.

¶ Corintheoꝝ regnū orit̄: vbi p̄mū aletes regnat.

¶ Uenetie 7 padua extruunt̄ a reliqis troianoꝝ.

¶ Codrus rex atheniensiū seipm voluntarie morti tradens liberauit populum suum. Dignū exēplum paucis aut nullis imitāduz p̄ncibus reliqt. Vñ ob hanc mirā fidelitatē a scīs doctorib⁹ allegari solet q̄si qnedā figura christi in eo precessisset.

¶ Hectoris filij tāq̄ꝫ veri heredes iliū receperūt. i. troiā expuls posteris nestoris.

Oneus

¶ Iste one⁹ ē 2⁹ rex assirioꝝ: sub q̊ cessauit regnū sicbionioꝝ: qd̄ stetit ānis 958. regnāte athenis melācho 16 tpe; hely.

¶ Amelech delet̄ p saul: 7 desinit cē ppl's sic̄ p̄dixit moyses exodi 17

¶ Athenīēses p⁹ mortē codri magistrat⁹ h̄re ceperūt administrāde reipublice.

¶ Carthago iteꝝ cōdita dr̄ a didone regina: qꝛ iā forte destructa fuerat.

¶ Homer⁹ h̄ tpe fuisse putat̄ q multa mēdacia ɔscripsit: sicut sibylla erithrea ꝓphauit Alij dicūt ꝙ tēpore acham.

¶ Anglia q̄ oli albion: nūc circa istud tēp⁹ britania nūcupari cepit: a bruto rōano vel poti⁹ italico obtinet̄. ipse eni fugat⁹ a suis ad troiā iuit collecto exercitu de reliqis troianoꝝ post grādia bella filiā regis grecoꝝ accepit vxorē Deinde p maria vagādo locū aptū q̄rētes casu venerūt in angliā insulā optimā: ibi deletis paucis gigantib⁹ tpe heli sacerdotis deinceps tenuerūt vsq̧ ad tpa sergij pape circa annos domini 690.

4075

¶ Iste dauid rex 2⁹ isr̄l: vir s̄m cor dei electⁿ: i regē vnct⁹ est i adolescētia p samuelē. p⁹ mortē saul regñit. ānis. xl. cu⁹ opa pluria i p̄⁰ 7 s̄o libris regū scripta sunt.

Jesse. Jsai. pr̄ dd̄

4211

Hic icipit q̄rta etas mūdi. durans vsq̧ ad trāsmigratiōes babilonis: 7 hʒ annos 485.

1074 Dauid secund⁹ rex ānis 40.

4125

¶ Iste dauid quasi qdā stupor i hūano relucz gñe: i q̊ vnq̧ hec ɔuenerīt: tāta sublimitas 7 hūilitas tāta: tāta strenuitas: tanta mititas: tā grādis seculariū cura: tā pura 7 deuota spūaliuz ɔtēplatio: tot hoīes pimere: tot lachrimas fundē.

Anno ante xpi natiuitatem

¶ Iste iesse fuit binomi⁹: qꝛ etiā dict⁹ fuit isai pater dauid: de q̊ multociēs fit mētio i sacra scriptura: qꝛ xp̄s ab eo descēdit.

Saul prim⁹ rex

¶ Iste saul p̄m⁹ rex isr̄l regnauit anno vno: vel. xl. cuz samuele: 7 fuit de tribu bēiamin: q an̄ susceptū regnū electus 7 bon⁹ erat: s; post miserabilr̄ ōfecit. Ei⁹ opa vide p̄mo regū. ix.

¶ Sad. ¶ Nabā ¶ Asaph

¶ Isti tres ꝓhetabāt tpe dd̄ Iste nathan fuit filius fratrj dauid: 7 adoptiu⁹ isai.

17⁹

Samuel ā. 40 cū saul

Achitob.

Achimelech

Abiathar.

¶ Iste abiathar fugit ad dauid: vt in reguz dr̄: 7 fuit gloriosus cūctis dieb⁹ dauid 7 pontifex.

¶ Iste sanctissimus vir samuel de sterili matre nat⁹ mīstrauit coram dn̄o: a puericia vsq̧ ad seniū optime ɔuersat⁹: nō tñ fuit pōtifex: qꝛ nō erat de semīe aaron: s; chore. Vel s̄m augus. in libro retractationū fuit de aaron: s; nō filius sacerdotis. Judicauit israel cūctis dieb⁹ vite sue: qꝛ s̄e fidelis ꝓpha dn̄i fuit: oībus amabilis. Reges vnxit duos. s. saul p̄mo: deinde dauid: nō tñ vt statim regnaret: sed qñ dn̄s disponeret. Hic solus 7 moyses legūtur orasse p inimicis ī toto veteri testamēto. vñ euāgelicaz pfectionē ꝓbant̄ impleuisse: etiā ante tp̄s ꝓmulgatiōis eiusdē. Vitā ipsi⁹ vide in p̄n⁰. 7 ɔñter vsq̧ ad finez p̄mi li. regū.

¶ Iste achitob fili⁹ phinees filij heli fuit: pr̄ achimelech: quē pcussit saul cuz omni domo sua ꝓpter dauid: ut pʒ p̄mo regū. xx.

Zaraia

Meraioth.

Amarius

Achitob.

¶ Isti quattuor nō fuerūt sūmi sacerdotes ꝓpter cām dictā: s; sadoch de eis descēdit: quē salomō ɔstituit sūmū pontificē s̄m verbū dn̄i in manu samuelis: reiecto p̄us abiathar de sacerdotio: qui fuit vltim⁹ de linea ithamar: vt pʒ 3⁰. regū 2⁰.

¶ Secūdus liber regū. incipit a tpe dauid qñ cepit regn̄re.

¶ Iste alba silui⁹ fuit enee siluij filius: sic
dicit magr̄. Et dicit aug. h̄ edificatā albam
ciuitatē: a qua albani dicti sunt. forte ꝑus
edificata: ⁊ hic instaurata fuit.

Iste alio noīe dictus fuit egippus: ⁊ regnauit
annis 24 tempore roboā.

Reges albani
in italia.

Alba
siluius
an. 04.

Achis
siluius
an. 24.

¶ Regina saba audita fama
salomonis: venit videre eū. Et qꝛ fuit ꝓphetissa
sibylla dicebat: qꝛ ꝓphetauit de ligno scē crucis:
⁊ de excidio iudeoꝝ. Fuit. n. cultrix vni⁹ veri dei.

¶ Templū salomonis.

¶ Era ꝑncipalis h⁹
historie sacre ē hec
scilꝫ fundatiōis tē-
pli. Ipse ē ann⁹ 4⁹
regni salomōis p⁹
egressionē de egy
pto 480. vt patet 3
regū 6°.

¶ De tēpli dedicatiōe: ac ceteris festis iudeoꝝ ē notandū: ꝙ ꝑmo
habuerūt 7 festa. s. sabbatū in q̄libet septimana: neomeniā in ꝑnci-
pio cuiuslibꝫ mensis: pascha q̄rtadecima luna aprilis: pētecosten qn
quagesima die post pascha ī mēoriam date legis: festū tubaꝝ ꝑma
die septēbris ī memoriā liberatiōis isrl̄: festū ꝓpiciatiōis vel affli-
ctiōis decima die septēbris: festū scenophegie: quod fictionē taber
naculoꝝ sonat qntadecima die septēbris. Postea circa hec tempa
supuenit festū encenioꝝ: hoc est dedicatiōis templi. Deinde tempe
hester festū furim. i. sortiuꝫ. Et hec notula valet ad ītelligentiā scri
pturaꝝ diuersarum ⁊c̄.

¶ Sesag rex egypti ꝓsperat in multis: ⁊ gentes bello superat:
⁊ cōtra roboam ascendit: post in hierusalem.

¶ Reges iuda incipiunt.

Anno mundi 4165 4205

Linea xp̄i

Solo-
mon ā.
40.

¶ Israel in flore: ⁊ nec ante
nec post fuerūt huiuscemodi
dies in israel.

Roboā
ānis 17

4201 4166

¶ Salomon iste rex pacis ex dono dei singularē habuit excel-
lentiā vltra oēs hoies q̄ vnq̄ȝ in mūdo fuerūt: in sapia: diuicijs: delicijs: ⁊ glo
ria ac familiaritate cū deo. Nam etsi moyses ⁊ dauid: petr⁹ ⁊ paul⁹: hierony-
⁊ augustin⁹: ⁊ ceteri ꝯsimiles eū in sapia ⁊ sanctitate excesserūt: non tn̄ in glo
ria ⁊ diuitijs. Iteꝫ q̄muis august⁹ ⁊ ceteri q̄daꝫ anteibāt eū in gloria: potestate
⁊ diuicijs: nō tn̄ in sapia ⁊c̄. ⁊ sic oīa ista ꝯiunctim taliter: nemo sicut ipe hūit.
Et hic tant⁹ mise rabilit̄ defecit ⁊c̄.

¶ Iste roboam successit salomōi prī
suo ī regno: sꝫ nō ī sapia nō ita. Decept⁹
nāq̄ȝ ꝯsilio iuuenū amisit. x. trib⁹: eo
ꝙ imprudēter rn̄dit pplo: ut pꝫ. 3. re-
gum. 12. ⁊ 2. palip. x.

Pontifices

Sodo-
ch filius
achitob

Achi-
maas

¶ Iste sodoch qꝛ nō declinauit ad ptē adonie: sꝫ fu
it cū nathan ꝓ salomone: iō in pōtificatū sublima-
tus fuit: reiecto abyathar de sacerdocio: ⁊ sic pōti-
ficatus redijt ad filios eleazari.

¶ Achias silonites ꝑdicit hiero
boā ꝙ sit regnatur⁹ sup israel.
¶ Semeyas clarus habet: q̄ po
stea ꝯpescuit roboā ne pugnaret
ꝯ hieroboā: ⁊ scripsit gesta eoꝝ.
¶ Abdo ꝓpha clarus hēt: q̄ p⁹ ꝯ
vitulos ꝓphetauit.

¶ Iste fuit filius sadoch:
vt patꝫ 1 palip 6°.

¶ Historia tercij libri regū incipit a tpe qn̄ dauid mortu⁹ fuit: ⁊ salo-
mon regnare cepit. vide ibi opa magna ⁊ multa ipsi⁹ vsq̄ȝ ad caplm
xij. ⁊ a ꝑncipio 2i libri paralip. vsq̄ȝ ad caplm. x. Nota ꝙ sic dicit au-
gus. 17 de ci. dei Salomon bonis inicijs malos exit⁹ habuit. Quippe
scde res q̄ plerūq̄ȝ sapiētū aios fatigāt: magis huic obfuerūt q̄ȝ ꝓfuit
ipa sapia etiā nūc ⁊ deinceps mēorabilis: ⁊ tūc lōge lateq̄ȝ laudata. ⁊
in reuelatiōib⁹ beate brigitte legit: ꝙ salomō ⁊ aristoteles nō sibi sed
alijs didicerūt.

¶ Reges israel incipiūt.

efrate⁹
Ierobo
ā. ā. 22.

¶ Iste hieroboam fuit ꝑmo de
familia salomonis ⁊ bonus: sꝫ
fcūs rex: pessim⁹ idolatra fcūs
est: ⁊ peccare fecit israel inducē
do populū ad idolatriā: ⁊ mul-
ta mala secuta sunt: imo pene totius populi
destructio. Iste fuit figura machometi: vt pa-
tebit loco suo: sicut antiochus antixp̄i. ✠

¶ Iste fecit capuã in cãpania: ꝛ regnauit ibi an. 28.

Capis siluius

¶ De sanctoꝝ exẽplis q̃ iux̃ decursum tp̄is fuerũt vicissim ꝛ nõ simul dicit grego⁹ in moralib⁹: ꝙ mira dispensatiõe diuinitus actum sit: ꝛ qnqꝫ ad illuminandũ noctez p̄ñtis vite velut astra in h̄ mũdo radiarũt: donec verus lucifer .i. redemptoꝛ hũani generis surgẽt. Nã ad ostendendã inocentiã: venit abel. ad docendã actiõis mũdiciã: venit enoch ad insinuandũ longanimitatis spei ꝛ op̄is: venit noe. ad manifestandũ obedientiã: venit abrahã. ad demonstranduꝫ ꝯiugalis vite castimoniã: venit ysac. ad insinuãdũ laboꝛis tolerantiã: venit iacob. ad rependendũ ꝓ malo bona retributionis gratiã: venit ioseph. ad ostendendã mansuetudinẽ: venit moyses. ad infoꝛmandũ cõtra aduersa fiduciam: venit iosue. ad ostendendam inter flagella patientiam venit iob. Et sic patet quomodo in pꝛistinis tempoꝛibus admodum paruus fuit numerus perfectoꝛum: sed circa hec tempoꝛa pꝛophetarum valde creuerũt sanctitatis exempla quando etiam plures martyrizati fuerunt pꝛo fide vnius veri dei. Ecce q̃s fulgentes stellas in celo cernimus: vt i offenso operis pede iter nostre noctis ambulem⁹.

4222 Abyan an. 3. 977

4225 Asa annis 41. 974

Anno añ xp̄i natiuitate

¶ Iste abian mixt⁹ erat: q̄ꝛ aliq̃n bene se h̃uit: vt paꝫ in bello ꝛ ꝑmone longo ꝯ̃ exercitum israel in victoꝛia diuinitus data. aliq̃n pessime: q̄ꝛ idolotrauit: ꝛ ob tam magnã ingratitudinẽ ꝑcussus a dño paꝫ regnauit: vt pꝫ 3 regũ 9. ꝛ 2 palip̄. 13.

¶ Iste asa i p̄ncipio regni ꝛ deinceps pene vsqꝫ ad 36 ãnuꝫ valde bene ambulauit: sicut dauid: ꝛ ꝑcussit ethiopes ꝯ̃ se venientes: ꝛ abstulit idola: sed post hec init fed⁹ cũ rege syrie benedab ꝓpter baasa regem israel: q incepit ascendere ꝯtra se: qd̄ displicuit dño: vnde misit ad eũ ꝓphetã anani: quẽ statim icarcerauit: ꝛ iõ doluit pedes: q̄ꝛ podagric⁹ factus est: ꝛ plagatus eadẽ pena qua ꝓphetã vexauit. obijt vt pꝫ 3 regũ 15: ꝛ 2 palip̄. 14 ꝛ 15 ꝛ 16. ca.

¶ Opera ieroboam: ꝛ duricia mẽtis eius patẽt 3 regũ 12: ꝛ sequẽti capl̄o. Et nota ꝙ istud exemplum perniciosissimuꝫ fuit posteris ꝛ vsqꝫ hodie est: ꝛ in futuꝝ erit: q̄ꝛ plures q̃rẽtes occasiõẽ dñandi retrahũt sub ditos a iugo fidei: diuersũ ꝛ alienũ cultũ instituendo vt pꝫ ꝑ pꝛedictũ machometũ: ꝛ sequẽtes suos.

¶ Azarias fili⁹ obed ꝓpheta clar⁹ habeť: ꝛ de captiuitate p̄dixit 2 palip̄. 15.

¶ Anani ꝓpheta hic increpauit asa: ꝛ iõ incarceratur.

¶ Hicu filius anani ꝓpheta mittitur ꝯtra basa regẽ israel ꝛ martyrio coꝛonatur ab eo propter verbuꝫ domini: vt pꝫ tertio regum 16 ca.

¶ Similiť greci volẽtes recedere ab obedientia ecclesie: scienť ꝓlapsi sunt in varios erroꝛes: nouũ modũ in diuino assumentes officio: ꝛ ob hoc miserabiliť sepius exterminati sunt.

¶ Iste nadab incepit regnare anno scd̄o asa regis iude: ꝛ fecit malũ sicut pr̃ ei⁹: ꝛ percussit eũ baasa ꝛ regnauit ꝓ eo: vt pꝫ 3 regũ 15 ca.

Nadab fi. ieroboã ã. 2

Baasa an. 24.

de isachar

¶ Iste baasa incepit regñre ãno 3° asa regi iude: ꝛ ãbulauit i peccatis ieroboã cui⁹ oẽꝫ domũ percusserat ꝺ mãdato dñi: nec audiuit hieu ꝓphetã vt rediret: vt pꝫ 3 regũ 15 ꝛ 16 ca.

¶ Iste carpētus siluius post regem capis regnauit annis trigintatrib⁹ in italia tempore iosaphat.

¶ Iste tyberius regnauit annis 9. Et quia submersus fuit in tyberi: que antea dicta fuit albula: ideo ab eo nomen accepit.

Reges italie — Carpen t⁹ silui⁹ — Tyberi⁹ silui us

¶ Circa hec tempora sanctoꝝ doctoꝝ scripta que vidi: gentiliū historias nō ꝯmemorant: ⁊ puto illam forte causam ꝙ ad intellectum sacre scripture nihil conferant: vnde vsqȝ ad sardanapallum vltimum monarcham assyriorum nullam mentionem faciunt de alijs in remedijs. Et nota ꝙ quibusdam imperitis mirum valde videtur: quare sancti viri sic diligenter scrutati sunt historias gentium: cum tamen in scriptis suis moneant nos sursum cor habere: ⁊ terrena fastidire: iuxta illud Nō loquitur os meum opera hominum. ⁊ illud Laudem domini loquitur os meum. Pro quo est aduertendum: ꝙ multiplex necessitas eos ad hoc cogebat. Fuerūt .n. qdā heretici ⁊ gentiles: qui sacram scripturā calūniabantur: quasi falsa esset: eo ꝙ indebite assignarent decursum temporum:: ⁊ multa dixerunt facta esse alijs tēporibus ꝙ̄ ipsa narraret. Sed postqȝ hieronymus ⁊ alij intelligentes applicassent simul historias: patuit ignauia eorum: eo ꝙ optima concordia fuit. sicqȝ factum est: vt sacre scripture nouum testimoninm accederet de inimicis: qd̄ firmissimū est: quo tñ non indiguit: quāuis vtile fuerit ꝓpter impfectos. Alia necessitas idē expetijt: ꝓpter idolatriā destruendā. Quia eniȝ tota simul gentilitas falsos deos coluit: necesse fuit īdagare originē illius erroris: vt manifeste possit improbari cultus ille vanissim⁹ impioꝝ demonuȝ: sicut late patet p augustinū in libris de ciuitate dei. ✠

Anno mundi 4204 — 4266

Linea xpi — Iosaphat annis 25

¶ Numer⁹ bellatoꝝ in hierusaleȝ 1260 milia: exceptis illis quos posuit rex ī vrbib⁹ iuda. Oēs hi ad manuȝ regis.

096 — ƐƐ6

¶ Iste iosaphat satis bon⁹ fuit ⁊ gloriosus: diues: ⁊ deuot⁹ in via dñi: nec aliqd mali de ipso legit̄: nisi ꝙ īpijs regib⁹ isrl̄ qn̄qȝ p̄buit auxiliuȝ: ⁊ q̄daȝ pua alia: ⁊ iō dñs fuit cū illo: ⁊ paceȝ dedit: ⁊ pugnauit ꝓ eo: vt pȝ 2 palip̄. 17 cū tribus sequētib⁹ capitulis.

¶ Iste fuit fili⁹ achamiaas. Porro p̄mo palip̄. 6 vbi ponit̄ catalogus pontificuȝ iste azarias genuit iohannā: ⁊ reguȝ 4 dr̄: ꝙ ioiada isti successit. forte binomius fuit: vel est vicium scriptoris.

Pontifices — Azari as

¶ Helias thesbites ꝓpħa magnus claret sanctitate vite: ⁊ miraculoꝝ gloria. hic regū malle⁹ fuit q etiā in padisuȝ curru igneo subuect⁹ ē: vt pȝ 3 regū 17. Ipse dr̄ duplicē spm̄ habuisse. s. ꝓphetie ⁊ miraculoꝝ: q etiaȝ regeuit sup heliseū.

Iste hela āno 16 asa regi iude cepit regn̄re: ⁊ ꝑcussit eū çamri cuȝ oī domo p̄ris sui: ut pȝ 3 regū 16

¶ Samaria condit̄.

¶ Fames magna ī isrl̄ iuxta verbū helie.

¶ Iericho extruitur.

Reges israel — Hela ā. 2. filius baasa — Zamri dieb⁹ 7 — Amri an. 12. — Ahab fi. amri an. 22.

¶ Iste paup hō tot⁹ deui⁹ erat: valde īstabilis: pueriliꝭ mitis: ⁊ furiose strēnuus incepit regn̄re 38 āno asa: ⁊ sup oēs q āte cū fuerāt iniq̄ egit. si habuisset semp bonā directionē: multa mala nō fecisset: sȝ impia iesabel pl⁹ regnabat ꝙ̄ ipe: ⁊ īpulit ipm̄ vt sequeret̄ se.

¶ Iste çamri deleuit domū baasa: ⁊ stati ꝑcussit eū amri: ⁊ regn̄uit ꝓ eo.

¶ Iste amri āno 31 cepit regnare: ⁊ fecit malū sicut antecessores sui.

¶ Michęas ꝓpħa p̄dicit mortuꝝ ahab vt pȝ 3 regū 22.

Reges syrie — Bene dab

¶ Iste benedab fili⁹ tabrēmon filij ozion regis syrie inijt fed⁹ cuȝ baasa rege israel: ⁊ rupto federe illo: ꝑcussit fedus cuȝ asa rege iuda: ⁊ extūc turbauerūt reges syrie regnū israel: vt pȝ. iij. regū. 15.

¶ Iesabel filia regis sydoniorum: vxor ahab: qdē toti⁹ malicie ꝓdigiū: ꝓphetas dñi occidit: ⁊ scm̄ nabath: ⁊ alia multa fecit mala: q̄ postea interfecta per hieu.

Agrippa filuius

Iste agrippa post tyberium 40 annis regnauit.

Vbi lucide pbat q doctores gentiliu in pprys libris suis sibypsi otradicut: r puerilit nimis r grosse pcedunt: ita vt etia philosophi ac ceteri virtuosiores vtriusq sexus hoies eos verbis r scriptis redarguerent. Tertia ca eque necessaria fuit vacillatio infirmor adbuc in fide tempore primitiue ecclesie: qui seducti sepius fuerut a paganis. dicentibus: q melius esset colere idola q xpm: qr tpe xpianitatis semp fuerut diffortunia: r tpe cultus deor magna pspe ritas: quod oino falsum fuit: vt pz ex pprys eor historys: sicut orosius luculent pbat: r etia aug9: silr r ambrosi9 rc. qui oes clare ostendut q tepora xpianitatis fuerut multo gratiosiora q idolor siue crudeliu demonu: vt infra patebit locis suis. Sut r alie plures cause: q ex parte supra tacte sunt: r queda infra dicent. Veru in oibus est bona repire otemplatione: r pia mens vbiq pficit: eo q diligentibus deu oia in bonu coopentur. De hac materia vide plenius in libris preallegatis.

Iste ioram pessimus filius de bono patre occidit fratres suos r abulauit in vys regu isrl: r ideo miserabilit plagatus in oibus infeliciter obyt: vt pz 2° palip. 21°.

4291.		4299		4300	
Joram an. 8.	Athalia vxor eius filia ahab naturalis r amri modo loquendi coi: qr auus eius erat.	Ochozias vl Azi-as ano vno		Athalia an. 6	.insidie. .insidie. Ista p tyrani de iuasit rgnu r occisa est.
908		900		Anno an xpi natiuitate 899	

Iste ochozias fecit malu cora dno sic pr eius: r statim occisus e a hieu cu oi domo ahab. Athalia vo mr ei9 audiens mortuu filiu suu surripuit regnu r occidit oe seme regiu: r regnauit sex anis: r 7° ano ioiada pontifex fecit ea interfici: vt habet 4° regu 11. r 2 palip. 22 r 23°.

Iste ioiada iclytus fuit: r amouit athalia ne regnaret sup iuda: ostituitq ioas filiu iora p ea: vt pz 4° regu. 11: r 2° palip. 22. Hic solus p9 moysen legit vixisse 130.

Josabeth soror iora vxor eius.

Joiada vixit a. 130.

Jonadab filius rechab clar9 habet: de his stirps valde religiosa descendit: q taq pegrini oversati sunt sine agris rc. Et nota q rechab descedit de ietro sacerdote madian cognato moysi.

Heliseus ppheta surrexit loco helie duplici spu vtriusq testamenti: tioris. s. r amoris pditus: q ta reprobis q electis p oia gtus extitit: clar9 vtutibus: r miraculis gloriosus: vt pz 4 regu 2. rc. r morit ano 1153 p9 natiuitate abrahe.

Ochosias a. 2 fi. ahab — Joram an. 12.

Iste iora icepit regre 18 ano regi iosaphat loco fris sui ochosie. huc obsidebat benedab i samaria: r diuinit9 meritis helisei fuit liberatus: vt pz 4 regu 6. 7. rc. sz qr secut9 fuit pccm ieroboa infect9 e a ieu cu oi domo pris sui: vt pz 9 r 10 capto: vbi supra.

Iste ochosias misit ad beelzebub deu accaro osuledu si posset sanari: ppt qd obyt iux vbu helie: vt pz 4 regu pmo. cepit aut regre 17 ano regis iude iosaphat.

Jeu a. 28.

Iste ieu rex ucti9 a puero helizei pcussit iora cu oi domo ahab: r et ochosia rege iuda: r destruxit domu baal r pphas ei9 occidit: vn meruit posteris suis regni sede vsq ad qrta gnatione: vt pz 4 regu 9 r 10. sz n dimisit vitulos.

Azabel

Iste azabel exigetib9 demeritis suis occulta dei iusticia pmot9 fuit in rege syrie vt affliget filios isrl r sua plongaret iniqtate. Afflixit aut isrl vltra modu: vt pz 4 regu 10. Nemo igit glorict etia si a deo apte ad officia pmoueat cu nesciat qd in occulto dei tremedo iudicio de se diffinitum sit.

Jste aremulus silui⁹ regnauit annis 19 tempe ioas regis iude. Hic
p̄sidium albanoꝝ inter montes vbi roma nūc est posuit.

Reges italie — Aremu l⁹ silui⁹

❡ Ligurgus his tempib⁹ floruit: q lʒ gentilis fuerit: tñ leges iustissimas nāli iuri ꝛ diuio ꝯsonas lacedemonis dedit:
nec qcq̄ censuit: cui⁹ non ipse exēplum p̄us daret. Auri argentiq̄ vsuʒ: ꝛ oīuʒ scelerꝝ māʒ ñ sustulit. Fūdos oīum eq-
liter inter oēs diuisit vt equata p̄rimonia nemīnē potentiorē altero redderēt. Cōuiuari oēs publice iussit: ne cui⁹ di-
uicie in occulto eēnt. Juuenib⁹ nō amplius q̄ꝫ vna veste vti toto anno pmisit: nec aliquē culti⁹ q̄ꝫ aliuꝫ ꝑgredi voluit
nec opulētius epulari. Emi singula nō pecunia: sꝫ ꝯpatione merciū iussit. Pueros puberes nō in foꝝ: sꝫ in agꝝ deduci
iussit: vt p̄mos annos nō in luxuria: sꝫ in oī opere ac labore agerēt: nihil eos somnū cā substernere: ꝛ vitā sine pulmē
to degere: nec p̄us in vrbē redire q̄ꝫ viri facti eēnt. Cōstituit virgines sine dote nubere: vt vxores nō pecunie cā elige
renť: seueriusq̄ꝫ mřimonia sua viri coercerēt: cum nullis dotis frenis tenerenť. Maximū honoreʒ nō diuitū ꝛ poten
tum: sꝫ senū esse ꝯstituit. Et qꝛ he leges dure videbātur iureiurando eos astrinxit: ne qd de tam dinis legib⁹ mutarēt
donec rediret: ꝛ sic extra p̄riam ꝑfectus: volūtariuꝫ ꝑpetuo duxit exiliū: vt suis legib⁹ eternitatē daret. Moriēs etiā
p̄cepit ossa sua ī mare ꝓyci: ne si ad p̄riam deferri cōtingeret: lacedemones se a iuramēto solutos esse putarēt. O ho-
minē gentileꝫ: q pene solus amputas ab oībus xp̄ianis etiā sanctis oēm sup̄biendi mām. Nō glorienť martyres nr̄i:
q̄si aliqd magni ꝓ vita eterna fecerint: qñ talia videm⁹ paganos fecisse ꝛc̄. vide augus. p̄mo 2° ꝛ 3° de ciui. dei: ꝛ spe-
cialiter in qnto.

Anno mundi 4306

Reges iuda — Joas ā nis 40.

Linea xp̄i

568

❡ Jste ioas dū adhuc infans eēt subtractus fuit ab īterfectiōe: que exercebať ab athalia. Luꝫ aūt eēt
annoꝝ septē: ꝯstituit eū ioiada pōtifex regeꝫ: ꝛ optime se habuit cūctis dieb⁹ qbus rexit eū ideꝫ venerādus sacerdos
dn̄i: sed p⁹ mortē eius delinitus blādicys magnatoꝝ: q odio habebāt sacras cerimonias hūilis obediētie mosaice le-
gis: deprauatū est cor regis ī interitū suuꝫ ꝛ illoꝝ: cūctis retro natiōibus horrendū relinquētes exēplum: q̄ꝫ sit graue
piaculū: hūilibus nolle ꝯsentire. vide 2 palip̄. 23 ꝛ 24°.

Pontifices

❡ Zacharias filius ioia
de lapidať: ꝛ glorioso martyrio
coronať. y. palip̄. 24°. increpauit
eiꝫ ioas q̄ dereliqsset dn̄m.

Azari- as.

❡ Jste azarias boni p̄ris bon⁹ filius titu
lum laude dignuꝫ meruit: qꝛ ꝑ zelo legis cōstanter restitit ozie regi iude volēti sacrificare: vt pꝫ. y. paralip̄. 26.

Reges israel — Joabas ānis 17

❡ Jste ioabas valde attrit⁹ ē cū tota gente sua ab asabele re-
ge syrie: ꝛ iō depcabať dn̄m: ꝛ pauxillū releuat⁹ est: vt pꝫ 4 regū 13. ꝛ cepit regnare 23 āno iaas regis iude.

Reges syrie.

Iste auētinus silui⁹ 33 ānis regnauit. ab h mons auē tin⁹ nomē accepit in q̄ sepult⁹ fuit. huc dic aug⁹ 18 de ci. dei etiā int̄ falsos deos ānumeratū a stultis gentibus.

Hic ꝓchas fili⁹ auētini regnauit ānis 33 tpe ozie regis iude: vñ virgili⁹ laudes ei⁹ extollit in hoc v̄su Proximus ille ꝓchas romane gloria gentis.

Auēti nus sil uius.

Pro- chas siluius

Notabile quoddā factū ac relatu dignū h tpe in britania fert̄ accidisse Fuit ibi rex quidā leyr noīe: filijs carēs: sȝ tres pulchras filias habēs: qbus regnū diuidē cogitabat. vt tñ sciret cui po tiorē ptem daret: a singulis interrogauit q̄tū ipm diligerent. Prima ⁊ scd̄a riderūt sub iuramēto: ꝙ plus q̄ȝ ꝓprias aīas. Tertia aūt vidēs senē blandicijs credē: seriosius rn̄dit: ꝙ ipm vt patrē diligēt. necȝ vt āplius introgaret ꝓtinus subiūxit. quantū hēs: tantū vales: tātūcȝ te diligo. Iratus pr̄: duab⁹ regnū diuisit: tertiā aūt exheredauit: quā tñ ꝓpt nimiā pulchritudinē rex francie sine oī dote in diugē accepit. Senescēte aūt leyr a duab⁹ filiab⁹ ac eaꝝ maritis re- gno priuat̄: ⁊ intantū despicit̄ ꝙ vix cū vno famulo ab ipsis teneret̄. Recordat⁹ igit̄ ꝓpristine glorie ⁊ iniurie quā iu- niori filie fecit: q̄ sibi veritatē dixit: cū fletu in hanc vocē erupit. O filia q̄uera sunt dicta q̄ mihi rn̄disti. Quantū hēs tantū vales: tantūcȝ te diligo. Dū igit̄ habui qd̄ dare potui visus sum eis valē: q nō mihi sȝ donis meis amici fuert̄ Interī dilexerūt me: sȝ magis munera mea. nam abeūtibus muneribꝫ: ⁊ ipsi abierūt. tandē cū nō h̄ret qd cōmederet aut induēt ab ipsa iuniore filia clement̄ suscipit̄ regnocȝ gloriose restituit̄. Similia plura reperies. Nota plerūcȝ dul ciloquos fidelitate: fideles dulciloquio carere.

4346 — 4375

Amazi as an. 29.

Sine rege an. 13.

Anno añ xp̄i natiuitate 858 — 824

Iste amazias bonis initijs malū h̄uit finem: qd̄ cōe satis vscȝ hodie in potestatib⁹ appar; Multos nācȝ officiū destruxit etiā notabilit̄ ꝓ batos: cui⁹ exēpla h sūt plurima. hic etiā deos seyr adorauit ⁊c̄. vt pȝ 2 palip. 25.

Nota ꝙ regnū iude p⁹ mortē amazie fuit 13 ānis sine rege: quod subtilit̄ oȝ accipe ex collatione ānoꝝ regū isr̄l ⁊ iuda: qr amazias ce- pit āno scd̄o ioas regis isr̄l: ⁊ ozias filius amazie cepit āno 27° iero- boā regis isr̄l: qd̄ tēp⁹ extēdit se ad 41 ānos: a q̄ subtrahe annos ama zie: ⁊ sic manēt 13 qbus ozias puulus erat: nec adhuc ad regnū apt⁹ Hoc aūt lxx ⁊ multe alie historie nō h̄nt sȝ alibi h supplēt: ⁊ s̄m h oȝ concordare eas: aliogn errabis quo ad supputationē ānoꝝ ⁊c̄.

Helizeus morit̄ ⁊ ossa ei⁹ ꝓphe tant: qr mortu⁹ suscitat̄ eoꝝ tactu: ⁊ tres victorias h̄uit isr̄l ɔtra syros meritis eius.

Ionas ꝓpheta filius amathi clar⁹ hēt: ⁊ multa ꝓdixit q̄ non sunt scripta. Hic post hec mittit̄ ad niniuē: vt pȝ in eius libro. Dicit̄ autē ꝙ ipm helias suscitauerit a morte adhuc pueꝝ

Incepit regnare āno 15 amazie regis iude.

Iste ioas ꝓcussit syros trib⁹ vi- cibus iux̄ verbū helizei: ⁊ tulit vr bes de manu benedab filij azabel ⁊ restituit regno suo. Ipse etiā af- flixit amaziaȝ nō volēs sȝ ɔpulsus supbiā eius humiliauit: vt pȝ 4 regū 13. Et cepit regnare 37 āno ioas regis iude.

Ioas an. 16.

Hiero boā an. 41.

Iste hieroboā sat] bellicosus ⁊ victoriosus fuit: ⁊ ɔtriuit regē syrie: ⁊ restituit regnū isr̄l sicut pri⁹: insup ⁊ damascū iux̄ verbū ione ꝓphete. Attende ꝙ sit instabilis stat⁹ regnoꝝ. Israel ɔtritus vscȝ ad nouissimū h̄uiliatus ē valde: syri eleuati iā ab isr̄ mis mirabilit̄ deprimunt̄: sic q fuit supra fit infra: ⁊ eō q fuit infra ascēdit sup: vt p⁹ descēdat infra. hec ē rota volubilis hui⁹ tpis: ⁊ iō nō ē mirū ꝙ pauci electi ad h assumunt̄ a dn̄o: ⁊ ꝙ viri sensati hui⁹- modi instabilitatis negociū totis virib⁹ fugē ɔten dunt. vide aug]. de ciuitate dei i multis locis. si bo ni regnāt multis ꝓsunt: si mali ecōtra ⁊c̄.

Bene- dab

Iste benedab fuit fili⁹ azabelis ⁊ dȝ scribi p d s̄m hieronimū.

Iste arbat' vicit sardanapallũ dñm suũ: ꝛ monarchiã ci' p̃m' ꝯstruxit ꝛ ad medos transtulit spe magis q̃ re: qꝛ dari' hoc post fecit.

Arbat' p̃m' r̃x medoꝝ

Fil' arbati p̃mus rex macedonũ fuit.

Macedonũ regñ oꝛit

De hoc regno descendit alexãder magnus. Destruit autẽ tempoꝛe onie pontificis py.

Reges italie

Monarchia assyrioꝝ illa magna cessat: q̃ stetit vltra 1240 annos: ꝛ surgũt tp̃a hoꝛrẽda pene vsq; ad xp̃i natiuitatẽ: in q̃bus hũan' sãguis vltra q̃ꝫ credi põt in oĩbus mũdi ptib' tanq̃ꝫ aqua effusus est. vide cronicã oꝛosy libro 5o: ꝛ alioꝝ.

Armilius siluius ã. 43

Iste armili' silui' regnauit annis 43. ꝛ fr̃ẽ suũ numitoꝛẽ de regno eiecit: ꝛ p' ipe a romulo ꝛ remo fratrib' gemis occisus ẽ: ꝛ munitoꝛ restitut' fuit ĩ regnũ suũ: qꝛ fuit au' coꝝ.

Spartani ipi sunt lacedemones. per annos 50 cũ atheniẽsibus cruẽtissima bella ꝯmittũt: vbi semp ĩcerta victoria fuit. Terra: mariq; pugnatũ est ꝛc̃.

Reges assyrioꝝ

Sardanapall' ultim' monacha assyrioꝝ.

Iste sardanapall' tot' vitiosus fuit puluinariaq; p̃m' repperit. hitu muliebꝛi indut': inter mulieres delicys vacauit. Ob hoc ĩdignati vasalli e': noluerũt ampli' sibi obediẽtiaꝫ s̃uarẽ. aggressi etiã ipꝫ debellar̃t: q̃ꝺ cernẽs: seipꝫ ꝯcremauit. Fuerũt tñ reges assyrioꝝ potẽtes sine monarchia vsq; ad destructiõeꝫ niniue.

Phul

Iste phul ꝛ sequẽtes recupare volẽtes monarchiaꝫ nõ modice turbarũt terraꝫ. ꝛ ascẽdit etiã ad israel: ꝛ cepit thersaꝫ: ꝛ fact' est manahen rex israel ei tributarius: vt h̃etur 4 regũ 15.

Anno mundi 4388 4414

Reges iuda

Linea xp̃i

Ozias vel azarias 52

118 582

Iste ozias fecit quod bonũ erat coꝛaꝫ dño: nec aliq̃d mali de eo scriptũ est: nisi q̃ꝺ adolere voluit incensũꝫ sup altare thimiamatis: ꝓhibẽte cũ sacerdote azaria: ꝓpter quã inobedientiã pcussit cũ dñs lepꝛa: vt pꝫ 2 palip. 26. Etiã tũc terremot' factus fuit.

Isaias nobilis ꝓpha claret: vn' de q̃ttuoꝛ p̃ncipalioꝛib': q̃ euãgelista magis q̃ꝫ ꝓpha dicit̃ a sancto hieronymo: ꝓpter euidẽtiam ꝓphetie sue.

Pontifices

Ozee ꝓpha p̃m' de. x. mittitnr ꝯ. x. tribus.

Joel 2' de. xy. ꝓphetat de iuda ꝛ futura ei' tribulatõe.

Amos 3' ꝯ gẽtes multas ꝓphat: ꝛ spãliter ꝯ. x. trib'.

Abdias 4' de. x. ꝓphetat ꝯtra edom.

Amarias

Jonas mittit̃ ad niniuitas: q̃ audier̃t eũ: sꝫ isrl' nec m'tis credidit.

Reges israel

Sine rege an. 33

Zacharias filius hieroboã mẽsib' 6.

Selluꝫ mense vno

Manahen an. 10.

Hic regnũ isrl' fuit sine rege annis 33. quod pꝫ ex collatõe regũ iuda ꝛc̃.

Iste zacharias cepit regñre anno 38 ozie reg' iude: ꝛ fecit malũ sic̃ p̃decessoꝛes sui. Et h̃ ẽ 4' post ieu: ꝛ pcussit eũ sellũ: ꝛ regñuit ꝓ eo: q̃ stati pcussus a manahen: regno ꝛ vita caruit: vt pꝫ 4 regũ 15.

Iste manahẽ cepit regnare anno 39 ozie regis iude: fecitq; malũ coꝛã dño. ꝛ tradidit eum dñs in man' regis assyrioꝝ: q̃ indixit ei talẽta argenti mille: vt pꝫ 4 regũ 15.

Reges syrie

Rasin

Iste rasin rex syrie vastauit iudam tp̃e acham: ꝓpter q̃ꝺ obsedit eũ teglatphalasar in damasco: ꝛ cepit ciuitatẽ: ꝛ ipm interfecit: ꝛ trãstulit populũ: vt pꝫ 4 regũ 16.

¶ Rhea virgo filia numitoris i tẽplo dee veste fuiuit: q̃ p⁹ admisit amasiũ: ⁊ ɔcepit: pepitq̧ gemellos: romulũ ⁊ remũ ob hoc ipsa viua sepulta fuit ꝓpter incestũ: ⁊ ĩfantes proiecti sunt foras: ⁊ mirabiliter a lupa nutriti. Porro ob reuerentiã romanoꝝ dixerunt poete ꝙ mars de⁹ belli cõcubuerit cuꝫ ea: stupꝝ taliter aut palliantes: aut excusantes vel honorãtes.

¶ Conditionẽ vrbis titus liuius p decem ⁊ q̃ttuor decades id est 140 libros ꝓsequit̃: sꝫ hodie nõ omnes repiunt̃. De ipso facit beatus hieronymus mentionẽ in epistola ad paulinũ: ⁊ seneca in vltimi declamationũ libri ꝓlogo.

Numitor.

¶ Iste numitor restitutus in regnũ: stati post a romulo occisus fuit: vt orosius testat̃.

¶ Iste teglatphalasar cepit terrã neptali ⁊ galilee ⁊ eos q trans iordanẽ erant trãstulit in assyrios. p⁹ etiã ob rogatũ achã obsedit damascũ: ⁊ rasinĩterfecit: ⁊ syros transtulit in cirenẽ: vt pꝫ 4 regũ 15 ⁊ 16.

¶ Sibylla erithrea oĩum aliaꝝ sibyllaꝝ clarior: h̃ tpe quidã dicũt ꝙ vixerit: alij ꝙ ei⁹ carmina circa hec tpa sunt inuẽta: ipsa aũt añ bella troiana vaticinata sit aptissime de xp̃o ⁊ pulcre. vide augꝰ. 18 de ciuitate dei.

Teglatphalasar

Salmanazar.

¶ Iste salmanazar obsedit samariã ãno 9 ozce regis isrl̃. cepit eã: ⁊ regẽ misit ĩ carcerẽ: ⁊ israel trãstulit in assyrios ⁊ cessauit regnũ isrl̃ q̄d stetit ãnis 282.

¶ Olimpias ꝑma a grecis ĩstituit̃. Et hec est era famosissima tã latinoꝝ q̃ꝫ grecoꝝ. Et ẜm hieronymũ olĩpias vna q̃ttuor ãnos plenos ɔtinet: ⁊ ẜm istũ ɔputũ ãno 40 ozie vel circa. ista era incipit. s. ãno mũdi 4428. ẜm septuaginta inẗpretes circa 50 ãnũ ozie. Et nota ꝙ xp̃s nascit̃ olimpiade 193: que faciũt annos 772.

4440 — 4456

Joathan ã. 16.

Achas an. 16.

759 — Anno ante xpi natiuitatem 743

¶ De hoc ioathã nihil mali scribit̃: nisi ꝙ excelsa more alioꝝ nõ abstulit: vt pꝫ 2 palip̃. 27.

¶ De hoc achã nihil boni habet̃. dereliqt dñm: ⁊ derelictus est etiam ipse ab eo: ⁊ percussus cũ populo suo valde est a regibus israel ⁊ syrie: vt patꝫ 2 palip̃. 28.

.6.
Micheas ꝓphat ɔ̃ hierusalẽ ⁊ samariã.
.7.
Naum ꝓphetare cepit ɔ̃ niniuen.

Achitob

¶ Iste phaceia etiã fecit malũ ⁊ ꝑcussit eũ phacee regnauitq̧ ꝓ eo. cepit aũt regñre 15 ãno ozie regis iude.

Phaceia ã. 2. fili⁹ — manahen.

Phacee e. ã. 20.

¶ Iste phacee cepit regnare ãno 52 ozie. ⁊ sic̃ fecit: sic factum est ei: qr ozee ɔiurauit ɔ̃ eũ: ⁊ iterfecit ip̃m: regnauitq̧ ꝓ eo. fecit etiã pactũ cũ rasin ⁊ vastauerit iudã: ⁊ iõ teglatphalasar op̃ssit eũ: ⁊ trãstulit q̃si tres tribus in assyrios: vt pꝫ 4 regũ 15.

Sine rege ã. 8. vt s̃.

Ozee an. 9.

¶ Iste ozee vltim⁹ rex isrl̃: cepit ãno 12 achã regis iude: ⁊ fecit malũ ⁊c̃. Anno nono regni ei⁹ captus est a salmanazar: ⁊ israel trãslat⁹ ẽ in assyrios: vt habet̃ 4 regũ 17.

¶ Era pncipalis romanorum: orosij: martini: et aliorum: ipse est annus .xij. ezechie sm hebreos. sm lxx. vltimus achaz.

¶ Urbs roma cõditur anno mũdi 4484.

Tu regere imperio populos romane memẽto.
He tibi sint artes: paciq; iponere mores:
Parcere subiectis: et debellare superbos.

¶ Anno añ xpi natiuitatẽ 715 roma ĩ monte palẽtino a gemellis cõdita ẽ: velut sa babilonia. verum tpe paupertatis nusq; alter locus ea sanctior: nec bonis exẽplis ditior fuit: et quãto rex minus habuit: tanto minus cupiditatis hẽbat. Post diuicie auariciã et luxuriaz induxerũt.

¶ Nota: q orosius de hoc romulo multa mala scribit: scilz fratris sui et aui et aliorum pbatissimorũ virorum iniquã mortez: et violentias: tyrannidesq; plures. Congregauit eniz pastores et latrones etc. cum quibus ciuitatulã extruxit: et p illã vi alios opp̃ssit circũcirca potẽtes.

Romulus an. 37 pmus ro-manorum rex.

Remus a fr̃e occidit ã-no 3. ff. de re. di. l. vlti.

Reges assyriorum

Senna cherib.

Assaradõ fi. sẽ nacheib

¶ Iste sennacherib ascẽdit in iudaz 3 ezechiã viz scm: et pcussit dñs exercitũ eius .s. 185 milia viros bellatores. Ipse aũt turpit̃ fugiẽs: puenit i niniuẽ: et afflixit iu deos et thobiã. tandẽ a suis filijs occisus ẽ: vt pz 4 regũ 19. et 2 paralip. 32.

¶ Thales milesius vnus de 7 sapiẽtibus clarus hẽtur: q post theologos .i. poetas: sophi dicti sunt .i. sapiẽtes. Iste thales pmus potuit pdicere defectum solis et lune: vt dic̃ aug. 8 de ci. dei.

¶ Iste merodach pmus rex babilõis famosus recessit a monarchia: nec obediuit assaradõ regi assyriorum: silr nec rex medorum: et ob hoc nimis defecit regnũ assyriorum: et reges babilonie cepert̃ esse potentes vsq; ad balthasar. vide magistrum in histor.

¶ Reges babilonie incipiunt.

merodach pmus rex babilõie mi-sit munera ezechie: vt pz 4 regũ 20.

¶ Septẽ sapiẽtes

Tales.
Solon.
Chilon.
Periand.
Elcobolus.
Bias.
Pitacus.

Anno mũdi 4472 — 4501

Linea xpi

Ezechias ãnis 29.

¶ Sol .x. lineis reuertit̃: et sic illa dies erat lõgior alijs .x. horis. O magnũ portentũ: strages hostium: additio annorum.

manasses ãnis 55.

222 — 869

¶ Iste ezechias optimus filius de pessimo pr̃e achaz: ambulauit corã dño corde pfecto. excelsa abstulit: et domũ dei istaurauit: nec silis eius fuit ante eũ in regibus iuda: et ergo dñs glorificauit eũ: vt pz 4 regũ 18. 19. et 20. et 2 paralip. 29. 30. 31 et 32.

Sadoch

¶ Iste manasses pessimus filius optimi pr̃is fecit malũ sup oẽs q añ ipm fuerũt: et sanguinẽ innocentẽ fudit plurimũ: ppter quod rex assyriorum vastauit iudã: et ipm manassen cepit: et in carcerẽ misit. Postea ad cor rediẽs: et dñm depcans: et exaudit̃ fuit: et in regnũ suuz restitutus. Oia q̃ ante fecerat destruxit: et i via dñi recte ãbulans: nõ sine grãdi admiratiõe oiuz q eũ añ nouerãt vitaz beatã duxit: vt pz 4 regũ 21. et 2 palip. 33.

¶ Thobie historia deuotissima et tota exẽplaris hic texit̃.

¶ Israel trãsfert̃ in assyrios: et defecit regnũ qd stetit 272 ãnis. ipse est ãnus 6 ezechie.

¶ Syracusa cõditur in sicilia: Cathina simil̃r.

¶ Nota ẜm aug'.l.18 de ciuitate dei. ꝙ cicero magnis laudibꝰ romuli ascribit ꝙ nō rudibꝰ ⁊ indoctis tpibus qñ facile hoīes fallebanť meruerit honores diuinos: ꝫ iā eruditis ⁊ expolitis. vñ pꝫ vesanus idolatrarꝝ error: qꝛ ⁊si in his tpibꝰ doctis illuminati sūt: qꝫ sit ineptū ꝙ antiq leuibꝰ motiuis decepti: hoīes mortuos deos fcōs putēt: ⁊ ob h ipsi āplius neminē inť deos ascribendū decreuerūt: nō tñ cessarunt a cultura taliū falsorꝝ deorꝝ: ꝫ morē antiquū seruātes ⁊ augēdes: qd dictis vetāt fieri: factis approbāt. vñ ꝯstat eos nō esse excusatos: imo apostolo teste plus illis peccare.

Numa pōpiliꝰ an. 42.

¶ Iste numa maximꝰ idolatra fuit: ⁊ vrbē adeo simulachris repleuit: vt ipse ibi locū reperire ñ posset. Hoc mō augꝰ stultitiā eius deridet q̄si magna iniuria sibi fcā sit: ꝙ ipse nō sit inť deos ascriptus: q deorꝝ cultū sic ꝓmouit. hic ianuariū ⁊ februariū anno addidit. Mirꝝ sup̄ modū est: ꝙ hi viri p̄cellentissimi ingenij in cūctis pene que sub sole geruntʼ, tā acute disserebant: ⁊ in agnitione veri dei sic delyrabāt. Gratias agamus dn̄o deo.

※ Postq̄ꝫ creuit elegit centū senes ꝓ ꝯsilio quos appellauit senatores: ⁊ mille pugnatores q̊s milites vocauit: ꝓfecitq̄ꝫ in sublime. tandē ob demerita sua inť deos ꝯnumeratꝰ ē: eo ꝙ pcussus a tonitruo nusq̄ꝫ ꝯparuisset. hoc eni ad cumulū sue dāpnationis accessit: vt eo magis tormentareť apud inferos: q̊ in terris eiꝰ memoria celebrior habereť: quā virtutibus nō meruit: ꝫ falsa vulgi adulatione aut ꝺa deceptione adeptus est. Predci senes pꝰ mortē romuli regnauerunt āno cū dimidio expectantes si forte redisset ⁊c̄.

¶ Sibylla samia ẜm quosdā his dr̄ fuisse tpibus. ¶ Et nota ꝙ sci doctores nō vtunť dcis sibyllarꝝ: ac aliorꝝ gentiliū ad ꝯfirmationē fidei scē xpiane: ꝫ eas nec ꝓphetico spū claruisse: sed arrepticias fuisse dicūt. Uñ augꝰ ꝯ manicheos disputās dic̄. Si qd veri de deo sibylla vel orpheus alij ve gentium vates aut phi dixisse phibenť: valet quidē aliqd ad paganorꝝ vanitatē reuincēdā: nō tñ ad istorꝝ autoritatē ꝯplectendam. Quantū eni distat de xpi aduētu inť p̄dicationē angelorꝝ ⁊ ꝯfessionē demonū: tantum distat inť autoritatē ꝓphetarꝝ ⁊ curiositatem sacrilegorꝝ.

4528

¶ Isaias martyrio coronať cū multis alijs: eo ꝙ regis opa pessima rep̄hendebat.

652 Anno ante xpi natiuitatem

¶ Zaleucus vir iustissimꝰ: leges ꝯdidit ⁊ inť cetera decreuit: vt q adulterij crimē cōmittēt: vtroq̄ꝫ oculo p̄uareť: qd cū filiꝰ eiꝰ ꝯmisisset: iussit ipm exoculari. verꝝ tota citas aliq̄ꝫdiu ei reluctabať Tandē victꝰ instantia populi: ne lex a se ꝯdita violareť suo p̄us: deinde filij oculo eruto vtrisq̄ꝫ vsū videndi reliquit Sicq̄ꝫ mirabilis eq̄tatis tēperamēto se inť misericordē patrē ⁊ iustū legislatorē ptitꝰ ē. Disce o xpiane quāta diligentia debeas scā dei tui p̄cepta custodire: si sic maluit paganꝰ puniri ꝓ iusta lege sua q̄ꝫ eā iultā relinq̄re. hec ⁊ multa similia oportuit in populo carnali obseruare cum summa seueritate: quatenus timore pene a prauis cohiberenť.

Sellū

Elchias

¶ Nō ſm auguſ. iij. de ciui. d. ꝙ ab vrbe ɔdita vſqȝ ad auguſtū tam ɔtinue pugne extiterūt: vt ꝑ miraculo hītum ſit ꝙ vnus ann⁹ poſt primū bellum punicū ſine bello trāſierit: exceptis 42 annis nume: qbus pax ɔtinuata fuit.

¶ Iſte tullius nō ferens temp⁹ pacifice trāſire ob turbationē quā ſuſcitauit vicinis ſuis p⁹ lōga getis tpa: merito hoſtilitatis nomen ſibi acqſiuit. Et qꝛ diſſipat de⁹ gentes q̄ bella volūt: ipſe cū omni domo ſua a fulmie ꝑcuſſus ītery̆t.

Reges romani

¶ Bizantiū condit̄: que poſtea cōſtantinopolis dicta eſt.

Tulli⁹ 3⁹ an. 32 hoſtili⁹

De iſto tullio ſic dicit valeri⁹ li. iij. ca. 4. Hūc in cunabulis ꝑmo accepit agreſte tuguriū: eiuſqȝ adoleſcētia in pecore paſcēdo fuit occupta. validior etas imperiū rexit: ſȝ ſenect⁹ eius ī altiſſimo maieſtatis faſtigio fulſit.

¶ Niniue deſtruit̄ ꝑ regeȝ medoꝝ: ⁊ regnū aſſyrioꝝ penit⁹ ceſſauit: vt ꝑdixerant naum ꝓpħa ⁊ thobias.

Reges babilonie

Nabuchodonoſoꝛ.

¶ Iſte nabuchodonoſoꝛ bellicoſiſſim⁹ fuit: ⁊ victorioſiſſim⁹ per oīa: eo ꝙ eet ꝯga furoꝛis dni vt puniret peccata ꝑploꝝ multoꝝ. Hic ꝑmo erat rex babilōie: ⁊ poſtea obtinuit regnū aſſyrioꝝ: quod deſtructū eſt a medis: ⁊ factus eſt monarcha: ⁊ ſm hoc diuerſimode ɔputant̄ anni eius: qꝛ diu regnauit. Multiplicit̄ de ipſo ſcriptura loqtur: iaȝ bona: iā mala: que diligēter ſancti expoſuerūt. Placet tn̄ quibuſdā: ꝙ ꝓpter pniam illam magnā que ſcribit̄ in daniele ſit ſaluat⁹: ⁊ qꝛ ſcriptura vitaȝ eius ɔcludit ī laude ⁊ ɔfeſſiōe vnius veri dei. Idē ſentit nicola⁹ de lyra: vt pȝ dañ. 4. Dicūt doctores qdā: ꝙ de⁹ inſpirauit ſibi: vt vidicaret ſe de inimicis ſuis: ſȝ ipſe inſtictu iſto abuſus fuit ꝑ ſupbiam ⁊ inuidiaȝ: ⁊ ſic nō meruit ꝑ hoc ꝙ inſtrumentū fuit diuine iuſticie. Forte de oībus poſt penituit meritis danielis.

Anno mūdi	4556	4558	4589
Linea xpi	Amon ānis 2.	Joſias ānis 13	Joathas mē. 3
	149	149	119

¶ Iſte amon ſm textū hebreorū duob⁹ tm̄ annis regnaſſe phibet̄: ſȝ ſm lxx ānis 12. ⁊ ita ſupplent hic. x. āni a lxx de illis 13. ſ. ſine rege. Et ſm hoc aptande ſunt hiſtorie alie q̄ cōiter ſequūtur lxx. Hic idē rex fec̄ malū coraȝ dño: ⁊ ꝑcuſſus a ſuis ſuis: ſine penitētia obiy̆t.

¶ Iſte ioſias optimus filius de puerſo pr̄e: gr̄a ſingulari ꝑuent⁹ adhuc ī puericia reqſiuit dn̄m: ⁊ vſqȝ in finē ꝑſeuerauit laudabil'r. ī qbuſdā excеſſit ezechiā ꝓauū ſuū: ⁊ iō dr̄ nō habuiſſe ſilēȝ ī regib⁹ iuda. Ei⁹ religioſam vitā: ⁊ opa ſcā pluria vide 4 regū 22 ⁊ 23. ⁊ 2 paralip. 34 ⁊ 35.

¶ Iſte ioathas ſtati p⁹ mortē pr̄is ɔſtitut⁹ fuit rex ī hieruſalē: ſȝ qꝛ nō fuit ſecut⁹ exēplū pij pr̄is ſui ioſie: iō pharao nechao cepit eū ⁊ duxit eū in egyptū: vt pȝ 4 regū 23.

Pontifices.

Açarias fili⁹ elchie.

¶ Sophonias ꝓphetat deſtructionē hieruſalē ⁊ reedificationē.

¶ Olda ꝓphetiſſa vxoꝛ ſellū ꝓphetat ioſie regi ⁊c̄.

¶ Thobias morit̄ ānoꝝ 120: vir ſcūs plenus opibus bonis ⁊ ꝓphetie ſpū clarus. ꝓphetauit nāqȝ de deſtructione hieruſalē ⁊ tēpli q̄ſi iā factū eſſet: cū tn̄ adhuc futuꝝ eſſet ꝓpt̄ certitudinē ꝓphetie: ſtati poſt eiuſ mortē vxoꝛ eius mortua ē: ⁊ egreſſo thobia iunioꝛe cū filijs ſuis niniue deſtructa fuit.

¶ Hieremias ſecūdus de maioꝛib⁹ ꝓphetare cepit adhuc puer. xiij. anno ioſie regis cōtra hieruſalē ⁊ templū: ⁊ ꝓphetauit ānis 42 preter illud quod ꝓphetauit in egypto. Grādis duritia populi: ⁊ grandis plaga que punit eū.

¶ Hic primū pontē trans tyberim int̄ montē auentinū ꝛ ianiculū fecit. ꝛ hostiā ciuitatē cōdidit sup̄ mare decimosexto miliario ab vrbe roma.

Ancus 4ᵘˢ ā.23

¶ Romani populi statū ꝛ decursum luculent̄: ꝛ breuissime describit florus lucius p annos septingentos: q̄tuoꝛ ei dans etates. vn̄ ait. Siqs magnitudinē impij cū ānis ɔferat: etatē vltra putet. Ita eni late vbiq; p orbē terrarum arma circūtulit: vt q res eius legunt nō vni⁹ populi: s; generis hūani fata discant Nā tot laborib⁹ piculisq; iactatus ē: vt ad ɔstituendū ei⁹ impium ɔtendisse virt⁹ ꝛ fortuna viderent̄. Itē ait. Tanta in virtute fiducia est: vt ille rudis: ille pastoꝛ⁹ popul⁹ vereq; terrester ostēdit nihil interesse virtutis eqs an nauibus terra an mari dimicaret̄. Item. O populū dignū oꝛbis impio: dignū oī fauoꝛe: ꝛ admiratione hominū ac deoꝝ: cōpulsus ad vltimos metus: ab incepto nō destitit: sed absens simul presensq; pugnabat.

¶ Hostiensis ciuitas conditur cuius eps̄ benedicit papam.

¶ Daniel adhuc iuuenis susannaz liberat: ꝛ in conspectu regis cum socijs stat ꝛc̄. Et postea interpretatur somnium regis: ꝛ in sublime tollitur: vt patet danielis primo.

4600

Ieconi as vel eliach- -im vel ioachim annis.11.

Ioach im vel ieconi- -as mēsib⁹ 3

Sedec bias ā. 11.

009

¶ Hic etiā fuit fili⁹ iosie frat̄ ioathas: ꝛ ɔstitut⁹ a pharaone rex hierusalē: ꝛ vt daret multā ꝛc̄. Et q2 fecit malū: nec audiuit pphetas: ascēdit ɔ eū nabuchodonosoꝛ: ꝛ fcūs ē ei fu⁹ tribus ānis. cūq; rebellaret venit iter; rex babilonis ɔ eū: ꝛ vinctū duxit i babilonē: nō ꝙ illuc duct⁹ sit: s; īmutatū fuit ɔsiliū nabuch. ꝛ interfecit eū in hierusalē: ꝛ piecit corp⁹ ei⁹ extra murū iuxta pphetiā hieremie 22. Et tulit secū vasa dn̄i: ꝛ posuit ea in teplo suo: vt p3 2 palipo. vltimo.

¶ Iste ioachi; fuit fili⁹ ieconie: ꝛ fec̄ malū: ꝛ iō stati amot⁹ ē ne regnaret ꝛ vict⁹ trāslat⁹ ē i babilonē: ꝛ multi cū eo trāslati sūt: vt p3 4 regū 24

¶ Iste sedechias 3⁹ fili⁹ iosie: ꝛ mal⁹ nō audiuit hieremiā pphetā: ꝛ iō pijt miserabilit̄ ꝛ oīs iuda cū eo: ꝛ eruti sūt oculi eius: ꝛ filij ei⁹ occisi: vt p3 4 regū vltimo: ꝛ hierēmie 52.

¶ Baruch ppheta

Sarai as filius azarie

¶ Istū saraiā interfecit nabuch. rex i reblata cū alijs ɔsiliatoꝛib⁹ sedechie: vt patet regū vltimo.

Iose- dech fi. saraie

¶ Iste iosedech egressus ē qn̄ trāstulit dn̄s iudā et hierusalē p man⁹ nabuch regis: vt p3 p° palip. 6. ꝛ ē duct⁹ cū alijs captiuis in babilonē. Dicūt aliq istū fuisse esdram scribā ꝛ sacerdotē: aut forte frater ipi⁹ fuit.

Daniel.
Ananias.
Azarias.
Misael.
Ezechiel.
Mardocheus.
Oēs hi cū ioachim rege ducti sūt i babilonem adhuc pueri.

¶ Urias ppheta occidit̄ a iecονia rege: ꝛ hieremias incarceratur.

¶ Abacuc pphetat ɔ nabuch ꝛ babilonē. sūt tn̄ opiones q̄ tpe fuerit. hic danieli prandiū attulit: dn̄ in lacu leonū eēt apō babilonē ſm hieronymū.

¶ Ezechiel pphetat i caldea trāsmigratis destructionē hierusalē ꝛc̄. Et tandem martyrio coronatur.

¶ Iste priscus ludos instituit: ꝛ circũ rome edificauit. Capitoliũ fabricare cepit ꝛ dictuz est capitoliũ quasi caput solum: qꝛ in fundaméto inuentũ fuit caput sine corpore: quasi ꝓphetia futuri: qꝛ ibi postea senat⁹ resedit: quasi vnuz caput totius orbis.

Reges romani — Prisc⁹ targn⁹ 37

¶ Astrages rex medoꝝ vnicam habuit filiaz: quam cuidã militi plebeio tradidit: ne ex ea nobilis filius nasceret̃: ꝓpt̃ cãm quã magr̃ recitat: ne. s. pelleret̃ a regno a nepote suo: sicut ꝑdixerãt sibi cõiectores: ꝛ quod verebat̃ ei accidit. naz ex ea nat⁹ est cirus: q ipm superauit.

¶ Iste nabuchodonosor fili⁹ nabuchodonosor magni fuit. hic ortũ q suspensilis dr̃ maxis expens̃ vxori sue fabricauit: ꝛ ml̃ta magnalia pegit: ita ut herculẽ trãscendisse actuũ magnitudie ꝛ fortitudine méoret̃. et de manubys hostiũ tépluz belis magnifice decorauit.

Reges babilonie — Nabuchodonosor — Euilmerodach

Iste euilmerodach fuit frat̃ nabuchodonosor iã immediate ꝑcedẽtis. h io achim leuauit de carcere: ꝛ manificauit eũ: ꝛ corp⁹ p̃ris effossuz iux̃ ꝯsilium ei⁹ diuisit trecẽtis vulturib⁹ ne resurgẽt a mortuis: q de bestia redierat ĩ hoiez.

¶ Tres pueri ꝓyciunt̃ in fornacẽ succẽsaz: ꝛ miraculose liberãt̃ vt pꝫ dañ. 3º.

¶ Ludus scacoꝝ repitur ab xerse pħo ꝓ correctiõe euilmerodach tyrãni: q suos magr̃os ꝛ sapiẽtes occidere ꝯsueuit: ꝛ hoc solatio indirecte attract⁹ fuit ad emẽdationez.

Anno mũdi 4611 — 4634

Linea xp̃i — Salathiel

065 — 595

¶ Iste salathiel erat fili⁹ ieconie regl iude quẽ genuit post trãsmigrationẽ babilonis: vt euãgelista mathe⁹ dic̃.

¶ Templũ salomonis incẽdit̃ a caldeis: ꝛ hierusalẽ destruit̃: et hec ẽ vna de ꝑncipalib⁹ eris h⁹ sacre historie. Stetit nãqꝫ hoc templũ 442 ãnis. s. a fundatiõe ipsi⁹ inchoãdo: q̃ fuit facta q̃rto ãno salomõis. ꝛ ab hac destructiõe vsqꝫ ad destructionẽ: q̃ facta fuit p titũ. s. 42º anno p⁹ xp̃i passionẽ fluxerũt ãni 662 ꝺm eusebiũ ꝛ hieronymũ.

Pontifices

¶ Hieremias i egypto ꝓphetauit: ꝛ regib⁹ egypti ꝑdixit: q eoꝝ idola subuerterent̃: cũ virgo pareret. ꝛ ex hoc sacerdotes in secreto tẽpli loco: imaginẽ virginis cũ puero adorauerũt Oratiõe ꝓpentes de terra fugauit ꝛc̃. Tandẽ çelãs ꝓ pp̃lo increpauit idolatriaz populi sui: ꝛ lapidat⁹ est ab eis. Sed egypty gloriose sepelierũt martyrẽ sanctum ĩ sepulchris regũ: ꝓpter beneficia sua.

¶ Ezechiel post multa que gloriose gessit etiã precibus suis aquas chobar ꝯdensauit: vt fily israel ambularent sup eas: caldei aũt submersi sũt. Tandem pcussis impys qbusdã a ꝓpentib⁹ quos redarguit: ceteri exacerbati: ipm equis distraxerũt: ꝛ per crepidines saxoꝝ excerebrauerũt eũ: martyrem dñi gloriosum facientes.

¶ Sibylla cumana de xpo ꝓphetat: ⁊ targno .lx. codices attulit in qbus erãt descripta decreta rõanoꝝ.

Serui⁹ tullius ã.44.

¶ Iste seruilis ɔditionis fuit ex pte mr̃is q̃ ancilla captiua fuit: ſʒ nobilis. hic laudes hʒ ab historiographis magnas: ꝙ in oĩ statu fuit ⁊ vbiqʒ notabiliť se gerebat. tres mõtes vrbi addidit: ⁊ fossas circa muros duxit.

¶ Iste dari⁹ fuit ɔsobrin⁹ astragis quẽ in filiũ adoptauit: qꝛ nõ habuit nisi vnicã filiam ⁊ dedit ei regnũ qꝛ cir⁹ ɔ̃ eũ pugnauit: ⁊ tñ ãbo victi sũt a ciro: ſʒ tãqʒ nepotes eos tractauit benigne: qꝛ auo .s. astragi regnũ hircanoꝝ ɔcessit: ⁊ dario medoꝝ.

regusar fi.1. euil mero-dach | Sabu sardach fi.2⁹ | balthasar fili⁹ tertius

Darius monarchia p-sarum | Cirus an.30.

¶ Iste cirus rex psaꝝ fuit p̃mo: ⁊ depost trãstulit monarchiã ad psas. h̃ ex pte p̃ris plebe⁹ fuit: sed mr̃ ei⁹ erat filia regis astragis. De isto ꝓphetauit isaias: ⁊ babilonẽ vicit: balthasar iterfecit: danielẽ magnificauit: ⁊ isrł remisit in iudeã: vt teplũ reedificarent: vt patʒ esdre primo. ⁊c.

¶ Isti tres fuerũt fratres: q successiue regnauerũt: ⁊ balthasar fuit vltimus rex babilonie: q interfectus fuit a dario ⁊ ciro: nõ eni hẽbat filium: ⁊ soror dary fuit mr̃ eius ĩõ p̃occupauit regnũ darius cũ adiutorio ciri: nec adiuuit dñs ipm: qꝛ vasa scã indigne tractauit: vt pʒ danielis. 5.

4659

¶ Historia libri esdre incipit.

Zorobabel

¶ Iste ẽm impiũ dñi fundauit teplum ⁊ manus ei⁹ pfecerũt ſʒ longe p⁹: vt pʒ 6. esdre.

¶ Templum fundatur.

540 — Anno ante xpi natiuitatem — 516

¶ Agge⁹ ⁊ zacharias ꝓphetãt ɔfortãtes populũ ⁊ ꝓuocãtes ad edificandũ templũ.

¶ Post reditũ ppłi israel de babilone isti duo p̃fuerũt .i. hĩs sacerdos magn⁹ tãqʒ regẽs: ⁊ zorobabel tãqʒ dux. ⁊ iste mod⁹ vsqʒ ad herodẽ seruatus est: vt sacerdotes sũmi essent principales ⁊ duces substituti: semp tñ duces erãt de tribu iuda iux̃ ꝓphetiã iacob. ⁊ sub hoc regimine sacerdotali optimo nõ legiť ppł's declinasse a ỽitate fidei sicut añ.: qꝛ tpe iudicũ ⁊ regũ sepi⁹ ad idolatriã corruit. Et nota ꝙ iudei isti q h̃ redierũt ⁊ postea dispersi sunt in omnẽ terrã: iux̃ ꝓphetiã dauid. dispge illos. psal. 58. fuerũt oẽs de tribu iuda: bẽiamin. ⁊ leui: ⁊ pauci de decẽ tribubus q aufugientes iunxerũt se istis. Illi aũt q in montibus caspys religati sũt nunqʒ redierunt ẽm hebreos.

Ihesus fili⁹ iosedech

—ipse ẽ iosue sacerdos magnus figura xpi.

¶ Daniel vir desirioꝝ scũs ⁊ elect⁹ clar⁹ habeť cui⁹ etiã opa de⁹ miraculis gł'osis approbauit.

¶ Esdras sacerdos de stirpe aaron claret sanctitate vite ⁊ sapientia: cui⁹ grãdi industria ⁊ labore tot⁹ iudaicus status ĩ melius reformatus fuit.

¶ Babilon illa magna capiť ⁊ auferť ptãs eius sicut p̃dixerũt ꝓphete sancti. Hec fuit p̃ma ⁊ maxima ciuitas totius orbis de quo incredibilia scripta sunt: ⁊ hec tãta vna nocte defecit: vt ostendať ꝙ ad iram dei oĩs potẽtia paluis sit ⁊ fauilla. Diciť verissime ꝙ eã hũano ope extrui vel humanis virib⁹ destrui potuisse pene incredibile videbať. vnde grãde spectaculũ euidensqʒ exemplum mund⁹ haberet si informari posset seu etiã vellet.

¶ Iste targnus seruio interfecto meliore se arripuit regnũ. Hic ꝑmus oĩa tormẽtoꝝ genera excogitauit: ꝛ post de regno expulsus est ꝓpter stuprum lucrecie a filio suo cõmissum. Et noluerũt ammodo romani habere reges ꝓpter tyrannidez eorum.

Reges romani

Targ. nus sup bus 7ᵘˢ

¶ Cyrus post multa bella tandẽ cuz ad scitas declinasset: a regina thamiris capit: ꝛ cũ toto exercitu suo ad ducẽta milia occidit. Caput eius ꝑscisum in vtrez hũano sanguine plenuz proiecit: dicens Sacia te sanguine quem sitisti.

¶ Sibylla bellespontia de agro troiano nata: his dicitur fuisse temporibꝰ: ꝛ ꝓphetauit sic de christo Jesus christus nascetur de casta.

¶ Lucrecia femĩa nobilis ꝛ honesta: a filio regis violẽter oppssa seipaz stulte gladio interemit. Hec in exẽplum castitatis allegari solet: sed non excusatur ab homicidio: vt dicit augus. ꝑmo de ciui. dei.

¶ Babilonia noua in egypto cõditur a cãbise: q totuz illud obtinuit regnum.

Reges persaꝝ

Cãbises filꝰ ciri ã. 7. 2ᵘˢ

Xerxes des 3ᵘˢ magꝰ - ãno medio.

¶ Iste cambises varie noĩatur a diuersis. Apud esdraz arthaxerses dicitur: vel assuerꝰ. in historia iudith: q̃ sub eo facta fuit vocat nabuchodonosor. Hic potẽter interdixit: ne hierusalẽ aut templũ reedificarent. Et pr̃ eius tantũmodo ꝑcepit: ne ciuitas extrueret: ꝛ etiaz tũc ꝑncipes ciro ignorante ipe diuerũt opus domꝰ dñi. Hic quendã iniquũ iudicez viuum excoriari fecit: ꝛ filiũ sup paternã cutez sedere iussit: vt hoc timore scelꝰ vitaret: ꝛ recte iudicaret.

¶ Iste duxit filiã regis in vxorez: ꝛ nõ diu pꝰmorit. Pãtaptes filia cãbisis fuit his duobꝰ successiue ĩ ꝯiugez sociata ꝭm hieronymuz sup dañ. li. ij.

Anno mũdi 4684 — 4709

Linea xp̃i.

¶ Historia iudith hic texitur. Ipsa aũt exemplar totius pudicitie ponit.

515 — 0๔ (4605 / 0ƚ4 as printed: 515 … 460 inverted)

¶ Arphaxat post mortez ciri per vim obtinuit regnuz medoꝝ: ꝛ edificauit ciuitatez grandem Ecbathanis: ꝛ disposuit rebellare cõtra nabuchodonosor. i. cãbisen: ꝛ tñ ab eo victus fuit: vt pz iudith ꝑmo.

¶ Holofernes ꝑnceps militie nabuch. cãbisis: multas terras dño suo subiugauit. ꝛ tandẽ venit ad bethuliã: ꝛ ibi a iudith muliere interficit: vt pz iudith. ij. ꝛ. xiij.

Pontifices.

Falaris siculꝰ tyrãnus: multos inocẽtes depopulat. Hic quendã perillũ artificẽ: q tauꝝ ereũ fecit ad puniendũ hoies: in eundẽ ipm ꝓiecit ꝑmũ vt experiret quod fecerat: ꝛ clamor eiꝰ ꝑ os tauri sonuit terribilit quasi boatꝰ bestie: ꝛ sic tyranꝰ iniustꝰ ĩuenit aliqñ quez iuste puniret. Istd factum dicit orosiꝰ anno añ vrbẽ ꝯditam 63 vel circa ꝛc. et vt dicit sicilia semꝑ tyrannoꝝ nutrix fuit.

¶ Pitagoras ꝑmꝰ phus. Nota ꝙ gẽtiliuz sapiẽtia que totalr̃ de creaturis fuit ꝑmo ĩcepit a dijs qñ adhuc tempa grossa fuerũt: qr tũc q paulo plus ceterris sciebãt a pp̃lo rudi dij putabant. Post hec creuit prudẽtia: ꝛ tũc theologi venerũt. Ipsi fuit poete antiqores q de falsis dijs multa mẽdacia finxerũt vrbano ꝭmone. Si isti añ venissent ꝓfecto dij putarent: sz tempꝰ obfuit eis. Post hos venerũt sapiẽtes. i. sophi: q mira iactantia gloriam suam celebrauerũt: nec tñ diuinũ aut theologicũ honorẽ meruerũt ꝓpter tp̃s: qr iã melius sciebat. malã tñ ꝯsuetudinẽ cuz ceteris ꝯtinuauere: lz nouos deos fieri ꝓhiberẽt. Demũ phi claruerũt: quoꝝ iste ꝑmꝰ fuit: eo ꝙ hũiliter rñderet se nõ sapientẽ fore: sz amatorẽ sapie. Hi cõiter ꝯdixerũt idolatrĩs: ꝛ plures trucidati fuerũt: plures timore fecerũt sic alij. Peiores fuerũt q mũeribꝰ acceptis etiam ꝯ ꝓpriam ꝯsciaz cultum sacrilegũ extulerũt. vide augustinũ de ci. dei.

¶ Dano ꝛ phisios discipuli pitagore hãc sectam cõtinuauere: vbi per qnquẽniuz silentiũ seruabat: ꝛ post erudit loquebant.

¶ Anno 244 ab vrbe cdita romani loco regũ ordinauerũt duos ↄsules: q per vnũ annũ regerent: ne ex mora tpis in supbiam erigerent: ꝛ vt vnus alteꝝ corrigẽt si erraret aut excedẽt.

Consules incipiũt

Brut⁹ primus ↄsul.

Lucius

Mutauit roma principatum: ꝫ nõ euasit tyrãnidem.

Dictator nomẽ ẽ-officy dignioris.

¶ Iste dictator creat⁹ fuit vt ↄsules ꝑiret potẽtia ↄtra inimicos.

Hoc tpe fcã ẽ rome dissentio plebis a senatu.

¶ Iste dari⁹ fuit vn⁹ de 7 magis: ꝛ subtilit̃ regnũ acqsiuit. hic recupauit regno psaꝝ assyrios: ꝛ babiloniã: asiã: macedoniã pdomuit. Cũqꝫ regis scitaꝝ filiã in vxorẽ desideraret: ꝛ ei dare nollet: ob h̃ cũ 700 milibus ↄ̃ scitas venit: nõ verit⁹ p vni⁹ hois libidine tot milia viroꝝ mortis piculo exponẽ: quod vtiqꝫ icautũ ꝛ crudele ꝛ iiustissimũ fuit: vñ turpit̃ fugat⁹ 80 milia amisit. tandẽ cũ residuis a paucis atheniẽsib⁹: puta vndeci milib⁹ supat⁹ 200 milia psaꝝ amisit. volens aũt se p⁹ fugã vindicare: in ipo apparatu ↄcidit. Et ẽm qsdã bona spes ẽ de ipso: qꝛ habuit fidẽ vni⁹ veri dei: cui tẽpluꝫ ꝛ sacrificia fieri ꝑcepit ꝛc̃. vide lyram sup 6 ca. esdre.

Darius itaspis qrtus.

¶ Iste xerses multitudine populoꝝ qs collegerat: terras mouit ꝛ vndas: ꝛ tñ pene nihil ei prospere successit. amisit qppe in breui tpe decies nonies centena milia viroꝝ. Itẽ tãdẽ p⁹ modicũ p arthabanũ ꝑfectũ suum occidĩ. Grecorũ aũt numer⁹ q victores extiterũt: longe maior erat occiso ꝑ. O tpa dolẽda. vide orosiũ. ¶ Narrat enĩ btũs hieronym⁹ in eplis suis. ꝙ xerses cũ de sublimi loco innumerabilẽ exercitũ vidisset fleuisse dr̃: eo ꝙ p⁹ centũ ãnos null⁹ eoꝝ supfuturus esset.

Xerses fi. dary 5⁹

¶ Nota ꝙ ẽm magistꝝ iste darius istinctu zorobabel: iussit resumi op⁹ dom⁹ dei: ꝑcipiens ꝑncipib⁹ suis: ne aliq mõ ipedirẽt: sed iuuarẽt. vide et̃ esdre 5 ꝛ 6. De hac era ambiguũ ẽ ppt̃ diuersitatẽ doctoꝝ.

Tẽplũ pficit ãno 7° dary

¶ Leonida rex spartanoꝝ cum qttuor milibus hominũ: 700 milia psaꝝ pene trucidauit. mirabile dictu: alt suis Prãdete hic tanqꝫ apud inferos cenaturi: ꝛ ita factũ est qꝛ ex fatigatione ceciderũt sup mortuis: ꝛ mortui sũt cũ illis pit̃er.

4734

Abiuth fi. zorobabel

¶ Aggeus ꝛ zacharias anno scdo dary icrepauerẽt populũ ppter negligentiã coꝝ ad edificandũ domũ dñi: ꝛ solicitabãt zorobabel: vt loqret sup hoc regi: ꝛ annuit rex: ꝛ accensũ est cor populi vt edificarent templũ: vt pꝫ esdre 6.

Anno an 441 xpi natiuitate

495

¶ De hoc ꝛ sequentibus vsqꝫ ad ioseph nihil habet̃ in scripturis nisi ꝙ a matheo numerantur: ꝛ ideo nec tempus eorum debite sciri põt.

¶ Iste ẽm iosephũ cognoiatus est iosedech sub q ciuitas hierusalẽ extructa est: vt dicit etiã eusebius: ꝛ hoc idẽ pꝫ neemie 12.

Joachim fili⁹ ihesu

¶ Agge⁹ de hoc tẽplo pphetauit: ꝙ gloria ei⁹ maior erit qꝫ primi: qd est intelligandũ spũalit̃: qꝛ xps dñs desiderat⁹ cũctis gentib⁹: hoc sua corpali pñtia sepius ingrediẽdo magnifice glorificauit: ꝛ oblat⁹ fuit in eo in die purificatiõis marie. aliogn nõ põt stare veritas pphetie: qꝛ istud secundũ qsi nihil fuit respcũ pmi. Augustin⁹ hic sumit fortissimũ argumentũ ↄ̃ iudeos: ꝙ hec autoritas necessaryssime intelligat̃ de ecclesia: que ẽ domus dei ex viuis lapidibus: qꝛ hoc templũ nec vnqꝫ habuit parẽ gloriã: taceo maiorẽ. vide 19 de ciuitate dei.

¶ Democritus phs seipm excecauit: ꝛ de diuite se paupcꝫ fec̃ ob amorẽ sapie.
¶ Anaxagoras: h̃ hũit successorẽ q dicebat̃ Archelaus magister socratis.
¶ Heraclytus cerebrosus.
¶ Hestilius tragediaꝝ scriptor.
¶ Sentẽtias hoꝝ floridas: vide i speculo historiali vincenty.

¶ Pindarus poeta.
¶ Sophocles.
¶ Euripedes.
¶ Herodotus historiaꝝ scriptor claruerũt tẽpore xersis.
¶ Socrates nascit̃.

¶ Quītius reptus ī rure: ab aratro sumpt⁹ est: ⁊ in dictatorē creat⁹. hic romā iam pene desperatā ꝓpt̄ aduersus casus magnifice ꝯsolat⁹ est triumphis suis.
¶ Verginꝰ filiā ꝓpam gladio trāsfigit: ne s̄uituti tradereť. ⁊ ob h̄ tribuni īsignia deponē cogūt. vide titū liuiū ō ꝯditōe vrb li. 3°.

¶ Os īferni ī medio vrb̄ horribilit̄r apparuit: de cuꝰ exalatōe pl̄es īterfecti fuerūt: vbi cū se marcꝰ curtiꝰ armatꝰ ꝑcipisset: cessauit plaga impioꝝ demonū.

¶ Tēpe hoꝝ ꝯsulū fames ⁊ ḡuis pestilētia romā corripuē.

¶ Fabioꝝ gloriosissima familia vrbis bello veiēta no ꝓsterniť.

Romani — Titus publius

¶ Tempe hoꝝ ꝯsulū fuit bellū veiētiuꝫ atrocissimuꝫ.

Marcꝰ gneus

¶ Lex. xij. tabulaꝝ rome instituta ē. Decē eiꝫ tabule a grecis delate sꝫ qbꝰ due addite sunt a rōanis: āno 300 ab vrbe ꝯdita. Ipe est annꝰ mūdi 4784ꝰ.

Tribuni. x. viri fuerūt instituti loco ꝯsuluꝫ.

¶ Olimpiade 80 vel 95 potestas ꝯsulū tradita fuit. x. viris: qꝛ populꝰ nimis ꝯq̄rebať de ꝑuerso regimīe ꝯsulū. veꝝ hec mutatio magnā ꝑnicīē rei pub. īnuexit: eo ꝙ singuli cū impatorijs insignibꝰ ꝓcesserūt: donec p vim coacti huiusmōi vastū deponerēt ⁊ tyrannidē. Nulla aūt restat iā spes trāq̄llitatis adipiscēde romanis: nisi p solam patientiā: quā vera dei sapīa xp̄s edocuit.

Reges persaꝝ

¶ Iste artabanꝰ nō poniť in catalogo regū ꝑsaꝝ: qꝛ paꝝ ꝓfecit tn̄ hieronymus vr̄ cuꝫ nūerare sup dan̄. li. iij.

Artabanus 7 mē.

¶ Iste artarxerses ē sub q̄ esdras vēit hierusalē: ⁊ neemias fuit pīcerna eꝰ: quē pꝰ misit ad edificandū muros ciuitatis.

Arthar xerses lōgimanꝰ an. 21.

¶ Roma in cōculcatiōe īcensa: ⁊ muri eiꝰ destructi ⁊c̄.

¶ Isti duo paꝝ ꝓfecerūt: ⁊ iō nihil nōbile coꝝ t̄pe actū repi citur.

Zerses 2 mensibus

Segdianus 7 mēsibꝰ

¶ Senones galli cū romanis pugnāt: ⁊ capta ē vrbs p̄ter capitoliuꝫ: qđ etiā ꝑdidissent: si ꝑuigil anser ex lassitudīe pugne dormiētes romanos nō excitasset. Quapropť ambrosiꝰ exprobrādo eis īgratitudinē xp̄iane ꝓsperitatis: dicit eos magis debē sacrificare anseribꝰ q̄ꝫ dijs. Idem augustinus ⁊c̄.

¶ Ebdomade danielis h̄ incipiūt. De his ē grādis altercatio inť doctores ⁊ laborintus maximꝰ. vide hieronymū sup danielē: ⁊ lyrā: ⁊ vlricū. li. 5. ca. 4. Porro beda cōputat per ānos lunares: ⁊ incipit a vigesimo anno artarxersis.

Anno mundi 4759 — 4784

Linea xp̄i — Eliachī

¶ Esdras vir sc̄us atq̄ꝫ doctissimꝰ velut alť moyses ī ppl̄o venerādꝰ hitꝰ ē: h̄ pmū de babilōe cū ceťis vēit: sꝫ iteꝝ p̄rna solicitudīe motꝰ redijt vt pl̄es lucrifacēt: ⁊ secū adducēt. tpe āt isto legē ceťosq̄ꝫ libros sc̄ōs repauit: q̄s ꝯbusserāt caldei: felix testm̄ orbi relinquēs. nouos ⁊ faciliores apices īuenit: q̄ in sp̄ū sc̄ō feliciť pacto: venit iteꝝ hierusalē cū multitudīe magna: regalibusq̄ꝫ p̄uilegijs: vt docēt ppl̄'m: vt pꝫ esdre 7. Obijt in senectute venerāda: sepultꝰ ibidē.

ott — sit

¶ De hoc nihil hētur in scripturis: nisi mathei pmo.

¶ Malachias ꝓpħa claret: sic dictꝰ. i. angelꝰ ꝓpter optimā vitaꝫ ⁊ deoꝝ aspectū. Aiūt: ꝙ ore eodē quo ꝓphetauerat: angelus dn̄i apparens eadē iterabat.

¶ Bella atheniensiū famosissima q̄si s̄a troiana circa hec tp̄a fuerūt: ⁊ ꝯsumpti sunt mis̄abiliť: ⁊ in s̄uitutē redacti. quō perierūt qui dominabanť populis?

¶ Empedocles.
¶ Permenides: ph̄i notabiles maxīe ī moralibꝰ: claruerūt.
¶ Socrates ph̄s: h̄ hꝫ mag̃s laudis p̄rogatiuas: quē etiā btūs hieronyꝰ sibi ī exēplū ꝓponit ⁊ alijs. fuit enī mire patiētie ⁊ semp equais ⁊ subtiliꝰ de p̄mo ente. i. deo ferť sensisse: p q̄ tandē venenū ī carcere bibit. Plato discipulus eius.
¶ Democritus.
¶ Pitagoras: ꝫeno: ⁊ pl̄es alij fueřt tc̄ noīati viri q̄ꝝ labores ꝑmāsēřt.
¶ Ipocras.
¶ Neemias vir benignissimꝰ ac deuotōe p̄cipuꝰ: fuit pincerna arthaxersis regis ꝑsaꝝ. h̄ vigesimo āno eiꝰ iux̄ dei volūtateꝫ missus ē ab eo: vt instauraret muꝝ hierusalē. ⁊ edificauit eū ī āgustia tēpoꝝ. expleto āt ope miraculose ignē scm̄ reppererūt: ⁊ muꝝ dedicauerūt. deiñ redijt ad regē: ⁊ iteꝝ reuersus est hierusalē: ⁊ mortuꝰ ē: ibiq̄ꝫ sepultꝰ iux̄ muꝝ quē edificauit. vide ī li°. eiꝰ. ⁊ h̄ finiť historia libroꝝ: q sūt de canone.

¶ Hierusalē redificať a neemia ⁊ alijs filijs isrl̄. ⁊ hꝫ tres habitatiōes. Prima habitatio ē cōis ppl̄'i. s. artificū laborantiū in mechanicis. Secūda hītatio est nobiliū ⁊ ꝓphaꝝ. Tertia hītatio ē regis ⁊ sacerdotū. Itē hꝫ sex portas: quaꝝ p̄ma dr̄ porta vallis vel iosaphat. sc̄da porta sterglinij. tertia porta vetꝰ vel iudiciaria. quarta porta pisciū vel dauid. quinta fontis silos vel aquaꝝ. sexta gregis vel ꝓbatice piscine.

¶ Epicurus vorax.

¶ Crathinꝰ primꝰ comicus: q sub spē iocalitatis apte vicia redarguit.

¶ Archita tarētinꝰ magister platonis claret.

¶ Altibiades socraticꝰ.

¶ Eudoxus astrologꝰ.

¶ Diogenes alexādro potentior ⁊ ditior fuit: eo ꝙ quicq̄d dare potuit ꝯtēpsit: q̄cquid auferre vel inferre: nō expauit.

Ludi scenici instituũt: vt pestilētia cessaret rome. de his aug⁹ m̄lta tractat diligent: iprobando deoꝝ falsitatē q talib⁹ ludis placari poscebāt: ita turpit isti exercebant: vt nedū honesti viri ꝛ femine his infesse nō vellēt: ſꝫ nec vel delonge intueri. O sacrilegia deoꝝ: qbus nouella romanoꝝ indoles ad tanta crimina prauo trahebat exemplo: ita ꝑ depellēda tpali peste corpoꝝ accersitus est ppetuus morbus animaꝝ.

Mediolana ɔdit: sic dicta: qꝛ ibi tūc apparuit sus: q̄ ꝑ media pte portabat lanā ꝑ pilis. hoc mō oīa gloriosa mūdi a puis ꝛ pene vilib⁹ ortū habēt: ꝛ in idipm tandē reuertunt.

Camillus dictator

Iste camill⁹ furi⁹ decus extitit: q afflicte reipub. magnifice subuenit: expugnādo videlꝫ veientes: q p. x. ɔtinuos ānos valde romanos attriuerāt. hūc tantū viꝝ postea ingrata ciuitas dānauit. Orosius dicit hāc victoriā magl vtilē q̄ꝫ nobilē fuisse: qꝛ sine vllo digno romane virtutis testimonio. clādestina obreptione facta fuit. nec ob hāc iniuriam destitit qn rediret iteꝝ de exilio: denuo patriā defendens. Et hoc magnuꝫ est exemplum patientie xp̄ianis: ſm augl.

Iste assuerus filius dary: habuit fratrē noīe cirū: quē post mortem patris in bello supatum occidit: qꝛ nisi p letale bellum libido dominandi neqbat mitigari: cū tamē tot terras possideret q̄ merito plusq̄ꝫ centū regib⁹ suffecissent dominia eaꝝ. Hic primo vasti reginam pulcherrimā duxit vxorem quā tamē post abiecit: ꝛ hester virginē de stirpe bēiamin loco vasti sumpsit. ꝛ mardocheū patruūꝫ eius sublimauit: amon prius suspenso. Hic videt homo pacificus: ſꝫ nimis luxuriosus: vt patet in libro hester pmo ꝛ scdo ꝛc. Fertur etiam filios 300 habuisse: e quibus darius quem in regem sublimauit: ꝛ 40 aly nobiliores ɔiurarūt vt eum interficerent iā senē: vt sic licentius regnarēt. quo compto oēs fecit occidi: qꝛ p que quis peccat: p hec ꝛ punitur.

Darius nochus 19

-xerses an. 40.

Assuer⁹ vl' arthar-

Iste grauē manū misit 5 athenienses. vnde tandē ɔtriti sunt q supmi fuerūt: iuxta morem mutabilitatis hūane. sub eo egyptus recessit a persis. hic habuit fratrē nomine cirū bellicosissimuꝫ. vide orosiū li. 2.

4809

Nihil de hoc hēt in scriptura nisi q̄ a matheo numerat.

Azor

Hester historia hic texitur ſm doctores latinos. vide lyrā hic: ꝛ etiā danielē ca. 9.

390 — 366 — Anno an̄ xp̄i natiuitatē (printed inverted)

Plato phs diuin⁹ noīatissim⁹ quē aug⁹ extollit: q̄si vltra de diuina scriptura aliqd senserit. Aristoteles discipul⁹ eius.

Mardocheus iude⁹ vir scūs clar⁹ habet: ꝛ pmus p⁹ assuerū in toto regno psaꝝ: semp tn̄ hūilis ꝛ deuot⁹ cultor dei: ꝛ fratrū amator. Et ſm hanc ɔputationē latinoꝝ tpe exaltationis sue fuit ānoꝝ 259. vide lyram.

Hic successit ioachi in pontificatu: vt dic eusebi⁹. Et vlti⁹ cōit hic sequūt iosephū: vt mgr̄ dicit Eusebi⁹ etiā testat se iosephū seq.

Heliasib vel eliaza-

-phat

Aristoteles audit platonē 18 annū gerens. Hic post fuit magister alexādri.

Dionysius siculus tyrānus pessimus de sicilia expellit. Hic erat discipulus platonis: ſꝫ nō imitator. Quodā tpe vidua quedā paupcula ꝑ ipso dis imolabat: obsecrās q̄tenus diuti⁹ viueret: ipso retro stāte secretius ꝛ admirāte. cōpleto aūt sacrificio accersitā interrogans ait. Cur sic ꝑ me oras: q semp tibi molest⁹ fui? Illa respondit. Domine: auus vester tyrānus fuit: ꝛ vaccā vnā mihi abstulit: ꝛ nō retinui nisi tres: rogauiq̄ deos vt moreret: si forte ipso defūcto filius eius pr̄ vester mihi eā restituēt: sed ille peior: nedū illā retinuit: imo vnā sil'r abstulit ꝛ remāserūt mihi nisi due. iteꝝ impcat⁹ sū 3 eū vt moreret: sperās a vobis mihi restitui vaccas meas. vos āt pessim⁹ omniū nihil mihi reddidistis: insup etiā afflictā afflixistis: vnā auferendo. Timui ergo ne p⁹ mortē vestrā adhuc crudelior surgat: qui hāc similit auferat: ꝛ fame moriar. iō deos exoraui ꝑ vita vestra: infelicit expta: q̄ pene ɔtinue res in deteri⁹ dilabunt. hec sunt verba vetera: ꝛ noua practica: cuius experientiā nō oēs equal'r aduertunt. Qui autem hec patiuntur a risu se cōtinere nouerunt.

¶ Mallius torquat⁹ pugnā inchoauit atrocissimā cū gallis: ꝑcussoq₃ gallo: q eū ad singulare certamē ꝓuocauit. torquē aureā de collo ei⁹ tulit: ꝛ suo iposuit: vñ ipe ꝛ posteri ei⁹ dicti sunt torq̄ti.

¶ Fabrici⁹ vir digne mēorie nulla potuit īdustria pirri regis a rōna ciuitate diuelli: ꝓmissa etiā q̄rta pte regni. tandē pirr⁹ ait. Hic ē ille fabrici⁹: q difficili⁹ a virtute q̄₃ sol a cursu suo auerti pōt.

¶ Minutia virgo vestal' ꝓpter icestū viua sepulta ē. hec ꝛ filia allegari solēt in exēplum xp̄ianis: q̄₃ legalit̄ ꝛ districte vitia etiā apud gētiles puniebant̄.

Romani — Titus q̄ntius — Gaius marti⁹ — Marcus valerius

¶ Iste q̄ntius dictator cruētissima cōgressiōe bellū a mallio inchoatū pfecit: ꝛ victor fidelis fcūs i eadē pauptate ꝑmāsit: sic añ: 4 iugera suis manib⁹ colēs. hunc i exēplū adducit aug⁹ de ci. d. 5 auaros ꝛ supbos xp̄ianos q̄sdā.

¶ Sub hoc gaio facta est pug̃ tuscoꝝ: q̄ꝝ octo milia capti fuerunt.

¶ Iste marc⁹ cū 6 milib⁹ romanis pugnauit 5 gallos: q̄s i fugā v̄tit ꝛ grauit̄ trucidauit

¶ Alexāder nascit̄ ex olipiade vxore philippi regi macedonū: adulterata p nectabanū nigromāticū regē egypti: q p incātatiōes illudebat ei: q̄si de⁹ amon ꝯcubuisset cū ea. hoc colludio potētū adultia ꝛ stupra solebāt excusari: aut etiā honorari: ſ₃ paupeꝝ capitali pēa feriebāt̄.

Reges psaꝝ — Ochus q arthaxerxes an. 24. — Arsāus q ꝛ arg⁹ an. 1. — Darius fi. arsami 24.

¶ Iste och⁹ egyptū reuocauit ad impiū psaꝝ: nectabano rege i ethiopiā pulso: ꝛ plurios iudeoꝝ i trāsmigrationē egit: ꝛ iux̄ mare caspium collocauit: q nimis creuerūt ibi. Hic etiā misit vagosū p̄ncipem trās flumē: q tributa p esdrā dimissa repetyt. s. septimi āni ꝓpter sabba terre. Miꝝ est q̄uo hic ut putat̄ fili⁹ hester ita fuit iudeis infensus.

¶ Hic arsamus successit ocho: ꝛ paꝝ regnauit.

¶ Iste dari⁹ potētissim⁹ ausus ē a grecis tributa expetere: q̄ fuit occasio destructiōis toti⁹ monarchie psaꝝ: q̄ hic trāslata fuit ad grecos: iux̄ ꝓphetiā dañ. Fert̄ q̄ amiserit q̄nq̄es decies cētena milia bellatoꝝ: quos oēs alexander de persis occidit.

¶ Philipp⁹ rex macedonū: pr̄ alexādri putatiu⁹: p 25 annos tyrannidē exercet fractis sacramētis: ita elat⁹: vt licere sibi oīa q̄ cogitauisset putaret. tandē dolose occiditur. Orosius.

Anno mundi 4834 — 4859

Linea xp̄i

¶ Circa hec tempa dicit orosi⁹: q̄ nox vsq₃ ad plurimā diei ptem tendi visa ē: ꝛ saxea grādo id ē veri lapides de nubib⁹ descēdentes terrā feriūt.

365 — 340

Pontifices — Judas vel ioade filius eliçaphat. — Johēs fi. iude

¶ Iste fuit summ⁹ sacerdos tempore mardochei: cui idē epistolas misit de obſuatiōe dieꝝ furim: vt p₃ hester. ix.

¶ Vagosus prefectus ochi templum superbe intrat: ꝛ spoliat: ꝛ tributa ministris dei imponit: ꝓpter dissentionē pontificis cum fratre suo iesu: quē occidit.

Iste iohānes habuit fratrē: q dicebatur iesus: ꝛ aspirabat ad pontificatū: q̄ꝓpt̄ familiaritatē vagosi p̄fecti trās flumē sibi cōpauit. Cōfisus aūt sup hoc: altcari cū iohāne cepit i templo: ꝛ adeo icitauit fratrē: vt eū occideret.

¶ Sidon delet̄ ab ocho rege psaꝝ. Erubesce sidon ait mare.

¶ Apulei⁹ ꝛ hermes discipuli platonis i temploꝝ locis ꝛ porticib⁹ versantes: nihil aliud q̄₃ de virtutib⁹ cogitabāt: q ocl'os effodisse legunt̄: ne p eoꝝ visū a ꝯtēplatiōe sapīe auocarēt̄.

¶ Hermes trismegest⁹ q ꝛ mercuri⁹ dcūs ē: fuit circa h̄ tpa.

¶ Zenocrates grauissim⁹ phoꝝ ꝛ castissimus.

¶ Quintus curtius phs: hic 5 alexandꝝ multi rōnib⁹ seriose disseruit eū increpando. vide in speculo historiali. Si deus es inq̄t: beneficia largire: nō auferas. si homo: semp id cogita alijs postpositis.

¶ Cobares phs: i suo negocio q̄sq₃ ebetior ē q̄₃ in alieno.

¶ Lacedemones ipi sunt spartani: expugnant̄ ꝛ i seruitutem redigūtur: quoꝝ improba dominādi cupido infinita mala suscitauit ſm orosiū.

¶ Demostenes orator fuit.

¶ Aristoteles famosissim⁹: ꝛ oīum phoꝝ subtilissim⁹ claret: sectāq₃ perypateticoꝝ cōstituit.

¶ Isti duo ꝯsules ꝯ latinos pugnātes: deci⁹ occisus fuit ꝛ manili⁹ triūphauit. s3 q2 ꝑ priū filiū occidit: solitas laudes ñ hūit. Ille nāq3 fili⁹ ꝯ impiū ꝯsulū pugnauit ꝯ hostes: ꝛ q̄uis victor extiterit: tñ ꝑpt inobedientiā virgis cesus: et capite punitus fuit. hoc in laudē pr̄is aug⁹ allegat.

¶ Deditio pma apd rōanos. Nota q̄ rōani vsq3 ad ista tpa nūq̄ se capi pmittebāt vł i ꝯuitutē redigi: s3 aut vinci: aut occidi maluerūt. s3 circa hec tpa hec coꝝ aiositas sedata fuit a samnitis. vez papirius hoc scādalū āmouit: qñ post vicit samnitas: l3 maius dedecus. s. piury tunc roma ꝯtraxit.

Manilius Decius

¶ Iste papiri⁹ cū adhuc puer eēt prudētissim⁹ fuit: ꝛ pulchrū mēdaciū finxit vt mr̄i celaret secretū ꝯsulat⁹: cū aūt vir factus eēt: adeo bellicosissim⁹ fuit vt alrō cuius aduentū romani formidabāt merito obycēt: nec gcq̄ de dys curabat: s3 augures ifausta pdicētes deridebat: ꝛ hoc in magnā ei⁹ laudē refert doctores sci: q2 i h se viꝝ prudētē ꝛ magnaiū3 oñdit.

Papirius ꝯsul

¶ Hoꝝ ꝯsulū tpe territi fūt rōani: q2 q̄ttuor ppłi italie ꝯ eos in vnu3 fed⁹ coierūt: q̄s tñ subtilit paulatī ꝗ vicerūt. vide orosiū.

Fabius gntus decius

¶ Nō fit h ꝑsecutio de h in ꝑphetia dañ. ergo nec sci doctores itromittūt se de vlłori ānotatione.

¶ Iste alexāder magnus dcūs ꝑpt mirabilē victoriā quā habuit de toto mūdo q̄si in breui tpe: qd euidēs fuit indiciū ire dei ꝯ peccatores illi⁹ tpis. nā aliq̄ miracła oñdit sibi de⁹ adiuuādo man⁹ ei⁹ q2 mare pāphilicū sibi diuisū fuit: sic oli mare rubꝝ iudeis: qñ psēqbat dariū. etiā orone fusa mōtes caspy clausi sūt: ꝛ iudei q̄dā pueri inclusi. tandē in babilone hausto veneno morit āno etatis sue 33. āno monarchie 5. macedonū 12. ꝛ hoc modo multe historie ꝯcordari pn̄t.

Monarchia grecoꝝ. Alexāder magnus

Antigonus rex asyrioꝝ.

¶ Hic ait: nūq̄ postq̄ purpurā idui vez audiui: s3 q̄dā nocte mutata veste: oīa q̄ feci mala pcunctat⁹ vidici.

¶ De hoc regno egypti fit ꝑsecutio q2 iudeis q̄nq3 infesti q̄nq3 fauorabiles fuerīt reges ipsi⁹. qd io euēit: q2 reges syrie pene sēp cū egiptys pugnabant: isrł aūt in medio coꝝ iugit affligebat quocūq3 se ꝟteret: iā ab hoc iā ab illo. ꝛ pmo iste ptoleme⁹ grauiter cos afflixit: cosq3 capiēs dolose vēdidit: ꝛ hac occasiōe dispsi sunt i natiōib⁹: vt p3 act. 2. Ipse aūt ipunit⁹ ñ euasit. vide orosiū.

Ptolemeus lagi filius rex egypti an. 40.

Philippus rex macedonū h frater alexādri s̄m hieronymū

4884

Sadoch

¶ De h nihil hētur nisi q̄ cū alys nūerat mathei pmo.

¶ Tēpora horrēdissima: vndiq3 vox sanguis ꝛ clamor pugne. mira dei patientia.

¶ Nota defūcto alrō cū. xy. illi gb⁹ regnū diuisit int se ñ possēt ꝯcordare ifinita bella surgūt ꝛ multiplicata sūt mala sup trā vltra modū. tandē ꝯtritis alys: isti 4 obtinuerūt ptātem iux̄ ꝑphetiā dañ. vide orosiū

5I5   Anno an tpi natiuitate 291

¶ Saraballa supsticiosū tēplū edificat i mōte garizi vbi posuit manassen fratrē iadi pōtificē: q erat gener su⁹. Et h icipit scisma iudeoꝝ: q2 multi adheserūt ei: q oēs extūc dci sūt samaratani: q2 pphani a iudeis vel excōicati.

¶ Iste iad⁹ irato alrō occurrit pōtificalib⁹ idut⁹: ꝛ placat⁹ sub ito rex de eq̄ descēdit: venerabat̄ ātitistē: ꝛ cum pace ꝛ gaudio itrauit ciuitatē: fecitq3 sibi afferri codicē dañ. ꝛ exponi ꝑphetiā q̄ de ipo loqt. gb⁹ pactis gauisus est valde: q2 oīa q̄ p somniū ante viderat debito ordine ꝯplebant: ꝛ visū ē sibi q̄ ipe eēt ille de q̄ hec ꝑphetata fuerūt: ꝛ maiorē ex h supsit audaciā pugnādi ꝯ dariū. oblatoq3 sacrificio iussit petē iudeos q̄ vellēt ꝛ ꝯcessit: vt suis legib⁹ vterent: ꝛ q̄ 7 ān⁹ eēt absq3 tributo ꝑpt sabbata tre. vide magistrū ꝛc̄.

Jadus fi. iohis

¶ Menāder comicus
¶ Menedemus phs.
¶ Sceusippus phus.
¶ Philemon phus

Anthiochia Edissa Seleutia ciuitates cōduntur

¶ Era pncipalis huius historie: ipse ē ān⁹ 12 mortis alexādri i q̄ incepit regnū grecoꝝ: iux̄ ꝯputatiōes libri machabeoꝝ.

¶ Iste seleuc⁹ p⁹ multa bella cu3 babiloniā deuicisset toti⁹ asie sibi diodema iposuit anno 12 p⁹ mortē alexādri: ꝛ ab hac etate scriptura machabeoꝝ regnū grecoꝝ enumerat: vt dicit eusebius.

Onias fi. iadi

¶ Olipias mr̄ alexandri młr tyrānide plena occidit ꝛ mortem impterrita suscepit sine omi signo mulieris pauoris: sicut filius eius fortissime mortu⁹ fuit.

¶ Exercit⁹ alexādri vt dicit orosius fuit peditū 32 milia: eqtū 4 milia: naues 180. ac tā pua manu vniuersū terearū orbē vez admirabili⁹ sit q2 vic an q2 aggredi ausus fuerit icertū ē

¶ Sūma occisoꝝ de pers ab exercitu alexādri admodū puo fuere qnges decies cētena milia. hec idem.

¶ Alexādrie. xy. ab alexādro ꝯdite sūt. s. q̄lib3 āno ei⁹ vna.

Reges syrie. Seleucus vel nicanor fi. ātiochi

¶ Calistenes phs ꝯdiscipulus alexādri sub aristotł. ab eo occidit: q2 eū ꝑ deo ñ adorauit: ꝛ multas tyrānides siłes idē alexāder pfec: magis ductu ꝑprie ꝯplacētie q̄ recte rōnis qd valde cōe ē apud potētes. indignāt accipiūt: sigs ꝑferat vel faciat q̄ eis nō placēt: qd piculosissimū ē: ꝛ sibi ꝛ alys. ¶ Exercitus dary pmus 600 milia. scds 300 milia peditū: ꝛ centū milia eqtū. tius 400 milia peditū: ꝛ centū milia eqtū. ꝛ in h tertio ꝯgressu darius letalit vulneratus cū fugēt miserabiliter solus in via derelictus obyt alexādero pn̄te. quē l3 iani misericordia: tñ regali cū honore sepeliri iussit.

¶ Hoc tpe romani sapnitas post multa damna oppresserūt. ppūm enī eis fuit nihil psp̄e secū agi nisi p⁹ longiq̄nos labores ꝛ picula. Unī dicit aug⁹. ꝙ mlto vixissent felicius romani si deposito fastu dominandi morem simpliciū sectati essent.

Pestilētia grauis rome fuit q̄ sp huces inducias ibi hr̄e ꝯsueuit. Ueruȝ hec nimis magna fuit p̄stim in mulierib⁹ ꝛ pecorib⁹ ita vt fct⁹ etiā i vt̄o cōit̄ necaret̄ aīaliūq̄ȝ genus defecturū putaret̄.

¶ Prodigia mag̃ rome fuerūt. Fulgura edes muros menia ꝛc̄ cōbusserūt. flamma scissa hiatu terre eructata qnq̄ȝ iugera exussit. Itē nō lōge p⁹ fōtes versi sc̄ i sanguinē: ꝛ lac de celo visum est manare.

Iste curi⁹ t̄tiū bellū cōtra epirotas gessit: ꝛ cesꝫ 23 milib⁹ pirrhuȝ fugauit. Ait ei nec acie v̄ti nec pecunia corrūpi possū. Malo diuitib⁹ impare q̄ȝ locuples fieri.

Romani — Dolobella Domitius — Emili⁹ cōsul. — Marc⁹ curi⁹ ꝯsul. — Semicl⁹ ꝯsul

¶ Iste regiuoruȝ vrbe cepit ꝛ legionē militū romanoꝝ rome misit q oēs v̄gl cesi ꝛ securi pcussi sūt a ciuib⁹ i medio fori qa nō legittie se hūert̄: ita stricte tūc rome iudicabat̄ vt nec etiā victorib⁹ parceret̄ si i modico excederēt.

¶ Horū ꝯsulū tpe 18 milia romanoꝝ a gallis occisa sūt nec apparet qn romani iustū bellum habuerunt.

¶ Iste emili⁹ cū romāis cont̄ tarētinos iustissimū bellū egit auxiliū ferente tarētinis pyrrho rege grecorū: bellatum ē vltra 4 annos. Tandē victo pyrrho ꝛ in patriā redeūte miserabilit̄q̄ȝ moriēte tarētini cū carthaginensib⁹ fed⁹ inierūt: ꝛ ex hoc punica bella inchoata fuerūt.

Reges egypti an. 38 — Ptolome⁹ filadelph⁹

¶ Hy romani ꝛ multi aly ante hec tpa ꝛ post fuerūt viri ẜm seculi honestatē elegantissimi legalissimi strenuissimi v̄acissimi ꝛ i omni morali v̄tute adeo spectabiles vt sci doctores eoꝝ fcā i exemplum xp̄ianis pponant: ẜ nō intentionez: qa fide pietatis caruerūt.

Iste phildelphus rex deuotus ꝛ vnius veri dei cultor valde gratiosus fuit iudeis quorū 180 milia soluit a captiuitate: ꝛ libertate prestita plures exaltauit: Hoc autē totum fecit vt placaret sibi deum israel cuius mirabilia audiuit ꝛ legem habere desiderauit. Nec potuit transferri in aliam linguam nisi a deuotis ꝛ dignis cum debita reuerentia ꝛ solennitate. Quidā nanq̄ȝ attemptauerunt eam inserere in historias suas quos diuina plaga tetigit donec peniterent. Misit ergo rex ad eleaçarum pontifices vt doctos ꝛ idoneos viros sibi destinaret: quod ipse libenter fecit. vide magistrum.

Anno mundi. 4909 — 4934

Linea christi. — fili⁹ sadoch vt patꝫ mathei p̄mo. — Achyȝ

Septuaginta interpretes legem transferūt de hebreo in grecam linguam. cum grandi miraculo tot viri in 72 dieb⁹ totā sacram scripturā interpretati sūt cum sūma ꝯcordia spiritu scō oīa presidente ꝛc̄. vide aug̃l. 18 de ciuitate dei pulchre. vez hieronym⁹ nō p oīa cōcordat. vt patet i eius prologo sup bibliam.

067 — 562

Fulgor rationalis circa hec tpa cessauit ẜm iosephū: qa appinquante sole deficit aurora: id ē xp̄o qui infallibilem veritatem docturus proxime venturo figuralis cōsultio terminata ē. vide magistrū sup exodū.

Hic ppter scitatem vite singularē: fuit iustus a vulgo cōgnominatus. qd̄ frequent̄ cōtigit etiam alys plurib⁹. hic onyam adhuc puerū reliquit.

Pōtifices. — Simō iust⁹ fi. onie. — Eleazar⁹ frat̄ simōis

¶ Iste misit ptolemeo 72 duos viros prudētes ad īterp̄tādū legē: de q̄libet tribu sex. Qꝫ aūt dicunt̄ 70 tm̄ vsus sacre scripture obtinuit: q̄ q̄nq̄ȝ subticet paruū numerum excrescentē super aliquā summam.

Ab hoc antiocho q erat secūdus rex sirie p⁹ alexandrū oēs sequentes reges sirie dci sūt antiochi.

¶ Crates theban⁹ auri pond⁹ piecit i mare malens submergere diuicias q̄ȝ ipe submergi ab eis.

¶ Iste anthioch⁹ pugnā grauissimā hūit ꝯ philadelphū regē egypti: ꝛ qr nō potuerūt i ꝯcordiā bellādo puenire p aliū modū pacificati sūt. accepit enī beronicē filiā regis egypti i vxorem iux̄ ppheciā dan̄. vide hieronymū: ibidē.

Reges sirie — Antioch⁹ sother — Antioch⁹ theos

¶ Crisippus ph̄s. hic dixit ꝙstultus nulla re scit vti: ꝛ ergo ei nulla re opus est ꝛc̄.

¶ Archesios ph̄s floret.

¶ Herasistratus medicus ꝛ ꝯsul clarus habet̄.

¶ Sostrat⁹ pharū i allexādria ꝯstruit in mari.

¶ Phar⁹ ē turris maxima passus 20 hn̄s fundata i mari sup 7 cācros vitreos. Unū de 7 mirabilibus mūdi.

¶ Iste semproni⁹ aduersũ picẽtes bellauit: ꝛ t̃ra tremuit q̃i sanguinẽ fundendũ horreret accipe. ꝛ pene ab vtraq̧ pte corruerũt paucis romanis q̃si victorib⁹ except[is].

¶ Hanibal senior: pmũ bellũ punicũ ichoauit: q semel ꝛ iterũ supat⁹ a rõanis. tandẽ ab exercitu suo lapidib⁹ obrutus: morit̃: infortunat⁹ fuit.

¶ Iste gneus fraude circũuẽtus hanibalis interfect⁹ est ab eo. Quẽ gaius duri⁹ vĩdicauit totũ exercitũ ei⁹ cõterens: eũq̧ in fugã cõuertit.

¶ Isti duo dolẽtes de reguli captione: eũ liberare venerũt: sed nihil pfecere.

Sempnius — Appi⁹ Claudius — Gneus Gaius — Attili⁹ Regulus — Emili⁹ Fabi⁹

¶ Iste appius siracusanos ꝛ penos facillime supauit ꝛ multã ĩposuit. hic viã appiã strauit: ꝛ aquas claudias inducit.

¶ Iste regulus pmũ tot⁹ victoriosus tres reges vicit: ꝛ 73 ciuitates subegit: serpentũ maximũ 115 pedũ extinxit. tandẽ cũ nimis rigidus eẽt ꝯ hostes nolẽs pacẽ dare: nisi sub magno tributo: ipi despati ꝯgressi sũt cũ eo: ꝛ ꝯtrito exercitu ceperũt eũ. Et adhuc libent̃ pacẽ habuissent: s3 vir fidelissimus maluit mori ĩ magnis penis: q̃3 pniciosã pacẽ dare. Eius laudes aug⁹ valde extollit. Narrat valeri⁹ li. 4. q ab aratro accersiebant̃: vt ꝯsules fierent. Vñ refert attiliũ quẽ semẽ aspergentẽ viderant q missi erãt a senatu ad eũ accersiendũ ꝛ ad impiũ populi suscipiendũ. sed illo rustico ope attrite man⁹ salutẽ publicã stabilierũt: ꝛ ingentes hostium copias possederunt. Quiq̧ more arantium boũ iugum rexerunt triumphalis currus habenas retinuerũt.

¶ Iste euergetes totus victoriosus fuit. hic p⁹ vastatã syriã ꝛ siciliã ꝛ ptẽ asie inter innũera spolia q̃ cepit: etiam deos eorũ: quos cãbises in psas transuexerat reuexit. idõ euergetes dr̃ qd̃ reuectionẽ sonat.

Ptolemeus euergetes fi. philadelphi an. 27.

Ptoleme⁹ philopator fi. euergetis ã. 17.

¶ Iste pugnauit ꝯ duos frẽs. s. seleucũ ꝛ antiochũ magnũ ꝛ supauit: deyciẽs multa milia: ꝛ tñ nõ pualuit Vide hieronymũ sup dañ.

Nec fuit his robur eburneo sceptro deposito agrũ serere stipem ab aratro repetere. Patrie enĩ bona non sua vnusquisq̧ augere pperabat: paupq̧ in diuite q̃3 diues in paupere versari malebat. Et his virtutib⁹ olim romana indoles pollebat: q̃re nõ ĩmerito totius mundi monarchiã meruerũt.

4959

Eliud genuit eliazar: vt p3 pmo math.

240 Anno ab xpi natiuitatẽ 216

¶ Iste onyas zelo legis vel poti⁹ ex auaricia tributa negauit euergeti ppt̃ quod tota iudea pene fuisset piclitata: vt dicit iosephus q eũ inhonorẽ fuisse testat̃.

¶ Iste magnas laudis ꝓrogatiuas h3. eccl. 50. Qui tẽplũ in melius reformauit: ꝛ ciuitatẽ pualuit ãplificare: ꝛ religiosus totalit̃ fuit

Onias fi. simonis iusti — Simõ onie fi.

¶ Joseph⁹ legat⁹ ppl̃i iudaici etiã ĩuito onia irã regis mitigauit: ꝛ ab eo ꝯstitut⁹ ẽ dux iudee ꝛ finitimarũ nationũ. Hic hũit filiũ puulũ hircanũ noie: cui⁹ stupende igeniũ: pr̃ pulchre explorauit: dando sibi 300 iuga boũ sine loris vt araret ꝛ seiaret in deserto. At puer nõ puerile ꝯsiliũ excogitauit. nã 3 10 iuga occidit: carnes operarys dedit: ꝛ de pellib⁹ retinacula fecit.

Antioch⁹ gallericus.

¶ Iste erat filius antiochi theos de prima vxore laodice q̃ virũ suum veneno extinxit: ꝛ beronicẽ cũ filys suis occidit: istũq̧ gallericũ filium suum p pr̃e regnar̃ fecit: ꝛ ppter hoc euergetes horribilit̃ vastauit syriã. Porro iste gallericus duos filios reliqt. s. seleucũ ꝛ antiochũ magnum qui ambo regnauerũt.

⸿ Hanibal atrocissimus penoꝝ .i. affricanoꝝ rex cũ eẜẜ ãnoꝝ ix iurauit patri suo aras ꝙ ĩ odio romonaꝝ sibi succederet: quod fidelissime impleuit infidelissim⁹ ipe. Nã romanos pene vsqꝫ ĩ extminiũ deleuit. vrbẽ etiã ad solũ vsqꝫ deduxisset: si nõ diuinit⁹ impeditus fuisset. Nobiliũ romanoꝝ tot vna vice peremit vt tres modios annuloꝝ e digitis eoꝝ extrahẽt. Itẽ ĩ fluĩe q̊dã de corpib⁹ roãnoꝝ q̃i pontẽ fecit vt exercitũ suũ trãsduceret. Tandẽqꝫ a scipione victus sepeqꝫ fugat⁹ miserabilit̃ se veneno pemit

⸿ Ann⁹ pacꝭ h̃ tpe fuit p⁹ p̃mũ bellũ pũicũ ⁊ q̃i ꝓ miraculo reputatum est. qa in 440 annis nunq̃ꝫ pacez habuere romani.

Romani.

Lucatius cõsul.

⸿ Iste per multa bella ⁊ crebras victorias adeo ꝯtriuit carthaginenses vt pacem peterent. quã etiaz magnis pactis cõsecuti non diu seruauerũt.

Siproni⁹ valerius

⸿ Isto tpe ꝯtra faliscos ⁊ gallos varia sorte bellatum est. Post q̃ ꝑ vnũ tm̃ annũ viscera romana sanguinẽ nõ sudarũt.

Fului⁹ illiricos vicit

⸿ Hoc tpe hamilchar dux carthaginẽsiuz paẗ hanibalis ab hispanis occisus est.

⸿ Portenta q̃dã romanos terruerũt q̃i ꝓphando eis mala proxime ventura ab hanibale

Lucius Haius

⸿ Hy ꝯiules robur totius italie cõgregãtes hũere ĩ exercitibus suis 800 milia armatoꝝ ꝓpẗ timorẽ galloꝝ q̊s valde timebant. Tandem galli cõtriti sunt.

⸿ Bellũ punicũ secũduz qδ durauit annis 17.

Scipio flãminius

⸿ Scipio ꝑus occurrit ⁊ cesus ẽ pene ibi romanus exercit⁹. Post simphronius similiẗ supaẗ. deĩn flãmini⁹ occidiẗ cũ exercitu 25 miliũ.

Reges egypti.

Epifanes fi. philo-patoris.

⸿ Cleopatra filia antiochi magni erat vxor eius quã accepit dum esset annoꝝ xiy.

⸿ Collosus corruit ꝓpẗ terre motũ. fuit eñ imago erea fusilis 126 pedũ.

⸿ Plautus eloquens fuit.

⸿ Titus liui⁹ tragediarũ scriptor floridissimus.

Forte plures fuerũt sic vocati.

⸿ Iste moriẽte p̃re suo fuit q̃tuor ãnoꝝ: quare antioch⁹ pugnauit cõtra duces eius: ⁊ tulit omnia de manu eius preter egyptũ. Cum autẽ esset septem annorũ despondit ei filiã suã in dolo: ꝯsentiẽte epiphane filio suo .i. antiocho nobili. Mortuo autẽ antiocho magno fili⁹ eius antiquũ dolũ ꝓsequiẗ. ⁊ istũ ptolemeũ epifanem occidit dolose ĩ ꝯuiuio: sꝫ nõ obtinuit egyptũ: qa egypty fortiẗ resistentes turpiẗ fugarũt eũ.

Anno mundi. 4984 — 5009

Linea xpi.

⸿ Et nota ꝙ iudei dĩna ꝑmissione q̃si ꝯtinue affligebanẗ ne in idolatriam caderẽt sicut olĩ solebãt.

⸿ Tẽplũ dñi ĩ egypto extruiẗ ad instar hierosolymoꝝ: qδ ꝑmansit vsqꝫ ad vespasianũ: ⁊ tunc funditus dirutũ fuit.

512 — 190

Ptolemeus philopator iudeos vicit: occisis 60 milib⁹ armatoꝝ.

⸿ Ihesus sirach librũ ecclesiasticũ edidit quẽ panarethon vocãt a pan qδ ẽ totũ ⁊ arethon ꝟtus q̃si totus virtuosus.

Pontifices

⸿ Plaga grandis ex aqua ⁊ igne vrbẽ cõsũpsit q̃si.

Onias magn⁹

Simõ filius onie tenuit põtificatuz post fugam patris sui.

⸿ Iste onias ꝓpter tyrãnidẽ antiochi aufugit cũ multis iudeis ĩ egyptũ simulans se velle implere ꝓphetiã ysaie xix. videlicet edificãdo tẽplũ. sꝫ in h̃ peccauit supsticiose agendo. Rex aũt epifanes grose suscepit eũ tradens ei terrã heliopoleos ⁊ templũ ibidẽ extruxit.

Reges syrie

Seleucus cerãnes filì⁹ gallerici occidiẗ ãno tertio

Antiochus magn⁹ — occidiẗ tandẽ in tẽplo nanee.

⸿ Nota ꝙ isti duo frẽs volẽtes vĩdicare sanguinẽ prisui ⁊ auie quos: interfecit euergetes rex egypti: exercitum magnũ duxũt ꝯ philopatorẽ filiũ euergetis: sꝫ añ ꝯgressũ seleucus moriẗ: ⁊ tunc antiochus ꝓseq̃ẗ bellũ ⁊ totum exercitũ ꝑdidit: vix aufugiens ne capeẗ. rursũqꝫ ꝯgregans populũ venit ꝯ epifanẽ filiũ philopatoris adhuc pueꝝ q̃ttuor annoꝝ: ⁊ hũit secũ philippũ regẽ macedonũ ⁊ multos alios: ⁊ obtinuit ꝯ duces ptolemei .i. pueri p̃dicti: fugauitqꝫ scopã ducẽ eius: ⁊ iudeã cũ multis alys acq̃siuit ciuitatibus ⁊ oniã grauauit adeo vt fugeret: ⁊ qꝛ armis egyptum cape nõ poterat dolose despõdit epifani filiã suã cleopatrã cogitãs vt sic q̃si amicus regnũ ĩtraret ad spoliandũ: sꝫ nõ ꝑualuit: qꝛ res innotuit eis. tandẽ cũ presidiũ hanibali ferret ꝯ romanos: supatus ẽ: ⁊ tributari⁹ fcũs romanis: nihil p⁹ fortuny visus est habuisse. Nam cũ supiores ꝓuincias purgaret ⁊ in p̃sidem venisset: deceptus a sacerdotibus: templũ nanee intrauit cũ paucis: ⁊ ibidẽ miserabiliẗ occisus est: ⁊ mẽbratĩ diuisus: vt pꝫ 2 mach. p̃mo. Et reliq̃t duos filios .s. seleucũ q p̃mo regnauit: ⁊ epifanẽ. hi ambo sic pessimi fuerũt: ꝙ in eoꝝ ꝯpatione aliquid honestatis ipse putabaẗ habuisse.

¶ Roma in merore. tot enim fue runt occisi: q vrbem pene reliqs- sent.

¶ Prouerbium notabile scipionis affricani fuit. Romanos nō extolli in psperis: nec deyci in aduersis. Itē: nūq minus solus sum: q cū solus sum. nec minus occiosus sum: q cū occiosus sum.

Paul⁹ Therē tius.

Scipio affrica⁹ eo q — affricam vicit.

¶ Isti ɔgressi sūt ɔ hanibalem: ꝛ ibi tota romanoꝝ spes peryt occisis 44 milibus: ꝛ post continue superantur vsq ad desperationē recupāde potestatis pstine.

¶ Iste gloriosissimus adolescēs ānos nactus 24: q̄si secūdus machabeus: miserāte deo statum romane reipublice: iam plapsum ɔ spem: in spem erexit hanibalē fugauit: supauit hispaniā: affricā deuicit: antiochū magnū in seruū redegit: asiam tributariam constituit. Hic tantus ab ingrata patria exul moritur.

Philo metor fi. epifa — nis ex cleopatra.

Therētius comicus clarus habet.

¶ Hunc dū adhuc puer esset: valde oppssit anthioch⁹ nobilis multis dolꝭ ꝛ insidys: s romani miserūt legatos: q mandātes antiocho: ne vltra infestus eēt amicis eoꝝ: cām belli terminarūt. Marc⁹ nāq publi⁹ circulū fecit: in circuitu anthiochi dicēs. Senat⁹ populusq roman⁹ pcipiūt tibi: ne igrediaris de h circulo: donec rn̄deas. Uidēs g° ipius: q tyrānidē ɔtinuare nō posset: ait. Sisic visū ē senatui ꝛ pplo romano: recedendū est. Dimissa ergo obsidione alexādrie furibund⁹ ad paupculas iudeoꝝ religas diuertit: vindicans in eos: qd nō potuit in potētiores se: vt p in libro machab. pmo ꝛ 2°.

5034

Elea- çar

De hoc nihil scit nisi q cū alys nūerat: vt p mat h. primo.

¶ Acies ignee videbant in aere sup hierusalē dieb⁹ 40 ꝛ sequit plaga: vt p 2° machabe. 5.

591

Anno an xpi natiuitate.

Ja- son

Me- nela⁹

Alchi mus

¶ Isti tres q̄uis de genere sacerdotali fuerint: nō sūt ponendi in linea pontificū ppt idolatriā: ꝛ opa pessima: nec debite intrarūt: vt p in multis locis li. macha.

Onyas pius

¶ Hic vir scūs fuit grat⁹ deo ꝛ hoībus nedū bonis: s etiā discolis. tādē iniuste occidit ab andronico: vt p 2 mach. 4°.

Seleu cus in- ers fi. — antiochi magni.

¶ Iste paup homo grossus ꝛ despectus indignus honore regio: pessimus fuit sicut pr̄ eius: ꝛ paꝝ regnauit: qꝛ frater ei⁹ regnū fraudulent arripuit. Hic etiā heliodoꝝ misit ad spoliandū tēplū: q bene correptus vacu⁹ redyt: vt p 2 mach. 3. Nota q occasione huius scismatis multa mala oriunt quousq regnū grecoꝝ. i. syrie p romanos in puinciā redactū fuit.

¶ Bella ɔtinua ⁊ plurima fuerũt adeo q̄ tedet doctores tã gẽtiliũ q̄ꝫ xp̄ianoꝝ ea vel ad memoriã reuocare. In quibus mirãda ẽ ɔstãtia romãoꝝ vel duritia q̄ nulla tribulatio nullꝰ metꝰ eos terrẽ potuit q̄ aliq̃n se subdidissent quãtumlibet potentissimo regi: ꝫ oibꝰ se sine intmissiõe opponẽtes varias fortune mutatiões exp̄ti sũt. Amor nãq̄ꝫ libertatis ⁊ appetitꝰ laudis cũ obſuatiõe nihilominꝰ honestatis secularis districtissima ita medullitꝰ trãffixit eos vt ꝓ hys res ⁊ substãtiã filios ⁊ filias ⁊ tandẽ vitã ipsã dare q̃si ꝓ nihilo ducerẽt imo paratissimi fuerũt. Et ob hoc machabei desiderabant coꝝ societatẽ.

Romani. — Quĩtꝰ Flãminius — Marcꝰ Catho. — Tiberius Graccꝰ

¶ Isti hispaniã expugnauerũt bellis horridis.

¶ Hic bellũ macedonicũ ɔfec. supatoq̄ꝫ philippo rege pacẽ dedit. Et h̄ cessat regnũ macedonũ. Uicit etiã lacedemones ⁊ venditos romanos collegit.

¶ Hoꝝ tp̄e lex illa que ab appio tribuno lata fuerat: ne qua mulier aliaꝫ q̄ꝫ semiunciã auri h̄ret ⁊ ne diuersi coloris vestimento nec vehiculo ꝑ vrbem vteretur abolita est.

Stacius cecilius comediarũ scriptor.

Reges egypti. — Euergetes filiꝰ philo-metoris 28 ãnis

¶ Hic fuit frat̃ cleopatre vxoris alexandri regis sirie de quo habetur ꝑmo machabeorũ. x.

¶ Aristobolus iudeus ꝑipateticus ph̄s. qui ad philometorẽ explanationũ in moysen scripsit cõmentarios.

¶ Hierusalem destruit̃ ⁊ penitus desolat̃ ab antiocho epifanie: templũ incendit̃ sed paulatĩ ꝑ iudã ⁊ fratrẽs eius reformat̃.

Anno mundi.

¶ Septẽ machabei cũ matre fidelissima martirizant̃ ij mach vij.

¶ Eleazarus cuꝫ multis alijs gl'oso martirio coronat̃ ij mach 6

Linea xp̄i.

¶ Tẽplũ purgat̃ a iuda ⁊ fratribꝰ eiꝰ postq̄ꝫ tribus annis ꝓphanatũ erat. vt patet ꝑmo machab 4 ⁊ ij mach x.

141

¶ Iste vir sc̃us ⁊ oi laude dignissimꝰ ꝑcussit zelo suo pctõres ɔfisus i dño deo israel vt patꝫ ꝑmo mach. ij. Et hũit filios q̄nq̄ꝫ eiusdẽ zeli. Uerũ ipse nõ erat pontifex sed tres filij eius.

¶ Hic ẽ ille noiatissimꝰ triumphator in israel q̄ nec similẽ hũit añ se nec pꝰ. Eiꝰ opa gl'osa ⁊ magnifica. vide ĩ libris machabeoꝝ. Posta in bello. strẽnue stãs cecidit ꝓ legibꝰ sc̃is martyrẽ se dño offerens. Et successit ei frater suus ionathas: qui creuit in gl'ia ⁊ fideliter stetit in testamento tandẽ dolose occidit̃ a triphone cũ duobꝰ filijs suis.

Pontifices — Mathathias — Judas machabeꝰ ã. 3. — Jonathas annis 19

¶ Iste antiochus dc̃ũs epifanes. i. nobilis a capite vsq̄ꝫ ad pedes intus foris totus neq̄ꝫ fuit. ⁊ ob hoc figura antixp̄i dicit̃. Hic martires plures fecit crudelissime. Dolose egyptũ intrare disposuit sic̃ pater eiꝰ ꝫ nõ ꝓfecit: q̄r romani posuerũt frenũ i naribꝰ suis. Tãdẽ sine manibꝰ cũ inutili pñia ɔtritꝰ ẽ. Eiꝰ opa pessima ⁊ quõ obses fuerit rome ⁊ q̃lit̃ ꝓphetia dañ. sit ɔpleta in eo. vide in libris machab. ⁊ doctoribus sup dañ.

Reges sirie — Antiochꝰ epifanes — filiꝰ ãtiochi magni. — Antiochꝰ eupator — filius epifanis.

¶ Heliodorꝰ ĩtrauit tẽplũ ad spoliãdũ erariũ: vtꝫ ij mach. 3 ꝫ diuitꝰ ꝑcussꝰ vix ad vitã redijt orante ꝓ eo onya.

¶ Iste adhuc adolescẽs hũit tutorẽ lisiã: ⁊ cũ gl'osũ exercitũ ɔ iudeos duxisset: ñ lõge pꝰ ãbo a suis occisi sũt ꝓpt̃ timorẽ demetrij filij seleuci: vt pꝫ ꝑmo machab. 7o.

¶ Iste tanq̄ꝫ verus heres intrauit regnũ sirie ⁊ occiso eupatore sp̄ iudeis infestꝰ fuit. Tandẽ pugna inita ɔtra alexãdrũ filiũ eupatoris occubuit.

Demetriꝰ fi. seleuci.

¶ Scipio nasica prudētissim⁹ romanoꝝ: int̃ cet̃a duo valde notabilia dedit ꝯsilia memorie digna. Primo ne carthago deleret̃: q̄ten⁹ occasiōe extrinseci belli interna ꝯcordia ⁊ fortitudo ꝑpetua ꝓpt̃ ꝯtinuū exercitū apud romanos ꝑseuerarent. Scd̄o ne in vrbe aliq̊ mō theatrū ꝯstitueret̃: q2 inimicissimū h̄ esse dixit bellatori ꝑplo ad nutriendā desidiā lasciuieq̄ꝫ ꝯmentū. Quoniā sapient̃ hec ꝯsulerit: sequētia tp̄a declararūt. Uide augu. ꝑmo de ciui. dei ⁊ orosiū li. y mirabile remediū vitioꝝ.

¶ Anno ab vrbe ꝯdita 602 ichoatū est tertiū bellū punicū tp̄e hoꝝ ꝯsulū: ⁊ finitum anno 4.

¶ Tēpore hoꝝ cōsulū: magnū bellū macedonicū fuit in q̊ ꝑmo romani succubuerūt: deinde iteꝝ ꝯflictū ē: ⁊ pari clade vtriusq̄ꝫ ptis in hyberno .i. hyeme discessū est. tertio luti⁹ regē vicit: q postea apud albā in custodia defecit: ⁊ fili⁹ eius iunior didicit op⁹ manuale rome: ob tolerandā inopiā.

Publius Lōginus — licinius — Lutius emilius Paul⁹ — Lutius licinius Aulus — Lutius cēserin⁹ Marc⁹

Hoc tp̄e celeberri romanos triuert̃: ⁊ scipio publius i affricam iuit: ibiq̄ꝫ multas gentiū strages dedit. Sergius āt galba a lusitanis vict⁹: amisso exercitu vix aufugit.

¶ Carthago illa nobilissima metropolis affrice delet̃ a scipione ⁊ ꝯsulib⁹. Arsit ꝑ 17 dies ꝯtinuos: miserū spectaculū: multi venditi sūt: multi se flammis tradiderūt. Chorintus silr̃ vastat̃ eodē āno a rōanis: que opulētissima fuit: toti orbi nota.

¶ Reges egypti: q ꝑ hanc lineā ꝯtinuant̃ semꝑ habuerūt societatē cū romanis: ⁊ tā diu regnabāt q̄ꝫ diu fidelitatē ipis s̃uabāt. ¶ Et nota ꝙ nulla alia cā fuit: ꝙ sic creuit potestas romanoꝝ suꝑ alios nisi virtutes q̄ exuberant in eis micabāt: ⁊ p̄cipue iusticia quā sūme colebāt. ⁊ q̄ꝫ diu s̃nauerūt modestiā: ⁊ dilexerūt iusticiā: inuicti semꝑ vbiq̄ꝫ mansert̃ Corrupti v̄o vbiq̄ꝫ facilit̃ deuicti legunt̃. In q̄dā reuelatiōe diuinit⁹ f̃cā btē brigitte hēt̃ ꝙ dn̄s de⁹ testimoniū ꝑhibet ipsis antiq̄orib⁹ rōanis ꝙ nusq̄ꝫ hoīes in mūdo ex puris naturalib⁹ iustius ⁊ rōnabili⁹ vixerūt. Qualia aūt luminaria ex eis tp̄e xp̄iane resplenduerūt in sequētib⁹ patebit.

Ptoleme⁹ sot an. 17.

¶ Hic r̃gnauit ānis 10 cui⁹ tp̄e cicero: varroq̄ꝫ nascunt̃.

5059 — 5084

Mathan fi. sadoch — genuit iacob. math̄. ꝑmo.

Anno an xp̄i natiuitate. — 115 — 140

¶ Iste simon vir prudentissim⁹ ab adolescētia sua vsq̄ꝫ in senium optime ꝯuersatus semꝑ victoriosus tandē nequit̃: occidit̃ a genere suo: vt primo machab. vltimo.

Simō fi. matathie ā. 8 — Johēs hircan⁹ fi. simonis an. 26.

¶ Hic p̄fuit ānis 26 vel 33 ꝓpheta religiosus ⁊ strēnu⁹ dux ptolemeū socerū suū fugauit: samariā captā solo cq̄uit. Tandē reb⁹ optime admistratis mortē vicinā sentiēs: cū q̄nq̄ꝫ filios habēt quoꝝ nullus ad regimē populi valeret vxorē suā disertissimā: iudeis p̄fecit ⁊ filijs. veruz nihil pietatis in filijs fuit.

¶ Iste alexāder semꝑ ḡtiosus fuit iudeis: ⁊ appet eū meliorē fuisse int̃ oēs reges syrie de qb⁹ pauca virtuosa: aut nulla referūt̃. Hic cleopatrā filiā regis egypti accepit in vxorē verū rex egypti iniq̄ egit ꝯ eū: ꝓpt̃ quod rex arabū timēs ip̄m alexandrū decollauit: vt p3 ꝑmo mach. 10 ⁊ 11.

Alexāder fil. epifāie — Anthioc⁹ adolescēs — filius alexandri — Triphon ꝓditor

¶ Iste adhuc puer suadete triphone aliq̄d molitus ē ꝓ recuperatōe regni: s3 parū ꝓfecit: iuxta illud semē ipioꝝ ꝑibit: q2 stati ab eo occidit̃. Triphon aūt cū pessime se in oib⁹ gerēt oīs exercitus cū dereliq̄t s̃cūsq̄ꝫ ꝓfug⁹: nullibi tutū repperit locū.

¶ Iste ꝯfortat⁹ triphonē ꝑsecut⁹ ē: ⁊ fugauit eū. Et ꝑmo iudeis benign⁹ fuit: sed postq̄ꝫ p̄ualuit: fecit sicut patres sui: s3 nō īpune ꝑmo machab.

Demetri⁹ fi. demetry — Antioch⁹ fi. demetry

¶ Iste demetrius satis creuit breui tp̄e ꝓpt̃ regē egypti q alienauit se ab alexādro: ⁊ refauebat sibi: ⁊ q2 ābo statim sūt mortui post dissensionē: id̄o q̄euit terra paulisper in ꝯspectu demetry. tandē capit̃ a rege ꝑside: ⁊ incarcerat̃.

¶ Bella socialia oriunt̃: quoꝝ hec p̃ma causa siue origo fuit. Gracchꝰ notatꝰ a nobilibus: cepit cām q̃rere ꝫ eos. Et q̃r solus nil potuit ꝫ eos: cõem populū nitebat̃ ad se trahere dicēs: q̄ agri deberēt diuidi equalit̃: ꝛ etiaꝫ pecunie ꝛc̃. ꝛ ab hoc tumultꝰ suscitat̃: in quo ipse occisus ē: ꝛ multa mala secuta sūt. vide orosiuꝫ.

¶ Hoꝝ tp̃e rex numidiaꝝ valde romanos attriuit: sed ip̃e tandē supatꝰ ē. ita tūc romana igenuitas defecit: vt dicēt O vrbē venalē: ꝛ mature piturā: si emptorē inuenerit: q̄si dicēt Fides in te peryt.

Romani — Seruius fuluius Flaccꝰ — (uio. / q̃nta.) — Lucius metellus Celius — (lius. / q̃ntꝰ titus.) — Fabiꝰ Quītiꝰ martiꝰ — Publiꝰ Lucius — (scipio nasica / calfurnius.)

¶ Hoꝝ tempe puer ex ancilla nascit̃ q̄drupes: quadrimanꝰ: oculis 4. Ethna mōs igneus flāmas euomuit horribiliter: ꝛ loca vicia vastauit. Scipio numāciaꝫ deleuit.

¶ His p̄sidentibꝰ iussa est carthago restitui: ꝛ romanoꝝ famulis repleta ē: ꝛ in vrbe itestinū bellū ɔuertit̃ atrocissime.

¶ Iste fabiꝰ cuꝫ puo pp̃lo regem armenie supauit: ꝛ mersi sunt 180 milia armatoꝝ ī rodano. Quītius deleuit gallos: q̄ sub radice alpiū siti fuerūt.

Reges egypti — ¶ Iste regnauit ānis. x. Eiꝰ tp̃e poeta lucretiꝰ nascit̃: q̄ postea sese amatorio furore interfecit. — Ptolemeꝰ. Alexanď — ¶ Hic regnauit ānis 8. sub q̄ salustiꝰ historiog̃phus nascit̃. — Ptolemeꝰ cleopr̃e fi. — ¶ Iste regnauit ānis 30. sub eodē tēpore virgiliꝰ ꝛ oratiꝰ poete nascūtur. — Ptolemeꝰ dionysiꝰ

¶ Mitridates rex pōti ꝛ armenie p̄ ānos 40 gessit atrocissima bella ꝫ romanos īmodico sanguīe fuso: sepe victor: sepe victꝰ. tandē p̄pos filios pemit: haustoq̄ꝫ veneno: vxores pelices ac filias secū extīxit. sic miserabilr̃ peryt: q̄ infinitos pemit. Hic vt orosiꝰ testat̃: maximū nobis argumentū sue s̄nīe reliq̄t. Cū eniꝫ oīum supsticiosissimꝰ fuerit: in fine exptus est: q̄ falsos deos coluerit. Sic nō agit nobiscū deꝰ noster: cui si fidelit̃ seruimus: nequaq̄ꝫ mala morte pire nos sinit. vide pulchre li. vi.

Anno mundi 5109

Linea chisti. — ¶ Regnuꝫ iudee restituit̃: quod interruptū fuit ānis 475 a tempore ςedechie vsq̄ꝫ ad aristoboluꝫ.

06

¶ Seruile bellū in sicilia: vbi ɔspirarūt 70 milia fuoꝝ. Huiusmōi bella piculosiora sunt ceteris: quia crudeliora: nec curant de patrie salute.

¶ Pestilentia maxima fuit in aphrica. perierūt vltra mille milia.

Pontifices — Aristobolꝰ p̄ꝰ rex ꝛ — sacerdos. — Alexander vel Iānēꝰ

¶ Iste vno tm̄ anno p̄fuit: ꝛ diadema sibi iposuit nec fuit ɔtentus de testamēto p̄ris: iō matrē cuꝫ filys icarcerauit. p̄pter quod miserabilr̃ pyt cū fratre suo antigono: q̄ eū iuuit ꝛc̃. vide magistꝝ i historys.

¶ Hic p̄fuit annis 27 vel 38. ꝛ totus tyrānus fuit: q̄uis p̄mū modestus appareret. Officiuꝫ. n. fecit notū qualr̃ itus fuerat. Frēꝫ occidit: ꝛ in. xy. ānis circit̃ 50 milia senioꝝ iterfecit: q̄ facinora eiꝰ detestabant̃. Tandē moriturus duos filios reliq̄t. s. hircanū ꝛ aristobolū. vex vxorē regīe ɔstituit: q̄r grāꝫ pp̄li hūit.

¶ Antigonus frat̃ regl̄ iuidia regīe occidit̃: vbi dic̃ iosephus: q̄ certū documētū p̄buit Oēm beniuolentiā iusq̄ꝫ nāe crimīatiōibus cedē: nullāq̄ꝫ optimaꝝ rex affectionē tantū valere: vt inuidie p̄petuo possit obsistere.

Reges syrie — Antiochꝰ emiscenus. — Hic cū exercitū ducentoꝝ milliū habēt: ꝛ histriōes cū scortis p̄les se imiscerēt: facile a rege spartanoꝝ opp̄ssus iteryt. — Philippꝰ vltiꝰ r̄x sirie — Hic a romanis supatus est: ꝛ cessauit regnū grecoꝝ. i. syrie: quod stetit annis 183.

¶ Bella intestina ex̄tnaqꝫ circa hec tpa itantū ꝓualuerūt vt ꝑ magno miro habitū ē: q̄ statꝰ rōane reipublice penitus nō pierit. Unde pȝ q̄nihil potuerit bellicus labor ad pacē ꝑcreadā nisi a sūmo deo magnū illud donū largiat̄ nō a falsis dis q̄bus tota roma vltra mille ānis fuiuit. vide orosium ad longū de his bellis.

¶ Bella ciuilia icipiunt: q̄ ɔtinuata fuerūt ꝑ ānos 40. et adeo attrita fuit vrbs: vt necessario regimē ipsiꝰ mutaret̄ lȝ ad multos ānos optie rexissent ɔsules. Infelix ꝓsus ɔditio mūdani status: q nūq̄ȝ in delitys durare potuit ꝛ gloria: q̄uis hec sūmo studio q̄rat. quāte dementie ē hoc semper sudore ac sanguine querere: quod cū adeptuȝ

Gaius mauliꝰ Quitꝰ — scipio

¶ Tēpore hoꝝ theutonici ꝛ germani ꝛ ci bri adunati sunt: ɔ q̄s romani ꝑliarūt: sepeqꝫ victi: tandē eos supauere subtilit̄: ꝛ deleti fuerūt 160 milia: ꝛ innumerabiles seipsos occiderūt: ꝛ stati pꝰ iteꝝ intestinū bellū rome fuit: qd̄ mariꝰ cōsul sedauit.

Julius Lutius marcus — cesar pꝰ factus ē.

¶ Hoc tpe multa ꝓdigia insolita fuerūt romanos: ꝛ stati pꝰ in diuersis ꝓuincys deletꝰ est romanoꝝ exercitus itavt saga. i. veste meroris induerent̄.

Silla Mariꝰ gaius

¶ Isti duo ɔsules ɔ se inuicē bellātes: ꝑmū ciuile bellū ichoarūt: cuiꝰ occasionē ꝛ ꝓgressū miserabilē orosius ꝓseq̄t: totqꝫ occisi sūt vt sille dicēt cū q̄bꝰ tandeȝ victuri sumꝰ: i bello armatos in pace iermes occidimus. extūc proscriptio instituta est.

Pōpeiꝰ Marcellus.

¶ Isti duo ɔsentientes sil̄r restiterūt iulio: ꝛ ob h̄ scd̄m bellū ciuile orit̄: annis 4 durans: in q̊ totū mūdū ɔcurisse ɔ se breuit̄ dixerūt. tandē pōpeius supatur capiteqꝫ plexus paulati mitescit. O grāde spectaculū: q̄ȝ dispar exitꝰ tanti viri.

¶ Uarro marcus doctissimꝰ q tā multa legit: vt aliq̄d ei scribē vacuisse miremur. tā multa scripsit: q̄ȝta vix aliq̄s legere possit: vt dicit therentius.

¶ Cicero marcus tulius maximus rethor claret.

¶ Pompeiꝰ semꝑ victoriosus 22 reges subegit. tandeȝ postq̄ȝ tēplū ꝓphanasset: nūq̄ȝ postea dicit̄ pugnasse q̄n vinceret̄. sil̄r nō longe pꝰ crassus preses syrie templū etiā ausus est spoliare quod pompeiꝰ nō fecit: ꝛ ob hoc auro in os eius fuso interyt. sic ꝑeant inimici tui dn̄e. Multa exempla de his inueniunt̄: q nō timēt diuina ꝛ clerū dehonestare: q̄ iuxta vulgare dictum: mala morte ꝑire solēt. hoc apte etiā ꝓphetauit moyses. deut̄. 33. Percute dorsa inimicoꝝ eiꝰ. s. leui: ꝛ qui oderūt eū nō ɔsurgant.

5134

Jacob — pr̄ ioseph naturalis: sȝ heli pr̄ eius legalis fuit. hunc matheus: illum lucas cōmemorat.

66 — 59 — Anno an xpi natiuitatem

¶ Hec ꝑfuit ānis 9: ꝛ fec̄ tyrānides ꝑl̄es: lȝ priꝰ similata scitate: religiosa famaret̄: ꝛ hyrcanū in sacerdotē ꝓmouit: ꝛ vt pꝰ se regnaret instituit. Hec in linea pontificū ponit̄ ꝓpter supputationē ānoꝝ: nō q̄ officiū pōtificale exerceret quod nō licuit.

¶ Iste hircanus mortua mr̄e in regno successit: in q̊ modicū ꝓsperitatis habuit ꝓp̄t ꝓtialitates populi: nā stati a mr̄e supatꝰ est ꝛ pꝰ iteꝝ restitutꝰ auxilio arabū. tandē fc̄ꝰ tributarius rōanis i pace aliquāto tpe reḡuit: sȝ n̄ noīe regis nouissime miserabilit̄ obiit: deceptus fraude parthoꝝ q̊s ātigonus ɔ eū duxit. vide plene magistrū de his.

Alexādra vxor alexandri. — dri ā. 33.

Hircanꝰ filius alexā-

¶ Heresis phariseoꝝ circa hec tpa oritur. Et nota q̄ tres erāt secte in iudea. s. pharisei: saducei: ꝛ essei. Hi oēs a cōi vita reliq̊ꝝ iudeoꝝ disticti multis erroribꝰ iplicati ꝓp̄t asperitatē vite sanctiores se alys dixerūt. Uide magistrū in historys circa baptismū iohis. Itē adhuc due secte a quibusdā asserūt̄. s. arbonei: ꝛ genuste.

¶ Fimbria iliū vastat. i. troiam antiquā romanoruȝ sed silla stati eā restaurauit.

¶ Cathilina famosus tyrānus ɔiurat ɔ patriam.

¶ Uirgilius excellentissimus poetaꝝ clarꝰ hēt: ꝛ mira fec̄.

¶ Oracius flaccus satyriricus.

¶ Salustius crispus historicus.

¶ Plotius ꝑmo rome latinā rethoricā docuit.

¶ Possodonicus stoicus.

¶ Hecaton stoicus: q dixit oē honestū in arduo est. si vis amari ama. Queris q̄d ꝓfeceri. amicus mihi esse cepi.

¶ Rome numerati s̄t 400 milia 64 milia hominū: oēs icole ciuitatis.

¶ Libraria 400 miliū libroꝝ ɔburrit̄ i egypto: vn̄ pȝ q̄ȝta fuit antiq̄tus diligentia in libris colligendis.

¶ Tres soles apparuerũt in celo versus orientẽ: q paulatim in vnũ corpꝰ solare redacti sunt. Grãde spectaculũ: gran dia pfigurauit: quasi asia: aphrica: ⁊ europa sub vna monarchia statiz ɔiungi deberẽt. Itez qꝛ dñium lucy antony: et marci antony i vnuz rediret. Sꝫ potius noticia vniꝰ ⁊ trini dei toti orbi futura iminebat.
⋈ fuerit: nullo pacto reiteri pót. Prudẽtissima illa roma hoc nõ potuit: ⁊ tu valebis? Christũ seqre: ne pcat labor tuꝰ.

Cesares — (Julius cesar ā. 5. gaiꝰ) — Ab hoc ceteri dicũtur cesares. — Imperatores — (Octaui anꝰ augustꝰ ā. 57. mẽsibꝰ 6. diebꝰ 10.)

¶ Iste iuliꝰ tante fuit actiuitatꝭ: vt mẽs illiꝰ ⁊ manꝰ ad impossibilia ferme suffecerit. 52 vicibꝰ pugnauit. Solꝰ marcũ marcellum supergressus: q ter cẽties nonies fertur pugnasse. Hic põpeio ac ceteris nobilissimis romanis occisꝭ: impiuz arripuit. Tandẽ anno 5 impery sui ɔspiratõe bruti: ac cassy dolo occiditꝭ ipse dñator orbis.

¶ Iste octauianꝰ nepos iuly: cũ eẽt adhuc adolescẽs imperiũ sumpsit. iuuẽtutez suaz virilibus actibꝰ decorauit. gnqꝫ milia bella gessit: ⁊ breuiter totum mundũ post multa bella in vnaz tandẽ monarchiã redegit. ⋈

(Cleopatra an. 20.) Huic iuliꝰ egypti regnũ dedit: monẽs vt magis amicitiã romanam qꝫ arma experiri studeret. Tertio aũt anno huꝰ cleopatre iuliꝰ sumpsit impiuz: ⁊ sic finit hic calculꝰ latinoꝝ p hanc lineaz descẽdentiuz ad xp̃m: ⁊ seqtur supputatio annoꝝ p lineam romanoꝝ.

¶ Cato noiatissimꝰ vidẽs cesarez triũphare: cui ipe nõ fauebat: apud vticã seipm occidit: iuxͣ illud Maluit cato mori qꝫ derogeret vrbis honori. sꝫ ppꝭ hoc fm augꝰ. ñ excusatꝭ a pecõ.

¶ Bos loqꝭ aranti In breui magis d esi nent hõies qꝫ iumẽta: vel vt qdam libri habent: frumẽta.

¶ Sceptꝝ de iuda aufertur ⁊ dux de femore eius: qꝛ in pximo sanctꝰ sanctoꝝ venturus est: iuxta pphetiaz iacob.

Anno mundi — 5159

¶ Judea tributaria fit rõnis ppꝭ ptialitatem duoꝝ fratꝝ. s. aristoboli ⁊ hircani. Vterqꝫ eniz inuidẽtie cã subiecit se romanis vt regnare posset ⁊c̃.

(Joseph circa h tp̃a na-) -scitꝭ: pꝰ spõsus marie.

01

¶ Iste antigonꝰ filius aristoboli vbiqꝫ ifideliter egit: nec romanis obediuit. magnã plagam terris intulit: vt hircano expulso regnare posset. Regi eni parthoꝝ pmisit talẽta mille: ⁊ virgines qngentas: vt se iuuaret: lisania nepote suo id pcurante: ⁊ sic hircanꝰ eiectus ẽ: faselꝰ occisus: ⁊ herodes fugatꝰ. Sꝫ cum herodes romã venisset: ⁊ senatui cũcta narrasset: augustꝰ eum regẽ iudee creauit: mittens cũ eo exercitũ: q hierusalẽ ceperũt: ⁊ antigonũ captũ duxerũt ad antoniũ: qui eum securi pcussit: ⁊ herodes ɔfirmatus est in regno: cessauitqꝫ sceptꝝ de iuda sicut predixit iacob ⁊c̃.

(Antigonus)

¶ Scipio seipm iugulauit.
¶ Juba rex iugulari se fecit.
¶ Petreius gladio se pfodit: ⁊ multi aly de nobilissimis romanoꝝ: quia noluerũt iulio subdi: aut timuerũt ab eo ocbidi: sicut plures iam occiderat.
¶ Titus liuius historicus.
¶ Marcus callidius orator.
¶ Diodorus scriptor historie grece.
¶ Ouidius naso.
¶ Gaius falcidus.
¶ Cornelius historicus.
¶ Marcꝰ varus. hic ait Nihil magnificũ docebit: q a se nihil didicit.

¶ Lugdunũ conditꝭ a minatio plauto oratore: qui fuit discipulus ciceronis.
¶ Cornelius gallus.
¶ Messala poeta: ⁊ multi aly his fuere tẽporibus

❡Sibylla tiburtina clara habet̃:q̃ de xp̄o ꝓphetauit:ꝛ augusto respondit:ne se deū iuxta stulticiā paganoꝝ putaret:ꝛ ostendit illi virginē pulcherrimā in celo:tenentē puerum in brachys:ꝛ ait.Hic puer maioꝛ te est:ipm adora.

✠Hic est ille vnicus q̄ scd̄m nō hūit:sub quo ↄticuit orbis terraꝝ ac ꝓmpte obediuit agēte hoc diuina ꝓuidentia:vt xp̄i natiuitatē tp̄alis pax illustraret.Hic gloriat̃ se vrbē marmoreā reliquisse quā latericiā ipse inuenit.Fuit pulcherrimus corpe:ingenio subtilissim⁹:fortunatissim⁹ in oīb⁹:ſȝ vitio carnis nō caruit.Ipse est qui describi fecit totū mundū:vt dr̄ luc.2.cuius 52 āno natus est xp̄s dn̄s saluator mūdi:qui pacē eternā suis largitur.

❡Monarchia romanoꝝ:oīum maxima circa hec tp̄a incepit.Cum enī vt testat̃ hieronym⁹ꝛ aly scī doctores: p totum orbē in diuersis ꝓuincys bella pullularent:subito cūctis mirantib⁹ pacata sunt:ꝛ romano principi colla submiserūt:vt apte dn̄s deus hoīb⁹ ostenderet q̄ illā vniuersalē pacē:nō bellicus laboꝛ:ſȝ ipse donasset.semꝑ vno finito bello aliud sequebat̃ aut ꝓlura:peiorꝗ̃ scissura sequebat̃:ſȝ xp̄i natiuitate ꝓpinquante:vrbs quieuit ꝛ orbis.

Reges iudee.

Herodes aschalonita an.37.

❡Iste herodes idume⁹ p̄mus rex alienigena apud iudeos fuit.Ei⁹ historiā magister diligent̃ ꝓsequit̃:ꝛ refert eū fuisse virū strennuū ꝛ fide dignū:ꝛ in oīb⁹ notabilit̃ se habuit. grat⁹valde rōanis:ꝛ populis q̄ pacē amabant·multa etiā opa memorabilia fecit. veruȝ in senectute sua:cū nimis vellet placere rōanis:ꝛ audisset de ortu xp̄i:timēs pelli e regno tā̄ꝗ̃ alienigena: miserabiliter defecit sensu:ꝛ antiqua ꝓbitate amissa:inocentes occidit:ꝛ plures d̄ filys suis,tandē oīb⁹ odiosus:morbo iualescēte flebili morte destituit̃ ꝛc̄.

❡Maria nascit̃ āno an̄ xp̄i natiuitatē 16 vel circa.

❡Historia euāgelica oīuȝ scripturaꝝ sanctissima hic texitur.

❡Zacharias ꝛ elizabeth fuer̄t ābo scē vite:ꝛ pētes scī iohis baptiste.

❡Joachiȝ ꝛ āna clarēt scitate vite:q̄ p⁹ singulari grā meruerūt ꝓcreare florē toti⁹ felicitatis mariā:oīuȝ creaturaꝝ excellentissimā:que deū nobis genuit.

❡Burgūdiones orti sūt gēs semꝑ valida: sic dicti:qꝛ suꝑ rhenū fluuiū burgos plures habēt.

❡Marcus aggrippa gener octauiani supra rhenū ciuitatē aggrippinā condidit:que post dicta ē colonia.

❡Anno mundi 5199.ipse ē p̄mus an̄ natiuitatē xp̄i: cū iam esset despōsata maria ioseph:missus ē angelus gabriel a p̄re luminum deo totius ↄsolationis ad ipsam vt ānūciaret ei: q̄ venerit plenitudo tp̄is: ꝓ recōciliatione hūani generis: ꝛ q̄ p ipsam dei filius hūc mundū intrare vellet. Hoc igit̃ oīum secretoꝝ secretissimuȝ mirabiliū mirabilissimū:salubriū saluberrimū: desiderabiliū desiderabilissimū:mysterioꝝ ꝓfundissimum: circa hec tp̄a diu expectata:adimpletū ē:vt deus hō fieret. Quis audiuit vnꝗ̃ simile? O si sapiat istud in palato mentis nostre.vide deuotissimam historiam luce primo.

❡Johēs baptista nascit̃: quo nemo maioꝛ int̃ natos mulieꝝ surrexit.

¶ Roma in flore: ꝛ numerati sunt ciues eius ꝛ descripti nonagesies treceta milia ꝛ 80 milia.

¶ Ualerius maximus fuit hoc tempore vir magne fame.

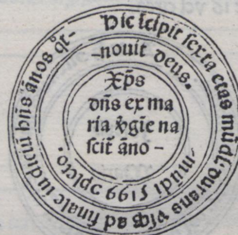
¶ Imperatores romani p hanc lineam continuant: qui oēs augusti dicūtur: ꝓpter singularez huiꝰ augusti excellentiaz. Justū eqdem ē: vt ille oībꝰ nomen tribuat: q cūctis viuēdi formaz: ꝛ regendi normā ꝯstituit. Tanta siqdez in eo ꝓbitas ac strenuitas emicuit: vt vix credibile sit: ꝙ vnq̄ destituta nā hūani discursus talē edē potuerit. Quid vltra? christū cuz bndicta matre sua videre meruit: q̄si ipse p̄miceriꝰ extiterit vocatiōis gentiū ꝛc. nec vnq̄ post hec dn̄s vocari voluit. Aram ei p̄mus extruxit. Hūilitatis: clemētie: ciuilitatis: patiētie: discipline ꝛc. q̄ rarissime in tāta sublimitate cōueniunt: exēplar ipse fuit. Bellū non nisi coactꝰ accepit. Ait ei Magnū est dispendiū aureo hamo pisces cape: qr hami deꝑditi dānuz: nulla pōt captura pisciū cōpari. Detrahētibꝰ sibi ait In libera ciuitate liberas decet eē linguas. Milites ociari neq̄q̄ aut deliciari ꝑmittebat: quoꝝ ꝓfessio instituta est ad laborē. Filias suas in lanificio fecit instrui ꝓpter mutabilitatē tempaliuz. Nendi: texēdiq̄ non solū artē: sed vsuz habebāt: nec ad se nisi vultu maturo sine oī vestiū curiositate accedere ꝑmittebat. Regna q̄ iure belli q̄sierat p̄ter pauca reddidit: aut alienis benigne tribuit. Testez se ī iudicijs interrogari: et repelli equanissimo aīo patiebat. Plures habuit sibi maxime familiares: q cū melius poterant: eū extīguere etiaz publicis bellis nitebant. Alij ter quaterq̄ piuri: cum gratiā poscerent: vitaz ꝛ bōa ab ipso impetrarūt. O q̄mmulti fuerūt: q se de tam nobili sanguīe ꝓgenitos gloriabant: sz mores nō imitabant.

Procuratores iudee — Archelaus ā. 9 filiꝰ herodis. sub eo dn̄s redijt ex egypto. — Cōponius — Hic loco archelai sb̄stitutꝰ est. — Marcus. — Sub isto morit̄ salome soror herodis.

Christꝰ nascit̄ anno mūdi 5200

Linea xp̄i

Anno domini p̄mo

¶ Natꝰ est circa hec tempa dn̄s noster de virgīe pura nouo ordine: s̄m ꝓphetica ꝑmissa. Et hec ē plenitudo t̄pis: de quo apl̄s dic̄: qn̄ misit deus filiuz suū in mundū. Ob hoc incipit hic sexta etas mūdi: cuiꝰ finē solus deꝰ nouit. Et dic̄ augustinꝰ ꝙ hec etas dr̄ senectꝰ: q̄ sepe extendit̄ vltra oēs p̄cedentes etates: qr plerīq̄ hōīuz viuūt etiā vsq̄ ad centū viginti annos: aut vltra. Et notū est ꝙ sexagenarios senes vocamꝰ. vn̄ fatuū est velle determīare quotitatē eiꝰ. Plures enī hoc attētarūt: q oēs fuere decepti: sicut ꝓbat doctor sanctꝰ ꝛc.

¶ Era christianoꝝ p̄ncipalissima: oīuz eraꝝ notissima: celeberrīaq̄. ipse est annꝰ octauiani 42ꝰ: olimpiadis cētesimenonagesimetertie: ꝛ s̄m bedaz annꝰ mūdi 5199 ꝯpletus. vn̄ versus Unū tolle datū ad milia qnq̄ ducētis: Nascēti dn̄o beda dat a ꝓthoplasto. Jtez Ante christū duo cētū minꝰ vno milia qnq̄. Et hic tanq̄ ꝓbabilior modꝰ ab ecclesia s̄uat̄: ꝛ est magl vulgatꝰ. Sūt ꝛ alij diuersi modi supputationū: qdam breuiores vt hebreoꝝ: qdaz lōgiores vt methodij ꝛ alioꝝ: de qbus īmensus ē labor tractare: vtilitas x̄o modica. vide singula locis suis ꝛc.

¶ De p̄ncipatu romano sic dic̄ cicero ī libro de officijs. Certū est fuisse aliqd̄ tempꝰ q̄ sine regibꝰ viuebat̄. at postq̄ iure gentiū possessiones ceperūt diuidi: nō alia de cā reges sūt instituti: nisi iusticie fruēde. Naz cū in initio premeret̄ multitudo ab his q maiores opes habebāt: ad vnuz aliquē vir ꝯfugiebāt virtute p̄stantez: q ꝓhiberet iiuriari tenuiores: eqtatē ꝯstituēdo summos cū infimis pari iure ꝑtingeret. Cūq̄ adhuc regnātibus regibꝰ debiliores nōnūq̄ opprimerent̄: leges ꝯstitui placuit: q̄ ad iudicandū nō odio aut gr̄a ducerent̄: sz tales inopi q̄les potēti p̄starent aures. quo fit vt leges nō solū ppl̄m: sz regē quoq̄ obligare sciamꝰ. at si regē ꝯtemnē leges: cape bona subditoꝝ: violare virgines: stuprare matronas: ꝛ cetā illicita facē videamꝰ: nūqd illo submisso: alius sublimabit̄: q ꝛ bn̄ gubernare: ꝛ legibꝰ nouit obtēpare.

¶ Hic fuit vir magnarum virtutum: et plus pater in subiectos sibi. Aiebat nanque quibusdam principibus qui cupiebant grauare plebem. Boni pastoris est tondere pecus non deglutire. Item cum suaderent sibi: vt balliuos mutaret: dixit. Uidi quendam muscas egri vulneribus insidentes fugare: quem eger inculpauit: dicens. Quoniam venture sunt sitibunde: vt sugant. iste tamen quia plene sunt locum occupabant: quasi dicent. Consultius est vt locupletes teneamus: quam illis amotis: denuo tenues ditare cogamur. O magnum prudentissimi viri consilium. Taliter enim quidam fraudulenti solent insidiari principibus: vt. s. contra eos populum prouocent: quo facto sciunt: quoniam necessarii sunt eis: cogentes deinceps eosdem videlicet tam principes quam populum sicut volunt et suis astuciis magis magisque inoluentes. Maxima prudentia principum est: vt se taliter agant: ne plebibus exosi fiant: omnesque contrarium suadentes: abiicere stati debent: vt famem suam dilatent quam comitatem diligant. hoc tam paganorum quam sanctissimorum virorum consilium semper fuit. Exempla sunt quottidiana etc. Hic etiam tyberius bene de christo sentire cepit: et eum pro deo coluit etc. Dicunt quidam quod tandem crudelis factus sit contra potentes. si hoc verum est. quis scit: quo iudicio actum fuerit. Magnum vtique pietatis argumentum fuit: quod subiectis et pauperibus semper gratiosus extitit. Pacem etiam habuit cunctis diebus suis. Omnes christi ac christianorum ac contradictores sine vlla miseratione deleuit. pylatum exilio damnauit. Moritur tandem cum ingenti gaudio multorum: sed peior eo successit.

Tyberius priuignus octa-uiani adoptione filius

Aminius rufus — Ualerius gracus an. 11 — Pontius pilatus

¶ Sub hoc moritur augustus.

¶ Iste palam vendidit sacerdotium. Qui plus dedit ille obtinuit: et sic plures in breui fuerunt.

¶ Sub hoc iohannes baptista cepit predicare et dominus passus est: quem ipse ob timorem cesaris iniuste damnauit ad mortem crucis: et ideo post miserabiliter periit seipsum occidendo. De funere autem huius mirabilia narrantur.

¶ Super omnia bone Ihesu amabilem te mihi reddit calix quem bibisti. ait bernardus.

5211 — 5229 — 5232

Ihesus christus annorum 12 in templo doctores audit.

Ihesus christus dominus noster in 1 101 tunc baptizatus est.

Ihesus christus dominus omnium pro suis moritur annorum 33 et trium mensium.

12 — 30 — 33

¶ Nota quod nihil reperitur de infantia saluatoris et operibus eius vsque ad baptismum iohannis apud euangelistas: nisi quod duodenis remansit in hierusalem audiens doctores etc. Hoc autem quod dicitur: et erat subditus eis: tanquam granum salutare multipliciter terit a doctoribus et deuotis personis vsque hodie conatibus persuadere que fuerit conuersatio christi in illis 18 annis Ille autem liber qui de infantia saluatoris intitulatur quia iam diu inter apocripha deputatus est nil autoritatis affert. nec verisimile est: quod talia diuina opera et gloriosa miracula puerilitur inter pueros fecerit qui vix tempore debita ad huiusmodi facienda potuit etiam a matre sua benedicta inclinari: et similiter apostolis etc. dixit enim. Nondum venit hora mea: et non sum missus nisi ad oues israel etc. Igitur omnibus credere: et nulli credere: eque viciosum est.

¶ Circa hec tempora grande spectaculum mundo innotuit a seculis non auditum: reuelatio apta beatissime trinitatis Pater in voce: filius in carne: spiritus sanctus in specie columbe. et hic vngitur nobis christus verus saluator in lege promissus: qui est via: veritas: et vita: et preter quem non est salus. Iam hic texitur historia trium annorum doctrine ipsius salutifere cum miraculis plurimis et gloriosis qualia nunquam visa sunt.

¶ In anno 34 christi multa mirabilia facta fuerunt. Nam ipso die passionis eius: terra tremuit: petre scisse sunt: sol obscuratus: vt patet in euangelio. Die pasce dominus resurrexit cum multis etc. Deinde post dies 40 gloriose in celum ascendit cum preda magna etc. In die penthecostes venit spiritus sanctus super apostolos etc. Et hec omnia nostre salutis eterne sunt sacramenta in quibus deuote mentes quottidianam inueniunt refectionem. Beatus qui versatur in his: quoniam fructum percipiet sempiternum.

¶ Johannes baptista sanctissimus: ab herode decollatur: quia arguit eum de adulterio. Iste fuit herodes antipa tetrarcha gallilee: qui propter hoc crimen et temporaliter et eternaliter est punitus cum herodiade etc.

Ancta mater ecclesia ꝯpat̃ ciuitati: de q̃ gloriosa dcã sũt: vt dr̃ in psalmo 86. Quid gloriosiᵒ ea esse poterit quã glificauit tota sit btã t̃nitas: quã defendit dina maiestas: quã illustrat dina claritas: quã regit dina bonitas: cuiᵒ caput xp̃s ih̃s verus deᵒ ꝛ hõ: cuiᵒ ciues oẽs electi sũt: cuiᵒ ministri angeli: illi btissimi spũs excubantes sup̃ muros eiᵒ dies ac nocte: Hec ẽ quã edificauit vnigenit · dei sup̃ firmã petram: nec porte inferi ꝑualebũt aduersᵒ eam. Hec ẽ syon illa dilecta cuiᵒ portas diligit dñs sup oĩa tabnacula iacob. Hec ẽ sponsa illa ĩmaculata. nõ hñs maculã neqꝫ rugã: quã nõ vili clenodio sꝫ p̃cioso sanguĩe subarrauit dominᵒ. Hec ẽ: mat̃ pulchre dilectiõis ꝛ agnitõis scẽ spei q̃ filios generat ĩ et̃nũ regturos: Hãc p̃nũciauerũt pr̃iarche ⁜

Petrus	Credo in deũ patrẽ oipotẽtẽ creatorẽ celi ꝛ terre.	Jẽmias ij.	Patrẽ vocabis me ꝛ pᵒ me ĩgredi nõ cessabis.	¶ Exodi 20. Nõ hẽbis deos alienos corã me. Ysaie 45. Ego dñs ꝛ nõ ẽ alt̃ creãs tenebras formãs lucẽ Psõ 113 Deᵒ aũt nr̃ ĩ celo oĩa quecũqꝫ voluit fecit ꝛc̃.
Andreas.	Et ĩ ihm xp̃m filiũ eius vnicum dñm nr̃m.	Abacuc vi.	Ego ãt ĩ dño gaudebo ꝛ exultabo ĩ deo ihũ mo	¶ Psõ 2. Dñs dixit ad me filiᵒ meᵒ es tu ego hodie genui te Johis 4 Ego ꝛ pater vnum sumᵒ. Col. 1 q est imago patris inuisibilis. dei. ps Uerbo dñi celi firmati sũt.
Johannes.	Qui ꝯceptus est de spũ scõ natus ex maria ṽgine.	Ysaias. 7	Ecce ṽgo ꝯcipiet ꝛ piet filium ꝛ vocab nom̃ eiᵒ e	¶ Jeremie 13 Mulier circũdabit virũ Galath 4 Misit deᵒ filiũ suũ factũ ex muliere Eze. 44. Porta hec clausa erit ꝛ nõ apiet̃ ꝛ vir nõ trãsibit p eã ꝛc̃.
Jacobᵒ	Passᵒ sub põcio pilato crucifixus mortuᵒ ꝛ sepultᵒ	Zacharias 12.	Aspicient ad me quẽ ꝯfixerunt ꝛ plangent eum.	¶ Ysaie 52. Tanq̃ ouis ad occisionẽ ductᵒ. Uere languores nr̃os ipse portauit Prima petri 3. Xp̃s semel passus est ꝑ nobis iustus ꝑ iniustis.
Thomas.	Descendit ad inferos t̃tia die resurrexit a mortuis.	Ozee 13.	Ero mors tua o mors morsᵒ tuᵒ ero inferne In die t̃tia suscita.	¶ ps 15. Nec dabis scm̃ tuũ videre corruptionẽ. Eph. 4 Descẽdit pᵒ ĩ iferiores ptes t̃re. Act. 2. Nõ ẽ derelictus ĩ inferno. Ro. 6. Xp̃s resurgens ex mortuis iam nõ morit̃.
Jacobᵒ	Ascẽdit ad celos sedet ad dexterã dĩ patris oipotẽtis.	Amos 11	Edificat in celo ascẽsionem suã: 11. dñs nomẽ illi	¶ ps 67. Iter facite q ascendit sup occasum. Et ibidẽ. Ascendit in altũ captiuã duxit captiuitatem. Mich 2. Ascendit iter pandens ante eos.
Philippus	Inde vẽturᵒ est iudicare viuos ꝛ mortuos.	Malachias 3.	Ascẽdã ad vos ĩ iudicio ꝛ ero testis velox	¶ ps 95 Judicabit orbem terre in eq̃tate ꝛ pplos in veritate sua Job 19. Fugite a facie gladij qm̃ vltor iniq̃tatis ẽ gladius ꝛ scitote esse iudiciũ.
Bartholomeᵒ	Credo in spiritum sanctum.	Johel 2	Effundã de spiritu meo sup omnem carnem	¶ Job 26. Spũs eius ornauit celos. Sap. po. Spũs dñi repleuit orbem terrarũ ꝛc̃. ps 140. Spũs tuus bonus deducet me in terram rectam.
Matheᵒ.	Sanctam ecclesiam catholicam.	David ĩ ps 35.	Cõfitebor tibi in ecclesia magna	¶ Soph. 3. Inuocabũt nomẽ dñi ꝛ seruient ei humero vno Math. 18. Si peccauit in te frat̃ tuus dic ecclesie: qꝫ si ecclesiã nõ audierit sit tibi tanq̃ ethnicus ꝛ publicanus.
Simõ	Scõrum cõionẽ remissionem pccõrum	Mycheas 7.	Deponet oẽs ĩiq̃tates nr̃as ꝛ ꝓijciet ĩ ꝓfũdũ maris	¶ ps 118. Particeps sũ oium timẽtiũ te: ꝛ custodientiũ mandata tua. Eze. 18 Uiuo ego dicit dñs. nolo mortem pccõris. sꝫ vt ꝯuertat̃ ꝛ viuat.
Judas	Carnis resurrectionem	Ezechiel 37	Apiam tumulos ṽros ꝛ educã vos d̃ sepulchris ṽris.	¶ Job 19. In nouissimo die de t̃ra surrecturus sũ: ꝛ in mea carne videbo deũ saluatorẽ meũ. Phil. 3º Reformabit corpus hũilitatis nr̃e ꝯfiguratũ corpori.
Mathias.	Et vitam eternam Amen.	Daniel 12	Multi de his q dormiũt ĩ puluẽ t̃re euigilabũt alij ĩ vitã alij ĩ obprobriũ vt videãt sp	¶ ps 61. Tu reddes vnicuiqꝫ iuxta opa sua. Math. 7. Ibũt hij ĩ suppliciũ eternũ iusti autẽ in vitã eternam. 2. Cor. 5. Domũ habemus nõ manufactã in celis.

¶ Ihesus xp̃s verus deᵒ ꝛ verᵒ homo vnica ꝓles ĩtemerate ac ꝑpetue virginis marie s̃m hũanitatẽ descẽdens de semine abrahe ꝑ lineã regalẽ ꝛ sacerdotalẽ: sponsus vnicus ꝛ caput ĩmediatũ scẽ vniuersalis ecclesie. rex regũ ꝛ dñs dominantiũ eternᵒ pontifex: ꝛ iudex viuorum ꝛ mortuorum 33 ãnis ꝛ mẽsibus 3 ꝑegrinari dignatus ẽ in hac lachrymarum valle: docẽs p̃mũ ope viã vite: pᵒ etiã verbo: vt euãgelista testat̃. Cũ aũt eẽt ãnorum 30: a sũmo pr̃e oium deo baptizatus iam in iordanis fluuio vnctus fuit nobis in p̃mũ ac sũmũ pontificẽ ac ep̃m aiarum nostrarum ꝑ spiritũ sanctũ: q corporali specie tãq̃ colũba in ip̃m descẽdens: testioniũ sibi ꝑhibuit: qm̃ ip̃e est vere saluator mũdi iux̃ vaticiniũ ysaie ⁜

Hunc pdixerūt pphete. hāc simul oīs illa veteris testamēti laboriosa seruilisqz obseruantia: dominā recognoscit. Et quid vltra? Celū terra mareqz cū oībus q̄ in eis sunt: nō huic famulant mysterio? Igitur gloriosa dicta sūt de te o ciuitas dei. Beata tu hierusalē quis similis tui: q̄ saluaris in dn̄o? Negabūt te inimici tui: et tu coꝝ colla calcabis. Pro pr̄ibus tuis nascent tibi filij: nec deficies in sempitn̄a secula: Benedic dn̄e fortitudini ei9: et opera manuū eius suscipe. Percute dorsa inimicoꝝ eius: et q oderāt eā nō ɔsurgant. Audi dn̄e vocē eius: et ad populū suū introduc eā. De9 virtutum ɔuertere respice de celo: et vide: et visita vineam istā: et pfice eam: quam plātauit dextera tua. Fiat manus tua sup virū dextere tue: et sup filiū hoīs quē ɔfirmasti tibi ihm xp̄m dn̄m nostrū: qui tecū viuit et regnat i vnitate spiritus sancti deus in omnia secula benedictus. Amen.

Johānes — scripsit i asia greco sermone. In pncipio erat verbum.

Lucas — scripsit ingrecia sermone greco. Fuit in diebus herodis regis iudee sacerdos rc.

Ego sū lux mūdi: q seqt me nō ābulat i tebris: sz hēbit lumē vite. Ego sū q testimoniū phibeo de meipo: et testiōniū phibet de me pr̄. Ego sū pastor bon9: et cognosco meas: et cognoscūt me mee. Ego sum via: vitas: et vita: nēo venit ad patrē nisi per me. Ego sum vitis vera: et pr̄ me9 agricola est.

Amen amen dico vobis celū et terra trāsibunt: verba aūt mea nō trāsibunt. Qui crediderit et baptizat9 fuerit: salu9 erit: q vero nō crediderit ɔdemnabit. Quod vobis: oībus dico. Vigilate: nescitis eni quando dn̄s veniet. Sol ɔtenebrabit: et luna dabit splendorem suum. Et tunc videbunt filium hominis venientē in nubibus rc.

Data ē mihi omnis potestas i celo et i terra. Ite in orbem vniuersū: et pdicate euangelium omni creature. Et ecce ego vobiscū sum vsqz ad consumationem seculi.

Ego rogaui p te petre vt nō deficiat fides tua: et tu aliqn cōuersus cōfirma fratres tuos. Qui maior est in vobis: fiat sicut minor: Ego aūt in medio vestrū sum: sicut q ministrat. Videte ne seducamini. Multi eni venient in noīe meo dicentes: q ego sum. Nolite ergo ire post illos. In patientia vestra possidebitis animas vestras.

Ecce ego mitto vos sicut oues in medio luporum. Estote ergo prudentes sicut serpentes: et simplices sicut columbe. Nolite timere eos q occidūt corp9: aīam aūt nō pñt occidere: sed potius eū timete: q pōt et aīam et corpus pdere i gehēnā. Omnis q ɔfitet me corā hoībus: ɔfitebor et ego eū corā pr̄e meo.

Marcus — scripsit in italia sermone tn̄ greco. Jniciuz euāgelij ihu xp̄i.

Mathe9 — scripsit in iudea hebraice. Liber generatiōis xp̄i

Xpphete sancti. Hic elegit discipulos 62: quos misit ante faciē suā: et 12 ap̄los quos misit in orbē vniuersū ad pdicādū euangeliū: nec amplius q̄ hos duos ordines inter discipulos dn̄i eē cognouimus: quoꝝ formā nūc in ecclesia tenent pr̄sbyteri, et ep̄i. Nam apostolis succedūt ep̄i: et 62 discipulis presbyteri: quibus duobus ordinibus tota ecclesia ē cōmissa: tanq̄ gerarchis: vt pz in decreto damasi pape habet. lxviij. di. c. cor ep̄i. Tandem pius dn̄s p grege suo mori9 acerbissima passione ɔsūmatus omniū martyrū caput: et ipse martyr. Postq̄ aūt a mortuis resurrexit: in celū ascendit: et spiritū sanctum misit. Et tunc primū cultus xp̄iani nominis incepit: qui ad finē vsqz durabit.

¶ Iste galus nepos tibery erat ẜm carnẽ: ꝫ nõ morib⁹ ga totus puersus fuit ⁊ tyrãn⁹. O ait vtinã ppl's roman⁹ vnã ceruicem hr̃et Cõquest⁹ ẽ sepe ꝙ sua tpa pacifica fuerũt ⁊ bella libenť habuisset occasiones etiã quesiuit. Tandẽ a suis occidiť ꝯsilio senatoꝝ cũ magna gaudio vniuersoꝝ. Et senat⁹ restituẽ nitebať regimẽ sicͨ añ fuit: ꝫ nõ ꝓualuit ⁊c̃

¶ Iste claudi⁹ incõstãs animo fuit: ⁊ tot⁹ obliuiosus ⁊ gulosus. Bellandi occasionẽ libenť habuissꝫ: ꝫ tñ parũ pugnauit: ⁊ facile ǭsdã paucos hostes supauit. Tandez cum 35 senatores occidisset cũ 300 eqtib⁹ ꝓ mimis cauť: veneno mortuus est

Empatores. | Gaius an. 3. men. 3. | Claudius an. 14. mẽ. 7.

¶ Historia actuũ aplor̃u hic texiť.
Spiritus scũs venit sup aplos in linguis igneis.
¶ Et hic oriť cultus xp̃iani nois. scilicet in die penthecostes ẜm augl.
¶ Stephan⁹ lapidať ⁊ ꝓthomartyr inclyt⁹ dño ꝯsecrať Saul⁹ ꝓsterniť ⁊ paul⁹ egregi⁹ ꝑdicator erigiť. qui habundanti⁹ omnib⁹ laborauit.
¶ Philo disertissim⁹ cui⁹ libri inť ecclesiasticos cõputanť: clarus habeť natione iudeus.

¶ Jacob⁹ maior apl's martyrio coronať ab herode agrippa ⁊ petrus incarcerať vt pꝫ actuũ 12. Corpus ãt bti iacobi miraculose transferť in galitiã hispanie ⁊ ibi ẽ sedes ꝑriarchalis post facta quasi a sinistris respectu rome.
¶ Helena regina abigenoꝝ ꝯuersa ad fidẽ sustẽtauit pauperes xp̃i fideles i ihr̃lm tpe famis sub claudio
¶ Petronilla filia sci petri virgo sacra fuit

Assumptio marie virginis gl'ose matris dei facta est. 12 annis p⁹ ascẽsionẽ dñi xp̃i ẜm hieronymũ.

Anno mundi 5233 | 5243

Petr⁹ iudeꝰ ꝑmus papa

¶ Hec est series romanoꝝ pontificũ ꝑ quã fit supputatio annoꝝ subsequẽtiũ cui⁹ ꝑncipalis era ẽ ipsa xp̃i bñdicta natiuitas ꝯcurrentib⁹ nichilomin⁹ annis mũdi vt patet aptissime i his ꝺuab⁹ lineis cũ figuris numeroꝝ annotatis.

Anno dñi. 34 | 44

¶ Beatissim⁹ petrus gl'osus apl's xp̃i ihu ꝑfuit eccl'ie catholice ẜm hieronymũ ãnis 37 ẜm bedã 39. Tenuit nanqꝫ põtificatũ i partib⁹ orientl annis qnqꝫ ẜm hieronymũ ẜm bedã septẽ. Deinde antiochiã veniens sedit ibi annis septẽ: docens ppl'm viã veritatis: ⁊ simonẽ magũ fugauit. Insup ꝑdicauit dispsis ex circũcisiione fidelib⁹ q erãt i ponto galatia: capadotia: asia: bithinia: qb⁹ postea de roma tanqꝫ ꝑ eũ ꝯuersis direxit epl'am ꝑmã. Audiens aũt simonẽ maguz romanos deludere zelo fidei romã adyt anno scilicꝫ q̃rto claudy. Cũqꝫ ibidẽ ṽbũ dei ꝑdicaret: ⁊ simonis malefitia detegit ⁊ multos ad fidem ꝯuertit: discipulos etiã ꝑ diuersas ꝓuintias misit: ꝑ q̃s xp̃iana fides gl'ose dilatata ẽ. Euãgeliũ marci tãqꝫ ex ore suo scriptũ approbãs fidelib⁹ tradidit Jeiuniũ q̃dragesimale instituit añ pasca ⁊ añ natale dñi tres ebdomadas ⁊ q̃rtã impfectã venerari ab oĩ populo xp̃iano i memoriã ꝑmi ⁊ secũdi aduẽtus. Tandẽ post plura scitatis insignia cũ iam in romana sede annis 25 mensib⁹ 7 dieb⁹ 8 sedisset martyrio coronať a nerone. Alia ei⁹ opera plurima ac miracula stupenda. vide i actib⁹ apostoloꝝ ⁊ i libro clementl ⁊ i histoꝛys tam scholastica q̃ꝫ ecclesiastica bede q̃ꝫ de alys ⁊c̃.

¶ De ꝑsecutionib⁹ ecclesie ẽ diligenť aduertendũ ꝙ sicͨ i antiq̊ testamento ĩimic⁹ humani generis sꝑ elcõs multiplicib⁹ machinatiõib⁹ ꝑsecut⁹ ẽ ita ĩmo multo ãpli⁹ in nouo: Hoc ẽ tpe gr̃e qñ iã cognitio ⁊ cult⁹ veri dei ĩ toto orbe traꝝ radiare cepat. Et ꝑmo ꝑ gladiũ sicͨ pꝫ i ꝑsecutõe stephani ⁊ iacobi ac alioꝝ ĩnumerabiliũ i q̊ exercebať ecclesie patientia. Scd̃o ꝑ falsam doctrinã: in q̊ exercebať ecclesie patiẽtia: ⁊ h̃ multipliciť: ꝑmo ꝑ falsos iudeos q sũt synagoga sathane: vt pꝫ in disputatione petri stephani ⁊ pauli ⁊c̃ q oẽs clare informauerũt simplices ꝙ ih̃s ẽ xp̃s i lege ꝓmissus ꝯ̃ friuolas assertiões puersoꝝ iudeoꝝ: ⁊ hec vsqꝫ i finẽ durabit: ⁊ tpe ãtixp̃i ǵuissima erit. Scd̃o ꝑ magos ⁊ incantatores. Uidens nanqꝫ antiqu⁹ hostis ꝙ ꝑ xp̃i nois diuulgatõez cult⁹ suus abolend⁹ esset impleuit vasa iniqtatis sue qui ꝑ magicã artem rudes decipent: ne i xp̃m crederẽt: cũ ⁊ ipsi se ꝓ aliqb⁹ magnis iactarent q̃si fily dei essent i signis ⁊ ꝓdigys mendacib⁹: vt pꝫ i simone mago meandro: aroes ⁊ arfaxat ⁊c̃. Tertio ꝑ falsos xp̃ianos supbie spũ tumentes q instigante inimico plures hereses seminarũt vt pꝫ i hebione cherito ⁊c̃. Et qd plura. Dicit btũs bernard⁹ ꝙ tot⁹ iste mũd⁹ ꝯiurauit ꝯ̃ xp̃m. Et aug⁹ Qui nõ hũit ꝑsecutionẽ nõ ẽ xp̃ian⁹. Oĩa g⁰ fidẽ impugnãt: ꝫ firmũ fũdamẽtũ ei⁹ stabile ꝑseuerat hñs signaculũ h̃. Nouit dñs q sũt ei⁹ Nec esset aliq̊ mõ possibile ꝙ fidei sacramẽtũ inť tot insidiatores sic floruisset: nisi cultores ei⁹ diña maiestas ꝓtexissꝫ: diña sapiã illũiasset: diña bonitas fouisset iux̃ xp̃i ꝓmissionẽ firmissimã q cũ eisdẽ sꝑ fuit ⁊ in finẽ ꝑseuerat. Hinc hilari⁹ ait ꝓꝑum esse solet ecclesie vt tunc vincat cũ lediť tũc intelligat cũ arguiť: tũc secura sit cũ deseriť: tunc obtineat cũ supata videť.

¶ Seneca stoycus clar⁹ habet: magister neronis a quo post coactus est seipm occidere.
¶ Persius poeta.
¶ Juuenalis poeta.
¶ Lucanus poeta patruus senece.

¶ Refert seneca de nerõe q erat naturalit̃ ab īfantia semp clemẽtissimus ⁊ ita grosus: q nemo vnq populo romano gtior fuit ita q in obliuionẽ venerũt: ceteri principes ppt̃ fauoris magnitudinẽ. Uerũ potestas multos pessimos: fecit atrocissimos.

¶ Pax illa vniuersalis toti⁹ orbis quã romani habuerũt p annos ferme 70 ꝑpaucis bellis exceptis ac puis circa hec tpa ꝑpter seuiciã neronis turbata ẽ ⁊ puincie quedã recesserũt ab obedientia romanoꝝ: qꝛ fidem xp̄ianã ꝑsequi ceperant.

Nero an. 13. men. 7.

¶ Iste nero omniũ hominũ sceleratissimus fuit adeo vt nomẽ eius vsq hodie p aliquo pessimo poni soleat. ⁊ qꝛ ꝯ optimam xp̄i legem primã suscitauit ꝑsecutionẽ: merito antixp̄i figurã tenuisse describit̃. tandẽ a senatu hostis ꝓnunciatus: cũ turpissime fugeret: seipm occidit. ⁊ letata est roma q̃si victoriã obtinuisset ꝯtra aliquẽ pessimũ inimicũ cultioribusq vestibus se induentes epulati sunt.

¶ Jacob⁹ minor apl̄s ac hierosolimoꝝ ep̄s a iudeis occidit̃ ãno sexto neronis

¶ Beatissimus xp̄i euangelista marcus martyrio coronat̃ ãno neronis primo vt dicit philo ꝯtẽperaneus eius apud alexandriã egypti: vbi ep̄s erat ꝯstitutus a btõ petro: sepultus ibidẽ miraculis claruit: ⁊ successit ei amanus vir sanctus.
¶ Simon magus multas supstitiões rome exercuerit. ⁊ qꝛ simile applaudit suo simili: iõ pessimus nero spreto ꝯsilio senece viri doctissimi hũc pestiferũ sibi sociauit. tandẽ vterq post infinita scelera in baratrũ dãnationis eterne turpissima morte descendit.
¶ Judea ⁊ hierusalẽ grauissimis ꝑsecutionibus ⁊ intestinis bellis attrita ẽ ꝓpter peccatũ illud maximũ quod ĩ filiũ dei ꝯmiserunt: ⁊ circa hec tpa etiã in forib⁹ templi ipso festo paschali 30 milia necati sunt. ⁊ ꝯtinue durauit dissensio donec penitus deleti sunt. Barabam enĩ petierũt ⁊ nõ ihesum mitẽ ⁊ humilẽ.

5253 5263

64

¶ Paul⁹ apl̄s egregi⁹ ꝑdicator raptu sublimis: q euãgeliũ nõ ab hoie neq p hominẽ didicit: sꝫ p reuelationẽ ihu xp̄i cũ esset ferme annoꝝ 27 vel circa atrociter cepit ecclesiã ꝑsequi zelo iudaico: sꝫ mox a dño correptus imutat̃: ⁊ factus est de lupo agnus: de ꝑsecutore: fidelissimus ꝑdicator. Anno aũt 14 ꝯuersionis sue apostolatuꝫ cũ barnaba suscepit a spũ scõ in gentibus: vt dr̃ actuũ 13. Anno 27 venit hierusalẽ vbi capit̃: vt pꝫ actuũ 21. Anno 30 romã venit: vt pꝫ actuũ vltio. Anno 38 vel circa cũ btõ petro a nerone martyriũ passus est. hic int̃ scõs tã in altitudie ꝯtẽplationis q in feruore actionis ꝑrogatiuã obtinuit: qꝛ vltra oẽs viatores clarius deũ vidit ⁊ archana verba audiuit: que nõ licet homini loqui: ⁊ tanq totuz mundũ genuisset solicitabat̃ omnẽ hominẽ introducere in regnũ celoꝝ. Quis sic cucurrit: qs sic laborauit: euangelium grecis exponẽs. Quis sic afflictus: ꝑcussus ꝑiculis infinitis excoctus? Quis sic gloriari poterit: vt dicat. Plus oibus laboraui: ⁊ in sapia mundana ⁊ ꝯsilijs huius seculi salua oĩ iusticia ⁊ fide qs sic eminuit: vt etiã amplissimo senatui miranda ꝯtulerit. eius laudes iohes crisostomus describit.

¶ Potentiana virgo.
¶ Praxedis virgo.
He fuert sorores thimothei ⁊ nouati.
¶ Constantia martyr.
¶ Uitalis mar̃.
¶ Nazarius mar̃.
¶ Celsus mar̃.
¶ Processus mar̃.
¶ Martinianus.
¶ Prothasius.
¶ Geruasius mar̃.
¶ Torpes mar̃.
¶ Felix martyr.

¶ Iste vespasian⁹ mediocris pntele obscu-
reqꝫ natus semp gloriose triumphauit. Naꝫ sub claudio ⁊ nerone q̊cunqꝫ mittebat̄ laude digna patrabat. Tricesies ⁊ bis cuꝫ hostib⁹ ꝯflixit. Periclitāte aūt republica ꝓpt̄ discordiā p̄cedētiū impator lꝫ inuit⁹ ē creat⁹. Et redyt trāq̄llitas p̄stina. pax insup in toto orbe ꝓnūciata iuxta tp̄a octauiani: ꝓpt̄ qđ in im̄ēsum respublica creuit. Morit̄ tandē ꝓfluuio ventris stando. Aiebat eni. Stantē decet impatorē a terris recedere. Eius v̄tutes multe sūt diligent̄ꝯscripte.

Impatores — Galba / Ocho / Uitellius — Isti tres in diuersis ꝓuintys impare cupientes in vno anno sese interfecerūt. — Uespasianus an. 9. m̄. x. d. 12.

¶ Hierusalē destruit̄ anno scđo vespasiani a tito filio eius interfectꝭ xi c. milib⁹ venditisqꝫ 80 milib⁹. Et ex tunc defecit regnū iudeoꝝ nec añ cōsurget temp⁹ antixp̄i. De hac horrenda straga mira legunt̄. vide iosephū. Nota ꝙ ꝓpter hanc vltionē legittime factā dicūt doctores ꝙ ī toto mundo xp̄s pacē tribuit sicut in natiuitate fecit.
¶ Joseph⁹ historiog̃phoꝝ nominatissim⁹ clarus habet̄ natione iudeus. Ueꝝ libri eius ī multis locis vitio scriptoꝝ ac longitudine temporum corrupti sunt.
¶ Appollinaris scūs mar̄ occisus est rauenne vbi ep̄s a beato petro missus fuit. Eius festū agit̄ xxiy. kl̄. iuly. Et nota ꝙ nec vespasian⁹ nec titus q̄cq̄ꝫ ꝯ ecclesiā fieri iusserūt sꝫ aliq̄ iudices inferiores p̄sequant̄ fideles p̄textu p̄oꝝ mandatorum.
¶ Persecutio p̄ma fit rome iussu neronis in qua beatissimi p̄ncipes xp̄iani ppl̄i scilicꝫ petrus ⁊ paulus martyrio coronati sunt cum alys plurimis.
¶ Prodigia plura terruerūt iudeos añ excidiū hi'rl'm. vide mirabilia in ecclesiastica historia.
¶ Petrus supato simone mago ⁊ infelicit̄ mortuo iussu neronis crucifix⁹ ē ⁊ ī vaticano sepult⁹ vltimo neronis anno
¶ Paulus gloriosus ap̄l'us cū btō petro codē tp̄e sꝫ nō codē loco capite plexus ē ad aq̄s salinas ī via ostiensi.

Anno mundi 5273

Pape — Lin⁹ martyr italic⁹ a. x. m̄. 3. — d. 13

¶ Scotica gens orit̄ ex pictis ⁊ hiberis in albania que est pars anglie.

Anno xp̄i 74

¶ Scissimus papa linus tante p̄fectionis fuit vt ecclesiasticaꝝ reꝝ dispensationē etiā adhuc btō petro viuēte meruerit dispensator ab codē ꝯstitui. Hic statuit vt mulier velato capite ecclesiā intraret. Tandē mar̄io coronat⁹ sepultus ē in vaticano iuxta mgr̄m suū ac patrē btm̄ petrū.
¶ Martialis ep̄s lemoniaceñ.
¶ Sauinianus ep̄s zenoñ.
¶ Potentian⁹.
¶ Altinus.
¶ Eodaldus.
¶ Serotinus.
¶ Hy oēs discipuli scī petri fuerūt martyrizati sub nerone tiranno. Et multi aly quoꝝ nomina sūt in libro vite.
¶ Flauius ꝯsul q̄ ⁊ clemens ep̄s metenꝭ patru⁹ clementis
¶ Mennius ep̄s catalaunenꝭ.
¶ Eucharius ep̄s treuerenꝭ.
¶ Simisius ep̄s suessēseñ.
¶ Domitian⁹ subdiacon⁹ a beato mēnio a morte suscitatus
¶ Tecla scā v̄go pauli discipula.
¶ Trophinus ep̄s arelateñ.
¶ Titus ep̄s cretensiū
¶ Onesimus ep̄s ephesioꝝ.
¶ Crescens ep̄s galateñ.
¶ Epaforas ep̄s coloseñ.

¶ Thomas q̄ parthos ī sortē accepit martyrizat̄ in india oīm orientaliū apostolus
¶ Andreas q̄ ⁊ sichiā accepit ī sortē ī achaia martyrizatur.
Mathe⁹ q̄ ethiopes sortit⁹ fuerat ī ethopia-martyrizatur.
¶ Simō ⁊ iudas mātyrizati sc̄ ī regiōib⁹ p̄sidis
¶ Bartholome⁹ q̄ indiā accepit ī sortē postq̄ꝫ predicauit licaonie antiq̄orib⁹ in albano vrbe maioris armenie martyrizatus ē.
¶ Philppus p̄ sichiā 20 annis p̄dicans ierapoli quieuit ī dn̄o. sꝫ ī passionali dicit̄ ꝙ fuit crucifixus. Solus ip̄e ⁊ iohannes euangelista nō sūt martyrizati. Ceteri ap̄l'i oēs occisi fuer̄t ⁊c̄
¶ Mathias ī iudea vel egypto coronat̄. De tp̄e ⁊ loco ⁊ mō martyry ei⁹ diuerse sūt sn̄ie.
¶ Barnabas coap̄l'us pauli cipris occisus ē.
¶ Lucas discipl's pauli ī bithinia migūit ad dn̄ꝫ.
¶ Tit⁹ dyacon⁹ pauli discipul⁹ apđ paphū q̄euit
¶ Euodius ep̄s antiochie ibidē ē martyrizatus
¶ Sileas apud macedoniā martyrizatus ē.

¶ Hic titus fuit mire benignitatis ⁊ tri umphator maximus supra modū larg⁹ toto corde suis se inimicis crebro recō ciliauit: patrē suū virtutibus supans de licie hūani generis dici meruit. Mira dispensatio supni recto ris: nūc optim⁹ nūc pes simus: nūc pcus: nūc ꝓ dig⁹: nūc sic nūc aliter i stitutus ad regni guber nacula ꝓuehit: qs abis sum tantoꝝ iudicioꝝ scrutari preualet. morit̃ titus āno tertio: ⁊ tantus luct⁹ in vrbe fuit: vt morituros eos pitisputares

Titus fili. vespasiani an. 3.

¶ Iste domician⁹ fili⁹ vespasiani ⁊ frat̃ titi: ꝓmo quidē clemēs fuit ⁊ multa ro me ꝯstruxit. s. pātheon ⁊c̃. ſȝ mox defec ⁊ crudelissim⁹ fcūs ē ac supbissim⁹: ita vt tanq̃ȝ de⁹ coli vellet. senatores q̊sdā intfecit. i xp̄ianos scdaȝ ꝑsecutionē suscitauit. tā dē oibus odiosus i pa atio a suis occisus est ⁊ cū dedecore sepultus.

Domicia nus frater titi an. 14.

¶ Pax vniuersalis toti⁹ orbis neq̃ turbata ē ꝓpt̃ seuiciā domicia ni eo ꝙ xp̄i ecclesiā toto orbe ꝑsequeret̃: multe natiōes se romanis opposuerūt. Ui de historiā cornelij taciti.

¶ Marcus agrippa p̄fectus vr bis ꝑsas deuicit: ⁊ ob hoc pāthe on extructum est. i. tēplū omniuȝ deoꝝ iussu sibille. ipse etiā agrip pinā supra rhenū ꝯpleuit: q̃ ātea fuit ab agrippa ꝯdita: hec est co lonia ſȝ quosdā.

Nerua anno vno men. 4.

¶ Iste nerua senex adopta uit traianū in filiū ꝓmoq̧ edi cto omnia forefcā domitiani retractauit.

¶ Meāder samarites supbissim⁹ nigro manticus simonis magi discipulus xp̄m negauit ⁊ seipm saluatorē mūdo destinatū asseruit: incredibilia figmenta cō posuit: ⁊ multos nō ꝑdestinatos decepit cū qbus ⁊ ipe perijt. Uide historiā ecclesiasticā li. 3°.

-tiani. iã. n. pa cessauit tpe titi.

¶ Persecutio scd̄a ecclesie fit rome iussu domi- In hac pl'es coronati sūt i diuersis ꝓuincijs.

¶ Heresis nicolaytaꝝ: q indifferent̃ vxorib⁹ vtū tur: dicētes oia debere eē coia int̃ xp̄ianos.

¶ Cherintus heresiarcha surrexit turpulosus ac libidinosus totus: a quo dcā est heresis cheritiana: hic dicit legalia fuanda.

¶ Hebion heresiarcha a q̊ hebiones heretici di cti sunt: q dicunt xp̄m puꝝ hominē fuisse: ⁊ paulū apostatā legis ⁊c̃.

¶ Johānes euāgelista adduct⁹ iussu domitiani ab ephesο romā cū sacrificare nollet idolis ponit̃ i doleū feruētis olei: ſȝ cū nil lesi onis sēsissȝ relegat⁹ ē i pathmos isulā ibiq̧ apocalipsiȝ scripsit: re diēs āt ephesū tpe traiani i pace quieuit.

5283 — 5293

Cletus mar. an. 11 mē. 1. d. 11.

Clemens ꝑ⁹ mar. ā 9 mē. 2. d. x.

Romanus de regione celiomōte ex patre fau stino.

84 — 49

¶ Iste cletus natione roman⁹ de pricio: pre emiliano ꝑ mus iuenit̃ scripsisse in suis lr̄is: salutē ⁊ apostolicā bene dictionē. ordinauit p̄sbyteros 21 in romana vrbe mense decēbri: pegrinationes ad scōs approbauit: dicēs ꝙ vali dior est ad salutē sci petri visitatio q̃ȝ duoꝝ ānoꝝ ieiuniū excōicauit insup q huiusmodi visitationes īpediunt aut dissuadent. Tandē martyrio coronat̃ sub domitiano 6 kalen. maij: sepultus in vaticano.

¶ Maria magdalena ⁊ soror eius Martha migrauer̄t ad dn̄m in ptibus marsilie. Martella pedissequa.

¶ Lazarus eaꝝ frater fuit ep̄s marsilien̄. Et beatus Maximinus ep̄s aquen̄. hic viaticū dedit magdalene.

¶ Julianus q ⁊ simon leprosus ep̄s cenomannen̄.

¶ Julianus alius: q vtrūq̧ parentē nescius occidit.

¶ Aristarcus ⁊ priscus martyres.

¶ Paulus ep̄s narbonensis.

¶ Saturninus ep̄s tholosanus.

¶ Martialis ep̄s zanct don̄.

¶ Austregisilus ep̄s luthurien̄.

¶ Cantianus ep̄s turonen̄.

¶ Georgius ep̄s bellac̃.

¶ Hyrenneus ep̄s lugdunen̄.

¶ Ferruncius ep̄s besunctionen̄.

¶ Eutropius ep̄s aurisitanen̄.

¶ Fronto ep̄s petragonicen̄.

¶ Eutropi⁹ ep̄s agtanien̄.

¶ Dionysi⁹ ep̄s pisien̄. hi venerandissimi p̄res sortiti sunt regiones francie a dn̄o. oēs sci.

¶ Sanctus clemēs ꝓmū a beato petro vt dr ordinatus fuit sibi successor ſȝ ꝓpt̃ piculū voluit ante se beatū linuȝ ⁊ cletū pontificari: ne videlicet hoc exemplo p̄lati substitu erent sibi quos vellēt. hic fecit gesta martyrū ꝑ regiones ꝯscribi. similit̃ ⁊ ipse multos libros edidit. Statuit etiam vt cathedra ep̄alis in emētiori loco poneret̃: ⁊ ꝙ baptiza tus ꝓut citius poterit ꝯfirmet̃. Tandē martyrizat̃ sub tra iano submersus in mari. ⁊ de eius funere mira scripta sūt Corpus eius tpe nicolai ꝓmi reptum fuit ⁊ rome trāslatū

¶ Dionysi⁹ ānoꝝ 90 ariopagita ve nerabilis pr̄ lumē orbis martyrio coronat̃ in gallia cum eleutherio ⁊ rustico vbi missi fuerūt a beato clemēte.

¶ Eutropius ep̄s zancten̄. martyr.

¶ Sanctin⁹ ep̄s melden̄. cū antho nio a morte suscitato: discipulus dionysij.

¶ Jouiu sathenien̄. presbyter ⁊ mar tyr: discipulus dionysij.

¶ Carānus martyr carnotensiū ꝑdi cator mar. discipulus petri.

¶ Regulus ep̄s arelaten̄.

¶ Eugeni⁹ toletan̄. martyr.

¶ Maron mar.

¶ Euthices mar.

¶ Uittorin⁹ mar.

¶ Simon cle ophe fili⁹ frat̃ iude ep̄s hie rosolimoꝝ 120 annoꝝ crucifix⁹ ē martyr gloriosus.

¶ Plutarcus nobilissim⁹ phõꝝ claret: magister traiani: cui epistolam optimã scripsit.

¶ Iste traian⁹ optimus dicit̃ fuisse inter oẽs augustos. Hoc solũ i eo culpat̃ ꝙ zelo falsoꝝ deoꝝ xp̄i fidem extinguere nisus est: arbitrans se in h̃ obsequiũ prestare deo. Dicũt qdã ꝙ nõ p se sꝫ p suos: fideles ꝑsequebat̃. Forte hoc ad tempus verũ fuit q̃a ↄstat ꝙ aliqñ ipsemet iussit q̊sdã tormentari ꝛ occidi. In fine mitigauit edictũ vt nõ occiderent̃ nisi q̃ casu iuenirent̃ aut se offerrent: sꝫ paꝝ h̃ ꝓfuit: q̃a inuida plebs p hui⁹modi nihil artata fuit. Eius laudes ꝓ nihilo ducerem nisi btũs Gregori⁹ eius pietate cõmotus lacrimas fudisset ꝛ cum ab inferno liberasset. An aũt saluatus sit vsqꝫ hodie dubiosum ẽ: ꝛ grandis altricatio doctorũ. De hoc etiã diuerse reuelationes deuotarũ personarũ repiunt̃ que oẽs q̃s ego vidi hoc intendunt ꝙ nõ velit dñs aliud nisi vt cum timore salutẽ nr̃am operemur: ꝛ de hui⁹modi curiosis questionibus qeti simus: eo ꝙ nõ sine causa hec ꝛ similia ecclesiã suã vult latere.

hispan⁹

Imperatores

Traianus ãnis 19 6 15

¶ Iste idẽ traian⁹ apud agrippinã gallie: insignia impery inuit⁹ süpsit: germaniã restituit: oriẽtales ꝓuintias: babiloniã seleutiaꝫ extremaqꝫ indie scõs post alexandrũ ꝑdomuit ꝛc̃. In oĩb⁹ his adeo pius ꝑmansit: vt oĩb⁹ gratus nulli existeret q̃uis q̃õ de paucis legit̃ ꝛc̃. Hec insignia sũt vere ꝛ nõ ficte nobilitatis. Ita semp vixit vt imperio dignissim⁹ haberet̃: ita principatum fugit quasi nullus foret ineptior.

¶ Persecutio tertia ecclesie a traiano exercet̃ in q̃ ꝑempti fuerũt infiniti.

¶ Tandẽ cohibita fuit interuentu pliny scõi sꝫ nõ totalit̃.

¶ Thimothe⁹ ep̄s ephesioꝝ discipulus pauli martyrizatur ibidẽ.

¶ Ignatius doctor gloriosus ep̄s antiochie discipul⁹ iohĩs martyrio coronat̃ nobilissimo. Hui⁹ cor scissum: in se aureis lr̃is h̃ dulce nomen ih̃s inuentũ ẽ hũisse descriptũ. Ait enĩ in epistolis suis. Amor me⁹ crucifix⁹. Beatã virginẽ in carne vidit eiqꝫ epistolas scripsit: i quib⁹ sic habet̃. Xpifere marie ꝛc̃. Et illa dulciter rñdit scribens ei. Ignatio dilecto cõdiscipulo: humilis ancilla ih̃u xp̄i ꝛc̃. Ueniã ad te ꝛc̃.

¶ Taurinus ep̄s eboraceñ: ꝛ gangericus eius frater ep̄s cameraceñ discipuli dionysy.

Anno mundi 5303

Pape

Anaclet⁹ mar̃ ã 9. m̃. 2. 10

Grecus de regione atteniceñ ex p̃re antiocho

Euaristus mar̃ an x m̃ 7 d̃. 2.

grecus

Anno xp̄i 104

¶ Anacletus btĩssi m⁹ fideles monuit p epistolã vt p̃sbr̃i p̄ oĩb⁹ honorarẽt̃ dicens ꝙ deo sacrificantes nõ debent vexari sꝫ portari atqꝫ ab oĩb⁹ venerari. Et p̃sbr̃i qñ sacrificant: testes secũ habeant: ꝛ maxime ep̄i vt dño ꝑfecte sacrificare ꝓbent̃. Itẽ statuit vt cleric⁹ nec barbã nec comã nutriat. Ipse memoriã bti petri ↄstruxit. Ordinauit etiam 7 dyaconos cardinales in vrbe. Itẽ ꝙ ep̄s a trib⁹ debeat ep̄is ↄsecrari. Itẽ ꝙ ordinatio clericoꝝ palã celebret̃. Tandẽ 12 anno traiani martyrio coronat̃: sepultus in vaticano apud corpus beati petri.

¶ Domicilla: euphrosina: theodora: sulpitius seruilianus martyres sub traiano.

¶ Hic sanct⁹ martyr statuit vt ep̄s a plebeis nõ accuset̃: ꝛ septẽ diaconos ordinauit: vt assisterent ep̄o p̄dicãti: ꝑpter honorẽ xp̄i dei ne ab emulis detraheret̃ ep̄o ꝙ falsa ꝓdi caueri. Itẽ ꝙ ↄiuges publice sponsent̃ a ꝑentibus ꝛ a sacerdote solẽniter benedicãt̃. tandẽ martyrizat̃ anno 3 adriani: sepultus apud corpus sancti petri.

¶ Plinius scõs orator ꝛ ph̃s multa scripsit. Mitiganit etiã traianũ vt retractaret s̃niam latã contra xp̄ianos: scribens ei ꝙ nihil mali facerent: sed virtutibus insistentes xp̄m tanq̃ deũ antelucẽ surgentes laudarent.

¶ Judei deuastāt ꝓuincias multas. Et q̄si amētes incredibili motu sub vno tpe p diuersas mundi ptes exarserunt: nulli parcētes: ciuitates plures desolauere: nec tñ preualuerūt: vt regnū adipiscerent: q2 primo p traianū: scdo p adrianum deleti sunt: sic xp̄s vtrobiq3 vindicatur. Nūq3 enī romani ipune psecuti sunt ecclesiam: s3 nec vnq3 honore aut emolimento caruerūt quotienscūq3 fideles honorauere. De hoc plenius vide orosiū.

¶ Secūdus ph̄s in silentio deget: ⁊ ad interrogata adriani scripto respondit.

Adrianus helius an.21.

¶ Iste adrianus in multis ꝯmendat: xp̄ianis satis gratiosus extitit: q̄sdā tñ nolētes sacrificare: puniri iussit: ⁊ occidi. vniuersalis q̄si fuit in oī scia: pacē oī tpe habuit: pater patrie dictus ē: leges multas cōdidit: ꝓhibuit etiā: ne xp̄iani sine ꝓcessu iudiciali dānarent. hierusalē fundit᷒ destruxit: ⁊ p᷒ reinstaurauit oīno ꝓhibens: ne iudei itromitterent: s3 xp̄iani. inuitus ad impiū venit: s3 optime rexit. Cūq3 senatus obsecraret: vt filium cesarē appellaret. Sufficē inqt debet: vt ego inuitus regnauerī: cū nō merear. ꝑncipatus enī nō debet sanguini: s3 meritis: ⁊ inutilit̄ regnat q rex nascit̄ ⁊ nō meret̄. Excercēdi ꝑus sūt virtutib᷒: q regere debēt ⁊ cū in eis ꝓfecerint adeo vt ꝓbent̄ illos virtutibus antecedere: quos debēt honorib᷒ anteire inuitati ascendant: et se ciuiū suoꝝ votis nō subtrahant.

¶ Eustachius alio nomine placidas ⁊ theospita eius vxor ⁊ duo filij eius agapitus ⁊ thespites quoꝝ miri actus legūtur circa hec tpa fuerūt: qui oēs iussu adriani: glorioso martyrio coronati sunt.

¶ Focas martyr passus est vltimo tpe traiani: cui spū ꝓphetico dixit. Traiane perge ad vlterioris abyssi loca: ⁊ ad prepata tibi tormēta festina: vbi nocte ppetua ⁊ seuo exurend᷒ es incēdio. triduo hac in luce versaberis: q̄no emerso caligio te mortis excipiet. nec enī inultus innocentiū sanguis diutius eē pōt. ⁊ traianus die tertia expirauit ventris ꝓfluuio.

¶ Quadratus ep̄s atheniēn. discipulus apostoloꝝ.

¶ Aristides ph̄s apologeticū ꝓ xp̄ianis fecerūt: quez videns traianus: placatus ē.

¶ Hermes p̄fectus vrbis mar̄.

5313 | 5323

Alexāder p᷒ mar̄. an 8. m̄. 5. d. 2

Roman᷒ ex p̄re alexandro de regiōe caputhauri.

Sixt᷒ p᷒ mar̄. ā. 10 m̄. 3. d. 21.

Romanus ex pastore p̄re de regione violata:

114 | 124

¶ Iste alexāder maiorē p̄tē senatoꝝ vrbis ꝯuertit ad dn̄m. Hic statuit aquā bn̄dictā cū sale aspgi ī domib᷒ fideliū: vt de ꝯse. di. iij. aquā. In canone addidit memoriā passiōis. s. Qui ꝑdie q̄3 pateret ⁊c̄. Itē vt vinum sit mixtū cū aqua in calice ꝓpter rep̄sentandam vnionem xp̄i ⁊ ecclesie. de ꝯse. di. ij. c. i: ⁊ vt oblatio fieret ex azimo in modica quātitate. tādē martyrizat̄ sub adriano cū multis quos ad fidē ꝯuerterat. sepultus in via numētanea. Postea translatus fuit ad ecclesiā sancte sabine.

¶ Quirinus mar: tribunus.

¶ Theodolus mar̄. ⁊ diacon᷒.

¶ Eueti᷒ mar. ⁊ p̄sbyter.

¶ Iste sixtus statuit vt diceret̄ Sanctus scūs scūs ⁊c̄. ⁊ q̄ mysteria sacta n̄ tangeret̄ nisi a ministris de cōse. di. i. in scā. Item vt corpale n̄ fieret ex serico sed ex purissimo lino ꝯtexto ⁊ n̄ tincto: ⁊ vt mulier sacra vasa altaris ⁊ pallas nō tangeret. Itez vt quicūq3 ep̄s vocatus ad sedem apostolicam rediens ad ecclesiā suam nō susciperet̄ nisi cū litteris apostolicis. Itē vt missa nō nisi sup altare celebret̄. Ipse etiā misit pegrinū ep̄m genere romanū cū alijs fidelibus in galliā. tandem martyrio coronatur extra portā dn̄e quo vadis: sepult᷒ ī vaticano.

¶ Hierusalem restaurat̄ p adrianū ꝛ noīe eius helia vocata fuit. Et amplificata fuit ita vt loc⁹ passionis esset intra muros q̄ p̄us extra fuit. Et hec est tertia restauratio qꝛ ter destructa fuit scilicȝ a caldeis tpe zedechie Ab antiocho tēpe machabeoꝝ. Et a tito tēpe vespasiani

¶ Galienus medicus pgame oriundus interpres ypocratis rome claret.

¶ Pompeius trogus natione hispan⁹ historias totius orbis a nino vsq̄ ad octauianū deduxit.

¶ Ptholemeus rex mirabilis in mathematicis oīm astronomoꝝ p̄cipuus plus addidit q̄ȝ ante se inuentum repperit ꝛ plura scripsit.

¶ Thaur⁹ nobilissim⁹ ph̄s athenis claruit: h̄ ait In publico mos populi: i p̄uato nature ius gentiumq̄ seruet̄.

¶ Ualentinus hereticus dixit xp̄m celeste corpus attulisse ꝛc̄.

¶ Cerdo hereticus: h̄ fuit magr̄ mardonis

Imperatores.

Anthoni⁹ pius. ā. 22.

¶ Iste anthoni⁹ gener adriani fuit ꝛ filius adoptiuus vir vtiq̄ȝ peritissim⁹ ꝛ natura benign⁹: qd̄ nō facile in vno hoīe repit̄. Prudentia p̄cellentes coīt̄ nō sūt excellent̄ benigni ꝛ trangilli ex natura p̄cipue. Et ecōtra excellent̄ benigni sūt coīt̄ min⁹ industrij. Uir aūt iste in vtr̄oq̄ȝ excellent̄ dotatus fuit. Ob hoc multe ꝓuintie q̄ ab alijs impatorib⁹ recesserūt sub isto voluntarie redibant: qꝛ vere pater patrie fuit. Omnib⁹ carus nullis acerb⁹ fidelib⁹ clementissim⁹ erat Unde ꝛ pius dcūs ē: ꝛ ab eo sequentes impatores appellati sūt pij. Ait eni. Malo scipionis exemplo vnū ciuem seruare q̄ȝ mille hostes occidere. Qz aūt aliq̄ martyres sub eo coronati sūt nō ex suo sȝ p̄oꝝ mandato ꝓcessit. Tanta siq̄dem crudelitate aeree ptātes inuidā plebē cōmouerūt vt nec sūmi impatores possent eā sedare ad plenū Ita exosū fuit xp̄ianuȝ nomen apud ydolatras ꝛ maxime apud pontifices ꝛ sacerdotes temploꝝ q̄ p̄ncipes ꝛ populū ꝓuocabant aduersus eosdē xp̄i fideles qꝛ viderūt q̄ꝫ status ꝛ questus diminuebat̄ quotidie ꝛ ad ꝯtemptū esset venturus tant⁹ fastus eoꝝ qa xp̄iani dicebant q̄ꝫ in different̄ oēs dij demones essent a qb⁹ tota simul cōitas spabat tpalem simul ꝛ eternā felicitatem. Et ideo nō mirū q̄ꝫ etiā pacato p̄ncipe adhuc inferiores ꝓsequerent̄ xp̄ianos tanq̄ȝ blasphemos.

¶ Decem milia martyrū crucifixi sūt i armenia i monte maximo arath. qꝛ festū celebre colit̄ decimo kl̄. iulij cū magna deuotione ꝛc̄. qꝛ multa obtinuerūt cultorib⁹ suis a dn̄o. Aqla genere ponticus orator floret: q̄ scd̄s interpres mosayce legis fuit: p̄mo eni fuerūt 70 de hebraico in grecū transferentes: scd̄o iste de greco i. latinū p̄m⁹ interpres fuit.

¶ Martion heretic⁹ quē policarpus dixit eē p̄mogenitū diaboli.

Anno mūdi. 5335 — 5343

Pape

Telesphor⁹ mar̄ ā 11 m̄ 3 d̄ 22.

Romanus ex anachorita

Grecus de athenis p̄re ph̄o

Igni⁹ mr̄ ā 4 m̄ 3 d̄ 8

Anno xp̄i. 134 — 144

¶ Iste thelesphorus statuit cantari hymnū angelicuȝ scilicȝ glr̄ia in excelsis: ꝛ euangeliū ante sacrificiū: ꝛ in natali dn̄i cantari tres missas ꝓpt̄ multas cās ꝛc̄. Item q̄ꝫ clerici ieiunare debent p 7 ebdomadas plenas: qa sicut debet eē discreta vita clericoꝝ sic ꝛ ieiuniū. Etiā statuit vt nullus missā ante tertiā p̄sumat canere Tandeȝ martyrio coronatur sepultus apud sanctū petruȝ in vaticano.

¶ Peregrinus ep̄s autissodoreñ. mar̄.

¶ Serapia mar̄ ꝛ virgo.

¶ Sabina mar̄ ꝛ nobilis vidua

¶ Jobita martyr.

¶ Calocerius martyr.

¶ Maria mar̄ ꝛ v̄go: ꝛ plures crediderūt.

¶ Justinus ph̄s discipul⁹ pompei libros ei⁹ abbreuiauit: h̄ etiā libꝝ de xp̄iana religiōe edidit quē anthonio tradidit ꝛ benignū xp̄ianis fecit.

Sophia: nobilis matrona cū his trib⁹ filiab⁹ mar̄io coronata ē.

Fides.

¶ Spes.

¶ Caritas.

¶ Iste ignius clerū cōposuit gradusq̄ȝ distinxit: ꝛ vt patnus ꝛ patrina infante susciperet i baptismo cōfirmatione ꝛ cathecismo. Scripsit etiā vnā epistolā generalem oib⁹ fidelib⁹ de vno ꝛ trino deo. Itē q̄ꝫ null⁹ ep̄s metropolitanus excepto romano pōtifice audeat suffraganeū suū ꝯdempnare nisi causa in cōcilio ꝓuinciali suoꝝ ep̄oꝝ fuerit ventilata. Tandem martyrio coronat̄ sepultus i ecclesia scī petri.

¶ Persecutio quarta fit iussu anthonij veri in qua innumerabiles vtriusqꝫ sexus coronati sunt: sꝫ nō īpune. lues enī magna. i. pestilētia secuta est ꝑ totā italiā ⁊ reliquas ꝓuīcias: bella: terremotus: inundationes fluminū: agmen locustaꝝ ⁊c. Itē exercitus romanus vbiqꝫ ꝯsumptus est.

¶ Bellū marcomānicū: vt dicit orosius grauissimū fuit: qꝛ barbare nationes exercitū rudem romanoꝝ in giro circūdederāt: sꝫ militibus quibusdā xpianis clamantibus. xpe adiuua nos: ilico fulgura terruerūt barbaros ita vt fugerent. ob hoc xpe nomē celebre factū fuit ⁊ impator nō sibi: sꝫ xpo victoriā tribuit: ⁊ sententiā mitigauit.

Marcus Lucius ā. 19.

anthonius verus.
aurelius cōmodus.

¶ Isti duo imperiū ꝓsūpserūt post anthoniū piū ⁊ extunc bini impare ceperūt. sꝫ lucio mortuo anthonius solus imperiū tenuit: q bonus ⁊ victoriosus fuisse describit̄ nisi hoc ꝙ xpianis quartā ꝑsecutionē iussit inferri. Dicit̄ ꝙ tāte seueritatis ⁊ ꝯstantie fuit ꝙ ad nullum euentum vnqꝫ vultum mutauerit: siue ex leticia siue ex merore: etiā dū adhuc puer esset. Tante fuit humanitatis vt quadā vice cū iam exhausto erario nil haberet ꝙ militibus daret nulli volēs esse molest⁹ magis elegit vasa aurea ⁊ ornamenta vxoris ⁊ aliā suppeliectilē vendere q̄ꝫ senatum vel ꝓuincias ꝑgrauare: sꝫ victoria habita ⁊ illa recupauit ⁊ ꝓuincijs tributa relaxauit.

¶ Policarp⁹ eps ephesin⁹ iohis apli discipulus romā venit ⁊ plures ab heretica labe reuocauit. Magn⁹ labor scōꝝ ⁊ igens. tristicia tūc erat. qn̄ foris materialis gladi⁹ intus serpentinū virus erroris ecclesiā corrupit. Et hec duplex ꝑsecutio diu durauit Si qn̄qꝫ cessauit gladius hereticorū tn̄ ꝑfidia magis ac magis iualescebat ⁊ multiplicabat̄. Tandē idē vir scūs martyrio coronatus fuit sub anthonio vero cum alijs 12 ex philadelphia.

¶ Justinus phs ad fidē ꝯuersus multa scripsit ꝯ hereticos ⁊ martyrio coronatur.

¶ Justus eps viennenſ martyrizatus est.

¶ Fotinus lugdunen̄. eps cū multis alijs coronat̄.

¶ Alexander medicus ⁊ Ponticus puer martyres.

5353 — 5363

Pius p⁹ mar. an. 9. m̄. 4. d. 21

italicus de ciuitate aqlcia ex p̄re rufino.

Anicetus mar. an. 9. m̄. 3. di. 4.

syrus ex p̄re iohāne de vico mirca.

154 — 164

Hic statuit penā cōtra negligentias q̄ accidere p̄nt circa sanguinē xpi vt pꝫ de cō. di. ij. c. si ꝑ neg. Iteꝫ ꝙ festum pasche semꝑ in dn̄ico die celebret̄. Item ꝙ hereticus veniens iudeoꝝ heresi recipi debeat ⁊ baptizari. Hic fecit ordinationes qnqꝫ. ⁊ tandem mar̄io coronat̄ sepult⁹ apud sem̄ petrū ī vaticano.

Hermes doctor fidei plura scripsit cui angel⁹ apparuit dicens ꝙ pas hca dn̄ica die celebrari debeat. postea martyrizat̄

¶ Papias iohis auditor ierapolitan⁹ eps claruit. Fecit librū explanationū sermonū dn̄i.

¶ Iste anicetus plures canones edidit: q in decretis in diuersis locis habent̄ sicut et alioꝝ sanctoꝝ primū sanguinē suū ꝓ testamēto dederūt: n̄ ob hoc sancti canones dicti sunt: qꝛ ꝑmū ab apostolis: deinde a martyribus ⁊ doctoribus sāctis quales pene oēs p̄lati in ꝑmitiua ecclesia fuerūt et a sacris cōsilijs ꝯstituti sunt. nec humana adinuentōe sꝫ sci spūs vnctōne ac iussu dictati sūt. Et qui temerarie eos reꝑhendit in spm̄ scm̄ blasphemare ꝓhibet̄. vt in. c. violatores. xxv. q. ꝑma. Mlta statuit iste scūs de statu epoꝝ ac ꝯsecratōe. Tandē martirio coronat⁹ sub anthonio sepultus ī via appia ī cimiterio sci calixti.

Felicitas cum 7 septē filijs passa ē mirabile spectaculū sic̄ oliꝫ 7 machabei cum matre.

¶ Pōtian⁹ gl'osus mar̄

Flocellius puer mar̄:

Siminicus p̄sbr̄ mar̄:

Nouatus cum alijs 22

¶ Praxedis orone fusa geuit in dn̄o post longissimos labores.

Victor miles et Cerena vxor eius martires.

Cōcordius subdiacon⁹ mr̄.

Marcellus mr̄.

Valerianus mr̄.

Sagius mr̄.

Egesipp⁹ ⁊ libros fecit de hystorijs aploꝝ ⁊ mr̄m vsqꝫ ad tp̄s suū.

Attalus de ꝑgamo fūdamentū ecclesie mr̄.

Blandina scīssima m̄lier passa est.

¶ Iste comod⁹ fili⁹ anthonij veri totus infamis: ꝛ lubricus fuit ꝛ adeo icomod⁹ vt iimicus hūani generis diceret̃. Interfecit q̄plurimos senatores ꝛ maxime quos aīadu̇ertit nobilitate industriaq̧ excellere. Tante fuit supbie atq̧ iactantie vt sepe leonis pellē induens ondereret se esse regem hoim sicut leo bestiarꝝ. Uerꝝ vbi splendet ꝯstantia martyrum tedet amplius de carnalitate hoim mūdanoꝝ sermonē texere.

¶ Quīta pſecutio ecclesie fit iussu seueri quā ilico dīna vltio subsecuta est ꝑpter ciuilia bella ī q̄b⁹ romāi nimis atti fuerūt

¶ Iste helius vir ḡndeuus iuitus accepit pncipatū. nunq̧ accepit munera nūq̧ ad vlciscendū seductus ē. Sexto mēse interemptus ē a iuliano ambiente imperiū s̄ nō ꝑfecit qa sicut fecit sic factum est eia seuero.

Impatores.

Cōmodus an. 13. Aureli⁹ cū -lutio anthonio -ā. 18

Heli⁹ ptinax m̄. 6. Seuer⁹-

¶ Iste seuerus genere affer destitutū iperiuꝫ adeptus tria ciuilia bella ꝯfecit: p̄mū nanq̧ iulianū iuasorē imperij expugnando occidit rome 2 cōtra picēniuꝫ 3 ī gallia cōtra albinū sociū iuliani cū multo vtriusq̧ partis sanguine bellauit ꝛ vicit. Hic natura seu⁹ multis semp bellis lacessitus fortissime qdem rempublicā s̄ laboriose rexit. Parthos ꝛ arabes adiebinos iudeos ꝛ samaritas superauit ꝛ multa toto orbe romano imperio recupauit. In studijs ciuilib⁹ ꝛ phīa clarus fuit. Quintā pſecutionē ī xp̄ianos suscitās multa infortunia passus est. In britania p⁹ ḡuia p̄lia firmissimū vallū muniuit 132 passuū cū turrib⁹ crebris ꝛ a mari vsq̧ ad mare ꝑduxit: ibiq̧ apud eboracū oppidū morbo obijt.

¶ Theophilus ep̄s antiochie.
¶ Appollinaris ierapolitan⁹ ep̄s.
¶ Narcissus p̄rarcha iħosolioꝝ
¶ Dionysius ep̄s corinthioꝝ
¶ Philippus ep̄s trecenſ.
¶ Catafrige heretici exorti sūt de frigia q dicūt se solūmō hr̄e spm scm̄ nec ap̄lis nec alijs datū. Montan⁹ p̄sca ꝛ maximilla autores coꝝ fuerūt.

¶ Philipp⁹ pfectus alexādrie martyr: hui⁹ filia eugenia: ꝛ eunuchi eius
¶ Prothus ꝛ Iacinctus: de quibus mirabilis habet̃ historia. -hēt.
¶ Tertulian⁹ affrican⁹ ī ecclesia insignis.-
¶ Prima pax ecclesie data ē s̄ nō diu stetit
¶ Theodoricon tertius dīne legis interpres.

¶ Symach⁹ q̄rtus dīne legis interpres.
¶ Clemens alexādrin⁹ p̄hs
¶ Panthen⁹ stoycus affricanus historicus.
¶ Alexander narcissi successor magistri origenis.

5373 Anno mūdi. 5383

Pape

Sother p⁹ mar. an 9. m̄. 3. d.- -21. Campanus ex pr̄e cōcordio de ciuitate fundana.

Eleutherius mar. ā. 15. m̄. 6.- -ō 6 Grecus ex pr̄e habundo de oppido nicopoli

174 Anno xp̄i. 184

¶ Iste statuit vt monacha velū portaret s̄ pallas sacras n̄ tangēt: nec icensū poneret ī eccl̄ia. Et q̄r multa p̄icula solebāt circa matrimoniū ꝯtingere iō cōstituit ꝙ legittima nō habeat̃ vxor nisi p sacerdotē fuerit bn̄dicta ꝛ a parentib⁹ solenniter tradita ꝛ a paranimphis custodita. Tādē p⁹ scām vitā sanctiore morte migruit ad dn̄m coronatus martyrio: ꝛ sepelierūt cū fideles in vaticano in ecclesia sci petri: ꝛ cessauit ep̄atus dieb⁹ 22.

¶ Iste eleutheri⁹ iuxta ordinationē ap̄loꝝ ꝯstituit vt nulla esca vsualis repudiaret̃ a xp̄ianis q̄ rōnabilis esset ꝛ humana. Itē ꝙ nullus a suo gradu deijceret̃ nisi p̄us accusatus cōuinceret̃: exemplo dn̄i q iudā accusatū nō sustinuit: ꝛ qḡd interim inter ap̄los egit ꝑ dignitate ministerij ratū p̄māsit. Itē vt absente eo cui⁹ causa ventilat̃ s̄nia nullatenus ꝑferat̃. Misit etiā legatos lutio regi britonū q cū cū populo suo baptizauerūt. Tandē martyrio coronatus sepelit̃ ī vaticano apud scm̄ petrū. Anglia ad fidem cōuertit̃ solenniter rege lutio p̄mū baptizato deinde subiectus populus ei⁹ exemplo fidei colla submisit. pacifice. Fugan⁹ ꝛ dimian⁹ q̄s eleutheri⁹ papa misit p̄mo illic predicauerunt.

¶ Nota h̄ diligent̄: q̄ s̄m sacros doctores impiuȝ sepi⁹ ecclesiā fortit̄ egit: ſȝ nūq̄ prudēt̄. Unde cū sit̄ tota cohors sapientū dicat. Nobile vincendi genus ēē patientiā. Patet q̄ ecclesia p̄ patientiā nobilit̄ sibi impium subegit. Hoc si quidē tp̄e imp̄atores dixerūt. Nolumus vt p̄cipiat̄ nobis: cū nos vniuersis p̄cipe habeamus: doctiores oībus hoīb⁹ soli romani p̄dicamur. Postea sine gladio aut fuste cū lōganimit̄ sustineret ecclesia ad h̄ deuētū ē: vt maiestas romani impij solēnit̄ ac hūiliter ꝓfiteret̄: q̄ imp̄ales leges nō dedignaret̄ sacr̄ canonib⁹ obedire. Hec ē mutatio dextere excelsi. Jgit̄ vincere si vis: disce pati. signum p̄fecte prudētie est imprudentē ac insufficientē se estimare. Jpsa enī tēporalium reꝝ ꝯtinua mutabilitas: omnē humanā ꝓuidentiā deridere solet.

¶ Lucius rex britanie que post dcā ē anglia ad fidē cū populo suo ꝯuertit̄: ⁊ baptizati sūt a duob⁹ viris religiosis quos ei misit eleutherius papa: qui dicebant̄ fuganus ⁊ damianus

¶ Leonides p̄r origenis: p̄ xp̄o decollatur et martyr efficit̄. Et origenes tūc 17 ānoꝝ se cuȝ p̄re martyrio obtulit: ſȝ pia matris fraude ip̄e ditus totum p̄rimoniū p̄didit: eo q̄ xp̄ianus esset ⁊c̄. Jpse aūt docendo scholares grāmaticam: matrē: septē fratres: secū de p̄cio pascebat.

¶ Hyreneus lugdun̄. ep̄s cū magna multitudine cleri ⁊ populi martyrio coronatur.

¶ Audecius subdiaconus discipulus policarpi martyrizat̄.

¶ Heu heu: vbi mansit antiquoꝝ romanorū tanta ꝓbitas: strēnuitas: legalitas: ac incōpabilis prudentia: ⁊ honestas. Siquideȝ hoc tp̄e impium ad manus stultoꝝ deuenit

¶ Nota q̄ stultus si se stultuȝ putat adhuc aliq̄d de lumine naturalis intelligentie hēt Sȝ si sapientē estimat: tūc ꝯpleta ē stultitia eius nec erudiri potest: ſȝ sapientes p̄sequit̄ similesq̄ꝫ sibi sociat.

¶ Arthemonis hēticus dicit xp̄m esse puꝝ hominē: ⁊ absq̄ꝫ deo plures hūit ⁊c̄. q̄ hanc heresim tennerūt.

5393 | 5403

Victor p̄m⁹ mar. ā x. m̄. 2. d. -12. Afer ex p̄re felice.

Zepherin⁹ ā. 9. mē 6 d. x. mar Romanus ex p̄re habundo

194 | 204

¶ Jste victor ꝓpt̄ dissensionē de termino pascali celebrauit ꝯciliū in alexādria palestine cui ipse int̄fuit: ⁊ narcissus: ⁊ theophilus: ⁊ hyreneus ⁊c̄. viri sācti. Ubi statutū est: q̄ semp̄ die dn̄ico pascha celebrari dȝ obſuata luna 14 aprilis vsq̄ꝫ ad 21: q̄ꝛ tantus vel circa est saltus lune ⁊ postea redit⁹. H̄ aūt factū ē ne iudaizare videat̄ ecclesia. Plures tūc ep̄i asie ⁊ oriētis cū iudeis pascha celebrabāt. Jteȝ statuit q̄ exigente necessitate: vbiq̄ꝫ ⁊ in oī aqua naturali possit ꝯferri baptisma. tandē martyrio coronat̄: sepultus apud sanctū petrū in vaticano.

¶ Jste zepherinus stauit vt omēs xp̄iani 12 annoꝝ in die pasche sacramētū eucharistie accipe debeāt in publico: ⁊ oīa vasa altaris vel vitrea vel stannea essent nō lignea: sicut antiq̄t⁹ fiebat ꝯsecratio p̄ciosi sangninis in ligneis vasis. Un̄ crescente tp̄e subcreuit decus ecclesie: q̄ꝛ vitrea p⁹ ꝓhibita sunt: vt pȝ de cōse. di. i. c. vasa. ⁊ multa alia statuit salubria. tandē martyrio coronat̄: sepultus ī pace christi.

¶ Iste anthoni⁹ patre asperior vixit: libidinis ĩpatientissim⁹ fuit ita vt nouercã suã duceret in vxorem: papinianũ iuriscõsultũ ⁊ doctrine legalis thezaurũ occidit. Et sic fecit factũ est ei quia ab hostib⁹ circũuentus occisus est pessim⁹ ipse cũ gaudio multoꝝ. Nota ꝙ h̃ mos stultoꝝ semꝑ fuit: si potentes sũt sapiẽtes ꝑsequũtur: qb⁹ sublatis nccẽ ẽ vt ipsi q̃ȝ ꝑeant. Solus enĩ intelligens gubnacula possidebit vt dicit ꝓuerbioꝝ 1.

Imperatores

Anthonius caracalla an 7

bassianus fili⁹ seueri.

Macrin⁹ Anthoni⁹ Aureli⁹ ã. – anno vno – 3.

¶ Iste alexander habuit matrẽ xpianã noĩe mameas cũ q̃ origenũ ꝓ̃sbr̃m audire curauit. Hic fuit xtuosissim⁹ ⁊ rempublicã salubriter gubnauit ↄsilio vlpiani v̄ ⁹ q fuit legalis sciẽ ꝑnceps. Xersen regẽ ꝑsaꝝ maximo bello oppssit: ⁊ corpus sci thome apl̃i iussit transferri d̃ india ad siriã ⁊ sic venit ad edissaȝ ciuitatẽ abagari in qua lr̃a scripta habebat̃ de manu saluatoris. Tandem etiã iste alexander tumultu militari occidit̃ apud magonciacum.

Alexãder mamee an. 13.

¶ Iste macrin⁹ cum filio suo diadumeno inuasit imperiũ ⁊ militari tumultu occidit̃.

¶ Iste anthonius obscenissime vixit: ⁊ ideo cũ matre occisus fuit tumultu militũ sic̃ macrin⁹.

Origenes doctor.

egregi⁹ ac scĩtate vite incõꝑabilis clarissim⁹ hẽt ĩ eccl̃ia dei. De hoc pene sẽꝑ extrema reꝑim⁹ scripta: qdã dicũt euȝ optimũ: qdã pessimũ fuisse. Suꝑ modũ mirũ ẽ ꝙ viri ĝuissime auctoritatĩ ac sanctissime vite ita cõtradictorie de ipso scripserũt. vide in historia ecclesiastica libro 6. ⁊ alibi ⁊c̃. Cõcordiã suꝑ his reꝑire nõ potui. An ãt sit saluat⁹ an nõ dño cognitum relinqm⁹ ⁊c̃. Grandis laborinth⁹ a diuersis texit̃ de sampsone: salomone: traiano ⁊ isto origene an videlȝ saluati sint an nõ: que qa sine periculo nesciũt̃ nec etiã eccl̃ia certificata ẽ de his: dño totalit̃ cõmittenda sũt.

¶ Vlpian⁹ iurisllegalis ↄsult⁹ maxim⁹ vt pȝ in corꝑe iuris ciuilis ꝑ totũ.

¶ Quita editio reꝑta ẽ h̃ tꝑe ĩ iberico cui⁹ autor ignorat̃ ⁊ iõ dr̃ coĩt̃ vulgata.

¶ Felix mr̃.
Calopedi⁹ mr̃.
Astori⁹ mr̃.
Priuat⁹ mr̃
Anclin⁹ mr̃.
Tiburtius mr̃.
Ualerian⁹ mr̃.
Cecilia mr̃.
Maximus mr̃
Palmati⁹ mr̃ cũ vxore ⁊ failia.

Lutian⁹ mr̃.
Cyric⁹ mr̃.
Julita mr̃.
Mertina mr̃
Barbara.

Anno mũdi. 5413 — 5423

Pape

Roman⁹ ex p̃re dimetrio

Calixt⁹ p̃⁹ mar. ã. 5. m̃ 2 d. 10.

Roman⁹ ex patre pontiano

Urbanus p̃⁹ mar. ã. 8. m̃. 11. d. – 21.

Roman⁹ ex p̃re calphurnio

Põtianus mar. an. 5 m̃. 2. d. 2.

Anno xpi. 214 — 224

¶ Iste calixt⁹ int̃ cetera q̃ fec̃ bõa cimiteriũ ĩ via apia extruxit vbi martyrũ milia sepulta sũt. Hoc iam dr̃ cimiteriũ btĩ calixti Itẽ statuit ieiunia q̃tuor tꝑm obſuari. Ipe fec̃ eccl̃iã btẽ marie trans tiberim Itẽ celibatũ vniuersis sacerdotib⁹ indixit. Tandẽ martyrio coronatur sepultus in cimiterio suo.

¶ Iste vrbanus genẽ nobilis ab infantia xpianus: multos ad fidẽ cõuertit. Oĩa sacrata mysteria fetit argentea vel aurea vel stãnea. tandẽ martyrio coronat̃: sepultus cũ scã cecilia ⁊c̃: Predia. cepit ecclesia possidẽ tꝑe hui⁹ de qbus clericis ⁊ notarys sũptus deputabat: q gesta martyrũ ↄscripserunt. Antea viuebant more apl̃ico: q in actibus apostoloꝝ scribitur.

¶ Iste pontianus: vt dr̃ statuit vt psalmi die noctuq3 ꝑ oẽs ecclesias cãtarẽt̃: ⁊ vt añ celebrationẽ misse: sacerdos ↄfiteor ꝑ̃mittẽt. hic in exiliuȝ missus ĩ insulã sardinie: ibidẽ martyrio coronat̃. Sanct⁹ fabianus corpus eius reduxit romã: ⁊ sepeliuit in cimiterio calixti.

¶ Sexta psecutio ecclesie sca e ius su maximini: sz no euasit ipunit⁹: q3 stati infect⁹ fuit postq p seq xpianos cepat. hec pcipue ꝯ platos ꝛ cleru fuit.

¶ Iste maximinus nulla senat⁹ volutate impator fcus ab exercitu deuictis germanis: ꝛ ptbis 3° anno occidit.

¶ Iste gordianus adhuc puer deuictis ptbis a suis fraude interfectus est.

¶ Septia psecutio ecclie sca est iussu decij acerba nimis: sz no diuturna: q3 sic ptigit porib⁹: sic ꝛ isti: q3 stati occisus fuit.

¶ Iste deci⁹ totus tyrannus inuasit impium: infectis duob⁹ philippis dnis suis. ꝛ sicut fecit factum est ei quia cu3 filio suo occisus est.

Maximinus annis tribus — Gordianus an. 6. — Philipp⁹ xpianus an. 7. — Decius annis tribus

¶ Miru spectaculu circa hec tpa fuit vide de duplici gene martyru. s. xpi ꝛ demonu. Martyres xpi fuerut sci pape ꝛ alij plati cu fidelib⁹ suis subditis: q p xpiana republica. i. fide sca trucidabat. Martyres diaboli fuert impatores ꝛ ceteri pncipes cu militib⁹ suis: q pro republica ꝛ demonu cultura se ꝛ suos inficiebat: vt regnare possent. Par pena: sed dispar ca. No miru esse d3: q xps h3 martyres: sz valde miru e q diabolus h3 martyres. veru martyres diaboli ꝛ mu di qttidie inueniunt ꝛ in magno nuero: xpi aut no sic. Quot hodie p mudi popa: carnis delicijs: trenis diuicijs libenter agonizant: ꝛ tande nemine cogete volutarie succubut. sed xps nemine pcipit vt fideles occidet: sz ad breue tps hoc fieri pmiserit. Uide quo no est gloriandu scis martyrib⁹ nostris: quasi aliqd dignu gesserut p eterna gloria quando sic oi tepore videmus decertasse vanos p insania falsa: vt p3 per augustinu de ciuitate dei. li° 5°. Uide pulchra illic ꝛc.

¶ Iste philipp⁹ 24 ab augusto impator creatus est ꝛ filium suum philippu ꝯsortem regni fecit. hi ambo xpiani fuerut: ꝛ pmus oium xpianoꝝ impatoru: hic caput est. ꝛ post tertium annu impij sui ad gloria xpi celebrauit cu ingentibus ludis millesimum annum vrbis condite. tandem fraude decij occidit.

¶ Alexander eps hierosolimoru martyr.
¶ Moyses psbyter ꝛ martyr.
¶ Maxim⁹ psbyter ꝛ martyr.
¶ Proxim⁹ psbyt ꝛ martyr.
¶ Nicostrat⁹ diacon⁹ ꝛ martyr.
¶ Appollonia vgo ꝛ martyr.
¶ Serapion martyr.

5433 — 5443

Antheros mar. grec⁹ an. 3. me- — vno. di. 11. — Fabian⁹ mar. a. 13. m. 11. d. 11.

Roman⁹ ex pre fabiano

¶ Scisma pmu in ecclesia dei fuit circa hec tpa: q3 nouatus ꝯ cornelium tenuit se pro papa l3 no esset.

234 — 244

¶ Iste antheros ꝯstituit q epi de sede in sede possint trasferri: ꝛ vt gesta martyrum ꝯscriberent. tande martyrio coronat: sepelit in cimiterio sancti calixti.

¶ Nota q in qbusda historijs habet q ciriacus successit pontiano imediate ꝛ papatu dimisit: vt cu vginibus martyrio coronaret: sz ro teporis hoc no pmittit vt p3 in legenda vndeci miliu virginu.

¶ Hic sanctissimus fabianus cu defucto papa cu ceteris fidelibus expectaret futuri pape electione subito coluba cadida sup caput eius descedit dices. Rome epus ordinaberis. Ob hoc stati electus fuit. hic statuit vt crisma singulis anis in cena dni ꝯsecret: vt p3 de ꝯse. di. iij. c. lris. Ipse etia diuisit regiones diaconis: q gesta martyru integre colligerent. tande p⁹ multo q sanctissime gessit: martyrio coronat sub decio: sepultus in cimiterio calixti: cuius festu agit 20 februarij.

¶ Affricanus iulius floruit in scripturis ecclesiasticis nominatissimus.

¶ Porphirius phs q scripsit pbilia maximus hostis fidei stolide ꝯ veritate catholica latrauit: cui⁹ vesania3 sci doctores ꝯpescuerut: nec vltra pfecit: nec intellexit de qbus affirmauit.

¶ Dionysius alexandrinoꝝ epus discipulus origenis: multa scripta reliquit.

¶ Cyprianus gloriosus doctor: ꝛ eps carthaginen: clarus habet: ꝛ post martyrio coronat.

¶ Agatha vgo ꝛ martyr.
¶ Septe dormientes.
¶ Trifon puer q demones eijciebat in nicea passus est.
¶ Abdon ꝛ sennon martyres.
¶ Antholia vgo ꝛ martyr.
¶ Uictoria vgo ꝛ martyr.
Et alij plures passi sunt.

¶ Nouatus psbr ecclesie romane ambies epatum fcus e hereticus: lapsis spe venie negando. Conciliu aut. 60 epoꝝ ꝯ eu tpe decij fuit ꝯgregatum: in quo damnatus est.

Octaua persecutio facta est iussu valeriani: ꝓpẗ quã grauissime plagati sunt romani. Jam enim sub decio cõmunis pestilentia fuit in omnibus mundi partibus quocunqꝫ edicta nepharia dispersa fuerãt Sed hic vltio grauior totum romanuꝫ imperium corripuit: quousqꝫ ne dum factores sed etiam consentientes tanto facinori delerentur. Nam vndiqꝫ bella surrexerunt ꝛc. Et dacia trans danubium in perpetuum auffertur: ꝛ videtur esse ꝓma diminutio imperij que non fuit recuperata.

¶ Iste valerianus ꝓmũ satis bellicosus fuit ꝛ victoriosus: sed postqꝫ xp̄ianos persequi ceperat statim captus fuerat a rege persarum ꝛ in vilissima seruitute apud eum cõsenuit. Ob hoc territus galienus pacem ecclesijs restituit: sed quia nõ plene vindicauit xp̄ianorũ sanguinẽ pluribꝰ bellis attritus fuit romanorum exercitus. Tandem pius dominus nõ dimisit rempublicam: iam pene desperatam oĩno periclitari: quia multi tyrãni ilico fuerũt interfecti ꝛ ꝓsperitas redijt insperata. vide orosi.

Impatores — Gallus cũ volusiano an 2. — Ualerianus galieꝰ an. 15. — Claudius quintilius an. 2. di. 7

¶ Iste claudiꝰ gothos nobilissime triumphauit: qui iam ꝑ 15 annos illiricũ macedoniãqꝫ vastarunt: ꝛ lõ statuã aureã meruit ꝛ morbo interijt.

¶ Iste gallus cũ volusiano ciuile bellũ molientes ꝯ emilianũ interfecti sũt. Et emilianꝰ ẗtio mẽse occidiẗ

¶ Priscus martyr.
¶ Malchꝰ martyr
¶ Marinꝰ martyr.
¶ Patricius martyr.
¶ Fructuosus martyr
¶ Prothꝰ martyr.
¶ Jacinctus martyr.
¶ Eugenia martyr
¶ Claudia martyr.
¶ XL. martyres rome 300 martyres ĩ affrica.
¶ Et alij infiniti passi sunt ĩ hac ꝑsecutione.

¶ Sabelliꝰ hereticꝰ. negat xp̄m filiũ dei esse.
¶ Laurẽtiꝰ martyr gl'osissimꝰ
¶ Felicissimꝰ martyr
¶ Agapitꝰ martyr.
¶ Romanꝰ martyr.
¶ Ypolitus martyr.
¶ Concordia martyr.
¶ Hyreneus martyr.
¶ Habundur martyr.
¶ Cyrilla filia decij ꝟgo ꝛ martyr ꝛ 46 milites.
¶ Trophonia vxor decij ꝛc.

¶ Manicheorũ heresis impijssima ꝛ grossissima exoriẗ a q̊dã manes ꝓso barbaro moribꝰ ꝛc. hꝛ ponit duo ꝓma ꝑncipia.
¶ Quirinus martyr.
¶ 262 martyres rome
¶ Abacuc martyr.
¶ Cesariꝰ dyaconꝰ martyr.
¶ Leontiꝰ ꝯsularis martyr
¶ Julianꝰ martyr.
¶ Felix martyr.
¶ Eusebiꝰ monachꝰ martyr
¶ 46 martyres. 121 martyres

Anno mundi 5454 — 5463

Pape — Cornelius martyr ã. 3. m̃. 2. d. x. — Romanꝰ — Luciꝰ martyr an. 3. m̃. 3. d. 3. — Romanus — Stephanꝰ martyr ꝑꝰ an. 3. m̃. 2. — Romanus — Sixtus 2ꝰ an. 2. mẽ. 9. d. 6 — Grecus — Dionysiꝰ ꝑꝰ martyr ã. 2. mẽ. 12 — Felix ꝑꝰ martyr an 2. mẽ. 10. — Romanus

Anno xp̄i. 254. — 264

¶ Iste corneliꝰ celebre nomen scitatis habꝫ: ꝛ sup morbũ caducũ singulariẗ accepit ptãtem a dño. Hic corpa scõꝝ petri ꝛ pauli leuauit ꝛ honorificẽtiꝰ reposuit ĩ locis decentibꝰ cũ beata lucina ꝛc. Tandẽ cum multis alijs martyrio coronaẗ Ipe sanxiuit vt sacerdotes pro certa cã iurare possent si vellent.

¶ Iste lucius statuit vt duo p̄sb̄ri ꝛ tres dyaconi semꝑ cũ ep̄o sint: ꝛ sequãẗ eũ in oĩ loco ꝓpẗ testimoniũ ꝓbitatis: licꝫ ꝯsciencie securitas sufficeret sibi ꝓ sua salute: tñ ꝓpẗ maliuolos oꝫ ep̄m hr̄e bonũ nomẽ apud eos q foris sũt vt patet de con. di. i. Jubemꝰ. Tandeꝫ martyrio coronaẗ sub valeriano.

¶ Iste stephanus statuit ne vestibꝰ sacris p̄terqꝫ ad cultũ dei qs vtatur: vt patꝫ de ꝯsc. di. i. vestimẽta. tandem martyrio coronaẗ in celebratione misse: qr tẽpluꝫ martis orõne subuertit.

¶ Iste sixtꝰ fuit pr̄ spũalis sci laurẽtij: ꝛ statuit q missa sup altare fiẽt qđ ãtea nõ fiebat. tandẽ martyrio coronaẗ cũ alijs plibꝰ sub galieno: q aliẽo nomine dr̄ deciꝰ ꝟꝫ vincẽtuĩ ꝛ alios ꝛ hec ẽ ꝟior positio: vt pꝫ ĩ legenda sci laurentij.

¶ Iste dionysiꝰ distinxit parochias: mandans q pastores ꝯtẽti cẽ debent ẗminis suis. Cimitia cõstruxit in vrbe ꝓpẗ pñias ꝛ baptismata. vt pꝫ xij. q. i. ecclesias. Tandẽ martyrio coronaẗ sepultus in pace xp̄i.

¶ Iste felix statuit sup̄ memorias martyrũ missas celebrari. Itẽ festũ dedicatiõis ecclesie singulis ãnis statuit agi. tandẽ martyrio coronatur. sepultus in ecclesia sua ꝛc.

¶ Noua psecutio ecclesie fit iussu aureliani in q̃ multi passi fuerunt. Fulmē quoqȝ de celo cadēs: ire diuine signū: pncipē terruit: ⁊ ad renouandā sententiaȝ monuit: sed quia noluit: ideo stati peryt.

¶ Iste aurelian⁹ pmo xpianis benign⁹ fuit: q̃re vbiqȝ glo̾se triūphauit: pcipue ɔ gothos: ſȝ puo rū ɔsilio decept⁹ cū xpianos seuissime psegret nūqȝ p⁹ bonū diē habuit: ⁊ stati occisus ē.

¶ Iste Tacit⁹ bon⁹ fuit: ſȝ paꝝ regnauit occisus i pōto.

Aurelianus an. 5. mē. 6.

Tacit⁹ m̄. 6. Floria⁹ mē. 3.

¶ Iste florrā⁹ ñ fuit impatoꝛ sed orte cesar etiā occisus in tharso.

¶ Iste dioclecianus obscure natus supbissimus fuit: plurima bella ɔfecit: maximianū pmo cesarē: deinde augustū fecit, pp̄ter necessitatē belloꝝ: ⁊ galeriū ⁊ ɔstantiū cesares. tādē p multā sanguīs effusionē restituto regno iuxͣ tmios pores ābo purpurā deposuerūt vt iuniores substituerent: ⁊ ipi in priuato ocio ɔsenescerēt. tandē diocleciaₙ⁹ veneno obyt.

¶ Iste pb⁹ victoriosus fuit: multa bella ɔfecit: bonosū ⁊ pculū apud agrippinā iterfec̄: ipse aūt a militib⁹ apud firmiū occisus est.

Probus an. 5. mē. 4.

Car⁹ cū filis carino ⁊ nūeriano

Dioclecian⁹ Maximinianus

¶ Iste Carus bellū cū pthis gessit: post fulmie pcussus interyt.

¶ Maria egyptiaca que peccatrix fuit mirabilem penitentiam egit in deserto per annos. xlvij. hoc tempore fuit. vel ſm alios anno domini. 380. Uitā eius scripsit abbas zozimas: ⁊ hoc magis videt̄ ⁊c̄.

¶ Colūba virgo ⁊ martyr.
¶ Quirinus martyr.
¶ Patroculus martyr.
¶ Symphronian⁹ martyr
¶ xlvij. martyres.
¶ Agapitus martyr.
¶ Leonilla martyr cū trib⁹
¶ Priscus martyr.
¶ cccxly. martyres.
¶ Theodora martyr.
¶ Basilides ⁊ plures aly coronati sūt. vide i speculo.
¶ Paul⁹ prim⁹ heremita clarus habetur.
¶ Maurus.
¶ Uictorinus.
¶ Uictor.
¶ Nicoforus.
¶ Claudianus.
¶ Dioscorus.
¶ Serapion.
¶ Papias.
¶ Babillus.
¶ Carpoforus.
¶ Mauricius.
¶ Heron.
¶ Uictor.
¶ Alexander.
¶ Longinus.
¶ Felicianus.
¶ Sempronianus.
¶ Quattuor coronati.
¶ Sebestianus.
¶ Marcellianus.

¶ Concilium anthiochenum contra paulū samosetanū hereticū in q̃ dānatus idē fuit: ⁊ episcopatu priuatus.

5473 5483

Eutician⁹ mar. an. 8. m̄. 10. d. 4. tuscus

Gai⁹ mar. an. 10. mē. 4. di. 11. De diocletiani genere ex dalmacia patre gallo

Marcellinus mar. ā. 8. m̄. 2. di. 22. roman⁹ ex p̄re piecto

274 284

¶ Iste eutícianus sanctissimus ac deuotissimus p diuersa loca 344. martyres sepeliuit manu sua. hic statuit vt fruges sup altare ⁊ fabe benedicerent. tandē martyrio coronat̄ sepultus in cimiterio calixti.

¶ Marcus ɔfessoꝛ ſm quasdā historias ponit̄ i linea papaꝝ: ⁊ q̄ post felicē tenuit sedē ānis. 8. Hic solus euasit martyriū inter tot ɔtinuas psecutiones: sepult⁹ in ecclesia sua in media roma. ſȝ damasus ⁊ vincēti⁹ ⁊ martin⁹ nō faciūt mentionē eius.

¶ Iste gai⁹ ɔstituit: vt nemo epos vl̄ alios clericos apud iudicē secularē audeat accusare: ⁊ q̄ pagan⁹ vel hēticus xpianū accusare nō possit: vel notā ifamationis ei iferre. Itē q̄ gradati q̄ dignus est ad ordines ascēdat: vt. s. pmo sit hostiarius: deinde lectoꝛ: exorcista: accolitus: subdiacon⁹: diacon⁹: demū psb̄r. hic fugiēs psecutionē in criptis habitando. tandē martyrio coronatur sub diocleciano. eius festū agit̄. 10. kl̄. mady.

¶ Iste marcellin⁹ ob seuitiā psecutionis ɔphensus tria genera thuris in sacrificiū idolis iposuit: sed postea publice penituit ⁊ capitalē sententiā p fide suscepit. corp⁹ aūt eius insepultum 30 diebus iacuit, pp̄ter timorem anathematis: ſȝ postea iussu sci petri a marcello humatū ē iuxͣ pedes eius. Ei⁹ festū agit̄ 16. ianuary.

¶ Hilaria.
¶ Crisantus.
¶ Daria.
¶ Claudius.
¶ Iason.
¶ Maurus.
¶ Diodorus.
¶ Orontius.
¶ Marcus.
¶ Nicostratus.
¶ Zoe vxoꝛ eius.
¶ Policarpus.
¶ Trāquillinus.
¶ Cromacius.
¶ Tyburcius.
¶ Uincentius.
¶ Maurian⁹ cuȝ al ys plurib⁹ passi sūt.

¶ Decima pſecutio eccleſie fit iuſſu diocletiani ⁊ maximiani: q̄ oibus p̄cedentibꝰ grauior fuit: ⁊ decē annis durauit. Intantū feruebat: ut in 30 diebꝰ viginti milia coronarent̄: eccleſijs ⁊ ſacris libris cōbuſtis.

¶ In anglia pene tota fides extermiata eſt hoc tempore a maximiano.

Imperatores

Galeriꝰ Cōſtantiꝰ annis. 2.

¶ Iſti duo galeriꝰ ⁊ ꝯſtātius pacifice diuiſerūt ſibi romanū imperiū: ſ; nō diu vixerūt: ⁊ grandis altcatio: ⁊ ciuilia bella plura poſtea oriunt̄: que oīa non ſine grandi labore cūctis tyrānis extinctis: ſub cōſtantino magno qeuerūt. Aliqui etiā ceſares tūc creati fuerunt: qui xpianos maxime pſequebātur: quoꝝ maxencius vnus fuit. vide oroſiū.

Cōſtātinꝰ mḡnꝰ filiꝰ ꝯſtātij ā. 13

¶ Iſte ꝯſtantinꝰ impator glorioſiſſimꝰ celebre nom̄ religt. In bellis victorioſus: in gubernanda re publica prudēs: in negocijs fidei incōpabiliter deuotꝰ. Eius pietas ⁊ ſanctitas ex multis ſanctoꝝ doctoꝝ libris adeo emicat: ꝙ ī dubie inter ſcōs annūerandꝰ eſt. Greci dicūt eū in fine vite ſue monachū effectū: agētes feſtū eius 21 marcij. Et euſebiꝰ ⁊ oroſius ⁊ alij diligent̄ eius facta deſcripſerūt.

¶ Victorianus	¶ Coſmas ⁊ damianꝰ	¶ Agapes	
¶ Simphorianꝰ	¶ Leontius.	¶ Chionia	
¶ Caſtoriꝰ cū vxore.	¶ Baſiliꝰ cū 7.	¶ Hyrenea	¶ Lucia virgo ⁊ Anthcas rex.
¶ Caſtulus	¶ Dorothea	¶ Theodora.	¶ Trigintaſeptē milia martyres.
¶ Ceſarius	¶ Theophilus	¶ 270 martyres.	¶ Simpliciꝰ. Fauſtinꝰ. Beatrix.
¶ Mennas	¶ Theodoſia	¶ Florianuſ	¶ Panthaleon. Georgius.
¶ Nobilis.	¶ Uitalis.	¶ Primꝰ ⁊ felicianꝰ.	¶ Iuſtus. Leocadia.
¶ Dorotheus	¶ Agricola	¶ Uitꝰ ⁊ modeſtus.	¶ Treueris pene tota martyrizata ē per rictiouarū.
¶ Gorgonius	¶ Aſcha.	¶ Creſcentia.	
¶ Petrus.	¶ Philemon	¶ Albinus	¶ Chriſtoferus.
¶ Innūerabileſ marty.	¶ Hireneus	¶ Rogatianꝰ	¶ Felix ⁊ Adauctus.
¶ Eraſmus	¶ Januarius	¶ Donatianus	¶ Agnes 13 annoꝝ paſſa eſt.
¶ Bonifacius.	¶ Feſtus	¶ Pancracius	¶ Anthonia: ⁊ alij infiniti nūero paſſi ſunt in hac perſecutiōe: quoꝝ noīa deus ſcripſit in libro vite.
¶ Trigita milia mātyꝝ Juliana	¶ Deſiderius	¶ Katherina.	
	¶ Gregoriꝰ ſpol.	¶ Margareta	

Anno mundi 5493. grecꝰ. 5503 romanꝰ ꝯfeſ.

Pape

Marcellꝰ p̄mꝰ mar. ā. 5. di. 22 — romanꝰ ex p̄re b̄ndicto.

Euſebius mar. an. 2. m̄. 6. d. 25

Afer — Melchiades mar. ā. 3. m̄. 6. d. 8.

Silueſter pꝰ ā. 23 m̄. 10. di. 21.

Anno chriſti 294. 304

¶ Iſte marcellus magnā habuit cū maxencio altcationē: dicēs Boni p̄ncipis eſt eccleſias ꝯtritaſ reparare: ⁊ dei ſacerdotes honorare: vt p;. xcvi. di. Ite; ſtatuit ꝙ ꝯſilium generale nō poſſit celebrari ſine auctoritate pape: vt p;. xvij. di. c. ſynodū. Ite; elegit 15 cardinales ī vrbe: ꝓpter ſepulturas ⁊ baptiſmū ⁊c̄. Tandē poſt longā cuſtodiā iumtoꝝ in cuſtodia publica recluſus morit̄ tyrānide maximiani: ſepultꝰ in cimiterio p̄ſcelle via ſalaria.

¶ Felix. ¶ Uictor cū pentibus. ¶ Sabinus. ¶ Lucia vidua. ¶ Anaſtaſia. ¶ Geminianꝰ cū 79. ¶ Criſogonus. ¶ Adrianus. ¶ Nathalia. ¶ Eugenia.

¶ Iſte Euſebiꝰ ex laico ī papā aſſumptꝰ eſt. fuit. n. medicus: qđ ſepe fcm̄ conſtat tpibꝰ anteriōibꝰ. Hic ſtatuit vt laicus ſuū epm̄ accuſare nō poſſit niſi a fide exorbitaret vt. ij. q. vij c. laicos ⁊c̄. Tandē martyrio coronat̄ ſub maxencio ⁊c̄.

¶ Iſte melchiades ſtatuit: ꝙ die dn̄ico ⁊ feria qnta nl̄lo mō dēret ieiuniū obſuari ꝓpt̄ reuerentiā dn̄i vl̄ qr illos dies pagani q̄ſi ſacrū ieiuniū celebrabāt. de cōſe. di. 3. c. ieiuniū. tandē martyrio corōat̄ ſic̄ oēs p̄deceſſores ſui. Et nota ꝙ h̄ ē vltiꝰ martyꝝ a ſcō petro 33ꝰ ī ordine pōtif. cū romanoꝝ qui oēs ſanguinē fuderūt ꝓ teſtamēto ſcō. Et tūc laudabile fuit ſm̄ Gregoriū epiſcopatum appetere.

¶ Iſte ſilueſter glorioſus cōfeſſor xpi multiplicit̄ eccleſiā decorauit tā ī ſcripturis q̄; in miraculiſ. admirabiliſ fuit. decreta multa ꝯſtituit. hēſes dānauit. cardīales ordīauit p̄rimoniū bti petri ſ. regnū italie cū tota vrbe a cōſtātino ſuſcepit: ⁊ ad cultū eccleſie cōuertit: helenā cū iudeis baptizauit: ⁊ alia infinita ſcō fin̄ ꝯſūmauit

¶ Pax eecclesie reddita est p ɔstantinū ꝛ intantū firmata: vt qcūq͡ʒ lederet xp̄ianuʒ puniret̃. Hec reuera est mirabilis mutatio dextere excelsi: iux̃ illud psalmi. Filia babilonis misera: beatus q retribuet tibi retributionē tuā quā retribuisti nobis.

¶ Templa idoloꝝ iussu ɔstantini clausa sunt ꝛ ꝓhibita sacrificia: iuxta illud Jsaie ꝓphete. Di qui nō fecerūt celū ꝛ terrā pea̅t de terra. Incredibile enī fuit hoc suspicari ꝙ vnq͡ʒ hūmanū gen⁹ ab hoc errore possꝫ absolui: in q̊ a diebus nini regis assyrioꝝ vsq͡ʒ ad hec tpa p annos duo milia trecentos: erat miserabiliter implicatū. verū digitus dei est hoc: ꝛ magna misericordia eius: nō hoīs meritū.

¶ Eusebius cesaree palestine episcopus in diuinis scripturis studiossimus fuit.

¶ Anthonius abbas sanctissimus potens in opere: ꝛ sermone clarissimus: in vniuerso orbi habetur.

¶ Pasnucius discipulus sancti anthonij.

¶ Et multi heremite et monachi in desertis locis hoc tempore claruerunt.

¶ Helena regina mater constātini mulier sancta: ꝛ admirāde deuotionis ꝛ actiuitatis. crucē xp̄i repperit: septuagitaduo collegia fundauit: totumq͡ʒ statuꝫ ecclesie incōpabili feruore glorificauit.

¶ Nicolaus epispopus mirrecuitatis sanctus per omnia et ꝛ venerabilis.

¶ Athanasius episcopus alexandrinus doctor gloriosus ꝛ cōstātissimus cōfessor edidit symbolum quicūq͡ʒ vult saluus ꝛc̄.

¶ Patricius episcopus egyptiorum oculum in persecucione amisit.

¶ Alexander episcopus alexandrinus notabilissimus in concilio niceno.

¶ Arrius hreticus pessimus totus ipocrita: asserit trinitatem personarum: sed vnitatē essentie negat. supra modū ista heresis afflixit ecclesiam.

¶ Zozimas abbas qui mariam egyptiacam repperit. tamē quidā libri dicūt: ꝙ ambo fuerunt tpe valentiniani.

5513 5523

¶ Siluester papa anteq͡ʒ alia concilia celebrarent̃ cōuocauit ducentosseptugintaduos ep̄os: ꝛ castim ꝛ alios hereticos condemnauit: ꝛ plura cōstituit decreta.

314 324

¶ De possessionibus ecclesie quas prelati circa hec tpa habere inceperūt: grandis altcatio sepe inter doctores fuit: quibusdā dicentib⁹: ꝙ iustū ꝛ vtile esset: vt ecclesia in tpalibus abūdaret: ꝛ honorē terrenū haberet: alijs eꝫ: ꝙ non. nec mirꝝ. Quicqd enī ecclesia facit: vel dicit aut hꝫ: signū est cui ɔtradicit̃. Elegit diu i pauptate ꝛ penuria viuere. signum est cui ɔtradicit̃. Suscepit deinde gratis oblata tēporalia: signū est cui ɔtradicit̃ ꝛc̄. Sꝫ si diligent̃ aduertimus tunc apte inuenimus: ꝙ dn̄s xp̄s hoc predixit: ꝛ ꝓmisit electis suis. s. ꝙ essent recepturi agros cū ꝑsecutionib⁹: vt pꝫ marci. x. Et dicente btō petro. Ecce duo gladij hic. dn̄s rn̄dit. Sufficit. Ubi beat⁹ bernardus scribēs ad eugeniū papam: dicit ꝙ vtrūq͡ʒ gladiū xp̄i ordinatione papa suscepit: alioqn nō dixisset. sufficit: sed nimis est. Gladiū sp̄uale p se ip̄m: secularē siue materialē p alios regit. s. per ꝑsonas laicales. Sanctus aūt thomas talē format rōnē ex dictamine iuris naturalis ꝛ diuini. Ex quo tota xp̄iana vita ordinat̃ principal̃r ad finē sp̄ualē: ꝛ nō tēporalē. iō sūmus pontifex qui est vicarius xp̄i in terris cui ɔmissa est huiusmodi ordinatio dꝫ habē plenā potestatē precipiendi xp̄i fidelibus ꝓ ɔsecutiōe huius finis tanq͡ʒ architector: qꝛ ei ad quē ꝑtinet vltimi cura finis subdi debēt illi ad quos ꝑtinet cura antecedentiū finiuꝫ: ꝛ ei⁹ imꝑio dirigi. q dꝫ enī vti armis imꝑat fabro qualia dēat facere arma. ꝛ qꝛ finis iste est dignissimus. s. ɔsecutio celestis glorie: iō sacerdotiū ecclesie est sublimius cuicūq͡ʒ ꝑtāti terrene: q̄re ecclesia dr̃ scm̄ regale sacerdotiū: cui oēs reges xp̄iani populi oꝫ esse subiectos: sic̃ ip̄i dn̄o ih̄u xp̄o a quo hoc regale sacerdotiū deriuat̃ ♓

Cōstantia filia ɔstantini magni virgo sancta cū multis alȳs in scō ꝓposito dño seruiuit. Hec leprosa fuit sic p̄ri eiꝰ: sꝫ meritis scē agnetis mūdata fuit.

Cometa apparuit añ morte ɔstantini. vñ dicit Marc: ꝙ mors constātini denūciata est ꝑ stellaꝫ crinitā inusitate magnitudīs: quā greci cometam vocāt. Sequūtur mala infinita q̄ lōgo tempore durabant.

Imperatores

Perseccutio vndecima ecclesie fit iussu ɔstancȳ arriani: in qua grandi turbine fides subuersa fuit. multi martyrio coronati: multi exilio dānati: ꝛ xp̄iani tanq̄ꝫ oues sup altaria mactabant: sicut p̄dixit scūs antonius.

Isti tres fratres fuerūt filȳ ɔstantini magni: sꝫ nihil p̄ris nc virtutis in eis fuit: quapropt̄ tam statꝰ reipublice q̄ꝫ ecclesie valde turbatꝰ fuit. Regnuꝫ eni diuiserūt: ꝛ ciuilia bella gesserūt: i qbus ɔstantinꝰ ꝛ ɔstans perierūt: ꝛ sic totuꝫ regnū ɔstancio ꝑuenit: q arriana heresi deprauatꝰ catholicos ꝑseqt̄: et multa bella surgūt: ita vt nullaꝫ deinceps qetem hēret. Tandeꝫ inopinata morte p̄uentus infeliciter obȳt.

Cōstātinꝰ Cōstantiꝰ Cōstans — an. 24.

Symeon archieps̄ zeleucie martyrizat̄ in ꝑside.

Sedecim milia martyrū ꝛ alȳ infiniti passi sunt.

Ducēti ꝛ qnquagita clerici cuꝫ alȳs monachis ꝛ sacratis virginibus ab arrianis interfecti sunt.

Amos pater triuꝫ miliū monachoꝝ: ꝛ alius Amon.

Pachonius vir sanctissimꝰ: pat̄ innūerabilium monachoꝝ ꝛ monialiū: q indifferēter oēs recepit iux̄ regulaꝫ ab angelo sibi datā: in egypto fuit.

Synodus nicena prima de q̄tuor. Eaꝝ auctoritas est sic quattuor euāgelioꝝ.

Ista sacroscā synodus iussu siluestri ꝛ cōstanini cōgregata fuit i Nicea ciuitate bithinie. Et fuerūt in ea 318 ep̄i catholici viri sanctissimi: miraculis gloriosi: q oēs vnanimi cōsensu arrium etiā ibideꝫ p̄ntem ꝛ ɔtumacē dānarūt: ꝛ symbolū ediderūt: ꝛ fidē exponētes plurima statuerūt: vt pꝫ. xvi. di. c. sexta synodꝰ.

Donatiste heretici oriūtur i affrica: sic dicti a quodā donato. Dicūt ecclesiaꝫ tantūmodo i affrica mansisse apud se: ꝛ rebaptizabant catholicos. Diu durauit.

Hilarius pictauieñ. ep̄us claret doctrina ꝛ vite sanctitate in gallia.

Hibernia cōuertitur ad fidem ꝑ quandā ancillā captiuā.

Maximinꝰ episcopꝰ treuerens magnus ɔfessor.

Anno mundi 5533. — 5542

Pape

Iste marcꝰ ɔstituit vt symbolū publice i ecclesia cātaretur ꝛc̄. Itē ꝙ ep̄s ostiens papā ɔsecraret: ꝛ pallio vteretur.

Marcꝰ ā. 2. mē. 8. di. 20. — romanꝰ

romanꝰ — Julius an. 11. mē. 2. di. 8.

Iste iuliꝰ multas ꝑsecutiōes sustinuit a ɔstātio arriano: ꝛ ꝑ. x. ānos sustinuit exiliū. tādē mortuo ɔstātio ad sedē suā redȳt ꝛ duas basilicas extruxit. Hic m̄lta ɔstituit. tanē btā morte potitꝰ sepelit̄ in cimiterio calipodȳ. Eiꝰ festuꝫ agit̄ 2º idus aprilis.

Anno christi 334. — 344

Tanto siqdeꝫ ē regimē sublimiꝰ: q̄ꝫto ad finē altiorē ordinat̄. vn pꝫ ꝙ i lege xp̄i reges debēt sacerdotibꝰ eē subiecti. Quare mirabilr̄ dīna ꝓuidētia fecit est: vt i rōana vrbe quā deꝰ preuiderat xp̄iani sacerdocȳ p̄ncipalē sedeꝫ futuraꝫ: h mos paulatī inolescēt: vt ciuitatis rectores sacerdotibꝰ subderētur. Sꝫ si xp̄iana religio p̄ncipalr̄ eēt īstituta ꝓpter tp̄alia ɔgrēda: tūc reges eēnt p̄ponēdi sacerdotibꝰ: sic oliꝫ fiebat i veteri lege: ꝛ i paganismo: vbi totꝰ cultꝰ diuinoꝝ tēdebat ad illuꝫ finē: vt tp̄alibus bōis ditarētur. Hec thomas. Bonauētura dic̄ in q̄rto scp̄to sup s̄nias: ꝙ sācti spūs ordiatiōe actū est: vt eccl̄ia i tp̄alibus bōis abūdaret: q: pauci sc̄ tāte ꝑfectiōis: vt sine adminiculo tp̄alium: onera ecclesiastica suscipent: ꝛ sic piret magna ps fideliū: eo ꝙ nō eēnt q admīstrarēt spūalia. Sācta brigitta libro 4º c. 76. scribit: ꝙ beata virgo maria hec v̄ba sibi dixerit ī quadā reuelatiōe. Eccl̄ia dei p̄mis tp̄ibꝰ paup erat i tp̄alibꝰ volūtarie. ꝓcessu v̄o tp̄is: vt amici dei feruētiores ꝛ expeditiores eēnt ad p̄dicandū verbū dei: ꝛ vt sciret̄ ꝙ nō diuicie male sūt: sꝫ abusus eaꝝ: iō sub siluestro ꝛ alȳs bōa tp̄alia ecclesie data sunt: q viri sancti lōgo tp̄e ad necessitatē suam solā ꝛ amicoꝝ dei: ꝛ paupum sustentationē dispensabāt. Ergo tales scito amicos dei: q ɔtentant̄ de dispōne dei: ꝛ ipse videt eos. Hec illa. Dicūt qdaꝫ: ꝙ nedū tp̄aleꝫ sustētationē necessariū fuit ecclesiasticos hēre: sꝫ etiā tp̄aleꝫ iurisdictōeꝫ ad ɔpescendā iniquā audaciā volentiū bona ecclesiastica suis vsibꝰ appropare: nec decuit vt p̄latus p̄tāte spūali p̄ditꝰ: p̄tāteꝫ cui imperet ab alio mēdicet: sꝫ ꝓpam eā possideat. Hec oīa firmissime ꝓbant̄ ex legēdis ꝛ dictis sanctoꝝ patꝝ: q tp̄alia dn̄ia ꝛ possessiones terrenas latissimas iuste habuerūt. Quis enim audeat dicere: ꝙ tot sc̄i pontifices viri vtiq̄ꝫ sūme ꝑfectōis ꝛ l̄rature: miracul̄ gloriosi: q oīa tp̄alia arbitrabāt̄ vt stercora: q̄ꝝ doctrīa fulget ecclesia: sic sol ꝛ luna: quoꝝ scripta suos lectores sancti spūs igne accendūt: quoꝝ p̄les ꝓpriā vitā ꝓ defensione libertatis ecclesiastice tradiderūt martyrio coronati. qs inquā audeat dicere tales ac tātos taꝫ multos sic delirasse: vt hꝰmōi tp̄alia ɔ̄ iusticiā ac dei voluntatē detinuissent: An n̄ potiꝰ vsq̄ꝫ hodie ɔ̄dictores eoꝝ formidabili vidimus morte ɔsumatos iux̄ qd̄ ip̄recatꝰ fuit eis ɔstātinꝰ qū paginā ip̄ial̄ testam̄ti ꝓpis māibꝰ sup venerāduꝫ corpus bt̄i petri posuit. di. xcvi. ɔstantinꝰ. Quis vnq̄ꝫ temerator nisi penituisset: hanc maledictionē euasit: Reuera possumus adducere illud gamalielis actuū 5º. Si a deo est nō poteritis dissoluere ꝛc̄. Tanta siquidē ꝑ huiꝰ mūdi potentes pii ꝛ sapientes scā

¶ Persecutio.xij.ecclesie: fit iussu iuliani pessimi apostate: q sanguinē xpianoꝝ idolis vouit: sȝ nō īpune: qꝛ diuinitꝰ occisus fuit p mercuriū scm̄ martyrē iubēre btā v̄gine
¶ Iste iulianꝰ p̄mo xpianꝰ: demū mōchꝰ: tūc magꝰ: deinde apostata: tādē cesar ⁊ dolo augustꝰ fuit. totalit̄ fideȝ nitebat̄ destruere.
¶ Eunomiꝰ corpe hēticꝰ ⁊ aīa leprosus: a q̄ eunomiana hēsis dicit filiū n̄ nā: sȝ gr̄a sil̄eȝ p̄ri.
¶ Macedoniꝰ hēticus negat spm̄ scm̄ equalē p̄ri ⁊ filio: heresis magna.
¶ Paulus simplex discipulus anthonij: q merito obedientie cito ad p̄fectionē venit.
¶ Hilarion. ¶ Donatꝰ mar.
¶ Uictorinus.
¶ Macharij duo.
¶ Donatus grāmaticus magister hieronymi.
¶ Paulinus eps treuereñ.
¶ Flauianꝰ ⁊ deodatꝰ: hi choros psallentiū in duas ptes diuisert̄: ⁊ vigilias ad sepulchra martyrū instituerūt.

¶ Iouinianꝰ iste catholicus ⁊ bonꝰ fuit: sȝ paꝝ regnūit.

Julianus an.1.mē.8

Iouinianus mē.8

Ualētinianus an.11

¶ Basilius magnus ↄfessor ⁊ eps cesarieñ. claruit.
¶ Gregorius emisenus eps ⁊ frater basilij ⁊ petrus.
¶ Iohes ⁊ paulꝰ martyres.
¶ Quiriacus epus ⁊ martyr.
¶ Gallicanus martyr
¶ Iuliana martyr.
¶ Theodericus martyr.
¶ Gordianus martyr.
¶ Epimachꝰ mar. ⁊ alij multi
¶ Hieronymus p̄sbr ⁊ cardinalis īcepit clarescere in ecclesia dei: de dalmatia oriūdꝰ: semp scīssime vite fuit: hereticoꝝ malleꝰ: ac totius xpiane v̄itatis solidissimū fundamētū: doctor principalis.

¶ Iste valentinianꝰ deuotꝰ totalit̄ fuit: ⁊ ī fide stabilis: dīna ordinatione ad īpiuȝ puenit. qꝛ. n. sub iuliano maluit tribunatū amittē ⁊ exilium p̄peti: q̄ȝ fidē abnegare: iō retribuēte xpo meruit ad impium sublimari. semp victoriosus fuit. saxones ⁊ burgundiones vicit:
¶ Lana de celo pluit
¶ Grādo maxia int̄fecit hoies ⁊ iumēta aipud ↄstātinopolim.
¶ Iustina imp̄atrix arriana secrete tpe viri sui: sȝ post ⁊c̄. ipia vxor pijssimi valētiāi īpatoris mītū pꝰ p̄seq̄t̄ catholicos ⁊ p̄cipue ābrosiū.
¶ Didimus cecꝰ ab īfantia diuinitꝰ factus ē doctor magnꝰ ⁊ eps alexādrinꝰ. ¶ Burgūdi fiūt xpiani
¶ Ambrosiꝰ romanꝰ doctor p̄ncipalis mittit̄ a valentiniano ad mediolanū: ⁊ statim in epm̄ diuinitus eligit̄: vt ip̄e testat̄ ī libꝰ de officijs. Rapimur de tribunalibꝰ ad insulas: cogimur sil' discere ⁊ docē.
¶ Martinus eps turoneñ. claruit ī gallia vir admirāde scitatis: de pānonia oriundus extitit.
¶ Iohes hēmita scīssiꝰ q theodosio triūphū p̄dixit
¶ Alexius vir scūs ⁊ mire patiēte: rome claruit.

5553 romanꝰ 5563 hispanꝰ

Liberiꝰ ā.16.m̄.7.d.3.romanꝰ

Scisma.2. ecclesie int̄ liberiū ⁊ felicē euenit: p̄pter arrianos qbꝰ fauebat liberius: ⁊ iō tāq̄ȝ hereticus a catholicis deiectus fuit: ⁊ felix ī papam assumptus ⁊c̄.

Felix 2ꝰ mar. an.1. mē.1 di.2.

Damasus ↄfes.ā.18. mē.2.d.x

353 363

¶ Iste liberiꝰ p̄mo catholicꝰ: ⁊ feruide ↄ arrianos p̄cessit. ob h̄ ↄstātius arrianꝰ cuȝ ī exilium misit: ⁊ clerus de ↄsensu eiusdeȝ liberij felicē p̄sbyteꝝ ī papā ordinauit: q āplius arrianos expugnauit intm̄: ut arriani ipi ↄstātiū rogarēt: vt liberiꝰ restitueret̄ tanq̄ȝ eis magis fauorabilis: ⁊ sic liberiꝰ reuocatꝰ fuit: ⁊ felix deiectꝰ. sȝ qꝛ liberiꝰ arrianis fauebat: iō felix cū catholicis euȝ admonitū ⁊ ↄtūacē tāq̄ȝ hereticū ↄ ecclesia eicert̄: ⁊ t̄c scisma factū fuit: ⁊ p̄secuᵒ magr̄ fideliū.
¶ Gregoriꝰ nazāzenꝰ etiā doctor sic̄ duo p̄dci: in opido nazanzo epus vel ↄstātinopol'.
¶ Iohes crisostomus eps ↄstātinopolis: vir magne strēnuitatis ⁊ scītatꝭ: multa scripsit: ⁊ passus fuit ab arrianis p̄secutōes p̄l'es.
¶ Moyses abbas. Synclete. Coprees. Effrem. Pambus. Serapion p̄r 10 miliū mōachoꝝ: ⁊ alij plurimi fuerūt. Barlaā hēmita: ⁊ iosaphat filius regis indie: his fuere tēporibus.

¶ Iste felix vir scūs: ↄstātiū augustū hēticū declarās de papatu eycit̄: ⁊ tādē capitꝭ abscisone martyr xpi ↄsecrat̄
¶ Et h̄ nō q̄ p̄mū rōna ecclesia circa hec tpa infamē papā h̄uit: qꝛ oēs añcessores huiꝰ liberij fuerūt scī ⁊ exemplares ut s̄ p̄ȝ p ānos 350 ⁊c̄.
¶ Iohes damascenꝰ doctor egregius multa scripta reliq̄t. ¶ Rufinus p̄sbr multa scripsit: ⁊ historiā ecclesiasticaȝ transtulit.

¶ Iste damasus gloriosus ↄfessor: multa laude digna patuit: adiutꝰ floridissimoꝝ viroꝝ studijs q̄ꝝ grādis nūerꝰ tpe suo claruit: choros cātantiuȝ ordinauit ī ecclesia. gl̄ia p̄ri ⁊c̄. post singulos psalmos dicere iussit: rogatu bt̄i hieronymi. In v̄sibus dictandis excellētissimꝰ fuit: plurimaq̄ȝ scripta reliq̄t ⁊ p̄cipue historiā paparū ⁊ martyꝝ. Cōsiliū etiā scd̄m vniuersale. i. cōstantinopolitanū ↄ macedonium celebrare fecit. Eius festum agit̄ 11 decembris.

Legimus ↄ p̄rimoniū ecclesie pene ī oībus finibus totius xpianitatis vt neq̄q̄ȝ credibile sit: q̄ hūano mō potuisset īsultus huiusmōi tolerasse: siue aliq̄d recupasse: post tā crebras despatasq̄ȝ spoliatōes: sȝ qꝛ de celo dimicatū est ↄ eos: iō vt fumus pierūt vniuersi hostes ecclesie vsq̄ȝ in p̄sens Ubi ↄstātius arrianus: iulianus apostata: valens batanarius: hailaricus: gansericus: honoricus: attala: seno: totila: theodericus: cōstātius tertius ⁊ q̄ntus: leo tertius ⁊ q̄rtus: henricus tertius ⁊ q̄rtus: federicus p̄mus ⁊ 2us: otto q̄rtus: lodouicus q̄rtus: ⁊ ceteri p̄sūptores cū suis ↄplicibus: q q̄i hora vna ecclesiā p̄uare nitebāt̄ aut suffocare vbi sūt? nūq̄d p̄ualuerūt? Ecce hodie floret cultꝰ dei cū gloria: ⁊ illi si pniam nō egerūt: apud iferos ↄtremiscūt. Sȝ nūq̄d

¶ Priam⁹ q̄dam nobilis de sese troianoꝝ: q in lūbardie ꝑtibus venerāt rebellauit ꝯ impium: sȝ mox īterfectus ab exercitu romanoꝝ fuit. Sȝ filij eius fugiētes: regnuȝ frācie inchoarūt īuitis romanis. Et coloniaȝ extruxerūt: ⁊ ibidē ut coloni habitare ceperūt. Marcomirus filius p̄dicti p̄ami fuit dux coꝝ. sȝ pharomūdus fili⁹ eius fuit p̄mus rex francie. Colonia aūt ante hec tempa dicebat̄ agrippina.

¶ Iste gratian⁹ vidēs rēpuplicā pene iā desolatā. theodosiū cesarē fecit q vbiq̄ victor existēs multa restituit. tādē p maximū tyrānū dolo occidit̄: ⁊ ille nō lōge post iuste a theodosio morte punitus est.

Imperatores

arrianus — Valēs cū ḡtiano ⁊ valētiniano an. 4

catholicus — Gratian⁹ cū valētiniano ā. 6

catholic⁹ Theodosius an. 11.

¶ Iste theodosi⁹ immēse religiositatis extitit: xp̄o ⁊ ecclesie fidelissim⁹: ⁊ iō in oībus adiut⁹ ē a dn̄o miraculis etiā aptis hostes supans sibi ⁊ oībus principibus on̄dit q̄ntum valet ad victoriā obtinendā orō deuota cū lacris. Ab inumeris barbaris circūdat⁹ xp̄m suppliciter inuocās gloriosus victor: nō suis manib⁹ sȝ diuinis triūphauit auxilijs. nā thela q̄ hostes ꝯ eū miserāt retrorsū acta: ī ipos attrocit̄ reuertebātur. Quod vidētes barbari pauore nimio prostrati: sese xp̄ianissimo p̄ncipi subdidere. vn̄ ⁊ poeta claudian⁹ lȝ pagan⁹: hoc idē testat̄: dicēs. O nimiū dilecte deo tibi militat ether. Et ꝯiurati veniūt ad classica venti: Qz hūilit̄ se hūit in correptiōe ābrosij: pȝ in legēda eiusdeȝ. Vide augustinū li°. vltio de ci. dei. Et quō idola subuerti cū tēplis iussit: et quō iohēm hēmitā ꝯsulit ⁊c̄. Et quō flagrabat magis bn̄faciēdi charitati q̄ dn̄andi cupiditate. moꝛt̄ tādē bn̄ disposita republica quā desolatā īuenit. p̄mo stabulari⁹ fuit: sȝ ꝑpt̄ virtutes ꝑmotus est.

¶ Iste valēs frat̄ fuit valētiniani: ⁊ cū eo diu regnauit sȝ timore ei⁹ ꝯceptā trusam exercere nequaq̄ ausus fuit: sed eo mortuo cuȝ solus regnaret: catholicos ꝑseq̄t̄: ⁊ monachos ad militandū reuocauit. Tandē post multa īfortunia: impia morte perijt: tn̄ cū aliq̄li pn̄ia.

¶ Martyres multi facti sūt in egypto p valentē istuȝ: qꝛ arrianus fuit.

Synodus ꝯstantinopolitana.

¶ Synod⁹ vniuersali fa 150 ep̄oꝝ contra macedoniū hereticuȝ.

¶ Augustinus carthaginen̄. de affrica rethor maxim⁹: ⁊ in oī ph̄ia ac poetria incōpabilis. insup oē scibile qō vn̄q̄ ph̄i repire potuerūt ī iuuētute sine magna difficultate adeptus: circa hec tpa ad mediolanū mittit̄: vbi stati a btō ambrosio ꝯuertit̄: ⁊ in xp̄o noīe postposita manicheoꝝ heresi: baptizat̄. Hic creuit in doctorē ecclesie p̄cipuuȝ: ⁊ hereticoꝝ malleū valentissimū: nō longe p⁹ in ep̄m iponenseȝ sublimat⁹: totaȝ ecclesiā suaꝝ fonte doctrinaꝝ p annos 53 abūdantissime irrigauit.

Anno mundi 5573. — roman⁹ — 5583

Pape

¶ Scisma ecclesie tertiū inter damasuȝ ⁊ vrsinū euenit ꝑpter discordiā eligētiuȝ: tn̄ damasus obtinuit: qꝛ maior pars erat secuȝ.

Siricius an. 15. mē. 11. di. 25.

¶ Iste syricius statuit: vt de ipia secta manicheoꝝ nullus reciperet̄: nisi cū tali pacto q̄ in mōasteriū retruderet̄ ibiq̄ penitentiā ageret cūctis dieb⁹: ⁊ in fine vite tātūmō viaticū sumeret. oēs etiā illius secte quos repperit exilio damnauit.

Anno christi 374. — 384

¶ Tempe isti⁹ damasi pape vastas illas egyptias solitudies: hactenusq̄ diffusas quas ꝑpter sitim ⁊ sterilitatē piculosissimāq̄ serpentū abundantiā: ꝯuersatio humana nō nouerat: hītatio monachoꝝ cōpleuit. s. arsisius. pichius. pemenes. pastor. zozimas. marina. eufrosina. ioseph. syrus. agathon. achillis. lustrion. iohēs breuis. bessarien̄. zacharias. sysoimochois. gebalon. egladi⁹. gelasius. arsenius. luci⁹: ⁊ alij innūerabiles: quoꝝ est digna mēoria.

¶ Haitanarius rex gothoꝝ ꝑsequtur xp̄ianos ī t̄ra sua: vbi multi martyrio coronati sunt.

¶ Priscillian⁹ ep̄us hispanie cadit in heresim pessimā: inde heres̄ priscilliana.

¶ Firminus ep̄s ambianen̄.

¶ Honorat⁹ ⁊ Sabinus ibideȝ oēs sancti ꝯfessores.

¶ Placella vxor theodosij de paupibus maximā curaȝ hūit: q̄bus suis manibus officiosissime seruiuit.

¶ Marcellus ep̄s appanie martyr.

¶ Theophilus ep̄s alexādrie.

¶ Seruacius tungroꝝ ep̄s: q dr̄ fuisse cognatus christi: floret.

¶ Seuerinus ep̄s colonien̄. magne auctoritatis ⁊ sanctitatis fuit.

¶ Paula vidua scissima: ⁊ filia ei⁹ Eustochiū v̄go claruerūt: q̄ꝝ btūs hieronym⁹ sepi⁹ memīt: vitāq̄ paule dignis laudib⁹ ꝯscp̄sit.

Ꝟ hūana virtute id actū credim⁹. Minime igit̄ si de⁹ ꝑ nobis qs ꝯ nos? Ecce regnat fides scā videntib⁹ ⁊ inuidentib⁹ inimicis dētibus suis fremētib⁹ ⁊ tabescentib⁹: nil ꝯ manū oīpotētis valētib⁹. iuxta ꝑphetiā psalmiste dicentis. Dixit dn̄s dn̄o meo: sede a dexteris meis. Donec ponā īimicos tuos: scabellū pedū tuoꝝ. Et iteꝝ. Sepe expugnauerūt me a iuuētute mea: eteni nō potuerūt in ⁊c̄. Et qꝛ grādia mala ꝯtigerūt aliq̄n ꝑpt̄ huiusmōi disputtatōes: suggerētib⁹ q̄busdā ipis ī aures pricipū: q̄ ecclesiastici terrena dn̄ia licite non possiderēt: iō apostolica sedes ihibuit: ne āmō fiāt. neq̄ vlli liceat deīceps ī dubiū reuocare: qō tāt͡ scissimoꝝ viroꝝ doctrinis ⁊ exēpl̄ ꝯstat roboratū. Aduertāt sensati p̄ncipes qō eis vtile sit ⁊ salubre: post tot ānoꝝ curricula: ac varios reꝝ euētus: vbi nullus vn̄q̄ ꝑsoat⁹ est neq̄ sibi ꝑmittāt icōsulte posse imutare: qō spū scō durāte statutū est: ac tot patronos ⁊ celoꝝ īspectores presidētes iam habet.

Cronica sci Hieronymi finit hic circa ānos dn̄i 380.

¶ Roma capit a gothis et icendit: et fit illa famosa altercatio int paganos et fideles: qr pagani cu grādi plasphemia nitebāt fidē extiguere: et culturā deoꝝ reassumē: sꝫ nō pualuerūt: qr halaricus rex gothoꝝ met xpianus fuit: et pepercit oībus ꝯfugiētibus ad sac: et sic ꝯfusa fuit ipietas paganoꝝ: eo ꝙ nō potuerūt ꝓbare diffortuniū euenisse ex eo ꝙ roma abiecisset idolatriā et fidē recepissent. De h Augustinus i libris de ciui. dei. et orosius abūdant tractāt.

¶ Iste archadi⁹ puer adhuc fuit: qñ pr eius defunctus fuerat: et quidē satis bon⁹ fuit: sꝫ pl'es aduersitates cuꝫ frē suo honorio ppessus ē: qr multa picula et tyrāni de gentib⁹ barbaricl: scithis: gothis Vādalis: et hunis: surrexerūt: q multas ꝓuicias depopulati sūt: et nisi xpi grā singularit xpi fidelib⁹ pncipib⁹ succurrisset totalit pyssēt.

Archadi⁹ fili⁹ theodosy cū-honorio an. 13

¶ Iste honori⁹ clemēlissim⁹ fuit: cūqꝫ diceret ei. cur rebelles ñ occidēt: ait. Utinā eēt mihi possibile ad vitā mortuos reuocare. et ob piā fidē quā in xpo hūit multos tyrānos obtinuit sine sanguis effusione: et piculosa illa tēpora paulati sub eo geuerūt. Et hic finit historia pauli orosy presbri: qui hoc tpe claruit.

Honorius filius theodosy cū-theosio minore an. 15.

¶ Macezel comes archady: meritis scōꝝ q̊s secū duxit exēplo theodosy cū 5 milib⁹ ptruit hostiū 70 milia: scō etiā ābrosio sibi in visione appente tc. sed post elat⁹ sā ctos viros cepit pseq: et ecclesiā temerare ausus ē: et statim occidit. ꝓbauitqꝫ in se vno: ad vtrūqꝫ semp diuinū vigilare iudiciū: qñ et cū spauit adiut⁹: et cū ꝯtēpsit occisus est. De h sunt īfinita exēpla: etiā hodie.

¶ Claudius poeta rome.

¶ Prudentius poeta xpianus.

¶ Patrici⁹ magnus pr hibernoꝝ apostol⁹ circa hec tēpora i hibernia venerat cū suis sororib⁹. āgeli sepe colloquio fruitur.

¶ Scūs heraclides q scripsit vitaspatꝝ ad lausū epm.

¶ Orosius.

¶ Dorotheus.

¶ Isidorus pmus.

¶ Alexandria.

¶ Cōstātius comes honory mirabili felicitate i breui multos tyrānos et barbaros ꝓstrauit xpi adiutorio suffult⁹. Et nota ꝙ sicut dicit btūs hieronymus: romani i pncipio erāt fortissimi: sic i fine debilissimi. nā ad ꝓpulsandū hostes necesse est quottidie barbaros conuocare.

¶ Ticonius afer multa scripta reliqt.

¶ Donatus eps.

¶ Epifanius eps.

¶ Sulpitius seuerus.

¶ Tholomacius martyr.

¶ Sisinnius. Martirius. Alexāder. isti sūt i italia martyrio coronati.

¶ Melania.

¶ Diocles.

¶ Ancilla.

¶ Nathanael.

5593 | 5603

albaneñ.

Anastasi⁹ p⁹ roma⁹ ā. 3. di. 26

Innocēti⁹ p⁹ ā. 15. m̄ 2. di. 20

394 | 404

¶ Iste anastasius statuit: ꝙ cū scm̄ euāgeliuꝫ legeret oēs stare deberēt. et q caret aliq̄ membro nō debēt fieri cleric⁹. hic fecit fieri vnā basilicā ꝓpe scholā mamertini.

¶ Pelagius hereticus: et celestius: et iulianus eps: a quibus pessima heresis pelagiana: dicit hominē sine grā posse mereri: et baptismum et orōnes ecclesie irritas esse tc. Augustin⁹ multum ꝯtra eam laborauit.

¶ Thalmud iudeoꝝ. q̄d sonat apud eos doctrina: ꝯponit circa hec tpa āno 400. a duobus sūmis rabi. s. rabina et rabasse: liber vtiqꝫ grādis: et maior decē biblys. In eo sūt iextricabilia mēdacia: turpia: fatua: abhoīabl'ia ꝯ legē dei: ꝯ legē nature: ꝯ legē scriptā. videntes nāqꝫ iudei legē suā q̄tidie deficē: et fidē xpianā ꝓficē i toto orbe: ēt cū gl'ia tpaliū: hos duos deceptores īstigart q̄te⁹ hūc libꝝ ꝯponerēt: et tāqꝫ moysi scriptl firmā adhiberēt fidē ꝓhiberētqꝫ sub pena mortl: ne qs aliqd negaret de his q̄ i eo ꝯtinent. Fcm̄ est ita ad suā infelicē excecationē et suoꝝ ppetuā dānationē. Ne aūt simplices hēant occasionē recedēdi a tāta falsitate iiunxerūt eis vt īterogati ō difficilib⁹ rñdeant Nos hec nō intelligim⁹: sꝫ rabi nr̄i poterūt rñdere vobis. Sic traditi sūt in reprobū sensuꝫ: vt plus his nugis credāt q̄ꝫ moysi aut xpo. Uerūtñ ptes i diuersis mūdi ptibus ꝯuersi crebro legūt: et aliqui ꝓ fide magna fecerūt: et vtilissima scripta reliquerunt.

¶ Stulta

¶ Ammon.

¶ Pachoni⁹

¶ Iste Innocēti⁹ statuit: ꝙ nō solū psbri: sꝫ oēs xpiani deberēt vngi oleo īfirmoꝝ: et sabbato ieiuniū celebrari: et ad missā osculū pacis dari. Pluresqꝫ regl'as de ecclesia et mōsterys et iudeis et paganis tradidit. vt pꝫ. xxvi. q. qi. nūqd. hic dānauit ad instātiā ꝯcily affricani heresiꝫ pelagianā cū suis hēsiarchis. vide. xxiiij. q. i. de hac mā. In q̄ꝫta reuerētia olī sci doctores et pr̄es et pncipes et ꝯcilia hūert apostolicā sedē: vt nihil auderēt sine ꝯsensu dn̄i pape diffinire: de hac sunt plures epistole sancti augustini: et alioꝝ scripta.

¶ Maximus eps nolanus ꝓphie spū claruit.

¶ Bricius turoneñ.

¶ Ossa samuelis ꝓphe tn̄slata sunt ꝯstātinopolim ab archadio.

¶ Johes crisostomus exilio dānat ab eudochia regina vxore archady: ibiqꝫ morit ardore solis. et archadius excōicat ab īnocētio: eo ꝙ ꝯsensit.

¶ Sanſericus rex Vandalorum infinita mala fecit p longū temp⁹ in diuerſ mūdi ptibus: tyrānus pessim⁹: ⁊ arrian⁹: p̄cipue religiōi christiane ⁊ nobilitati infest⁹ fuit. Romā cepit. affricā destruxit. sub quo augustin⁹ morit̄ 440.
¶ Attila rex hunorum: flagellū dei: tyrann⁹ atrocissim⁹: longo tempe psequtur hūanū genus. tandē ꝯfossus morit̄ pessime more tyrannorum. Alibi dicitur q̄ pprio sanguine suffocatus fuit.

¶ Hic theodosius totus catholic⁹ fuit ⁊ deuot⁹ p̄nceps: nec tñ valuit phibere barbaros qn multas puīcias vastarēt pmittēte deo. Grādis nāq̄ exercit⁹ gothorum totū romanū impiū in ptib⁹ occidēt vastauit: sʒ i oriēte trāqlla pax fuit ⁊ scitas

Imperatores

Theodosi⁹ 2⁹ fili⁹ archady — cū valētiniano an. 27.

¶ Johānes cassianus heremita electus a crisostomo de ꝯstantinopoli: venit marsiliā. collatiōes scripsit ⁊ alia. Et fuerūt infiniti sancti heremite ⁊ monachi ⁊c̄.
¶ Thimotheus heretic⁹ dicit x̄pm verū deū: ⁊ hominē qdem eē: sed addidit falsū: dicēdo diuinam nām cōuersam eē in humanā.
¶ Amanus ep̄s aureliacen̄. ciuitatē suam liberauit suis meritis ab hunis.
¶ Conciliū carthaginēſe fuit ducentorum ⁊ 18 p̄rm ꝯ pelagiū hereticū: in quo scūs augustin⁹ solēnis triumphator contra hereticos apparuit: cunctos vincendo.
¶ Predestinatorum serpit heresis: que dicit nil prodesse ad vitam qđ sancti virtuose agūt.
¶ Palladi⁹ ep̄us mittitur ad scotos.
¶ Lupus trecassin⁹ ep̄s floruit: qui attilam mirabiliter a p̄da compescuit.

¶ Hoc tempe saxones angliā intrare ceperūt: ⁊ paulati crescētes tandē totū regnū ⁊ diadema obtinuerūt.
¶ Cyrill⁹ alexādrinus ep̄s fuit i ꝯcilio ephesino.
¶ Nestori⁹ ep̄s ꝯstantinopolitan⁹ dicit x̄pm purū hominē non deū: heresis magna.
¶ Hierony⁹ obyt: miraculis inauditis clarus.
¶ Eusebius discipul⁹ hieronymi claret post eū.

Synod⁹ ephisina vlis ducentorum patrū ꝯ nestoriū hereticum.

¶ Patricius filius sororis scī martini mittitur i hiberniam a celestino papa vir mirabilium operum. Vixit annis centū viginti.
¶ Germanus episcopus antisiodorensis tres mortuos suscitauit: ⁊ etiā asinū suum defunctū. Omniū pedes lauit sine exceptiōe.
¶ Paulin⁹ ep̄s nolan⁹ vir scūs: de q̄ dic̄ greg. in dialogo suo.

Anno 5613 mundi — 5623

Pape

Zozim⁹ ā. 3. m̄. 8. d. 9. grecus

Bōifaci⁹ p⁹ ā. 8. d. 8 romanus

Celestinus p⁹ ā. 8. d. 9 romanus

Sixt⁹ 3⁹ an. 8. di. 9. romanus

Anno 414 christi — 424

¶ Iste zozimus statuit: ne clerici tabernas tenēāt: aut vina vendant: ⁊ vt cereus benedicat̄ in sabbato sācto: ⁊ q̄ seru⁹ non fiat clericus: nisi p̄us liberatus sit a dn̄o suo. Ipse misit legatos ad conciliū carthaginense pro roboratiōe eiusdē.

Iste bonifaci⁹ statuit ne mulier tangeret pallā altaris: aut lauaret. Ipe habuit scisma cū eulalio presbytero: q secum elect⁹ fuit: ⁊ p̄ualuit: q̄r maior ⁊ sanior pars secum erat: ⁊ imperator etiam cum vxore sua sibi magis fauebat.

¶ Iste celestin⁹ instituit dici psalmos an̄ missam: et ex hoc exordiū sumpsit vsus quē p⁹ ecclesia seruauit de introitu ⁊ ⁊ graduali ⁊ tractu. Tempe eius celebrata ē sancta synod⁹ ephesina cōtra heresim nestory ep̄i cōstantinopolitani: qui negabat beatā mariam verā eē matrē fily dei.

¶ Iste sixt⁹ vir scūs erat totus hūilis ⁊ misericors Ecclesiā sancte marie maiorem edificauit. Habuit quendā emulum nomie bassū: q eū diffamauit. d̄ quo cū se cōcilio purgasset: statim post bassus morit̄: quem tñ pprys manibus sepeliuit.

¶ Scisma quartū quod fuit inter bonifaciū ⁊ eulalium: causa fuit discordia eligentiū: ⁊ obtinuit bonifacius: quia maior ⁊ sanior pars erat secū.

¶ Tota gallia etiã affrica hispania ⁊c̃. intyt pmissione diuina ab icursu barbaroꝝ 500 miliũ: ⁊ oẽs pene ciuitates ĩ terrã ꝓstrate fuerũt exceptis paucis: q̃ scõs epos habuerũt: ob qd̃ diuinus ꝓtecte sũt. ⁊ fuerũt tpa horrenda. Ciuitas metenꝭ muros hũit insupabiles: ſʒ corruerũt ꝓpter peccata ciuiũ: ⁊ sic exusta fuit.

¶ Ecclesia dei isto tpe valde tribulat̃: ⁊ p̃cipue in affrica. nam augustino mortuo: tot⁹ cler⁹ aut martyrizat̃: aut expellit̃ a sedib⁹ suis in exiliũ: nec fuit sĩlis ꝑsecutio ibi vsqȝ tunc: ꝑpt̃ gensericũ regẽ Wandaloꝝ ⁊ honericũ filiũ ei⁹: q fuerũt arriani: ⁊ ecclesias clauserũt. tandẽ etiã ipi male ꝑierũt more solito.

¶ Merlin⁹ d̃ incubo genit⁹: claret in britania spũ ꝓphie: cui⁹ instinctu vortigonus rex britonũ valde dilatauit fidẽ xp̃i. huic successit vterpandagron frat̃ ei⁹: q fuit pr̃ arcturi: d̃ q̊ ꝓphetauit idẽ. vter. i. caput draconis: qꝛ p draconẽ ĩ stella p̃nũciat⁹ ẽ.

¶ Festũ sc̃i petri ad vincula istituit̃: ⁊ stupẽda miracula p ei⁹ cathenã fiũt.

¶ Judei plures submergũtur ĩ mari: decepti p diabolũ: q eis appuit ĩ specie moysi q̃si vellet eos itroducere ĩ t̃raz ꝓmissiõis. q̃dã euadẽtes fidẽ xp̃i ceperunt.

¶ Septẽ dormiẽtes euigilãt: q̊s deci⁹ añ ducẽtos ãnos ĩ speluca reclusit.

¶ Petroni⁹ ep̃s bononieñ fecit vitas patꝝ: vir scẽ vite ab ĩfantia.

¶ Hilari⁹ ep̃s arelateñ. claret ĩ gallia.

¶ Iste martian⁹ catholic⁹ fuit ⁊ cũ valẽtinião ĩpauit: ſʒ p⁹ apud cõstãtinopoli int̃ẽpt⁹ fuit cõspiratiõe suoꝝ. h̃ in somnis vidit arcuʒ attile cõfractũ: ex h̃ ipm itelligens mortuũ: ⁊ sic factũ est.

Martiã⁹ cũ valẽtiniano an. 7.

¶ Codex edit̃: q ⁊ liber theodosian⁹ appllat̃: q oĩuʒ p̃ncipũ legitĩmoꝝ hʒ fines.

¶ Nichasi⁹ remeñ. ep̃s martyrio coronat̃ cum eutropia sorore sua ab hunis trũcat⁹ ait. dñe viuifica me s̃m v̱bũ tuum.

¶ Iste leo s̃m q̃sdã fuit ver⁹ catholic⁹. s̃m alios aũt dr̃ ꝙ nimis ĩpudẽter imagĩes scõꝝ iussit cõburi ꝑpt̃ qd̃ a papa excõicatus fuit. vr̃tñ ꝙ h̃ nõ leo p̃m⁹: ſʒ leo 3⁹ fecerit. Tẽpore gregorij t̃tij fuerũt tepora turbulẽta ⁊ inquieta.

Leo p̃m⁹ an. 17.

Synod⁹ 4. vl̃is calcedoneñ. 630 patrũ cõtra euticẽ hereticum.

¶ Genouefa virgo claret ꝑisius: que fuit velata a scõ germano.

¶ Euthicen abbas cõstãtiopolitan⁹ hẽtic⁹: dixit vnã nãʒ eẽ v̱bi dei ⁊ carnis.

¶ Et dioscorus olim ep̃s alexãdrin⁹: defensor illius fuit.

¶ Undecimiliũ virginũ cohors apud coloniã agrippinã martyrizat̃ ab hunis: ⁊ colonia statim etiã p⁹ destruit̃.

¶ Echius patrici⁹ c̃ attilã pugnat: fugãs eũ: ⁊ cesa sunt ibi. s. in t̃ritorio aurelianẽsi. 180. milia pugnatoꝝ.

5633 cõfessor 5643 5653

¶ Marianus monachuus: ⁊ plures alij sc̃i ⁊ docti viri floruerũt.

¶ Eutropi⁹ p̃sbyt̃ scripsit plura.

¶ Uictorinus massilieñ.

¶ Maruchas ep̃s filiũ regis ꝑsaꝝ a demone liberauit: ⁊ multũ ibi fides creuit.

Leo p⁹ an 21. mẽ. 1. d 28. tuscus

¶ Beatissim⁹ iohẽs baptista: caput suũ reuelat duobus monachis q hierusalẽ venerãt. Gothi aũt quia eũdẽ patronũ sibi elegerant: inuicti ꝑmanserũt diu

¶ Terremotus cõtinui: ⁊ signa plura fuerũt.

¶ Celũ ab acquilone efficit̃ q̃si igneũ: ⁊ fulgurãtes haste apparent. luna obfuscat̃.

434 444 454

¶ Iste leo sanctissim⁹ lõgo tpe cũ multiplici fructu p̃fuit ecclesie: tunc ĩfinitis ꝑiculis laborãti: ꝑpt̃ tyrãnides p̃ncipũ ⁊ hẽses varias falsoꝝ doctoꝝ. Plures s̃mones ⁊ ep̃las scripsit ita egregie: vt int̃ oẽs catholicos doctores florẽ dicta minis reportasse dicat̃: ⁊ quecũqȝ dixerit: sic sunt approbata vt nulli fas sit ĩ minimo ab illis dissentire. Ipse suis meritꝫ attilã a roma ⁊ italia auertit. manũ sibi ãputauit ꝑpt̃ quãdã tẽptationẽ: ſʒ btã virgo ipam restituit. ĩ canone addidit: sc̃m sacrificiũ: ĩmaculatã hostiã. Synodũ calcedonẽseʒ iussit celebrari mediãte martiano ĩpatore. tandẽ p⁹ plures agones btã morte potit̃: sepultus apud sc̃m petꝝ. festũ eius agit̃ in vigilia aplõꝝ petri ⁊ pauli. quidã dicũt. 11. apl̃.

Tẽpore hui⁹ põtificis mysteriũ btĩssime trinitatꝫ euidẽti miraculo in ꝑtib⁹ gallie declarat̃. Cũ. n. q̃dã ep̃s celebraret vidit sup altare tres guttas clarissimas equalis magnitudĩs cadẽ: q̃ simul defluẽtes: ⁊ in vnũ cõiũcte gẽmã pulcherrimã effecerũt: quã cũ ep̃s in medio crucis auree posuisset: oẽs alie ceciderũt.

¶ Terremot⁹ maxim⁹ apud cõstãtinopoli p q̃ttuor mẽses ⁊ ĩfans dixit: vt cãtarẽt Scũs de⁹: scũs fortis: scũs ⁊ imortalis: miserẽ nobis: ⁊ sic cessauit. hoc postea in calcedonẽsi synodo cõfirmatũ est.

¶ Eucherius lugduneñ. ep̃s ⁊ doctor.

¶ Seuerus treuereñ. ep̃s scũs.

¶ Mamertinus abbas ĩ monasterio sc̃i germani. ⁊ allodius fuit añ eũ.

¶ Walleranus ep̃s sanctus.

¶ Marinus ep̃us ephesioꝝ.

¶ Iuuẽal̃ ep̃s hierosolymitan⁹.

¶ Anatholi⁹ cõstãtiopolitan⁹ ep̃s. hi duo fuerũt in cõcilio calcedonẽsi principales.

¶ Cometa apparet et post pauca apud tholosam gallie riuus sanguinis longissimus fluxit tota die.

¶ Arcturus rex britanie noiatissim⁹ in victorijs: quadrigentos sexagita viros gladio suo interfecit. Ecclesie dei subuenit: ꝛ fidez valde ampliauit: oẽsq; terras francie: datie: norwegie ꝛc. sibi seruire coegit. Perditur tandẽ: nec vsq; hodie scitur vbi manserit.

¶ Dubricius pmas anglie: vir sanctus: miraculis clarus: post heremita: coronauit arcturum.

¶ Iste zeno fuit arrian⁹: ꝛ totaliter crudelis ꝯ catholicos. Fed⁹ iniit cũ gotbis: ꝛ filiuz Leonis iterficere volens: alter similis ei offertur. Ipse theodericũ puerꝝ: postea regem gothoꝝ a patre suo in obsidẽ accepit.

Zeno annis 12.

Imperatores

¶ Helizei pphete ossa transferũtur de samaria in alexãdriam.
¶ Marci euãgeliste corp⁹ transfert ad venetias de alexãdria.
¶ Letanie minores instituũtur a mamerto epo vienen̄.
¶ Remigi⁹ remenß eps: q post clodoneũ regez frãcie ꝯuertit.
¶ Perpetuus episcopus turonenß.
¶ Prosper eps vir clarus scia sanctitate vite: de aqtanie terra.
¶ Theodorus eps syrie scripsit cronicaz: ꝛ plura alia.
¶ Cyprian⁹ amsilienß epus: vir supra moduz misericors: totuz quod habuit fratrib⁹ in necessitate dedit.
¶ Hereß acephaloꝝ fuit: que impugnauit ꝯciliuz calcedonẽse.
¶ Meretrix q̄dam peperit infantes 7 vno ptu: ꝛ in piscinaz piecit: ꝛ vnus factus est rex lõgobardoꝝ.

¶ Ettbicius senator i burgũdia tpe famis 4 milia paupũ sustẽtauit: ꝛ celestis pmissiõis vocẽ audiuit.
¶ Fulgentius eps ruspen̄. claret: luculentissim⁹ doctor: scia ꝛ fide plenus. afer.
¶ Anglia i flore tpe arcturi: cui ter dena regna seruierũt: sz tpe puo. Et nõ signuz ifallibile: qñ videlz militaris celsitudo bellũ delectabilr appetit: ꝛ occasionez q̃rit: tũc seqt̃ finis cõiter miserabilis: iux̄ illõ pphe. Dissipa gẽtes q̄ bella volũt. O si hoc tpe britones q nũc dñr anglici prudẽtia x̄pa gubernassent: toti⁹ europe dñi fuissent. Sz duz uolunt fortiter cõtra fortes agere: pariter cuz fortibus i quos impegerunt: ceciderũt. Est siquidez miserabilis victoria: quãdo victor paucos aut nullos milites retinet. Unde audacia plurimũ nocet: quãdo puidentia non gubernatur. sic arcturo cõtigit.

Anno mũdi 5663

sardus · tyburtin⁹

Pape

Hilari⁹ p⁹ an. 6. mẽ. 3 di. 6.

Siplicius an. 15. mẽ. 2. di. 7.

Anno xpi 464

¶ Iste hilarius dedicauit ecclesiam beati stephani iuxta basilicam beati laurencij. Hic cõstituit: vt nullus pontifex sibi successorem cõstituat: vt habetur. viij q. i. pleriq;. Sepelitur in monasterio sancti laurencij: quod ipse cõstruxit.

¶ Iste simplicius diuisit vrbem in qnq; regiones: ꝛ plures ecclesias dedicauit. Hic cõstituit vt clericus inuestituraz nõ recipiat a laico: quod fuit post per alios magis roboratum: vt patet. xvi. q. vi. per totum. Sepelitur in vaticano.

¶ Uenetiaꝝ ciuitas.

¶ Uenetiaꝝ ciuitas inclyta conditur: aut potius ampliat̃ circa hec tempa: ãno 450. non a pastoribus sicut Roma: sed a potentioribus ꝛ ditioribus puinciarũ aduenis: illic ppter persecutionẽ Attile confugientibus. Miruz est: ꝛ summo extollẽdum laudis pconio: potuisse a tot tãq; diuersis vrbiuz ꝛ oppidoꝝ populis conditam ciuicatem per annos mille cum tali incremẽto: ac glorie splendore: vnanimiq; sagacitate conseruare.

¶ Disposítio illa famosa fcã est apud chartaginē ꝯ arrianos iussu honorici regis: cuiꝰ scripta habeñt: sꝫ p̄ualētibus catholicis: rex impius arriana hẽsi plenus eos vsqꝫqꝫ psequit: sꝫ nō ipune. nam octauo anno regni sui pcussus a dño scatēs vermibus miserabilit̃ expirauit.

¶ Achatius eps ꝯstantinopolitanꝰ in heresim cecidit ꝛ dānatus: ꝛ famosus hereticus fuit.

¶ Eugenius eps carthaginen̄. Et felix eps abritanen̄. cū alijs epis ꝛ clericis: ꝛ ecclesie mēbris nūero 4976 miserabilit̃ tractant̃: ꝛ in exilium mittunt̃ ab honorico rege Vandalor̄. Et totus clerus affricanus fortit̃ p̄ xp̄o agonizat vsqꝫ adhuc.

¶ Dionysia cū filio suo maiorico: ꝛ germana datiua leoncia filia sci germani epi. Emilius medicus. Bonifacius martyres: ꝛ alij multi martyres ꝛ cōfessores absqꝫ nūero: multi manibus ꝛ linguis abscisis recte loquūt.

¶ Victorianus pcōsul martyr mirabilit̃ cruciatus est. Et victoriana honorabilis mr̄ona: et alij ꝛc.

¶ Fames incredibil' fcā ē q̄ totā affricā vastauit ꝛ alias regiōes: occasiōe cuiꝰ p̄les sci ꝛ scē fci credūt̃ p̄pter elemosynas suas.

¶ Gūtaramundus rex Vandalor̄ q post honoricū rexit. eugeniū ab exilio reuocauit: sed castrimūdus q post nouē ānnos ei successit iter̄ ecclesias claudit 215 ep̄os exiliando: erga q̄s symmachus papa clemētissimus fuit.

acha cíū ꝯstātinopolitanū epm ꝛ cū a papa moueret̃ p solēnes legatos: vt ab arriana pfidia discederet: rn̄dit. Nos cū simus impator iubē volumus: nō aūt nobis iuberi. Q d̄ arrogātie v̄bū eterne humiliationis: lꝫ inutilis subsecuta est vltio: qꝛ pax post iusto dei iudicio fulmie pcussus interijt: sensatis p̄ncipibus sue vesanie horridū relinquēs exemplū. Ipse etiā miserabilis fuit nec vnq̄ꝫ meruit victoriā: deo piter odibilis ꝛ hoibus.

¶ Theodericus qui arrianus fuit rex gothor̄ totā italiā possedit longo tp̄e: ꝛ quasdā tyrānides ꝯ fideles fecit: ob qd̄ fuit p̄iectus pꝰ mortē in os vulcani p iohēm papā ꝛ symmachū patricíū: quos iniuste necauit f̄m Gregoriū in dialogo.

¶ Inuētio sci michaelis in mōte gargano facta fuit hic.

¶ Solēnis eps carnoten̄. vir scūs insignis habet̃.

¶ Pascasius vir scūs de quo facit mētionē Gregoriꝰ i dialogo q grauē sustinuit purgatoriū: qꝛ in scismate ptinaciter adhesit laurentio vsqꝫ ad finē vite: sꝫ an̄ mortē penituit.

¶ Sācta brigida in scotia claret.

¶ Iste anastasius malū hꝫ testimōiū: qꝛ factꝰ fuit hẽticus per

Anastasiꝰ annis. 26.

5673 — 5683

Felix 3ꝰ ā. 8. mē. xi. dies. 19. — romanꝰ ex patre felice ex regiōe fasciole

Gelasius afer ā. 8. m̄ 8. di. 18.

Anastasiꝰ 2ꝰ ā. 3. mē. 11. di. 23. — romanus

474 — 484

¶ Iste Felix scūs est: vt pꝫ ex s̄mone bti Gregorij: vbi narrat de tribꝰ sororibꝰ matris suę. fuit enī attauus ciꝰ. Hic dānauit achaciū: eo q ad cōionē receperat petrū alexandrinū epm. Hic statuit q accusato dāde sunt induc ie: vt ad rn̄dendū se pare possit: ꝛ q accusatores ꝛ iudices tales esse debeāt: q oi careāt suspitione ꝛ macula. De ipso fit mētio. lvi. dis. orosius.

¶ Johes damascenus f̄m q̄sdā fert̃ his tēporibꝰ fuisse. Alij dicūt q post gregoriū: manū iniuste sibi āputatā btā virgo sibi restituit. multa scripta subtilia reliquit.

¶ Iste gelasius canonē misse ordinauit: p̄fationē: hymnos: tractꝰ: orōnes: sicut ābrosius fec̄ ꝛ inf̄ libros autēticos ꝛ apocrifos distinxit. xv. dis. Sacrosc̄ā. Ipse etiā impatorē excōicauit: ꝛ excōicari posse ostēdit xcvi. di. duo.

¶ Iste anastasius p̄mo bonꝰ fuit sed postea seductus ab achatio ꝛ cōicauit ei: ꝛ ob h̄ clerꝰ sēpauit se ab eo: ꝛ qꝛ voluit restitue̅ achaciū occulte: lꝫ nō potuit: dīno iudicio pcussus ē: itestina eyciēdo xix. di. anastasius. Et hic vr̄ scōs infamis papa: de toto cathalogo pōtificū vsqꝫ huc: qꝛ p̄mꝰ. s. liberius fauebat arrianis: iste nestorianis: vtrobiqꝫ ꝯcurrente vesania imperatorum.

¶ Clodone⁹ prim⁹ xp̄ianus rex frãcie circa hec tp̄a baptizat⁹ est a sancto remigio. Habuit .n. vxorē xp̄ianissimaꝫ noīe clotildis: q̄ fuit filia regis burgūdie: que sepi⁹ monuit euꝫ: vt relicta idolatria in veꝝ filiū dei crederet: ſꝫ nō acqeuit. Postea cū bellaret aduersus regē almanie: corruē cepit exercit⁹ eius: ⁊ īfusus lacrimis: ait Jesu xp̄e: quē regia mea p̄dicat eē filiuꝫ dei: q subuenis in tribulatiōe: ⁊ das auxiliuꝫ ī te sperãtibus: tuū deuot⁹ postulo auxiliuꝫ: ⁊ sic hita victoria venit cū trib⁹ milib⁹ ad baptismū. Et colūba celitus ampullā cum chrismate attulit: vnde reges frãcie vsqꝫ hodie īungi solēt: exēploqꝫ eius totuꝫ regnū fidē suscepit. Et deinceps semp victoriosus fuit: ⁊ gothos superauit ⁊c. cepitqꝫ extūc deuot⁹ esse erga deū ⁊ scōs eius: ⁊ p̄cipue erga scm̄ martinū: cui p̄ciosum equū cuꝫ aliys munerib⁹ obtulit. Cūqꝫ vellꝫ eū redimere: iussit dari cētum sollidos argenti: ſꝫ nequaqꝫ equ⁹ se mouit. At rex: date inq̄t adhuc centū: ⁊ tūc equus solut⁹ abyt ad nutū regis. Tunc cū leticia rex dixit: vere btūs martinus bon⁹ est ī auxilio: sed carus ī negocio. Et hic videt̄ quasi secūdus cōstantinus ⁊ secūda helena rememorari.

¶ Symach⁹ p̄ricus martyr clar⁹ hētur: vir scūs ⁊ strēnuus: q regi theoderico iniusto sepe obsistit. ob quod tandē ab eo martyrizatus est cuꝫ iohāne papa.

¶ Boecius vir ꝯsularis incōpabilis scie: ⁊ i,oi virtute p̄spicuus: fuit gener p̄dicti symmachi: ⁊ p⁹ multa q̄ gloriose gessit: tandem exul iugulat̄ pro iusticia a theoderico: sepult⁹ papie. Dicūt q̄daꝫ eū canonizatū sub noīe seueri. Quãta aūt scripsit tota xp̄ianitas testis ē. Habuit vxoē prudētissimā nomīe elphe: q̄ fecit hymnū Olliue biue ⁊c. d̄ petro ⁊ paulo.

¶ Dignissim⁹ ⁊ Gordian⁹ ⁊ aliy multi martyrizati sūt a laurētio scismatico.

¶ Genebald⁹ p̄m⁹ ep̄s laudu. vir scūs habuit p̄mo vxoreꝫ: quā dimittēs ⁊ iterato admittēs genuit ex ea scm̄ viꝝ latroneꝫ: q ei ī episcopatu successit. Mirabilē fecit penitētiam.

¶ Liberanus scotus cū suis fratrib⁹ ⁊ sororibus claret sanctitate.

¶ Uedastus atrebateñ.

¶ Leonardus louiocē. ⁊ Liphardus discipuli remigiy.

¶ Seueriuus abbas agaunenſ clodoneum sanauit.

¶ Cãtianus rothonenſ.

¶ Maxēcius abbas pictauienſ.

¶ Arnulph⁹ ep̄s turonenſ mar.

¶ Melanius ꝯsiliaris regis.

¶ Albinus vir sanctus cū aliys.

¶ Uictor cuꝫ pluribus illustribus qui tūc floruerūt in gallia.

¶ Marsus.

¶ Lantonus.

¶ Auitus abbas aurelianeñ. q orabat dn̄m p filiys clodonei ⁊c.

¶ Concilium aurelianēse celebrat̄ iussu clodonei: quod scūs melanius cōgregasse dr̄. Et nota ꝙ multa fuerūt cōcilia aurelianeñ.

¶ Euuodius titineñ ep̄us.

¶ Carilephus vir valde sanctus: q nūqꝫ voluit videri a mulieribus nec a regina deuota frãcie.

Anno mūdi 5693 — 5703

sardus

Pape: Simach⁹ an. 15 · mē. 7. di. 28 — campan⁹ Hormisda an. 9. di. 17

Anno xp̄i 494 — 504

¶ Iste Symmachus vir bonus: cleri ⁊ paupeꝝ amator fuit: electus cū laurētio: ⁊ bis habuit ꝯtentiosum scisma cuꝫ eodē: ſꝫ p̄ualuit iudicio ecclesie ⁊ theoderici regis. xvy. di. ꝯcilia. Hic ꝯpleuit hymnū angelicū Gloria in excelſ deo ⁊c. ⁊ cãtari instituit: ⁊ multa vtilia statuit. Uex cū laurentiū ex mīa fecisset ep̄m micerinū: nō reddidit sibi vicē iuxta bn̄ficia p̄stita: ſꝫ iterato erexit se ꝯ eū nec sic p̄fecit: qꝛ cū symmachus se plene purgasset corā synodo de obiectis crimibus cū gloria restituit̄: ⁊ laurēcius cum suis dãnatus fuit.

¶ Iste hormida vir misericordiaꝝ fuit. ecclesiys multa ornamēta ꝯtulit. paupeꝝ elemosynis intētus fuit. Ip̄e cleꝝ ꝯposuit: ⁊ grecos recōciliauit: q fuerãt excōicati p̄pter heresim nestorianā. Sepultus ē apō santū petꝝ.

¶ Scisma q̄ntuꝫ quod fuit īter symmachū ⁊ laurentiū: cã fuit discordia eligentiū. ſꝫ symmachus obtinuit iudicio cōciliy: in q̄ theodericus rex p̄sonaliter fuit: qꝛ maior p̄s erat secuꝫ: ſꝫ post annos q̄ttuor surgit iteꝝ altẽcatio ī clero p̄pter crimīa obiecta symmacho: ⁊ fcm̄ est scisma sextū eccl'e: ſꝫ cū symmachus se purgasset coram cōcilio ⁊ rege: restituitur cum gloria: ⁊ laurētius dãnatus fuit.

¶ Iste iustin⁹ tot⁹ catholic⁹ fuit: ⁊ oia q̄ anastasi⁹ ɔ̄ ecclesiā fecit: retractauit: sūmū pontificē deuote reqsiuit. s. venerabilē papā hormisdā: ⁊ se libenter eidē obedire velle: ītimauit. qđ ⁊ factū est: qꝛ cuȝ germanus ep̄s capuan⁹ ad eū venisset ex p̄te pape vt ep̄os ɔ̄ exilio reuocaret: stati fecit cū magna leticia cū suscipiēdo. Ipse magis fecisset pro fide nisi cū tyrānidis theoderici impediuisset.

Iustinus p̄mus an. 9.

Iustinianus p̄mus an. 38.

¶ Iste iustinianus excellētissimus fuit p̄ oia. Nā in ipo ɔcurrerūt tria: q̄ principē gloriosū faciūt. s. potētia: sapia: ⁊ religiosa mēs ad diuinū cultū. Per p̄mū hostes supauit. Per secūdū iustis legibus mundū ordinauit. Per tertiū deū glorificauit: eiusq̄ mīstris ecclesias edificādo: opes plures donauit. Nota q̄ leges ciuiles que romane dicūt an̄ istū insignē virū nimis p̄lixe fuerūt: quas ipse admirabili breuitate correxit: ⁊ ad. xij. libros coartauit ⁊ ordinauit: ⁊ de oib⁹ vnū codicē ordinauit: quē codicē iustinianū appellari voluit.

¶ Germanus capuanus ep̄s claret. Uide in dialogo Gregorij.
¶ Uigor boiaceñ. ep̄s q̄ mortuum suscitauit.
¶ Auit⁹ etiā scūs abbas carnotēs his floret tp̄ib⁹
¶ Solinus sidoni⁹ doctor magn⁹: multa scripsit.
¶ Claudius ep̄s vieneñ. nobilissim⁹ int̄ doctores.
¶ Cassidiodorus gloriosus vir ⁊ doctor luculent⁹ fuit: p̄mo senator: cācclariusq̄ regis theodorici: deinde monachus: plura scripsit.

¶ Arator poeta floret.
¶ Pristianus grāmaticus.
¶ Totila rex gothoꝝ m̄ltas exercet tyrānides: ⁊ pene tota italia destruit̄.
¶ Uictor capuanus ep̄s qui ciclos pascales scripsit.
¶ Gregorius ep̄s lingoneñ. de senatorib⁹ p⁹ hūit vxorē.
¶ Niceciys treuereñ.
¶ Domicianus tungreñ.
¶ Clodoaldus filius regis frācie presbyter monasteriuȝ condidit.

¶ Bellisarius patricius comes iustiniani mirabiliter de persis triumphauit. deinde missus ad affricā Wādaloꝝ gentē deleuit Dehinc romā liberauit a gothis que per totum ānum fuit obsessa: regē etiā gothoꝝ cepit: ⁊ ad impatorem duxit. ⁊ roma sepi⁹ capit̄ a gothis: ⁊ quasi in nihilū redigitur.

5713 — 5723

tuscus — Iohēs p⁹ mar. an. 3. m̄ 9. di. 18.

sami⁹ — Felix 4⁹ an. 4. m̄. 2. di. 13.

roman⁹ — Bonifaci⁹ 2⁹ an. 2. d. 26.

romanus — Iohēs 2⁹ an. 2. mē. 4. di. 6.

514 — 524

¶ Iste Iohēs scūs ē martyrizat⁹ a theoderico arriano cuȝ symacho ⁊ alijs eq̄ catholicis viris cui⁹ festū agit̄. 27. maij Rex aūt breuit̄ p⁹ a dn̄o p̄cussus: moritur: ⁊ in os vulcani ab eisdē p̄icit̄. hic i custodia afflictus morit̄.

¶ Scūs bn̄dict⁹ p̄r maxim⁹ claret: totius ecclesie fulcimētū: ⁊ norma religionis. hic vir venerād⁹ īclytissimos habuit discipulos ⁊ p̄les nūero: ⁊ obtiuit orbē terraꝝ ⁊c̄. Eius vitā scribit beatus Gregorius in secūdo dialogoꝝ.

¶ Iste Felix iussit infirmos iungi an̄ trāsitū. vn̄ p₃: q̄ vnū sepe statuit̄: qꝛ n̄ semp fit executio. ⁊ g° necesse ē sepi⁹ replicari: aut forte ioleuit qđ pri⁹ statutū fuit. veꝝ p̄ncipalr̄ p̄ xp̄m istitutuȝ ē: qꝛ oia sacra p̄ xp̄m tradita sunt ecclesie.

¶ Persecutio iteꝝ in affrica fit catholicis a Wādalis arrianis. ep̄is qb⁹dā ligue abscidebat̄: ⁊ t̄n recte loq̄bāt̄.

¶ Iste bonifacius statuit: vt clerici sint diuisi a laicis i celebratiōe misse. hūc q̄dā libri dicūt electū in discordia cū dioscoro: ⁊ fuit scisma 38 dieb⁹: s₃ mortuo tūc dioscoro: bonifacius obtinuit. Alij dicunt q̄ hoc sit factum tēpore sylnij: vt infra patebit.

¶ Iste iohēs cū iustiniano ipatore magnā habuit ɔcertatōēȝ: an i xp̄o vna vl̄ due eēnt natur̄: p̄bāte aūt papa q̄ due: ipator ait. aut ɔsenti nobis: aut i exiliū ibis. tūc papa gaudēt̄ dixit. ego ad iustinianū impatorē xp̄ianissimū venire desideraui: s₃ vt video diocletianū p̄secutorē iueni t̄n minas tuas i nullo timeo: tē ipator hūiliauit se p̄strat⁹ i t̄rā an̄ papā.

¶ Anthonij abbatis corpus iuenit̄: ⁊ i alexandriā trāsfert̄.

⁜ Fecit etiaz libꝝ inſtitutionū: quez ī quattuoꝛ diſtinxit libros. Nouas quoqꝫ leges quas ipſe fecerat: in vnū volumen redactas: nouellas vocari voluit: que cōiter autētice appellant̄: ⁊ ſunt ꝑ collatiōes diſtincte. Oium etiaz magiſtratuū ⁊ iudicuz ſeu iuriſcōſultoꝝ leges: quaꝝ duo milia libroꝝ eē dicebant̄: grandi laboꝛe abbreuiari fecit: ⁊ ad numeꝝ libroꝝ 50 redegit: ⁊ ipm̄ libꝝ digeſtoꝝ ſeu pandectaꝝ appellari mādauit. Et dz ſcribi ꝑ d̄g. ſz hodie mirabili erroꝛe apud oēs ꝑ duplex ff ſcribit̄: quaſi ꝑ myſteriuz dicat̄: qꝛ cōis erroꝛ faciat legez. Cauſa aūt eſt: qꝛ dg antiqtꝰ quādaz ſimilitudinē in ſcribendo habebāt cū ff duplicato. His legibꝰ totus mundꝰ extūc: ⁊ deinceps vſqꝫ nunc oꝛdinat̄ ⁊ regit̄: paucis exceptis q̄ ꝑ ſacros canones ſunt ꝓhibite tanq̄ꝫ moꝛtifere: qꝛ cuz lege diuīa nō poterant ꝯcoꝛdari: aut nō ꝯueniunt xp̄ianoꝝ moꝛibus. Et hoc idē imꝑatoꝛ tanq̄ꝫ verꝰ catholicus deſiderauit ab eccleſia fieri: dicēs Non dedignātur leges hūane ſacris canonibꝰ obedire. Plurime etiaz leges ſunt canonizate: ꝑ quod eccleſia ſummā oſtēdit exēplaritatē: hūiliter ſe ſubmittēs legibꝰ humanis: inquantū non impediūt conſecutionē ſui finis: qui ē vita eterna: quam ꝓmiſit deus cuſtodientibus legez ſiue mādata ſua.

¶ Caſſius narnieſi. ep̄us.
¶ Medarduſ nouioneſi.
¶ Maurꝰ diſciſcipulꝰ ſcī bn̄dcī
¶ Romauꝰ ſimiliter ⁊c̄.
¶ Sildardꝰ ep̄s rothomageſi. frater ſancti medardi.
¶ Hermanꝰ pariſienſ.
¶ Eleutherius Toꝛnacenſ in gallia claruerunt.
¶ Theophilus q omagiuz diabolo fecit: ſz ꝑ beatam virginē mariam recōciliatꝰ eſt.
¶ Benedictꝰ iunioꝛ q a totila multa paſſus eſt.

¶ Signa hoꝛribilia apparuerūt. q̄dam ſtella ꝯ lunaz veniens intrauit. vue de ſambuco naſcuūt̄. Hyems grauis fuit vt aues manu caperent̄. Fames validiſſima vt matres pueros ꝓpꝛios mādu-carēt ⁊c̄. Celum ardere viſuz eſt in gallys: ⁊ ſanguis ſtillauit a nubibus.
¶ Theodebertꝰ rex francie fuit q beato mauro tūc abbati andegauenſi p̄ꝛa dedit. Siꝉr ⁊ clotarīꝰ filiꝰ eiuſ. Magnis. n. miraculꝭ claruit btūs maurꝰ ꝑ oīa ſic bn̄dictꝰ magr̄ eius venerabilis.

Synodus q̄rta ꝯſtantiopolitana ꝯ theodoꝝ ⁊ oēs hēticoſ alios. Hec ē ſiꝉis auctoꝛitate ſic q̄ttuoꝛ.

¶ Iſta ſynodus dānauit hereſim theodoꝛi: qui dixit aliū eſſe deuz veꝝ: ⁊ aliuz xp̄m: ⁊ ꝙ beata virgo non ſit dei genitrix: ſz hoīs tm̄ ⁊c̄. Satis cū neſtoꝛio cōcoꝛdabat. Et nō: ꝙ ſepius hereſes variant nom̄ iuxta hereſiarchas ſuos: qꝛ hec dicta fuit ī primitiua eccleſia hebionitaꝝ: ⁊ ſepius fuit deſtructa: ⁊ iteꝝ machinatiōe diaboli reſuſcitata: ⁊ ſic de alys ſiꝉr eſt intelligendū. Sepe tn̄ aliqd variant aut apponūt: vt nō ſit oīno ſimile vt pz ⁊c̄. De hoc vide. xxiiij. q. iij. c. qdaz.

Anno mūdi 5733 romanꝰ 5743 romanꝰ

campanꝰ

Pape

Agapitꝰ ꝑ mꝰ ꝯfeſ. ā. 2 m̄. 11. d. 18.

Siluerinꝰ mar. an. 3. m̄. 5. di. 11.

Uigiliꝰ ā. 17. mē. 6. di. 26.

Anno xp̄i 534 544

¶ Iſte agapitꝰ plene reuocauit iuſtinianū ab erroꝛe euticetis. H̄ ꝯſtituit ꝓceſſiōes fieri diebꝰ dn̄icis. Moritur ꝯſtantinopoli: ⁊ relatus eſt romam: ⁊ ſanctuſ eſt. Cuius feſtuz agitur vigeſimo ſecundo apꝛiliſ.

¶ Iſte ſiluerins martyr eſt: qꝛ ꝑ fide in exilio īterfectus fuiſſe dr̄ ꝓcuratiōe theodoꝛe īperatricis qꝛ anthemiū ep̄m deſtitutū ⁊ cōdēnatum ꝓpter hereſim reſtituere noluerit. Hic factꝰ eſt papa ꝑ vim. Rex enī gothoꝝ theodatuſ coꝛruptꝰ pecunia: minas clero ⁊ populo intulit: niſi in eiꝰ electionez ꝯuenirent. Eius feſtū agitur 20 iuny.

¶ Feſtū purificatōis inſtituit̄ apud ꝯſtantinolim: ad ſedādaz peſtem grauē. Et nota ꝙ ſepius legunt̄ eadē feſta inſtituta a diuerſis: nō ſine cā: qꝛ aut nō ſunt recepta: vel inoleuerūt: vel aliqd ſuꝑadditur ⁊c̄. Dicit̄ ꝙ etiā ſergius īſtituit vel foꝛte ſuꝑaddidit luminaria ferenda.

¶ Iſte Uigilius male intrauit papatū: ſz tn̄ bene ſe rexit: ⁊ pſecutionē ſuſtinuit ſicut ſiluerīꝰ. gothos ſuꝑauit glorioſe. tandē in exilio moꝛit̄ poſt q̄ues paſſiones in ꝯſtātinopoli ꝑpeſſas a theodoꝛa: ⁊ credit̄ martyr. feſtūqꝫ eius agit̄ 26 iuny. Ipſe iuſſit ꝯcilium cōſtantinopoli celebꝛari. ⁊ fuit ꝑmo archidiaconus ſiluery: ⁊ cupidus ad papatū. dedit modū imꝑatrici qualit̄ ſiluerīuz āmoueret: que eū poſtea peius tractauit: ⁊ fune in collo eius miſſo: ꝑ totam ciuitatē trahit̄ a mane vſqꝫ ad veſperam ⁊c̄. Hoc predixit belliſarius patricius romanus: qui ſilueriuz inuitus exiliauit: ſic inquiens. Huiꝰ machinatoꝛ ſceleris nō effugiet irā iudicis cuncta cernentis. Sed de oībus poſtea plene penitēs: ⁊ foꝛtit̄ ꝑ fide agonizans feliciter vitā finiuit.

¶ Herculianus ep̄s ꝑuſinꝰ a totila ſecto capite martyrizat̄.

¶ Iste iustinus bon⁹ fuit in principio ꝛ bñ catholicus: ſꝫ ſuaſu vxoris degenerauit in crudelitatē ꝛ auariciā: ꝛ fact⁹ oībus odioſus: amēs efficiť. Et narſes quidā eunuchus: vir ſtrēnuus ꝛ tot⁹ deuot⁹ ꝛ miſericors erat pr̄icius ei⁹: qui merito ſue ſcitatis vbiq; triūphauit: totilā interfecit: ꝛ oēs barbaros deuicit: totāq; italiā getā reddidit. ſꝫ diabolus inuidēs ei ꝙ cūcta bñ diſponeret: ſuſcitauit cor impatricis ſophie ꝯ eū: ita vt etiā ipator incōſulte alienaret ſe ab eo: ꝛ ob illā ingratitudinē ꝛ iniuriā vltus ſe fuit: ꝛ introduxit lōgobardos ꝛ auertit italiam: ne eſſet ſub impio vſq; ad tpa karoli. Notabile exēplū eſt hoc: ne pncipes audeāt inuidas mulieres: p quas diabolus ſepe ſolet facē qđ p ſe nō pōt.

Iustin⁹ 2⁹ an. 11

¶ Templū ſancte ſophie maximū in cōſtātinopoli extruiť p iuſtinianū. Putať ꝙ a cōditione mundi nō ſit tale opus ita cōplete ſatum. ibi eſt impator ſepultus in pace xpi.

¶ Tempora ſatis turbulēta ꝛ mortalitas magna in italia: q̄diu fuit impium biptitū: fuerūt turbationes cōtinue. Et beatus gregorius ſepius facit mentionē de his.

¶ Puer quidā iudeus circa hec tpa cū alys pueris xpianoꝝ coīonē accepit: quapropť pr̄ indignatus: ipm in fornacē piecit: ſꝫ illeſus exiuit: dicēs. mulier illa q̄ in eccleſia eſt depicta pueꝝ ī brachys tenēs: pallio ſuo ignē excuſſit.

¶ Iudeus quidā iſto tpe imaginē crucifixi telo trāſfixit occulte ꝛ ſanguis exiuit: ꝛ iudeū tinxit: ſꝫ xpiani hoc cōperto ipm lapidibus ꝯtinuo obruerūt.

¶ Stephani ſcī pthomartyris oſſa delata ſunt romā ꝛ ī vna tūba cū ſcō laurentio locata.

¶ Machutes diſcipulus ſancti brandani mirabilia fecit.

¶ Gregorius filius gordiani ſenatoris: clarus habeť: qui ſex monaſteria in ſicilia fundauit ꝛ vnū in vrbe: fit monach⁹ ex p̄tore: ꝛ poſt diuinit⁹ papa eligitur.

¶ Gaſimunda regina francie vxor hilpici regis: qui in nocte iugulauit eā: ſcā mulier miraculis claret.

¶ Fortunatus poeta italicus: ꝛ epus pictauieñ. multa ſcripſit.

¶ Gregorius turoneñ. eps̄ expoſitiōes ſacre ſcripture fecit.

¶ Magloriuſ eps̄ doleñ. ſancti ſampſonis ſucceſſor.

¶ Leander gothos ꝯuertit: p⁹ eps̄ iſpaleñ. cui Gregori⁹ miſit libros iob.

¶ Sāpſon eps̄ doleñ.

¶ Ethbinus britānicus.

¶ Similianus abbas.

¶ Baſolus abbas.

¶ Sindulphuſ preſbyter.

¶ Paulus leoneñ. eps̄.

¶ Uyngalot⁹ p̄ſbr ꝛ aly ſcī floruerunt.

¶ Amādus vir ſcūs: poſt epus traiecteñ.

5753 — 5763

Pelagius p̄m⁹ an. 4. m̄. x. di. 18. — romanus

romanus — Jōhes 3⁹ an. 12. mē. 11. di. 27.

Italia tpe huius pōtificis abſoluiť a iugo cōſtantinopolitano. ꝛ ceperūt romani dominari p patricios: ꝛ fit regnuꝫ italie habitatio longobardorum.

554 — 564

¶ Iſte pelagius ſtatuit: ꝙ heretici ꝛ ſciſmatici debeāt p ſecularē poteſtatē arceri. xxiy. q. v. relegēteſ. ꝛ plura alia. hic diffamatus ꝛ culpatus fuit de morte Uigily: ſed corā oī populo tangendo crucē ꝛ euangeliū ſacramento ſe purgauit.

¶ Agericus virdineñ. eps̄ clarus habeť.

¶ Radegundis francoꝝ regina vxor lothary claret ſanctitate que poſt monaſteriū intrauit.

¶ Leonardus heremita ſcūs cenomānenſis fuit.

¶ Colūbanus pr̄ venerabilis clarus habeť in hibernia: ꝛ poſt venit in burgundiā conſtituens ibi monaſterium luxouienſe: ꝛ factus eſt in gentē magnā.

¶ Mons magn⁹ in gallys mugitū dedit: diſciſſus ab alio monte: ꝛ cū hoībus ꝛ eccleſys ī rodanū p̄cipitať.

¶ Iſte Johannes reſtaurauit cimiteria martyrū: ꝛ eccleſiā beatoꝝ apoſtoloꝝ philippi ꝛ iacobi. In diebus ſuis multa ſigna ꝛ pdigia appuerūt īſolita: ſignificātia cladē futurā q̄lis nunq̄ fuiſſe putať. tandē poſt multa bona opa moriť: ſepultus apud ſcm̄ petrum.

¶ Pugna ſancta oriť inter germanū epm̄ pſieñ. ꝛ childebertum regem francie: quoꝝ quilibet certabat ad ſubueniendū debilibus ꝛ paupibus. Et q̄r vnus alium p̄uenit: nō modica ꝯcertatio erat inter eos. O vbi manſerūt hec?

¶ Acies ignee viſe ſunt in celo de quibus Gregori⁹ in omelia. Et de veſtibus quorundā verus effluxit ſanguis. dom⁹ etiam cuiuſdā aſperſa ſanguine apparuit. ꝛ ſigna in vaſis q̄ nō potuerunt ablui.

¶ Brandan⁹ in ſcocia claret: vir ſcūs pr̄ 3000 monachoꝝ.

¶ Iste tyberi⁹ vir scūs fuit: misericordissim⁹ multas ecclesias restaurauit: eratq̧ tā ꝓfusus ī muneribus largiēdis: vt vxor ei⁹ sibi dicēt: ꝙ dilapidator essꝫ bonoꝝ imperij. Cui ille. Cōfido ī dño: ꝙ fisco nostro nō deerit pecunia: si de his q̄ dñs nobis ꝯtulerit elemosynas faciendo: thesauros cōgram⁹ in celo. Et statim post cū vidissꝫ crucē sculptā in pauimēto: ait Leuate tabulā: qꝛ īdignuꝫ ē: vt crux pedib⁹ ꝯculcet q̄ dꝫ cū reuerentia ī pectorib⁹ ꝛ frōtibus fidelium poni: ibiq̧ maximū reppit thesauꝝ. Ipe ꝑsas vicit.

Imperatores — Tyberi⁹ 2⁹ an. 7. — grec⁹ Mauricius an. 20.

¶ Iste maurici⁹ habuit filiā tyberij noīe ꝯstantiam: quā ei pr̄ eius tradidit cū impio: dicēs Sit tibi imperiū meū cum hac puella. vtere ea feliciť: ꝛ habe ī mēte eq̄tateꝫ ꝛ iusticiaꝫ p̄cipua eē insignia optimi īpatoris: q̄bus dictis pijssim⁹ tyberi⁹ expirauit. Maurici⁹ aūt sumpto impio multum vtilis fuit reipublice. Tandē cuꝫ beato gregorio nimis detrahēt: ꝛ mortē ꝯminaretur: ꝯ se diuinā ꝓuocauit iraꝫ. meritis tñ beati pōtificis h̄ punit⁹ fuit: eo ꝙ quottidie ꝑ se orasset. Fuit eni expulsus de regno: fugat⁹ ad insulā quandā: ꝛ ibi cū vxore ꝛ duob⁹ filijs ꝑ focā īterempt⁹ ē. Si bñ suasset doctrinā soceri sui: illum añ pedes suos habuisset ꝓstratū: quē nūc sup̱ se sensit leuatuꝫ. Tamē de ei⁹ saluatiōe bona spes ē: ꝓpter cām dictā.

¶ Hermīgildis fili⁹ regis visegothoꝝ ꝛ hispanoꝝ conuertiť de infidelitate arriana ad catholicā fidem. A patre suo rege martyrizatus est.

¶ Hospicius ꝛ quidā Winnatus brito clarent ī gallia sanctitate.

¶ Johānes elemosynari⁹ clarus habeť episcop⁹ alexandrin⁹: sic dcūs ꝑpt elemosynas q̄s faciebat. Quid vltra? qd̄ habuit hoc totuꝫ dedit.

¶ Rethàredus rex gothoꝝ: queꝫ historie tradūt virum fuisse virtuosum: cuꝫ esset arrianus in cōcilio toletano 74 primū conuersus ē ad veram fidē: ꝛ cum eo tota gens gothoꝝ: monitu ꝛ īdustria leandri epi hispalenś. Magna gratia in populo barbaro: qui hucusq̧ malam habuere famam: ꝛ nunc sanctos habere incipiunt.

¶ Anthiochia subuertiť ꝑ angeluꝫ dei: qui in veste alba apparuit: ꝛ tm̄ vnus vir elemosynis vacans liberatus fuit. Quidaꝫ dicunt ꝙ medietas ciuitatis subruta fuit: ꝛ aliam vir ille ꝑcibus suis saluauit.

¶ Tunica dñi inconsutilis reperta est in saphat: ꝛ in hierusalem posita.

¶ Inundatio pluuiarū maxima fuit: ita vt secundū diluuiuꝫ crederet iteꝝ vētuꝝ: ꝛ seq̄t mortalitas maxia ī italia: q̄ dr̄ īguinaria.

Anno mūdi 5773 — roman⁹ — roman⁹ — 5783

Pape — ꝑmus Bñdictus an. 4. m̄. vno di. 18. — Pelagi⁹ 2⁹ an. 12. mē. vno di. 10.

Anno xp̄i 724 — 734

¶ Iste Bñdictus multas sustinuit ꝑsecutiōes: ꝛ vidit mala gentis sue: ꝓpter famē: pestilentiaꝫ: ꝛ hostes: qꝛ lōgobardi totam italiam inuaserūt: in q̄bus laboribus mortuus est: sepult⁹ apud scm̄ petꝝ.

¶ Iste pelagius ordinatus fuit absq̧ iussione ꝑncipis: ꝛ lōgobardi obsederūt romam: ꝛ vastatio magna fuit: ꝛ quod male inchoatū fuit sub eo in peius ꝓficiebat: ꝓpter tyrannidē barbaroꝝ ꝛ pesteꝫ. Ipse misit gregoriuꝫ scm̄ viꝝ ad diuersa loca: in negocijs ecclesie expientissimū. Tandē in peste īguinaria moriť sepult⁹ apud scm̄ petꝝ.

¶ Mirabilia quedā circa hec tempora cōtigisse narrant̄. Cometa apparuit: puer quadrupes: ⁊ alter duos vertices hn̄s nati sunt bisancij· sanguinee haste ⁊ lux clarissima ꝑ noctē totaꝫ videbātur. Puer nascitur sine oculis ⁊ manibꝰ: q a lumbis īfra erat sicut piscis· In nilo apud egyptū duo aīalia apparuerūt humane forme vir ⁊ mulier: horribilia aspectu· quasi ꝑ vnū diem sol a mane vsqꝫ ad meridieꝫ minoratꝰ est de tertia pte· que omnia aliq̄d noui solent significare. Quidā putant ꝙ prefigurarūt bestialem ⁊ mōstruosam sectā saracenoꝝ: q̄ quasi tertiam parteꝫ xp̄ianitatis in breui corrupit: ⁊ nō longe post hec tempa surrexit·

¶ Letania maior īstituit̄ a scō gregorio: ⁊ angelꝰ apparuit sup castrū adriani. Regina celi cātarūt angeli primū ⁊c̄. ⁊ grādis illa plaga cessauit.
¶ Augustinꝰ venerabil̄ mōchꝰ vir scūs cuꝫ iohāne ⁊ mellito ⁊ alijs mittit̄ ad āglicos ꝯuertēdos. Nō ꝙ sepe fit mētio de diuersis regnis ⁊ ꝓuincijs: ꝙ crebro ꝯuerse sint ad fidē: qꝛ nō sēp in eis ꝑmāsit fides ꝓpt̄ diuersas cās· sic de anglia francia ꝑsia ⁊ iudea. In h̄ singulariter roma priuilegiata fuit: qꝛ ibi nunq̄ꝫ defecit fides petri.
¶ Furseꝰ vir scūs filiꝰ regl̄ hibn̄ie clarꝰ fuit hitꝰ h̄ tpe
¶ Sangericus cameracen̄. ep̄us claret.
¶ Marculpus abbas borcasen̄.

¶ Soar vir sanctꝰ sup rhenū claret. Et multi alij vtriusqꝫ sexus homines fuerunt digne memorie. Vide ī registro gregorij·

¶ Iste focas tumultu militū scūs īpator dn̄ꝫ suū mauriciū occidit ⁊ alios plr̄es: ⁊ qꝛ male īcepit: peiꝰ ꝑfecit ⁊ pessime ꝯpleuit: qꝛ tpe suo romāi g̃uissime ꝯ persas ꝑliātes fugati sunt: ⁊ multas ꝓuincias ꝑdiderūt: ⁊ tandē ip̄e supatus ab eraclio occisus fuit· sicut fecit: sic factum est ei more solito.

Focas· annis 8

¶ Cosdras rex ꝑsaꝝ hierusalē cepit ⁊ alias mltas ciuitates: ⁊ valde attriuit xp̄ianos: occisis nonagintamilibꝰ: ⁊ crux cū zacheria patriarcha capiūt ⁊c̄. Post cū se deū putaret īterficit̄ ab eraclio. dicit̄ ꝙ tante fortitudinis eraclius fuit ꝙ leones sepe ꝓstrauerit in arena.
¶ Phara virgo sancta ⁊ nobilis ⁊ frater eius:
¶ Pharo comes: ⁊ post melden̄. ep̄s: ⁊ frater eius:
¶ Carnealdus ep̄s lugdunen̄. claruerūt.
¶ Desiderius ep̄s viennen̄. martyr scūs.
¶ Walbertus vir scūs etiā frat̄ pharonis: discipl̄s sancti colūbani: ⁊ sancta blidethildis vxor pharonis: ⁊ plr̄es discipli eiusdem sancti colūbani floruerūt. s. gallus: eustachiꝰ: attila valaricus ⁊c̄. Andoenus hildemacus.

5793 — 5803

Cōfessor

primus Gregoriꝰ ā· 13· m̄· 6· di. 10

Romanus ex pr̄e gordiano senatore nobilis gen̄e: nobilior v̄tute: ſꝫ scitate nobilissimꝰ: ordis scissimi pr̄is bn̄dicti mōchꝰ dignissimꝰ.
¶ Seruus seruoꝝ dei: titulus totiꝰ hūilitatis sūmis pōtificibꝰ hic instituitur ⁊ permanet vsqꝫ hodie.

594 — 604

¶ Iste gregorius dicit̄ magnus ꝓpter plura que excellent̄ habuit. s. potentiā: diuitias: virtutes: nobilitatē: sapiētiaꝫ sanctitatē: famā: ⁊ expientiā. Nihil cū in oī statu latebat: puta q pene in oī statu exercitatus fuit. sub eo paulati mala p̄teritoꝝ tēpoꝝ q̄euerūt. de eius incōpabili vtilitate q̄ ecclesie dei vigilātissime p̄fuit: plures ꝯscripti sūt libri. sed ⁊ ip̄e doctor p̄ncipalis vnus de q̄ttuor q̄ꝫta scripserit tota simul testis ē ecclesia. Ipe deniqꝫ solus cū btō fabiano pꝰ sanctū petrū diuinitus in toto catalogo pontificū romanoꝝ ad pontificatū est assūptus. Ipse plura instituit vt pꝫ in eiꝰ registro. in canone addidit· diesqꝫ nr̄os in ꝑ. ⁊c̄. Deꝰ in adiutoriū: an̄ initia horaꝝ dici iussit. Totū officiū ecclesiasticū stilo pulchriori ⁊ ordinatiori ⁊ cōpendiosiori modo renouādo cōposuit: quod ꝑmanet vsqꝫ hodie. Et dr̄ gregorianum de oībus officijs tā ep̄oꝝ q̄ꝫ alioꝝ inferioꝝ p̄latoꝝ siue subditoꝝ. Quid vltra? Quāta ḡtia emicuerit: quāto scie lumine p̄ditus fuerit: q̄ꝫtum p̄ntibus ⁊ futuris exemplo opis ⁊ scripturis ꝓdesse studuerit: mortalis lingua aut vix aut oīno nō posset explicare?

¶ Iste Eraclius ex parte bonam: τ ex parte malam hꝫ in cronicis famaꝫ: qꝛ in quibusdã valde sancte se habuit: vt pꝫ in legẽda de exaltatõe scẽ crucis. quõ miraculose etiã vicit persas τ cosdraꝫ occidit: sꝫ post victoriã cõuersatus cũ patriarcha iacobitaꝝ: cum ipso de fide disceptauit volens eũ ad rectã fideꝫ reuocare. sed ꝓhdolor ab eo decept⁹ fuit: τ incidit in heresim mõchelitaꝝ: in q̃ τ mortuus fuit. vñ pꝫ q̃stultuꝫ sit cuilibet xp̃iano excedere sibi a deo ꝯstitutam regulã. Qñ eniꝫ laici itromittere se volũt de illis τ similib⁹ ꝑiculoꝝ qõnibus fidei: τ qñ clerici bellis se vltro ingerũt: raro aut nũq̃ꝫ bonuꝫ sortiũ effectuꝫ. Maneat qlibꝫ in vocatione sua: τ exerceat se in his q̃ sunt sui officij. alioqn si inordinate ꝓcedit: spũsſanct⁹ aufert se sine quo nemo qcq̃ꝫ boni potest ꝑficere. Simile de ozia rege iuda: vt pꝫ. ij. paliꝑ. xxvi. et sunt exẽpla plurima quottidie. Ueruꝫ ista maledictio venit sup Eraclium ꝓpter superbiã suam: qꝛ post illam victoriam pauperes sibi subiectos nimis inhumaniẽ oppressit: quod deo semꝑ displicet. Et fuit etiaꝫ post hec nimis infelix: τ plura ꝑdidit. Moriẽ tandeꝫ infeliciẽ hydropisi τ heresi maculose infectus.

Imperatores.

Eracli⁹ ã. 31. h leões sepe per- -cussit in arena.

¶ Cumbertus ep̃us colonienẽ.
¶ Austregisilus biturienẽ.
¶ Sulpicius biturenẽ.
¶ Johannes tungreñ. omnes sancti
¶ Salaberga abbatissa mulier sancta duo monasteria constituit.
¶ Braulio cesaraugustanus episcopus τ doctoꝛ clarus habetur.
¶ Festũ oĩuꝫ scõꝝ instituiẽ a bõifacio 4º
¶ Isidorus Ispalenẽ eps inter doctores notabilissim⁹: multa scripta reliquit grauida sentẽtijs τ auctoritate. hic vir studiosissim⁹ vltra 70 sectas hereticoꝝ enumerat: q̃ ꝯtra ecclesiã dei successu tempis surrexerũt: τ dãnati sunt a sanctis patrib⁹ vicissiꝫ vsq̃ ad tempa hec. vide. xxiij. q. iij. c. qdam. Ipse etiaꝫ machometũ q in hispaniam venit capi iussit: sed admonit⁹ a diabolo fugit.

Anno mundi 5813

Pape

tuscus	roman⁹	marsus	roman⁹
Sauinia n⁹ an. 1. mẽ si. 5.	terti⁹ Bõifaci⁹ mẽ. octo- -di. 28.	quartus Bonifaci⁹ ã. 6. m. 8- -di. 12.	Deusde- dit annis 3 di. 20.

Anno christi 614.

¶ Iste Sauinian⁹ statuit pulsuꝫ cãpanaꝝ ad horas diei. Et qꝛ tenax fuit: τ scõ gregorio õtrahere nõ timebat: ab eo ꝑcussus iteruꝫ. τ hic est terti⁹ de toto cathalogo põtificuꝫ: q formidabili morte τ culpabili vita notatus est vsq̃ꝫ hic.

¶ Iste bonifaci⁹ statuit vt nitidus pãnus sup altare poneretur.

¶ Iste bonifaci⁹ ꝯsecrauit pãtheon. i. templũ oĩuꝫ deoꝝ vbi xp̃ani pi clitabãt a demõib⁹. τ ẽ pulchra siñitudo qũo spũsſanct⁹ ex malis ĩstitutis paganorũ scit eligẽ scm̃ exercitiuꝫ deuotõis: q̃si medicina fiat ex veneno. vbi impij colebant oẽs demones: ibi xp̃ani colunt oẽs sanctos: sic ars deludit arte.

¶ Iste Deusdedit fuit vir scissim⁹ q̃ꝛ quendam leprosuꝫ oscularetẽ: stati mũdatus est. multa bona statuit.

¶ Machomet⁹ deceptor orb: ꝓpħa falsus: nūcius sathane: p̄cursor antixp̄i: ꝯplemētuȝ hēsum: ac toti⁹ falsitat̄ ꝓdigiū: circa hec tp̄a vesaniā suaȝ ostentare incepit. fuit enī magus ꝛ mercator vilissimus: ꝛ factus princeps latronū subtilit̄ arabes sibi attraxit: q̄ tunc valde ab eraclio grauabant̄. persas vicit: ꝛ gentes alias multas: quib⁹ dedit legē suā: dicens se esse ꝓphetā scm̄ ꝛ a deo missum ꝛc̄. hoc eū docuit quidā sergi⁹ apostata: tā a fide q̄ꝫ a ꝯuersatiōe monastica: q̄ ipsaȝ legē ꝯposuit: hic velut alter ieroboā decē p̄tes abstulit domui dauid. i. ecclesie xp̄i: q̄r pene totū mundū decepit. ꝛ nisi karol⁹ ꝛ alij q̄dā principes iuuāte deo cultores eius coercuissent: totaliter fidem extīmiassent. sepius creuit ꝛ decreuit vsq̄ꝫ hodie. s. 1460. finem nouit deus.

¶ Dagobertus vir omnibus bonis moribus ꝯpositus: rex francie fuit: cui⁹ tp̄e ecclesia sancti dionysij parisius diuinitus dedicatur.
¶ Sigibertus filius regis dagoberti cū baptizaret̄ a sancto amando traiecteñ. ep̄o respondit amen clara voce: īfans adhuc quadraginta dierum.

¶ Era machometi ipsa est albigera qua vtunt̄ precipue arabes ꝛ alij saraceni: est f̄m campanum anno xp̄i 621 cum duodecim diebus post ꝯceptionē eiusdem xp̄i dn̄i nostri: ita q̄ inter xp̄i ꝯceptionem ꝛ hanc eram cucurrerūt dies 226932. incepit feria quinta: q̄r xp̄i conceptio erat feria sexta. Et nota: q̄ saraceni vtuntur annis lunaribus, quorum quilibet ꝯtinet 12 lunationes equales: hoc est 354 dies saluo bisextili. naȝ in 30 annis habēt xi. bisextiles: quoꝝ q̄libet habet 355 dies: ꝛ tunc redit sicut a principio.
¶ Nota lunatio p̄cisa 30 annos habēs lunares: reducit medias lunationes ad cōsimile tēporis initium.
¶ Magnobodus andegaueñ. ep̄us vir scūs claruit.
¶ Osualdus rex normānoꝝ: angloꝝ: scotoꝝ: britonū: fuit vir valde scūs: ꝛ opibus misericordie deditus. ꝛ vndiq̄ꝫ triumphauit gloriose. eius brachium cum dextra manu: quibus elemosynas fecit integrū perseuerat apud vrbē bem bamburch. Fuit enim interfectus a penda mercioꝝ rege. sed postmodū osomi frater osualdi eūdem penda interemit ꝛ gentem mercioꝝ ad fidem xp̄i ꝯuerti fecit: ꝛ pictos regno suo. i. anglie subdidit.

5823

Campanus — Bonifacius 5 ā. 5. di. 13.

Campanus — primus Honorius ā. 12. m̄. 11. di. 17.

624

¶ Iste bonifacius ꝯstituit: vt nullus de ecclesia extrahat̄ ꝛ vt acolitus nō audeat reliq̄as leuare. vnde pꝫ quāta fuit olim deuotio in xp̄ianitate: hoc tūc clericus ꝓhibebat̄ q̄d nūc mulieres etiā indifferenter faciunt ꝛ ceteri q̄cūq̄ꝫ ꝛc̄.

¶ Iste honorius fuit vir largissimus: pauperibus cottidianas elemosynas dedit multas: ecclesias ī argēto ꝛ auro ordinauit. Hic statuit apud scm̄ petrū fieri letanias: et clerū erudiuit: ꝛ ipsum honestissime ordinauit.

¶ Alchoranus liber ꝯponitur a machameto ꝛ tribus magistris suis: q̄bus diabolus ꝛ auctoritatē ꝛ industriā ministrabat. Primus magister erat q̄dā iude⁹ astronomus maxim⁹. Secūdus iohēs de anthiochia heretic⁹. Tertius sergius arrianus: hi legē abhominabilē ꝯfinxerant: resecc̄ates q̄cquid arduū erat in credendo: ꝛ difficile in op̄ando: ꝯcedentesq̄ꝫ oīa ad que mundani hoīes proni erant. s. gulā luxuriā rapinā ꝛc̄. Unde factum est vt p̄ potentiā ꝛ dolū deciperent in breui maximā multitudinē hominū bestialiū. Et q̄r lex ista nimis inhonesta ꝛ ꝯfusa erat: quidā humana verecundia p̄moti plura retractarūt: ac velut expositores rōnabilit̄ īterp̄tabant̄ aliqua nimis mēdosa. vn̄ q̄dā xp̄iani etiā litterati hoc colludio decepti fuerūt: qui historias trāsmarinas nō viderūt. Quare aūt tā infamis homo legifer fact⁹ sit: ꝛ talē tradiderit legē duplex rō redditur. Prima: q̄r deus nō p̄misit vt aliq̄s bone fame homo a diabolo assumeret̄: ꝛ legē saltē humano modo rōnabilē traderet: sicut nec olim nisi serpente vti p̄missus fuit q̄n̄ euam tēptauit. Secūda q̄r machometus sūme arrogans fuit: ideo q̄cquid desiderabāt carnales cōcessit: iam sic: iam alit̄ dispensando. Et ex hac collisione doctrinaꝝ variaꝝ ꝛ cōtrariaꝝ: totus liber ꝯfusus est: nec aliquo mō ꝯcordabilis. Demū idē q̄si coactus respondit: q̄ duodecī milia verba essent in alchorano que mendaciū ꝯtinerent: cetera ī veritate p̄sisterent.

¶ Imperium romanoꝝ circa hec tempora vbiq̄ in orbe terrarum cepit deficere irrecuperabiliter. Naꝫ in oriente saraceni: ꝛ in occidente gothi dominia sibi assumpserūt: ꝛ deinceps tenuerunt. Item saraceni de exercitu imperatoris interfecerūt centumqnquaginta milia pugnatoꝝ. Et hic iteꝝ maximuꝫ habemus exemplū: ꝙ nihil stabile est sub sole: quādo etiam tanta defecit potestas ꝛ prudētia. Causa huius diuersimode assignatur. Quidaꝫ dicunt: ꝙ hoc fecit insatiabilis romanoꝝ auaricia: qui sibi subditas natiōes iugo seruitutis intolerabili opprimebant: quod omnibꝰ principibus ꝛ prelatis timenduꝫ est: quia q̄diu romani odiebant auariciam: ꝛ dilexerūt egtatem: dominiuꝫ orbis habuerunt. Aliȷ dicunt: ꝙ heresis orientaliuꝫ hoc fecit: vbi cōmuniter imperatores habitabāt: ꝛ sepe cum puersis peruersi facti sī. Nec est quicq̄ ꝙ ita nequeat occasui subiacere q̄ vera religio. Sꝫ neq̄ in pncipe aliquid lucidius q̄ recta fides. Aliȷ dicunt: ꝙ causa huius defectus fuit suꝑbia dn̄orum: qui subiectos despiciebant: canes aut asinos nūcupando: vel similiter. ꝓpter quod pudore ꝛ dolore incitati: erexerunt se ꝛ fecerūt quod cernimus. Forte omnes he simul sunt vna causa: quia ꝑ quod aliquid nascitur: per eiꝰ oppositū destituitur: ꝛ sic iam oēs quattuor monarchie defecerūt: ꝛ non restat alia nisi antixp̄i: cuius aduentū deus nouit. Interim dominia diuersimode hincinde variantur in particulari ꝛc̄.

Imperatores

¶ Dagobertus rex francie interficit anglicos: qui tunc saxones dicebantur: omnes excedētes mensuram gladiȷ sui. Putant quidaꝫ: ꝙ hec crudelitas francoꝝ fuit causa eterne inuidentie ꝛ dissentiōis angloꝛuꝫ cōtra francigenas: nō sine dāno vtriusq̄ vsq̄ bodie. Mittat pius dn̄s spirituꝫ pacis inter eos ꝛ alios.

¶ Aidanus episcopus claret in anglia sanctitate: discipulus sancti columbani.

¶ Eligius aurifex sanctꝰ vir pater fuit spūalis istorum qui multa monasteria fundarunt in francia: omnes sancti. Tepuit fides in oriente: ꝛ feruet hic in occidente.
¶ Ado. Rado. Dado. Remaclus.
¶ Agilis abbas sanctus resbaris monachus primus.
¶ Aurea sancta abbatissa parisius claret. Prefuit 300 puellis iussu Eligȷ viri sancti.
¶ Erubertus rex anglie primus idola ibi destruxit: ꝛ Sirebotus gothoꝛuꝫ rex iudeos ad fidem cōuertit.

Anno mundi 5833

	romanꝰ.	de dalmacia.	grecus.
Pape	Seuerinꝰ an. vno m̄. 8. di. 28.	quartꝰ Johēs an. 1. m̄. 9. d. 18	ꝓmus Theodorus an. 6. m̄. 5. di. 8

Anno christi 634.

¶ Iste seuerinꝰ fuit vir benignꝰ ꝛ sc̄us: amator cleri: erga pauperes largus: erga regimē ecclesie diligēs: quā in ꝑdyis ꝛ ornamētis mirabilit ampliauit. Suo tpe qdaꝫ maurici cū suis satellitibꝰ ecclesie thesauros diripuit: infelix secrilega nō veritus miraculū grande. Naꝫ cū totam vrbē incitasset ꝫ erariuꝫ lateranēse: nullꝰ potuit ep̄m: non dico infringere: sed nec itrare q dēꝫ: qō videns pace simulata: tandē ꝑfecit qō intendebat: accipiendo quod ꝓ sustentatiōe pupilloꝝ ꝛ viduaꝝ ꝛ paupeꝝ xp̄i anissimi impatores illic posuerāt: ſꝫ oia infelicit perierūt. Eraclius fuit pñceps sacrilegȷ huꝰ factus: cui misit pteꝫ de pecunys elatis. Sꝫ o q̄ multipliciter ꝓ huiusmōi dānificati fuerūt.

¶ Iste iohānes multa milia hominū de seruitute redemit ecclesie thesauris: pia motus intētione per histriā ꝛ dalmatiā. hic fec adduci reliquias sanctorum vincencȷ ꝛ anastasȷ ꝛ alioꝝ martyrum ꝛ romecollocauit.

¶ Iste theodorus sup oēs misericors fuit ꝛ largit benignus: pauperuꝫ amator. Iste statuit cereum benedici in sabbato sancto: ꝛ pauluꝫ cōstātinapolitanum ep̄um qui apte catholicos cruciauit anathemate perculit.

¶ Nõ diligent̃ ꝙ multa mala sequunt̃ qñ dñiuȝ turbat̃. ꝫ sup̃ de assyriis ꝛ medis ꝛ psis clare patuit: ꝛ grecis ꝛ aliis silr̃ ꝛ crebro de romanis: ꝫ hic pcipue: nã saraceni affricã ꝛ siciliaȝ inuadẽtes: cũ nõ esset q tyranidi coꝝ resistẽt. etiã hispaniã sibi subiugarũt: vndiqȝ xp̃ianum nomẽ delendo: in qua turbine multi martyres effecti sunt: q cõstantes per manserũt: ꝛ fuit tribulatio magna. turbato enĩ dñio mali homines assumũt audaciã malefaciendi: ꝛ se ꝛ alios depra uãdi in vita ꝛ doctrina: ꝛ ad populos ꝛ ad principes corrũpendos. ꝛ est reuera horrendũ spectaculũ qualit̃ miserabi lis iste mundus agitat̃ sine intermissione: an nõ satis durũ esset post labores ꝛ erũpnas: tandẽ mortis dñio subiacẽ: nisi etiã tot cladibus ꝛ terribilib⁹ plagis ꝯtinue laniari. Nõ sufficit hũano generi semel a deo dã nationis dirã accepisse sententiã: nisi ꝛ plurimas sibi peccãdo supaddat. Solũ igit̃ peccatũ est cã miseriaꝝ haꝝ: diuina seueritate iuste se vindicãte. Ueꝝ nemo sic cogitet: q̃si hec digna sit retribu tio ꝑ tantis piaculis: ꝫ respectu futuroꝝ que peccatoribus debent̃: ista sunt quasi quedã suauia p̃ ludia. O quis finis illoꝝ qui nõ credũt: si etiã tanta hic patiuntur electi?

tertius Cõstãtin⁹ an. 27

¶ Iste ꝯstantinus fuit filius ꝯstantini filii eraclii: qui quarto mẽse impii sui a nouerca sua veneno extinctus fuit: et iõ qꝛ breue tẽpus rexit nõ fit mentio de ipso. Iste aũt cõstantinus successit ei. nouerca illa cum suis est exiliata. ꝛ fuit pessim⁹ tyrãnus ꝛ heretic⁹: dolosus ꝛ totus inuid⁹: ꝛ catholicis infestus: nec martino pape pepcit. Cõtra lõgobardos exercitum ducens supatus est. ꝛ romã veniẽs cũ reuerent̃ esset a vitelliano papa ꝛ ciuib⁹ susceptus: nõ retribuit iux̃ beneficia sibi impensa debitã vicissitudinẽ sicuti decet principẽ. insup ꝛ tyrannidẽ magnã ꝛ sacrilegia ppetrauit: oĩa pulchriora deiciendo ꝛ trãsportando. quare tandẽ in balneo a suis militib⁹: q eius maliciã noluerũt diuti⁹ tollerare ĩterfect⁹ fuit: ꝛ sic miserabilit̃ viuẽs: ĩfelicissime mortu⁹ ẽ solito more sacrilegoꝝ ꝛ tyrãnoꝝ: deo iuste iudicãte suos.

¶ Judocus filius regis britanie heremita sanctus claret.

¶ Hierusalẽ capta fuit a machometistis quibus hunarus p̃fuit qui in loco antiqui tẽpli nouum erexit supsticiosum ꝛ pro phanum ablata prius cruce.

¶ Londoalus vir scũs claret: q beatum lambertum docuit.

¶ Regiulpha virgo scã claruit in gallia.

¶ Seuera abbatissa ibidẽ: soror eius.

¶ Ghertrudis cognata coꝝ.

¶ Et scũs forseus cũ duob⁹ fratrib⁹. s. foillano ꝛ vlcano: oẽs filii regis hibernie venerũt in gallias sancti.

¶ Arnulph⁹ vir btẽ vite: pr̃ pippini: dux lothoringie: demũ heremita: p⁹ eps metẽs. ei⁹ vxor scã doda treueris ĩclu sa xp̃o vacabat. ¶ Et scũs clodolphus eius fili⁹: eps meteñ. dicũt quidã ꝙ fuit auus karoli magni: ꝫ hoc mare non admittit nec rõ tpis ꝯsonat: sed Karolus marcellus fuit pr̃ pippini illius qui erat Karoli magni pr̃.

5843			5853
Tuscus		Roman⁹	Campanus
primus Martin⁹ an. 6. mẽ-1. di. 26.	primus Eugenius an. 2. mẽ-8. di. 22.		Uitellian⁹ an. 14. m̃. 6. di. 2.
644			654

¶ Iste martin⁹ scũs est ꝛ fortit̃ ꝑ fide agonizauit. dũ qdã cũ extracto gladio interficere vellet adhuc añ altare ꝯstitutum: statim cecus efficit̃. ipse cõuocata synodo in vrbe dãnauit syrũ: alexãdrũ sergiũ: pirrũ: ꝛ paulũ hereticos. q̃re constantinus cũ in exiliũ misit. eius festuȝ agitur. x. nouembris.

¶ Iste eugenius santissime vite fuit: omnibus amabilis ꝛ benignus: sepultus apud sanctum petrum.

¶ Iste vitellianus cantũ romanoꝝ ꝯposuit: ꝛ ĩ orgãis ꝯcordauit. ipse etiã habuit graciã impatoris: q suis pre decessorib⁹ offensiu⁹ fuit. tñ postea nõ sic pmãsit. nec vsqȝ huc potui inuenire: ꝙ vnqȝ ecclesia romana hũit plene p⁹ morteȝ ꝯstãtini magni dñium vrbis ꝛ alioꝝ q̃ ipe ꝯtulerat: nisi forte tpib⁹ quorũdã piissimoꝝ p̃ncipũ paucoꝝ: imo iste vitellian⁹ ꝑ mag̃ gr̃a accepit ꝙ ĩpator iste pessim⁹ p̃uilegia ecclie ꝯfirmaȝ: ꝛ tñ dep⁹ infregit.

¶ Rodoaldus eps treuereñ.

¶ Forseus latiniacũ cenobium fũdauit. Et foillan⁹ fossense monasteriũ erexit dono scẽ ghertrudis. vbi idem martyrio coronatus quiescit.

¶ Sigibert⁹ rex frãcoꝝ duodeci monasteria fundauit. Et fit magnus fruct⁹ in frãcia ꝛ anglia p sanctos viros.

¶ Nauta quidã negãdo paupi panẽ hac pena pcutitur: vt oẽs eius panes in lapides ꝯuerterẽt: sicut idem pauperci imprecabatur

¶ Ignis cecidit de celo ⁊ iris magna apparuit: vt putarent hoīes ꝯsummationē seculi aduenisse: ⁊ signa ingētia fuerūt: ita ꝙ arescebant viuētes pre timore: ꝓpter tonitrua ⁊ fulgura: ⁊ ictus eoꝝ maximos: ⁊ aquaꝝ inundatiões incōpabilit̄ excessiuas: ⁊ peryt innūera hoīm et aliuz multitudo: ⁊ seqt̄ pestilētia ḡuissima cū signo ire dei. Cūctis enī visibiliter apparuit: ꝙ vnꝰ angelus bonꝰ: ⁊ vnꝰ malus Romaz nocte circuirent: ⁊ quot vicibꝰ domus aliq̄ ꝑcutiebat̄ tot ex ea sequēti die interiebāt: Tot tunc moriebant̄: vt etiaz ꝑentes cū filys: fratres cū sororibꝰ vnanimit̄ in feretro positi ad tumulū portarent̄. Sepe huiusmodi signa oñdit dñs pyssimꝰ ad terrorez peccatoꝝ. Sꝫ vtinam exēplis alioꝝ terreremur: vt a peccatis desisteremꝰ. Dicūt quidaz: ꝙ hec pestilētia facta sit tempe benedicti secūdi.

Imperatores

¶ Clodoneꝰ rex francoꝝ irreuerent̄ corpꝰ sancti dionysy discoopiēs: ⁊ os brachy eiꝰ fregit: ⁊ furtiue deportauit: ob qḋ in amēciaz versus fuit.

Cōstātinꝰ 4ꝰ filiꝰ ꝯstātini an. 17.

¶ Iste ꝯstantinꝰ fuit catholicꝰ ⁊ bonus: zelosus ꝑ omia ꝯ hereticos. Ecclesias reparauit: ⁊ greciaz romane ecclesie recōciliauit. Synodū sextaz cōgregauit: in qua ꝑmissum ē grecis p̄sbyteris vxoribus legitīs vti: ac ceteris orientalioꝰ: sꝫ occidētalibus nequaq̄: qꝛ celibatum volūtarie tempe gregory ⁊ añ susceꝑunt. Et est hic mature aduertendū quantū bonitas p̄ncipis valeat ad bonuz ⁊ ꝗetum ecclesie statū: ⁊ fidei ꝓmotionē: ⁊ ecōtra q̄ꝫtuz malicia p̄ncipis noceat. Hoc isti duo cōstantini. s. pr̄ ⁊ filius clarissime oñdunt. Uexꝫ ꝑmittente deo saracenis ⁊ bulgaris resistere nō valuit: sed cuz eis pacem fecit: annua tributa soluēdo: ita inualuit illa maledicta secta. Tandez bona potitus morte transiuit ad xp̄m: sepultꝰ in cōstantinopoli.

Sex̄ synodꝰ ꝯstātiopol. 289 -

¶ Nota: ꝙ sex sunt synodi p̄ncipales quaꝝ auctoritas ē par euāgelys: quia euāgelica veritas ꝑ eas declarata est ꝯ sex principales hereses: q̄ nimis inualuerūt ꝯtra ecclesiā: ꝓpter hereticoꝝ subtilitatez ad decipiendū simplices: ⁊ tyrannidez ad affligendū constantes: ⁊ terrendū pusillanimes. Ista autē sexta dānauit heresim monechelitaꝝ: qui vnaz volūtatem ⁊ oꝑationē in christo dixerūt.

-primū ꝯtra heresim monechelitaꝝ. Par in auctoritatibꝰ quattuor p̄ncipalibus ꝓhabitis.

¶ Casaria regina persaꝝ claz ad ꝯstantinopoliz venit: ⁊ se baptizari fecit: qḋ rex audiens: mādauit vt rediret: sꝫ illa noluit: donec pacifice veniēs cuz 40 militibus baptisma susciperet. Nouit dñs qui sunt eiꝰ. Maluit mulier scā gloriam tantā abycere: q̄ꝫ christi pauꝑtate nō insigniri. Quis eam hoc docuit in medio natiōis praue?

Anno 5863 mundi — 5873

romanꝰ

Pape — Adeodatꝰ an. 4. mē. 2. di. 5. — romanus Demꝰ ā. 3. m̄. 2. di. 5. — romanus Bonifaciꝰ an. 4. m̄. 2. — siculus Agatho ā. 2. mē. 6.

Anno 664 christi — 674

¶ Iste Adeodatꝰ tante fuit benignitatis: vt oēm hoīem a magno vsq̄ꝫ ad minorez a se ꝯsolatum dimitteret: sepultꝰ apud scm̄ petruz. Eius tpe corpus sancti b̄ndicti: ⁊ corpꝰ sororis eius scē scolastice trāsferunt̄ de mōte cassino ad mōasteriū floriaceñ. Hoc gallici dicūt. Sꝫ italici oīno ꝯdicunt: ꝙ adhuc sit in cassino mōte. Maneat pietas: ⁊ reuelabit̄ veritas.

¶ Iste demꝰ decorauit illum locuz ante basilicaz sācti Petri: qui dicitur paradisus: sepultꝰ ibidem.

¶ Iste bonifacius nō hētur i q̄busdā libris: ⁊ seq̄ns dicit̄ bonifacius sextus. H̄ dr̄ ꝫm q̄sdā ꝑfecisse paradisuz apud scm̄ petrum. Rationē huius diuersitatis nō reperi

¶ Iste agatho vir santꝰ fuit: dū leprosum quēdā oscularet̄ stati mūdatꝰ est. Ipse recōciliauit ecclesiā rauēnatā q̄ diu fuit rebellis: ⁊ nūc ad obediētiam romane ecclesie redyt: edocta ꝙ nō ē leue ꝯ stimulū calcitrare. Ipse etiā de ꝯsensu p̄ncipis iussit celebrari sextā synodū: vbi greci r̄dierunt ad obediētiā ap̄lice sedis post plagas varias: qꝛ tale vnusquisq̄ꝫ repit suuz inferiꝰ: qualem se suo exhibet suꝑiori. Qui bn̄ obedit deo ⁊ p̄latis suis: ille silr̄ bonā in subiectis suis iuenit obedientiā: ⁊ ecōuerso. Hec est lex diuine iusticie.

¶ Iste iustinianus fuit bonus prudēs ⁊ largus: ⁊ romanū impiū nō modice ampliauit: ecclesiastica officia ꝙ plurimū honorauit: multas leges ꝯdidit: ſ; postea depuatꝰ cū sextā synodū ifirmare voluisset: ⁊ ecclesiā turbare: decimo anno sui impij a leone patritio ⁊ tyberio ⁊ gallinito pr̄iarcha captus fuit: p̄uatusqȝ naso ⁊ lingua regno expellit̄: et apud crisonā exilio religat̄. ⁊ fit magna turbatio ī ecclesia ꝓpter scismaticos ⁊ hereticos. Nota ꝙ qn̄ i sūmis dn̄ijs fiunt violētie: tunc errores multiplicant̄: qꝛ nō est q errātes corrigat ⁊ a malo cohibeat: hoc valde sepe experta est ecclesia. vnde fcā est altricatio inter leonē ⁊ tyberiū: ⁊ preualuit tyberius: ⁊ leonē absciso naso exiliauit anno tertio imperij sui: ⁊ regnauit ꝑ co. Iustinianꝰ aūt fugit ad saracenos ⁊ bulgaros: q cū restituerūt impio: occis̄ leone ⁊ tyberio: q herīticis fauebāt: ⁊ tunc idē iustinianus reconciliauit se gremio scē m̄ris ecclesie: ⁊ valde penituit. Sed qꝛ nimis crudelit̄ vīdicauit se ꝯ aduersarios suos: ita vt etiā innocētes pueros coꝝ vellet interficere: ideo interfectus fuit cū filio a philippo quem exulauerat.

Iustiniaꝰ 2ꝰ filiꝰ cōstātini ā. x

¶ Bulgaroꝝ regnum exorit̄ qđ valde attriuit impiū. a scithia egredientes tratiā inuadūt.

¶ Callinitus marinū ignē inuenit: ⁊ romani saracenoꝝ naues ꝯbusserūt.
¶ Theodericus rex frācoꝝ multas fecit tyrānides: pꝰ victus a pippino.
¶ Stella magna appuit in oriente: ⁊ magna pestilētia sequit̄: ⁊ mōs qdā in campania eructauit ignem.
¶ Sancta berta martyr ⁊ abbatissa claret in gallia.
¶ Bathildis regina francie postea monacha.
¶ Senesius lugduneñ.
¶ Preiectus ⁊ marinus martyres cum seruo suo.
¶ Maxelēdis ꝟgo ⁊ martyr: ꝓ ꝟginitate miraculꝭ claruit.
¶ Rex adiulfridꝰ fit monachꝰ pꝰ ep̄s ludifrideñ.
¶ Amathus exulat̄.
¶ Theodorus archiep̄s angloꝝ.
¶ Leodegarius augustuduneñ.
¶ Chilianus ep̄s scūs.

¶ Uigilius autisiodoreñ.
¶ Andoenus rothomageñ.
¶ Lufiedus heremita.
¶ Wilibrordꝰ cū. xij. socijs venit de anglia: postea ep̄s traiecteñ.
¶ Pippinus primꝰ dux francoꝝ multas victorias hūit ⁊ frisones supauit. fuit fide catholicus: ⁊ ecclesie dei specialis defensor. Uerū in vno excessit ꝙ adulteriū ꝯmisit ad tēpus. hic hūit castꝝ colonie: qđ dictū fuit capitoliū: ⁊ est nūc ecclesia beate marie: quā venerabilis plectrudis regina francie vxor ipsiꝰ fundauit: ⁊ cultui regio exornauit. idē pippinus frisones ad fidē duxit.
¶ Floruit etiā h̄ tpe sac̄ virgo noitburgis filia ipsoruȝ cuiꝰ corpꝰ colonie quiescit multis miraculis choruscās.

¶ Hispani circa hec tp̄a magnifice ꝯ saracenos bellare icipiūt: ⁊ diuinitꝰ adiuti t̄rā puā respectiue ꝯ totā affricā defensarūt: gl'oso apl'o iacobo eos adiuuāte vsqȝ i p̄ns. vide ḡnalē historiā hispāie: repies solēnē cathalogū militū xp̄ianoꝝ.
¶ Ediltrudis regina anglie que tribus viris nupta virgo ꝑmansit: ⁊ alij plures sci. vide in speculo.

5883 5893

Leo 2ꝰ ā. 3. mē. 10. dī. 17. siculꝰ

Benedictꝰ 2ꝰ an. 2. mē. 10. romanꝰ

syrus Johēs 5ꝰ ā. 6. dī. 18.

romanus Zeno an. 2. m̄. 11. d. 9

syrus Sergiꝰ p̄mꝰ ā. 9. m̄. 8. dī. 14.

684 694

¶ Iste leo vir scūs fuit greca ⁊ latina lingua sufficient̄ eruditꝰ: eloquētie q̄ȝ singularꝭ erga paupes nō solū mētis pietate: ſ; etiā studij labore sollicitꝰ. hic ꝯstituit pacē dare post agnꝰ dei: ⁊ vt ꝑ vsū pallij archiep̄s nihil ꝑsoluē teneat̄. Eius festū agit̄ 3 iulij: sepultꝰ in ecclesia sancti petri.

¶ Iste benedictꝰ fuit ꝑ oīa virtuosus: ⁊ vita eius cōcordat cū nomīe. Eius tp̄e fuit maxima pestilētia. h̄ ab impatore pijssimo factus est papa: sepe enim iste honor factus est i peratorıbꝰ ab ecclesia propter causas varias pro tēpore occurrentes.

¶ Iste iohānes fuit vir strenuus moderatissimus ⁊ scientia redimitus: de anthiochia.

¶ Iste zeno fuit vir valde scūs q nec vnqȝ se cāis̄ actibusqȝ secularibꝰ imiscuerat. erat. n. aspcū angelicꝰ: canicie venerādus: moribꝰ qetꝰ: religiose vite: s̄mone veridicꝰ: aīo simplex. Hic electꝰ fuit ꝯcordit̄ etiaȝ laicꝭ ꝯsentiētibꝰ. magna eni disseñtio erat: qꝛ clerꝰ intēdebat i petrū archip̄sbrm: ⁊ exercitꝰ i theodoꝝ p̄sbrm: ſ; sp̄ussc̄us oīa tandē vota ꝯcordauit in istū dignissimum.

¶ Iste sergiꝰ magne scītatꝭ ⁊ ꝯmēdabilis vite fuit: ⁊ i electiōe eiꝰ mag̃ dissensio fuit. nā vna ps̄ cleri elegit theodoꝝ archip̄sbrꝫ: alta pascalē: ſ; volēte dn̄o tādeȝ in hūc venerabilē viꝝ ꝯuenerūt. hic corpꝰ sci leonis p̄mi tr̄stulit Wirsenburch reuelāte sibi deo. Ipse etiā īuenit magnā ptē scē crucꝭ i loco obscuro. ⁊ regē anglie q ⁊ saxonū: baptizauit. Agnꝰ dei ter cantari iussit ad missā. Et idē reduxit ad vnitatē synodū agleigeñ. q noluit recipe sextā synodā ꝯstātinopolitanā. ⁊ fuit grande scisma i ecc'ia dei: qꝛ duo v'ia ꝯcilia ꝯ se dissentiebāt. sepultꝰ apđ scm̄ petꝝ.

¶ Sanctus lambert⁹ filius Apri comitis post multa opera sanctitatis martyrio consummat⁹ est a dodone duce arauie: quia dixit q̄ soror ci⁹ alpaida nō eēt legitima vxor pippini: qr cam duxit cōtra fas viuente adhuc plectrude. Hic est zelus helie ꝛ iohānis.

¶ Westphalia incipit cōuerti ad fidem circa hec tempora: vbi primuꝫ p̄dicti duo eualdi. s. albus ꝛ niger p̄dicauerūt: q post martyrizati fuerunt in comitatu de hoia: ꝓpe bremēsem ciuitatem. Corpa coꝝ translata fuerunt colonie.

Idē q supra iterato.

Imperatores — Leo 2⁹ inuasor ipy an. 3. — Tyberi⁹ 3⁹ inuasor ipy an. 7. — Justinia⁹ fili⁹ ꝯstātini an. 6.

¶ Beda venerabilis p̄sbyt̄ ꝛ pr̄ grauissime auctoritatis claret ī anglia. Multa scripta ꝛ historiam valde famosam reliq̄t. Fidelis laborator in ecclesiā vsq₃ in senectam ꝛc̄.
¶ Sancta oda ducissa aqtanie claret.
¶ Eualdi duo sancti p̄sbyteri p̄dicatiōis grā d̄ anglia venerūt in Westphaliaꝫ: ꝛ ī villa quadā laer dicta suis p̄cibus fontē de rupe traxerūt: ꝛ campū scm̄ sic dcm̄ vsq₃ hodie ꝯsecrarūt ī vsus paupeꝝ: vbi sepe mira ꝯtigerūt cōtra testamētū sanctoꝝ volentib⁹ facere: ꝛ horribilit̄ plagati sūt. Et vocant̄ ibi vulgariter dn̄i nr̄i de sancto campo vel prato.

¶ Romani multos saracenos īterfecerūt hoc tempore.
¶ Rex anglie: q ꝛ saxonum: qr saxones angliā obtinuerūt: ꝛ iō nomen insule mutatuꝫ fuit: hic venit romam: ꝛ a sergio baptizat⁹ statim moritur euolando ad christū.
¶ Frisia cōuertitur ad fidem christi vbi primuꝫ predicauit sanct⁹ Wilibrordus episcop⁹ traiectens̄.
¶ Michaelis sci archangeli tēpluꝫ ī mari ꝯstituit̄: sic̄ in gargano.
¶ Sanctus hubertus transtulit sedem episcopalem cuꝫ corpore sācti lamberti ad leodium.
Scisma septimū ecclesie fuit inter sysinnium ꝛ discotiuꝫ: quod fuit continuatuꝫ p̄ successores coꝝ. Et fuit grandis ꝑturbatio in ecclesia: quia tam in imperio q̄₃ in papatu fuit alt̄catio scandalosa.

Anno mundi — grec⁹ 5903 roman⁹ — syrus

Pape — romanus Leo 3⁹ an. 2. mē. 11. — Johes 6⁹ mar. an. 3. m̄. 2. d. 23. — Johes 7⁹ an. 3. mē. 7. di. 18. — Sysinni⁹ di. 20. — Cōstātin⁹ pm⁹ an. 7. di. 15.

Anno christi 704

¶ Iste Leo fact⁹ fuit papa p̄ patrociniuꝫ romanoꝝ: ꝛ non ponit̄ in cathalogo pontificum: forte ꝓpter malum introituꝫ: ꝛ seq̄ns dicitur Leo tertius. nihil tamē male egisse scribit̄: nec papa fuisse.

¶ Iste iohānes sext⁹ vir scūs fuit: ꝛ martyrio coronatus est: s₃ a q̄: aut ꝓpter quā cām nō inuenit̄ in historys: ignorat̄. Putat̄ tn̄ a ducib⁹ lūbardoꝝ. s. bn̄uentano aut spoletano ꝓ ꝯfensiōe iuriū eccl̄e. vt̄q₃ eni istoꝝ vexabat ecclesiā ꝛ t̄ra sei⁹: qr vicini fuerūt ꝛ ml̄tos ceperūt. sepultus apud scm̄ sebastianuꝫ ad cathatumbas.

¶ Iste iohānes septim⁹ eloquentissimus fuit facūdia: ꝛ erudit⁹ scia. Oratorium beate marie cōstruxit: in q̄ sepult⁹ est.

¶ Iste sysinnius paꝝ supuixit: ꝛ habuit scisma 3 discotiū: ꝛ ꝯtinuat̄ nihilominꝰ post inter bonifacium ꝛ discotiuꝫ. Tandē mortuo discotio q p̄ vim tenebat papatū: bonifaci⁹ restituit̄. Nec fit de his mēoria: qr forte ꝓpt̄ scisma in dubiū uēit: an eēnt xi successores beati petri. Et fuit tribulatio ī ecclesia vndiq₃: intus pugne: foris timores: ꝛ cē.

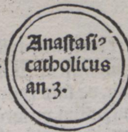
¶ Iste cōstantin⁹ fuit vir mitissim⁹ ꝛ ita benign⁹: q̄ ab oīb⁹ amabat̄. Ip̄e iuit vlt̄ mare ꝯstantinopoli ad iustinianū impatorē: ꝛ cuꝫ magno honore r̄cept⁹ fuit: ꝛ philippuꝫ tanq̄₃ hereticū excōicauit qr imagines sanctoꝝ deleuerat. sepultus apud sanctū petꝝ.

¶ Iste philipp⁹ fuit hereticus ꝛ ꝑfuit modicis diebus: ꝛ qꝛ interfecit dñm suuȝ: ipse etiã male peryt. sicut fecit: sic factum est ei.

¶ Iste anastasius fuit vir bene fidelꝭ ꝛ catholicus: ꝛ qꝛ philippũ excecauit ideo theodosius cõtra ipm pugnãs deuicit: ꝛ ordinatus est presbyter quiete viuendo.

¶ Iste theodosius tot⁹ catholicus ꝛ hũilis fuit: ꝛ precise sicut fecit factũ est ei: qꝛ Leo eũ deposuit ꝛ i presbyterum est ordinatus.

¶ Heresis imaginũ serpit: que sic dicit: qꝛ imagines sanctoꝝ que sunt libri laicoꝝ auferre voluerũt quasi idolatrie cultum. videt ꝙ moti fuerunt ex instinctu saracenoꝝ: ꝛ sic patet quomodo ecclesia exercet continue.

¶ Karolus marcellus filius pippini imensas victorias habuit ↄtra infideles diuinitus adiutus: fuit victor gloriosus per omnia: sed qꝛ bona ecclesiastica sibi vsurpauit ꝓpter necessitatẽ belloꝝ: ideo in penis infernalibus anima ei⁹ visa est cruciari ab eucherio viro sancto. O quid?

¶ Duo reges anglie veniunt romã: ꝛ fiunt monachi: imortali dño deinceps militãtes.

¶ Aripertus longobardoꝝ rex: vir pius: misericors: ꝛ iustus. hic secrete p regnũ suuȝ solitus fuit ire: ꝛ de singulis inquirere qualẽ iusticiam sui vasalli populo faciebant. Bonum exemplum.

5913

syrus

714

¶ Iste gregorius fuit vir castus diuinis scripturis erudit⁹: loquela facũdus: ↄstans aio: rerũ ecclesiasticaꝝ defensor sollicitus: ꝛ hostium ecclesie impugnator fortissimus. Et nota ꝙ circa hec tpa inceperũt dñi pape plus solito etiam in tẽporalibus se opponere impatoribus ꝓpter ꝑfidiã eoꝝ: ꝛ etiã trãsferre impium de gente in gentẽ: ꝓut tẽpus postulabat. hic Leonẽ anathematizauit: eo ꝙ imagines sanctoꝝ exureret. Idẽ nãqȝ Leo iussit isti gregorio vt etiã cõburẽt ȝ nõ curauit: imo ↄ eũ audacter iussit oppositum: ꝛ sic patet ꝙ destructionis impij principalis cã fuit heresis. nam ob hoc fideles populi vnanimit cũ ꝑlatis suis adheserũt dño pape: ꝛ coegerũt impatores cessare a tyrãnide hẽtica.

¶ In orientalibus regionib⁹ circa hec tpa valde defecit vera fides ꝓpter impiã ꝑfidi machometi legẽ: ꝛ p ↄsequẽs oĩs virtus: sapia: ꝛ honestas: de qua lege execrabili tot turpia ꝛ carnalia ꝓdierunt ficticia: vt nulli vnqȝ sapientes in rebus diuinis ꝛ humanis exercitati a principio ei crediderunt: sed homines bestiales in desertis morantes: oĩs doctrine prorsus ignari: p quoꝝ multitudiuẽ aliquos armoꝝ violentia in suam legeȝ pestifer ipse coegit: vt dicit doctor sanctus thomas in summa ↄ gentiles libro ꝑmo: caplo sexto. nulla etiã diuina oracula precedentium prophetaꝝ ei testimoniũ ꝑhibent: neqȝ documenta ꝟitatis attulit: nisi que de facili naturali ingenio cognosci possint. Nec signa supernaturaliter facta adhibuit: quinpoti⁹ vera que docuit fabulis ꝛ falsissimis doctrinis immiscuit: carnales voluptates permittendo: ꝛ eisdem conformia precepta tradendo: ꝛ quia voluptati carnali habenas relaxauit: idcirco mobile vulgus facile p⁹ se traxit deo ipsis irato: qui talem legislatorem occulto suo: ȝ semper iusto iudicio sup eos ↄstituit Uerum astuto consilio libros veteris ꝛ noui testamenti suis sequacibus nõ reliquit legendos: nec etiam dispu-

¶ Iste Leo cum essz potens: theodosiuz deposuit: ꝛ p ipso regnauit. Et fuit seduct⁹ p quendã apostatam: vt oẽs imagines sanctoꝝ auferret ꝛ exureret: quare etiaz tam bellis ꝙ pestilentijs: ac alijs diffortunijs punit⁹ fuit. Et quia correptus a gregorio tertio: pertinax mansit: ideo totum regnũ occidẽtis ab eo abstulit: mandans ne sibi obediret aliqs: vectigalia interdicẽdo. Et quia heretice vixit: sancti viri ei cõtradixerunt. Et martyrizati ꝛ exulati sunt ab eo plures. Tandem in perfidia miserabiliter defunctus est.

¶ Pelagi⁹ rex hispanie grandi miraculo regnũ illud cepit recuperare.

Imperatores

heretic⁹ 3⁹ Leo cũ cõstãtino filio suo ã. 25.

¶ Saraceni pficiunt in pei⁹: ꝛ totaz hispaniã sibi subijciunt: ꝛ nisi karolus marcell⁹ occurrisset: galliam similit inuasissent. Et nota: ꝙ pluries eos deuicit: ꝛ semel 300 milia ꝛ vltra de ipsis occidit: de suis 1500 tantũmodo pstratis.

¶ Cõstantinopolis a saracenis obsessa fuit: sꝫ p beatã virginẽ liberatur: ꝛ cuidaz heremite visio mirabilis oñsa ẽ de ioseph q dñm sepeliuit: ꝛ p⁹ paucos annos 300 milia hõiuz in pestilentia obierunt ibidez ꝛc̃.
¶ Cyrus ꝯstantinopolitan⁹ episcopus exiliat pro fide.
¶ Cesari⁹ arelatenſ docet monachos.
¶ Albinus epũs andegauenſ.
¶ Eucherius episcop⁹ aurelianeñ.
¶ Magnus archiepũs maguncie.

¶ Translatio sancti augustini de sardinia in papiã solẽnissime fcã est p lũpardũ regẽ lõgobardoꝝ deuotũ.
¶ Egidius abbas sanctissimus clarus hẽtur. Ex grecia venit in galliam.
¶ Germania ad fidez xpi cõuersa est hoc tempe: vbi pmo pdicauit bonifaci⁹ missus a geregorio 2°.
¶ Monasteriuz sancti benedicti reformat in monte cassino a quodaz ciue brixiano. Et similiter quedam mõasteria ditissima fundãtur i almania. s. vuldeñ. ꝛc̃
¶ Egberch scũs de hibernia venit in galliam.
¶ Bonifacius epũs qui germanoꝝ gentem ad fidez cõuertit: post martyrizat a frisonibus.
¶ Wolfrann⁹ episcopus zenoñ.
¶ Guericus episcopus zenoneñ.

¶ German⁹ exulat.
Hermin⁹ epũs lobieñ.
¶ Petrus episcopus damascenus.
¶ Petrus ꝛ manie⁹ martyres.
¶ Lebuin⁹ pſbr scũs ãglic⁹ pdicat i velua ꝛ post in saxonia antiqua. i. Westphalia. Eius corp⁹ in dauentria colit gloriose.
¶ Agilolphus epũs colonieñ. martyr.

¶ Rachbodus dux frisonuz maluit esse cũ plurib⁹ in inferno: ꝙ cum paucis in celo. Non eni nouit pressuras eius. malus iocus. Sed filius morte eius subita territus: cõuersus fuit.

Anno mũdi 5923 — 5933

Pape

romano⁹. Gregõi⁹ 3⁹ an. x. mẽ. 8. di. 24.

¶ Conciliũ generale fit i vrbe anno pmo hui⁹ grego. ꝫ hereticos: in quo imaginũ sanctaꝝ veneratio approbat: ꝛ ꝫdictores excõicantur.

Anno xpi 724 — 734

¶ Iste Gregorius digne successit pdicto et noie ꝛ opere eiusdem zeli ꝛ ꝯstantie: ꝛ animose ꝫ imperatorez pcessit: ꝛ obtinuit intentuz. Conciliuz celebrauit in vrbe ꝫ heresim istaz: ꝛ karoluz vocauit i subsidiũ ecclesie ꝫ longobardos. In canone addidit: qꝛ hodie solẽnitas. Viẽne archiepm istituit.

¶ tationẽ pmisit iniquaz faciendã: ne hac occasiõe sua falsitas detegeret: q n potius se dixit in armoꝝ potẽtia missuz: nõ in signis aut miraculis aut doctrina supnaturali: quod vtiqꝫ vrsoꝝ: leonuz: feraꝝ: latronũ: ac tyrannoꝝ rabiei magis est ppũz ꝙ spũali legislatori. Sic heu terra oliz fructifera atqꝫ illustriũ viroꝝ fecunda: nũc tribulos pfert ꝛ spinas eternis incẽdijs exurendas. Quãuis. n. vsqꝫ hodie saraceni ĩfinitis diuicijs abũdent: ꝛ pompis ĩestimabilib⁹ atqꝫ delicijs vacent: tñ ita pueriliter desipiũt: ꝛ ptinaciter adherẽt his q̃ sunt ꝫ rationẽ: vt oĩs vir doct⁹ ac timorat⁹: eoꝝ ꝯsortium fugiat: ꝛ eos velut caninos ac bestiales cum sũmo tedio abhominet atqꝫ deuitet.

Iste ꝯstantinus totus puersus ⁊ heretic⁹ pessi-m⁹ fuit: ita vt etiã demonijs imolaret. ecclesiã p-sequebat: ⁊ nihil dignũ memorie egit: ⁊ sic pmit-tēte deo ecclia lõgo tpe afflicta est more solito: q͛ in hoc mũdo pressurã habebit: ⁊ agrosꝭ cũ persecu tionibus.

Cõstãtin⁹ 5⁹ heretic⁹ an. 35

Pippin⁹ fili⁹ karoli marcelli fit rex frãcie p pa-pã zachariã. ⁊ fuit vir valde catholicus: ⁊ p oĩa victoriosus: ⁊ ecclesie romane specialis defensor ⁊ ĩ nullo degener a paterna strenuitate.

Karolomãn⁹ frater dicti pippini: diuino tact⁹ timore dimisso regno: fit monachus.

Rachis rex longobardorum p zachariã admoni-tus: vt a psecutione romanorum cessaret: acquieuit. insuper ⁊ monachus efficit.

Hildericus rex: monachus efficit. Forte moti fuerũt ꝑpter horrẽdã illã dãnationẽ karoli mar-celli: q͛ piculosum ẽ esse in potestate: ⁊ pauci eua-dunt securi. Quãta fecit ꝓ fide idẽ karolus: ⁊ tñ ꝑpter vna illã cãm eternalit dãnatus est ⁊c̃.

Mirabilia cõtigerũt circa hec tpa. nam terremotus mirabilis fuit. ⁊ ciuitates quedã mõtane diuisis montib⁹ vna cũ illis trãs-migrarũt ad loca cãpestria vltra sex miliaria: ⁊ nõ sunt fracte. In mesopotamia terra dirupta ẽ ad duo miliaria: ⁊ aĩal mulinũ loq-tur humana voce. Cinis de celo cecidit. In mari pontico glacies fuit in spissitudine 30 cubitos habẽs p centũ miliaria. ⁊ nix 20 cu-bitorum sicut mons cecidit sup illud: tam grãde frigus fuit. Stelle ceciderunt de celo. i. asub. ⁊ territi sunt hõies estimãtes finẽ mũ-di adesse. Uide in speculo. Quã mirabilẽ imutationẽ hec signa preostentarũt: sequẽtia declarant.

Remigius rothomagen. archieps claret sanctitate.

Cenobium in caturcensi territorio dedicat a dño pñte stepha-no papa ⁊ pippino rege.

Corpus sancti siluestri transfertur monaculum fundatum ab ancelmo.

Lullus vir sanctissimus: ⁊ successor beati bonifacij ĩ archiepa-tu maguntinen. miraculis claret.

Translatio trium martyrum solẽniter est facta a roma in galliã Nam gorgonius in gorzia: nabor in hilliriaco: ⁊ nazarius in losrisham ponitur.

Sanctus scurinus pmus abbas vulden. mõsterij clar⁹ habet.

Caput scĩ. Iohis baptiste in aquitaniã venit: ⁊ plures amici pip-pini in bello interfecti rediuiui subito resederũt.

Translatio scissime marie magdalene a ciuitate aquen. ad monasteriũ v͛siliacũ: fcã ẽ a gherardo duce burgũdie.

5943 — 5953

Zachari as ã. x. m̃. 2. di. 15.

romanus Stephan⁹ 2⁹ ã. 5. di-28.

romanus Paulus an. 10. m̃. 1

744 — 754

Iste zacharias vir fuit benign⁹ ⁊ oĩ virtute ornatus: oĩbus ama-bilis ꝑpt mititatẽ suã. Ipse regem francorum. s. hildericũ deposuit: ⁊ in locũ ei⁹ pippinũ ĩstituit: q͛ vtilior fuit. Et hic patet potestas ecclesie quanta fuerit hoc tpe: qui regnum illud famosissimũ trãstulit õ veris heredibus ad gen⁹ pippini ꝑpter legitimam cãm: vt habetur. xv. q. v. Alius.

Iste stephanus p oĩa vtilis fuit eccle-sie tã in v͛bo q̃z in doctrina: spũalia ⁊ tẽ-poralia strenue gubernãdo: pauperum amator ⁊ defensor erat. Hic pippinum vnxit in regẽ francorum: ⁊ ꝯ lõgobardos misit: vt eos ꝯpellẽt ad restituendũ ec-clesijs: qᷣ multo tpe minus iuste deti-nuerant: qᷣ ⁊ factum est. Ipse etiã trãs-tulit impiũ de grecis ad frãcos: vt patz ex̃ de electi. venerabilẽ. quã leo tertius post executioni demandauit.

Iste paulus vir scũs fuit ⁊ mitissi-mus. Fecit ꝯstitutionẽ de diuino offi-cio seruando in q̃dragesima. Ipse nul-li malum ꝓ malo reddebat: sꝫ cũ pau-cis familiaribus suis de nocte p cellas infirmorum ⁊ pauperum incarceratorum cir-cuit: at eis necessaria ministrãdo: vi-duis ⁊ pupillis ⁊ alijs egenis papale debitum exhibuit: opem ferẽdo tãq̃z: verus imitator sancti pauli.

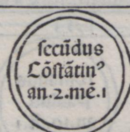
¶ Martyres infiniti facti sunt a ꝯstantino isto pessimo heretico. Putatur ꝙ vix fuerit aliqs imperator etiaʒ paganoꝝ: q tot trucidauerit: ꝛ afflicta ē ecclesia valde: ꝛ satis pciose emit venerationē imaginuʒ sanctaꝝ ꝓpter sanguinē effusum largiter. Ueꝝ imperator impijssim⁹ non mansit impunitus. Nam cōpleto mysterio iniquitatis pfinite: horribiliter clamās: igni sum inextiguibili tradit⁹: spirituʒ exalauit.
¶ Tempora sanguinolenta ꝛ multuʒ turbulenta fuerunt vndiqꝫ: qꝛ saraceni ꝛ pagani ꝛ etiam christiani inter se plurima bella gesserūt: quoruʒ karolus magnus diuina virtute adiutus principalis actor fuit: ꝛ triumphator gloriosus: lʒ non sine magna strage suorū per longa tempora. vide in gestis eius.

Imperatores ¶ Karolus adhuc iuuenis: sed egregie idolis incipit regnare sup francos: ꝛ fuit filius pippini. mater eius berta vocabatur.
¶ Imperiū bipartituʒ fit circa tempa ista: qꝛ Stephan⁹ papa transtulit italiaʒ ꝛc̄ in karolū adhuc iuuenē: queʒ Leo terti⁹ postea infeudauit. Cōstantinus aūt greciaʒ cū alijs regionib⁹ transmarinis laboriose retinuit.
¶ Turci qui de mōtibus caspijs exisse dicunt: armeniaʒ maiorem īfestant ꝛ vastant: ꝛ cuʒ pestilentia eos attereret: suasi sunt a christianis vt in modū crucis se tonderent: ꝛ sic cessauit. ꝛ extunc illum rituʒ seruarūt.
¶ Sengulphus martyr claret miraculis. In gallia fonteʒ emit: quē in burgundia oriri fecit. Fuit itaqꝫ seperatus ab vxore sua adultera: cui⁹ anus cantauit: eo ꝙ derideret miracula eius.
¶ Alcuinus vir doctissim⁹ ꝛ sancte vite claruit: magister karoli. multa scripsit ꝛ reformauit.
¶ Horribile factum cōtigit turonis: quia cū monachi ecclesie sancti martini delicijs ꝛ pompis vacarent: omnes vno excepto ab angelis suffocati sunt: ꝛ Alcuin⁹ illud reformauit plene.
¶ Ludger⁹ vir scūs velut alter moyses ab vtero mr̄is sue dn̄o consecrat⁹: innūeras gentes ad fidē ꝯuertit: frisonuʒ saxonuʒ apostolus: ꝛ pmus episcop⁹ monasteriens fuit. plurib⁹ miraculis claruit: ꝛ cenobia fundauit. Obijt tandeʒ in billerbeke: sed translatum fuit corpus eius in Werdenam ꝛ ibi sepultū: anno 809.
¶ Sergius episcop⁹ a deo plagatus est: eo ꝙ indignuʒ papatui cōsecrauit: quia os ꝛ man⁹ eius aruerunt.
¶ Sanguis de imagine christi emanauit: ꝛ omnes sanauit: ꝛ iudei qui ipaʒ pupugerūt conuersi sunt. Pulchre pius dn̄s ostendit miraculum grande tempore isto ꝓ confutatiōe heresis: ꝛ confortatiōe fidei.
¶ Petronille sancte corp⁹ transfertur: cum titulo queʒ Petrus scripserat Auree petronille dulcissime filie.

Anno mūdi 5963. 5973

roman⁹ siculus.

Pape

Anno xpi 764 774

¶ Iste constantin⁹ fuit laicus: ꝛ subito factus pbyter tyrānice papatū inuasit: ꝛ magno scandalo pfuit q̄uis paꝝ: sed zelo fideliū eicit: ꝛ oculis priuat. Et iste vr̄ fuisse qntus infamis papa inter tot vsqꝫ huc: ita spūssanctus illam sedem sanctā aplicaʒ in omni honore ꝛ sanctitate custodiuit.

¶ Iste stephanus omnia errata ꝯstantini emēdauit: degradatis his q̄s ille odiauit i synodo gn̄ali: sepultus in vaticano.

¶ Iste leo etiã puersus fuit: minus tñ q̃ pr ei⁹. hic cupiditate vict⁹ coronã quãdã cuiusdã eccl'ie abstulit ⁊ capiti suo imposuit: statiq̧ febre corripit' ⁊ spiritũ exalauit Habuit vxorem pessimã nomine hirenã que regnauit stati; post eum cũ filio.

quartus Leo an. 5

¶ Saxonia ɔuertit' ad xp̄m popul⁹ olim durissim⁹ ⁊ gallorum inimicus ppetuus: ſ; a karolo ſupati colla submiserunt Et est mirabilis dispensatio iudicioꝝ dei: ⁊ iscrutabilis: quõ ꝓficit ⁊ deficit fides ꝑ diuersitate locoꝝ ⁊ tempoꝝ. Jã egyptus ⁊ affrica ⁊c̃. a saracenis vastate fuerũt: ⁊ ecce q̃ſi fides volasset ad populum paganũ puenit. ⁊ huius simile sepe reperitur.

¶ Francia in flore ⁊ tota gallia simul vbiq̧ triũphatrix: etiã vltra montes ⁊ mare: sicut olim roma ⁊c̃.

¶ Et gothoꝝ regnum ⁊ lumbardoꝝ cessare facit: quod incepit anno dñi 250 vel circa.

¶ Iste cõstantinus bonus ⁊ pius fuit: ⁊ matrẽ suam amouit a regno: vt suis negocijs femininis intendẽt sed illa similato rancore postea ipm̃ exoculauit: ⁊ etiã filios ipsi⁹: ⁊ iterꝝ regnauit tribus ãnis. Demũ cũ greci pciperent: q̧ karolo magno nubere voluisset: ipsa; ceperũt ⁊ in quodam monasterio recluserunt nichefoꝛũ assumentes.

Cõstãtin⁹ sext⁹ cũ hirena ã. 10.

¶ Lamina aurea inuenta est in cõstantinopoli sup corpus cuiusdam defuncti in quodã sepulchro: in qua sic erat scriptum Xp̄s nascet' de virgine maria: ⁊ ego credo i eũ. O sol iterꝝ videbis me sub ɔstantino ⁊ hirene.

¶ Sol obscuratus nõ apparuit 17 diebus. Signũ crucis apparuit in vestibus hominũ. Et sanguis de celo i terram ꝑfluxit.

¶ Synod⁹ septima celebrat' cõstantinopoli ɔ heresi; imaginu;: i q̃ iterꝝ greci recõciliati sunt post plagas solitas ɔsitentes spiritum sanctũ ex patre ⁊ filio ꝓcedẽ.

¶ Studium vniuersale quod olim fuit translatu; de athenis ad romã circa hec tempora ꝑ karolũ transfert parisius.

¶ Heresis feliciana a felice auctore ɔdẽnat'. Dic' xp̄m esse filium dei adoptiuum.

5983

roman⁹ Adrianus pm⁹ an. — 24. mẽ. 10. di. 18.

784

¶ Iste adrianus fuit vir preclarissimus ⁊ nobilissimus genere ⁊ potentissimus: ⁊ multa magnifice patrauit: ⁊ vt vñ ante eũ nõ fuit similis sibi in gloria tẽporali ac diuitijs: diruta reedificauit: turres ⁊ muros extruxit. regnũ longobardoꝝ cessare fecit p' karolum. Synodos duas solẽniter celebrauit: ecclesias ⁊ monasteria multa instituit: ⁊ ius karolo super ordinatione sedis apostolice: ⁊ institutione epoꝝ: abbatum: ⁊c̃. in generali cõcilio dedit: ꝓpter violentias tyrannoꝝ cohercendas; vt p;. lxiij. di. ꝑ totũ. Tandẽ hic beat⁹ pontifex post laudabilẽ vitã sepelitur apud sanctũ petrũ.

¶ Hierusalē circa hec tpa recuperat̄ p Karoluȝ cū tota terra scā: ⁊ saracenoꝝ secta vbiqꝫ vastat̄ atrocit̄: q꞉ tps miserationū venit.

¶ Iste Karolꝰ dictus magnꝰ: cuȝ iā regnasset in frācia 34 ānis: assūptꝰ est i impatorē romanoꝝ: ⁊ iperauit ānis 14. Quāte ꝓrogatiue h̄ fuerit i oībus q̄ ꝑncipeȝ laudabilē faciūt qs digne narrare sufficiet? hoc vnū ꝑnūc sufficiet: ꝙ a ꝑncipio vsqꝫ ad finē in tāta reꝝ tēpestate sic laudabilr̄ se hūit: vt nō sit iuentꝰ q eū in aliq̄ rephendere potuissꝫ. Reuera qd possit fragil̄ hō in illo cāri quē diuīa virtꝰ ꝯtinue direxit ⁊ ꝓtexit? Sic gͦ recte laudamꝰ euȝ si i dn̄o opa eiꝰ magnifica glificemꝰ. Tanđ morte scā potitꝰ sepelit̄ aqsgrani: ānovite sue 72. Eiꝰ legendā scpsit emardꝰ.

Impatores

Nichesorꝰ an. 9.

Michael an. 2.

pmꝰ scūs Karolus magnꝰ an. 14.

¶ Iste Nichesorus auarus fuit: ꝑlesqꝫ lesit: fuitqꝫ ad impium p grecos sublimatus: sȝ nō ꝓfuit: q꞉ eiꝰ tpe impiū oriētale q̄i ad nihil redactū ē: ⁊ romani ad karoluȝ magnū se vnanimiter cōtulerūt.

¶ Iste michael vir catholicus amabl̄is oībus: ⁊ vniuersos sane doctrīe aduersantes nitebat̄ extiguē ac oēs q̊s leserat auaricia nichefori ꝯsolatꝰ ē ipsos ditando.

¶ Translatio ipery facta est p scm̄ leonē papaȝ tertiū de grecis ad frācos cū vnanimi ꝯsēsu romanoꝝ iustis ⁊ necessarys causis pꝰ lōgā patiētiā ecclesie dei: q̄ diu grecoꝝ emēdationē expectauit: sȝ q꞉ nimis defecerunt ꝓ a primoꝝ pietati dimissi sunt.

¶ Ogerus dux de danamarchia ꝑnceps xp̄ianissimꝰ floruit. Hic tpe karoli magni xp̄ianitati obtinuit fere oēs ptes trā̄smarinas a hierusalē vsqꝫ ad arbores solis deo sibi ꝓpitio: ⁊ aptis ⁊ magnis miracul̄ exercitū ꝯfortāte: et in supiori india ordinauit impiū: cui p̄fecit iohēȝ filiū regis frisonū dictū p̄ster iohan ꝓpt̄ deuotā ⁊ sanctā vitā quā duxit: ⁊ subiec̄ ei 14 barones cognatiōis sue: q alia dn̄ia circūquaqꝫ tenebāt: vt sic ibidē xp̄iana religio permaneret.

¶ Aqsgrani instituit̄ peregrinatio septennalis solēnissima: ꝓpter reliqas p̄ciosas quas Karolus ibi apportauit.

¶ Amelius comes aluernenſ gener Karoli martyr.

¶ Amicus ⁊ bericanus martyres occisi sunt in campania.

¶ Gerhardus dux bauarie in pānonia ꝯgressus martyrizatur.

¶ Isuardꝰ monachus iussu karoli collegit oēs legendas ⁊ actꝰ sanctoꝝ de toto orbe in vnū volumen post hieronymū bedam ⁊ florū. ⁊ oī die ꝯcurrebāt vltra 300 festa: ⁊ iō institutuȝ ē: vt di cat̄: ⁊ alioꝝ plurimoꝝ ⁊c̄.

¶ Paulꝰ diaconꝰ iussu karoli collegit lcōnes cui libȝ festiuitati ꝯuēientes ex optis dc̄is scōꝝ pr̄m

¶ Signū rubeuȝ dn̄ice crucis: ⁊ multe haste apparuerūt. Seqtur strages xp̄ianoꝝ.

Anno mūdi 5993. 6003

Pape

romanus Leo 3ꝰ confes. an. 20 mē. 5. di. 16.

Anno xp̄i 794 804

¶ Luellinꝰ rex vngaroꝝ: al̄s ꝑnceps auerrorū se ⁊ p̄riaȝ suā karolo dedit: ⁊ baptizatꝰ est.

¶ Aaron rex psaꝝ misit karolo corpus sancti cipriani ⁊ sperati: ⁊ caput sci panthaleōis.

¶ Spinea corona dn̄i floruit in manu karoli: ⁊ transfertur de constātinopoli parisius: ⁊ in translatiōe reliquiaꝝ mortuus est: resuscitatus Aquisgrani.

¶ Corpus sancti bartholomei transfert̄ Beneuentuȝ de Liptania.

¶ Iste Leo fuit vir ualde scūs: totus mitis: ⁊ scia plenꝰ. Cuȝ i die sancti marci letanias cū clero pageret: a qbusdā puerꝭ capit̄: liguaqꝫ p̄uatꝰ ⁊ oculis effossis i carcerē mittit̄. Sȝ pius dn̄s fuuȝ suū nō dereliqt q̄nimo p oīa euȝ sanauit: mēbra ipsa plene restituēdo. Deinde ad karolū ꝑrexit in franciā: singula narrans q̄ sibi illata eēnt: a quo etiā honorifice susceptꝰ fuit: ⁊ statim rex cū eo romam reuertit̄: ⁊ vltionē de inimicis eius fecit: diademaqꝫ impery ab eo suscepit: romanis acclamātibus: karolo augusto a deo coronato vita ⁊ victoria de celo subministret̄. Tandē post laudabilem vitam idē pontifex sepelitur apud sanctum Petrū.

¶ Iste lodouicus fuit filius karoli: ⁊ magne clementie: ꝑpter quod dictus ē pius. Habuit duos fratres quos supauit: ⁊ ambo malū habuere finē. In aduersꝭ patiēs erat: ⁊ in fine semp vincebat: qꝛ erga deū ⁊ ecclesiā ei⁹ deuot⁹ pmansit: etiā filij eius psequebāt ipm: quos benigne ad penitentiā reduxit. tandē bn̄ singulis dispositis bona morte diē clausit extremū. ⁊ qꝛ hūana infirmitas delicias diu ferre n̄ pōt filij ei⁹ ad miseriā declinarūt. Et est bn̄ infelix ꝯditio: quā totiēs sine cessatiōe expimur: ⁊ in his q añ nos fuerūt id totiēs factū legim⁹: vt. s. cōiter paucis exceptis: felicitas gn̄ationis vni⁹ raro pareat felicitatē subsequētis.

primus Lodouic⁹ annis 25

¶ In rontiuallo occisi sunt multi reges ⁊ comites xp̄iani vltra. 15.

¶ Milo de anglerꝭ dux exercitus karoli: pr̄ rolandi cū multis xp̄ianis occisus est ī bello ab aygolando.

¶ Sol stetit spacio trium dierꝝ: vt karolus vinceret.

¶ Compostelle ecclesia ⁊ pr̄iarchialis sedes ordinatꝛ: ⁊ extruitꝛ in honore scī iacobi. Et impletꝛ petitio marie zebedei: qꝛ iohēs a dextris apud ephesum: ⁊ iacobus a sinistris: roma in medio pulchre

¶ Episcopatus quinqꝫ dotantꝛ per karolum magnifice. s. colonieñ. maguntineñ. treuereñ salczburgeñ. ⁊c̄.

¶ Monasteria solēnia tot fundauit quot ī alphabeto lr̄e habentꝛ: cuilibet vna preponebatur.

¶ Raban⁹ poeta ⁊ mōach⁹ p⁹ abbas vuldeñ. deinde archieps magūcie: doctor magn⁹ claruit: ⁊ plura scripsit: ⁊ strabus discipulus eius etiā notabilis.

¶ Honoldus rex danoꝝ circa hec tempora baptizatꝛ magūcie cū vxore ⁊ filijs: cui impator frisiā dedit.

¶ Trāslatio plurimoꝝ scā est hoc tpe. Sebestianus ⁊ gregori⁹ papa suessioñ.

¶ Signa multa precesserūt mortē gloriosi ⁊ scī impatoris karoli. nam eclipsis solis et lune vltra solitū fuit. appuit p 7 dies macula nigri coloris in sole. Portic⁹ p̄ciosus aqsgrani cecidit funditus. Pons maxim⁹ magūcie trib⁹ horis ꝯbustus ē. Cernēs āt pyssim⁹ ipator mortē sibi iminē oēs thesauros suos plat] ꝯmisit ecclesijs distribuēdos. ⁊ lodouicū p̄mogenitū ꝯstituit impatorē: alium theutonicis: tertiū hyspanis p̄fecit.

¶ Salinus eps ambianeñ: ⁊ ei⁹ discipulus valentianus martyres.

¶ Scūs marcellinus ⁊ petr⁹ de roma in galliā trāslati sͭ. ⁊ scūs vit⁹ in saxoniā trāsferꝛ: ⁊ scūs valentinus ⁊ genesius in augiam.

Scisma 8 erat inter eugenium ⁊ zinzinniū ꝑpter discordiā eligentiū sꝫ eugenius obtinuit. qꝛ pars maior erat cuꝫ eo.

6013 — 6023

romanus Stephan⁹ 4 ā. 3. — mē. 7.

romanus Pascalis p̄mus ā. — 7 di. 16

romanus Eugenius 2. mar. ā. — 3 mē. 2.

814 — 824

¶ Iste stephan⁹ multos captiuos redemit: ⁊ lodouicū imperatorem coronauit. Moritꝛ rome sepultus in ecclesia sancti petri.

¶ Iste pascalis magnā adhibuit diligentiā reliquijs sanctorum Et inumera corpa sacra leuauit ⁊ honorifice recōdidit: sicut in visione scē cecilie mandatū sibi fuit.

¶ Iste eugenius vir preclarus ⁊ magne sanctitatis fuit ⁊ simplicitatis: mundi ꝯtemptor: ⁊ sola q̄ xp̄i sunt: sapuit. Hic martyrio coronatus est p laicos romanos: sepultus in ecclesia sancti petri.

¶ Cometa apparuit valde singl'arl ꝛ t'ribilis·vñ impatoꝛ attonitꝰ cū egmardo pħo ꝯtulit dicēs: ꝙ mutationē regni mortēqȝ pncipis ptenderet. Uerꝝ pħs nolebat eū ꝯtristare: ſȝ v̄bu ppħe allegās ait: A signis celi nolite timē ꝛc̄. At ipatoꝛ deuotꝰ: nō aliud inqt timē debemꝰ nisi illuȝ q nr̄i ꝛ hꝰ creatoꝛ ē siderꝫ: ſȝ eiꝰ clemētiā laudare tenemur: q nr̄aȝ inertiā cū peccores simꝰ talibꝰ admonē dignat' īdicijs. Quia gꝰ talia portēta cū apparēt oēs cōiter tangūt: oēs p posse ad meliora festinare debemꝰ: vt miaȝ in illo dn̄ante cōseq valeamꝰ. ꝛ pie credit' ꝙ hac hūilitate dn̄m placauit: qꝛ nō sup euȝ tūc plaga peruenit: sed sup italiam incursu saracenoꝝ.

¶ Tpa cruēta iterꝝ surgūt. cā est debilitas ipe rij: qꝛ mō^tuo lodouico filij eiꝰ se mutuo ꝯtriuerūt. Qd̄ audiētes saraceni ꝛ saxōes ꝛ alij occidētales crexert se ꝯ eos ꝛ facta ē plaga grauis.

¶ Iste lotharꝰ mortuo pr̄e imperiū suscepit. hūitqȝ duos frēs. s. lodouicū ꝛ karolū quos nitebat' excludē ab hēditate pr̄na. ſȝ illi ꝯ eū h̄ bellū mouerūt i qo tot ab vtrqȝ pte ceciderūt ꝙ sile nō est factū in gēte illa: ꝛ lotharius fugit ✠

Imperatores

primus Lotharꝰ ā. 15 filius lodouici: post monachus.

¶ Annona d̄ celo pluit i vasconia frumēto similis: habēs tamen grana breuiora.

¶ Tempestas maxia oritur i gallia: ꝛ terre motꝰ: ꝛ multe ville ꝛ domꝰ celesti igne cremant'. hoīes ꝛ iumēta ictu fulminū exanimāt' ꝛ cū grandie lapides imensi pōderis cadūt: d fragmē glacici descēdit: cuiꝰ latitudo 6 peduȝ: lōgido sedeciȝ: altitudo duoꝝ fuit: ꝛ pestilentia magna sequebat'.

¶ Dionysij sancti doctoris libri sūt translati de greco i latinū: quos michael ipatoꝛ misit lodouico: ꝛ 19 egroti sanati sunt.

¶ Puella q̄daȝ 12 annoꝝ pꝰ sacrā cōionem 6 mensibꝰ in pane ꝛ aq̄ ieiunauit. deide p trienniū oīno abstinuit ab oī cibo ꝛ potu.

¶ Plaga horribil' sup romā ꝛ totā italiā fca ē. Nā qdā pfidi xp̄iani miserūt clā ad soldanuȝ saracenoꝝ: vt cito veniret. Et roma capit': ꝛ ecclesia apostoloꝝ stabulū equoꝝ efficit'. ſȝ lodouicus cū gallis ꝛ lūbardis totā illā ifinitā multitudinē fugauit nō sine multa sanguis effusione xp̄ianoꝝ. Et siciliā ꝛ apuliā etiā h̄ tpe saracēi vastarūt. ꝛ tuscia i solitudinē redacta ē.

¶ Gloria laus ꝛ honoꝛ sit tibi rex xp̄e ꝛc̄. ꝯponit' a quodā ep̄o captiuo in festo palmaꝝ. ppt' quod ab ipatore dimissus fuit ꝛ restitutꝰ ꝛc̄.

¶ Saracēi de affrica veniētes iterꝝ romā inuadūt: ꝛ ecclesias apostoloꝝ dehōestant' spoliātes vndiqȝ ꝛc̄. redeūtes aūt cū spolijs submersi sūt i mari.

¶ Duoci duces bohemoꝝ sūt baptizati pcuratione lodouici fr̄is lotharij.

¶ Radulphus ep̄s biturien̄. claret scītate.

Anno mūdi 6033 — 6043

Pape.

romanꝰ Ualentiꝰ dies 40

romanꝰ Gregoriꝰ 4 an. 16

romanꝰ Sergiꝰ 2 ā. 3. mē. 2

Anno xp̄i 834 — 844

¶ Iste gregoriꝰ mortuo valētino: q breuit' post electionē e medio sublatꝰ fuit: eligit' ꝛ multa bona fecit: viditqȝ tristia tpa ppter varias plagas grassantes i populo. Hic multoꝝ sanctoꝝ corpora leuans de terra honorifice reposuit i altaria. Eiꝰ petitōe lodouicꝰ ꝛ guigo marchio lūbardie saracenos de italia fugarūt. Morit' tandē post innūerabilia bona opa eodem tpe quo ꝛ impatoꝛ: sepultꝰ apud sanctū petꝝ.

¶ Festiuitas oīum scōꝝ ē translata ad kalē. nouēbris p greg. 4. ꝛ galli ꝛ germani inceperūt etiā ipsam celebrare hoc tpe. ꝛ habetur sermo rabani de eodē satis pulcher.

¶ Iste sergiꝰ vocabat' antea os porci: ꝛ qꝛ nomē erat ihonestū ꝛ tāte dignitati incōueniēs: iō mutato noīe sergiꝰ vocari elegit. Et ab isto i antea oēs ppꝫ nomē mutauerūt. Sȝ h̄ quibusdā nō placet: ſȝ dicūt ꝙ h̄ faciunt exēplo xp̄i q apostolis noīa iposuit ꝛc̄. Similit' ꝛ de pr̄iarchis: ꝛ hec videt' melioꝛ rō huiꝰ variationis.

Gallia pene tota vastat' a normānis ꝛ frisonibus: ꝛ alijs circū circa cōcrematis ciuitatibus ꝛc̄. Hic iterꝝ nota mutabilitatē tempoꝝ: qꝛ per longa tempora galli triūphatores in orbe fuerūt: hic psternūt': nec vnq̄ postea ad pristinā redeūt potestatē ꝛ gloriā. Dominabāt' in italia: i germania: i hispania: i saxonia: imo vlt' mare ꝛc̄.

Quidã aũt magnates eos ɔposuerũt regna diuidẽdo: nec valuerũt resistere aduersarijs suis: ꝓpť hãc ruinã militũ: ꝛ iõ vndiqȝ fines eoꝝ inuaserũt hostes. sicsic qñ vult nimiũ: fit minimũ. qui huc vsqȝ alios defenderẽt: iã sepsos defendẽ nequnt. Quid faciet hũilis herba deserti: si stare ñ valet alta cedrus libani? Oĩa fac cũ ɔsilio: aliogn penitebis post: ȝ tarde. Hic est grãde exẽplũ. tandẽ lothari⁹ renũciãs seculo: monach⁹ effect⁹ ẽ. in cui⁹ obitu fuit magna cõcertatio inť angelos ꝛ demones: ȝ orãtibus monachis demones fugati sunt.

Leonina ciuitas iussu leonis edificať ad defensionem ecclesie sci petri ꝓpe romã.

Sãcta helena impatrix trãsferť a roma in franciã.

Octaue assũptionis btẽ marie instituũť a leone.

Scũs hermes translatus est in galliã.

Fames magna in germania fuit: ita vt pr̃ filiũ deuorare vellet.

Iste lodouicus filius lotharij fuit a sergio papa in regem coronatus: ꝛ ad tẽpus cum patre regnauit: ꝛ post solus annis 21. Hic habuit filiũ nomine karolũ: quẽ diabolus inuasit ꝛ vexauit corã pr̃e: q2 cõtra eũ cõspirationẽ tractauerat. eius tẽpore multa mirabilia cõtigerũt.

Lodouic⁹ scđs an. 21

Aimundus rex anglie vir scũs a danis martyrizatus est: ꝛ angliam deuastauit.

Magniradus heremita martyrizať.

Magũcia circa hec tpa in magna afflictione fuit per trienniũ. Demon publice appuit: ꝛ domos incẽdebat: ꝛ sacerdotes lapidauit: q aquã bñdictã aspgebãt: ꝛ hoies fugiũt

Cirillus vir scũs pene oium sclauoꝝ doctor ꝛ apostol⁹ corpus sci clemẽtis pape repperit in crisona mari exsiccato: ꝛ romã trãstulit: ꝛ in sua ecclesia recõdiť.

Johes anglicus natione magũtinus: circa hec tẽpora dr̃ fuisse: ꝛ erat femina habitu vestita virili. sic in diuina scriptura ꝓfecerat: vt par ei nõ iueniretť: ꝛ in papã eligiť: sed post impꝰgnata cũ publice in ꝓcessione pgeret: pepit ꝛ moriť. Et h̃ sextus vr̃ fuisse papa: q nomẽ sanctitatis sine re habuit vsqȝ huc: ꝛ similiť sicut alij a deo plagatus fuit. nec poniť i cathalogo pontificũ.

Colonie horribilis tẽpestas oritur: ꝛ fulmen ecclesiam sancti petri scidit: ꝛ tres interfecit homines: ꝛ sex semiuiuos reliquit: habuit formam draconis.

6053 — 6063

Leo 4⁹ ã. 8. m̃. 3. d. 6 romanus

Bñdict⁹ 3⁹ an. 2. m̃ 6. roman⁹

Nicola⁹ p̃⁹ ã. 9. m̃. 2. d. 20. roma⁹

854 — 864

Iste Leo vir scũs fuit: in quo ꝛ ꝭpentina prudẽtia ꝛ colũbina simplicitas habitauerũt. in mõasterio educatus. ꝑmo in scia ꝛ scã ɔuersatiõe tãqȝ ver⁹ mõchus ꝓfecit. hic scũs papa stati repare studuit ecclesias q̃s saraceni paulo añ destruxerãt. Collectã: de⁹ q beatuȝ petꝝ: ꝛ Deus cui⁹ dextera btm̃ petꝝ ꝛc̃ fecit: ɔ̃ saracenos. Fuit scripturaꝝ feruẽtissimus p̃dicator ꝛ pscrutator: or̃onib⁹ ꝛ vigilijs iugiter itẽtus. sepeliť tãdem post scãm mortẽ in ecclesia sci petri: cui⁹ festũ 17 kalẽdas augusti agiť.

Iste benedict⁹ nomie ꝛ re ab omnibus est beatissimus dictus. hic statuit vt clerici ordinate incederent ꝛ honeste.

Iste nicolaus tante sanctitatis extitit vt post magnum gregorium papam vix vllus in sede romana apparuit illi comparandus. In eius ordinatione lodouicus presens fuit. tandem post multa bona: morte sanctissima potitus: sepelitur in ecclesia sancti petri apostoli.

¶ Sãguis pluit de celo i italia tribꝰ diebꝰ: ⁊ locusta galliaꝫ deuastat: sic̃ oliꝫ egyptū: et sequtur fames valida: vt pene tertia ps hõiuꝫ ibi ꝯsūpta sit: ⁊ sic addit̃ dolor sup dolorẽ gallicis: quia bellis lacessiti: iã fame etiã perent. Et in saxonia villa q̃daꝫ cū oĩbus penitꝰ absorbet̃ in mom̃to cū ecclesia ⁊ altari ⁊ domibꝰ ⁊c̃.

Imperatores

¶ Iste karolꝰ hũit fratrẽ q dicebat̃ lodouicus: ⁊ erat rex germanie: q bellū instituit ꝫ ipm. ꝭ karolꝰ intoxicatꝰ obiit ante cõgressũ. H̃ multa mõasteria fūdauit.

caluus Karolꝰ 2ꝰ an.3.mẽ.9

¶ Iste karolꝰ dictꝰ est grossus siue iunior: ⁊ galliã ⁊ germaniam pacifice possidẽs: a iohãne papa in impatorẽ coronat̃. Tandẽ pꝰ gloriosaꝫ victoriã normãnos ad fidem pduxit: q̃ iaꝫ francis resistere vltra nõ valuerũt. Et q̃tuor ãnis super frãcos regnauit ⁊ factus inutilis abycitur.

Karolus 3ꝰ an.12.

¶ Ungari gens scitica orit̃. Exit a sicilia: ⁊ a picernatis ꝑpulsa: in pãnoniaꝫ venit: ibiq̃ manẽs expellit incolas. Carnes crudas ꝯmederũt: ⁊ humanũ sanguinẽ biberũt sic ꝑphalangi. Hy postea romã ⁊ alia bona ecclie p longū tempꝰ inuaserũt sicut olim gothi: ⁊ sic cõtinuatur tribulatio.

Bulgarorum rex cū gente sua ad xp̃i fideꝫ ꝯuertit̃: q etiã intm̃ ꝓfecit: vt dimisso regno mõchus efficeret̃. Filiꝰ aũt eius apostotauit: quare resũpto regno: ipm cepit: ⁊ oculis effossis ipm incarcerauit: ⁊ alium substituit: ac sacr̃ bituꝫ oĩbꝰ pacatis resumpsit.

¶ Wimenus rex britonū a scõ maurilioẽ intefecit̃: dū franciam vastaret.

¶ Synodus ꝯstantinopoli celebrat̃ q̃ octaua ẽ in ordine grecorum: ⁊ q̃nta cõstantinopolitana.

¶ Caput sancti gregory: ⁊ brachiũ beati leonis ad zenonenñ. ecclesiaꝫ sũt translata p iohannẽ papaꝫ.

¶ Johãnes diaconus scripsit vitam beati gregory i quattuor libris: ⁊ misit iohãni pape opus laudabile

¶ Flandria efficit̃ comitatꝰ: ⁊ balduinꝰ primus comes.

¶ Normãnia ꝯuertit̃ ꝫ generatõe: post hec robertus nascit̃: q apuliaꝫ: calabriã: siciliaꝫ acq̃siuit: venetosq̃ ⁊ alexiū impatorẽ grecorum supauit. ¶ Gallia aũt fuit nimis vastata añ fedus rollonis: q̃ germani videntes coloniã: treueriꝫ: ⁊c̃. exustas: iũxerũt se frãcis: ⁊ sic rollo dux normãnorum baptizat̃: accipiẽs gillaꝫ filiam regis i vxorẽ: ꝯfirmata sibi regiõe normãnie.

¶ Johãnes scotus doctissimꝰ i scripturis in franciã venit: ⁊ rogatu lodouici hierarchiã dionysy de greco trãstulit in latinuꝫ: ⁊ post a discipulis cõfossus stilis morit̃. Et nota: q sepius libri dionysy translati sunt.

Anno mundi 6073 — 6083 — 6093

Pape: Adrianꝰ 2ꝰ an.5. romanꝰ — octauꝰ Johãnes an.10.d.2 — Martinꝰ secundus an.1.m̃.5. — Adrianus tertius anno.1.mẽ.3. — Stephanꝰ 5ꝰ an.6.d. 9.romanꝰ

Anno christi 874 — 884 — 894

¶ Iste adrianꝰ excõicauit lotharīū fratreꝫ ipatoris: regẽ lothoringie ꝑpt adulteriū: ꝭ cū ille romã veniẽs: vt excusaret se ⁊ cõicasset indigne cū optimatibꝰ suis: oẽs ifra ãnū mortui sũt: ⁊ rex in via defunctꝰ ẽ: cū venisset placentiam.

¶ Iste iohes vnxit karolū ipatorẽ: ⁊ iiuriaꝫ passus fuit a romanis: q̃ dcõ ipatori nõ fauebat: ⁊ i custodia positꝰ fuit. Ipe formosū portuenñ. epm eiecit ⁊ degradauit qd̃ fuit occasio mali

¶ Iste martinꝰ papa ꝓfuit: sicr ⁊ adrianꝰ: ⁊ iste adrianꝰ statuit vt impator nullo mõ se intromittat de summi põtificis electiõe. Sꝫ apparet q hec ꝯstitutio papa obtinuit: ĩmo leo octauꝰ directe ꝯriuꝫ statuit postea. Forte ꝑ varietate temporum sic oportuit statuta huiusmodi variari. ex̃ de spõ. non dꝫ.

¶ Huius stephani tpe corpꝰ sci martini trãslatū fuit ꝑpt timorẽ normãnorum. Et nota q libri satis discordãt de tpe horum pontificū cū linea ipatorum: ꝭ nõ ẽ vis. sufficit. n. nobis debita tpa distinguẽ: ⁊ q̃ digna sũt memorie cõmendare.

¶ Charitas refriguit valde circa ista tpa i oĩ statu: ⁊ iniq̃tas plus solito cepit abũdare. Jã eñi gladiꝰ ⁊ hẽses ex magna pte cessarũt: ꝭ ambitio ⁊ auaricia ⁊ cetã vitia: frena laxãtes amplius q̃ ille heresũ ꝑsecutiones xp̃ianam fidem persequebantur.

¶ Heu heu heu dñe deꝰ: q̃uo obscuratū est aurum: mutatꝰ est color optimꝰ? q̃lia ꝯtigisse circa hec tpa etiã in scã sede aplica quã vsq̃ huc tãto zelo custodisti legimꝰ scandala? Quales ꝯtẽtiones: ꝭ emulatiõẽs: secte: iuidie: ãbitiones: intrusiones: ꝑsecutiones? O tẽpꝰ pessimū in quo defecit sanctus: ⁊ diminute sunt veritates a filys hõiuꝫ. Uerũtamẽ post hec tpa fuerũt multi sci pape: ꝭ nõ sic ꝯtinue ⁊ in tanto numero sicut in ꝓcedẽtibus. Eia qs ꝯuentus: q̃ cõgregatio: qs hõ iam securus erit: si sic defecit sanctitas primitiua?

¶ Iste arnulphꝰ plene ꝯpescuit normānos: q iam vltra xl. ānos galliā vastarūt. tandē a medicis despatus mirabili infirmitate: ita vt a pediculis ꝯsumeretur: defecit: ⁊ mortus est.

¶ Reformatio pma ordis sci benedicti: q iam in plerisqȝ locis ceciderat: facta est circa hec tpa p cluniaceñ. Diuitie fuerunt sepius cā casus huiꝰ ordinis sacri: ⁊ paupertas reformationis.

Arnulphus an. 12.

¶ Elphredus rex anglie vir totus virtuosus: octo horis ī orando: legendo: ⁊ scribēdo expendit: octo in negocijs regni: octo in cura corpis. redditus etiā optime dipensauit.

¶ Corpus sci calixti trāsfert in frāciā.

¶ Sūderoldus eps magūcie a normānis martyrizatus est.

¶ Sanctus martinꝰ trāslatus fuit de turone autisiodoꝝ ⁊ curauit leprosum. Deinde reportatus curauit paliticū ⁊ cecū ꝯtra voluntatem eorum: ⁊ frutecta regionis vestita sunt folijs supnaturaliter.

¶ Beruo abbas: oriūdus ex burgūdia: de stirpe comitū: ꝯstruxit pmo gingniaceñ. cenobiū: deinde cluniacum.

¶ Cluniacū mōasteriū famosuȝ ⁊ sanctissimū dono aue comitisse: etiam a guilhelmo pio principe burgundie.

¶ Sanctus odo monachus cluniaceñ: feruoreȝ in monasterijs resuscitauit: ⁊ plura scripsit. dialogum gregorij ipo ānuēte coartauit sub vno volumine.

¶ Comitatus blesensis oritur ex nobile stirpe normannorum.

¶ Hello primus.

¶ Scisma nouū ecclesie: ⁊ scādalosissimū fuit: ſm quosdā inť formosuȝ ⁊ sergiū. nā sergius a formoso reprobatus: a papatu fugit in franciā. ⁊ tandē papa factus reuertiť romā secrete: ⁊ xpoferꝝ cepit: ⁊ formosi corpus effossum dehonestauit. fuit etiā in scismate isto aliud minus ⁊ breuissimū inť leonē ⁊ xpoferꝝ predictū. nam xpoferꝰ per vim rapuit papatum leone incarcerato: ſȝ statim etiā ipse p sergiū captus est tāqȝ inuasor: Quidā eni dicūt ꝙ monachus effectus sit: ⁊ multiplicata sunt mala sup clerū ⁊ ecclesiam totam.

6103

Formosus ā. 5. mē. 6.

Bonifacius 6ꝰ di. 15.

Stephaꝰ 6ꝰ ā. 1. m̄. 3

Romanꝰ pꝰ m̄. 3. d. 21.

Theodorꝰ 2ꝰ di. 20.

Iohēs 9ꝰ ā. 2. di. 15.

Bndictꝰ 4ꝰ ā 3. m̄. 2.

Leo 5ꝰ di 40.

Xpoferus pꝰ mē. 7.

904

¶ Iste formosus fuit pmo eps portueñ. ⁊ a iohe ppť īobediētiaȝ puatꝰ erat ⁊ degdatꝰ vsqȝ ad laicalē statū: ſȝ per martinū rstitutꝰ est: ⁊ ꝯ iuramentum. nō solum romā venit: sed etiā papatum suscepit: ppter quod facta est altcatio magna.

¶ Isti octo pontifices breui tpe sederūt. Nescio aliqd notabile dicē: qr nō nisi scandalosa de his repperi ppť inauditā in scā sede apostolica ꝯtentionē: vnꝰ ꝯ aliū: ⁊ simul ꝯ se mutuo. nā stephanus ꝯfirmās fcā iohis octaui: formosū dānauit: ⁊ eius fcā irrita decreuit: ⁊ corpus eius mortuuȝ dehonestauit: digitis duobꝰ abscisis: manū in tyberi pjci mādauit: oīno ingratus: ꝯtumeliā pro grā reddens: qr formosus ipm antea epm anagnie fecit: ſȝ breue tēpus finē iposuit negocio. rursus theodorus post hec oēs actus stephani reprobās: fcā formosi approbauit. similiť ⁊ iohes nonus seqnēs ī cōcilio rauēne corā. lxxiiij. epis: dānauit facta stephani: ⁊ formosū ꝯfirmauit. sergiꝰ aūt directe ꝯtrariū sensit ⁊ formosū dānauit.

¶ Iste lodouicꝰ nō habuit papalē bñdictionē: ꝓpter insolētias coꝝ q ī italia dñabant̄: ⁊ berengariū conabat̄ expellē: ſ3 cū ꝑ ipo regnare cepiſſ3: verone capit̄ ⁊ excecat̄: ⁊ berengariꝰ reſtituit̄. Et h̄ vltimꝰ eſt ō ſtirpe karolia q impiū tenebāt

¶ Iste berēgariꝰ prudēſ in armis fuit: ⁊ belluz babuit cū rōanis: ⁊ etiaz cū lodouico ꝑdicto. Nec fit aliq̄ mētio ō iſto ⁊ ſeq̄ntibꝰ vſq3 ad ottonē apud vincentiū in ſpeculo hiſtoriali.

¶ Iste cōradus filius lodouici inter impatores nō ɔputat̄ q2 nō regnauit in italia: ſ3 ī almania tm̄. ¶ Iste hugo ī italia regnauit tm̄: nec ɔputatur int̄ impatores. ſucceſſit berengario. almanꝰ

¶ De iſto berēgario non eſt ɔſonantia in libris qn̄ regnauerit. Quidā dicūt poſt berengariū primuz. Aly poſt hugonē: ſ3 non eſt curandū. Tempa iſta ſatis ɔfuſa fuerūt. q plus potuit plꝰ fec̄.

Imperatores

Lodouicꝰ t̄tius ānis 6.	Berēgarius ꝑmus an. 4.	Cōradus vel Hugo ānis. 7.	Berēgarius ſcðs ā. 8.

¶ Impium iteꝝ tranſfert̄ ⁊ diuidit̄. Nā franci nō iuuabant eccleſias quas p̄res coꝝ extruxerāt: ſ3 diſſipabāt: nec romanis ꝑbebant auxiliu3 ɔ̄ lūbardos: q multū inſeſtabāt eos: iō de cōi ɔſenſu excluſi ſūt ab impio: ⁊ italici in italia: ⁊ almani ī almania ceperūt impare vſq3 ad ottonē: q vtrobiq3 regnauit. Franci aūt cogunt̄ nūc manē in termīs ſuis: expientes oīu3 rerum eſſe piodū: ſic̄ aly rotā fortune aſcēderāt ⁊ deſcēderunt.

¶ Stephanꝰ eꝑs leodien̄. claret ſanctitate ⁊ ſcīa. Fecit hiſtoriā ſancti lāberti cu3 notis ⁊ alia plura. ſ. de trinitate: ⁊ inuētione ſancti ſtephani.

¶ Monſtꝝ hn̄s caput canīnū: ⁊ cetera mēbra ſic̄ homo p̄ntat̄ lodouico. Et bn̄ potuit mōſtruoſu3 ſtatū ſigr̄e huꝰ tempis: vbi hoīes ſin̄ capite q̄ſi canes latrādo hincinde vacillabant.

¶ Ordo cluniacenſiū: circa hec tpa inchoat̄ ⁊ ꝑfecit ī magna hūilitate ⁊ feruore: ⁊ hēt regulā ſancti benedicti. Odo vir ſcūs primus pater coꝝ.

¶ Saraceni q dñabant̄ circa hec tempa in italia deuicti ſunt a iohe papa: ⁊ marchione alberico.

¶ Ungari incipiūt romā ⁊ cetera bōa eccleſie vaſtare: ⁊ totā ruſciā deſtruunt interfectis maribus ⁊ feminis: oīa ſpolia ſecū portātes. Taxis coꝝ rex fuit: q decē modios nummoꝝ recepit a berengario. ⁊ poſt ſingulis ānis redeūtes fines romanoꝝ inuadē ſolebāt ꝑ multa tempa. Cā huiꝰ mali fuit ingratitudo romanoꝝ: q2 predictū marchionē expulerūt: ⁊ iō vltus ſe fuit hoc mō: vocādo barbaros: ſic̄ narſes olim fecit tempore iuſtini ſecūdi. poſtea interfectus eſt.

Anno mundi 6113 — 6123

Pape

Sergiꝰ 3ꝰ an. 7. mē. 3 di. 16. rōnꝰ	Anaſtaſiꝰ 2ꝰ an. 2. m̄. 2. rōnus	romanus Laudo m̄. 5. di. 21.	Johes xꝰ. an. 13. m̄. 2. di. 3. rōnꝰ.

Anno chriſti 914 — 924

¶ Iſte ſergius cū romā rediſſet auxilio francoꝝ xꝑoſerū cepit: ⁊ ſedit ꝑ eo: ⁊ in vltione3 ſue repulſe corpꝰ formoſi extraxit de ſepulchro: ⁊ indutu3 ſacerdotalit̄: in pōtificali ſede decollari fecit: ⁊ ī tyberim ꝓyci. Piſcatores aūt in eccleſiā ipm̄ ipoꝛtarūt: ſacris imaginibꝰ ſe iclinātibꝰ ⁊ ſalutantibus eum venerabiliter cunctis videntibus qui aderant Omnia inſuꝑ q̄ ipſe formoſus fecerat irrita decreuit.

¶ Anaſtaſiꝰ ⁊ laudo paꝝ ꝑſederūt.

¶ Iſte iohes fuit filiꝰ ſergy pape tam natura q̄3 moribꝰ: etiam rapuit preſulatū: ⁊ tandē miſerabilit̄ occidit̄ a militibus guidonis: poſito puluinari ſuꝑ os eius dū ī carcere teneret̄. Poſt eū quidā alius iohānes intruſus fuit: ſ3 ſtatim eiectus eſt. ⁊ iō non ponit̄ in catalogo: q2 nō fuit ⁊c̄.

¶ Iste henricꝰ dux saxonū fuit: ⁊ totus iclytus: nec ipe inᷓ impatores ꝯputaᷓ: qꝛ tm̄ i almania regnauit. Ipse hūit vxorē sanctissimā noīe mathildā: ex q̄ genuit duos filios: ottonē ⁊ hinricū: ⁊ otto successit ei in impio: ⁊ hinricus in almania hūit plures fras. tertiū filiū genuit noīe brunonē: q etiā sanctꝰ fuit: ⁊ 13. annis archieps colonieñ. vir magne pfectionis: qui etiā monasteriū sancti panthalionis fundauit.

Henricus ā. 18. almanus

¶ Bohemia ꝯuertiᷓ ad fidē xpi: ⁊ in praga ecclesia cathedralis erigitur.

¶ Sancta mathildis regina vxor hinrici claret scitate: ⁊ supra modū hūilis ⁊ misericors: que totā stirpē saxonū sua nobilitauit virtute. hec post obitū viri diu in viduitate pmansit: ⁊ monasteria ⁊ hospitalia plura fūdauit. in aduersis patiētissima. in orōnibus ita extitit puigil: vt totū psalteriū añ matutinas exoluere solita fuerit: tādē spū ꝓphetie mortē p̄dicēs: migrauit ad xpm: sanctā sobolē relinquēs in ꝯsolationē totiꝰ ecclesie.

¶ Scūs Wibertus qui cenobiū gemelateñ. fundauit: claret in lothoringia.

¶ Regino abbas pruniensis cronicā scripsit.
¶ Zyptineꝰ dux bohemie ad fidem xpi ꝯuersus ē.
¶ Boleslaꝰ filius eius: s; peruersus qui postea fratrem suum sanctū venselaū occidit. s. anno p̄mo ottonis p̄mi: ⁊ ob hoc ab ottone cum tota bohemia subpatus fuit: ⁊ vastatus per ānos xiiij.

¶ Fons sanguinis fluxit ianue: significans cladem statim sequētem per saracenos: qui cā ceperūt: ⁊ occisis cunctis spoliarunt.

¶ Karolus rex francoꝝ a comite hiberto exulaᷓ: ⁊ martyrizaᷓ paronam.
¶ Elthescanus rex anglie: vir mire deuotiōis floruit ex matre hūilis natiōis. s. filia pastoris: q̄ p̄uidit ex se ꝓdire lunā: q̄ totaz angliā illustrabat: quod ⁊ factū est: qꝛ iste rex tantā hūit deuotōez ad diuinū cultū: vt nullū monasteriū dimitteret indotatū.
¶ Adamarus vir sanctus successor sancti odonis abbas cluniacensis.
¶ Theodardus abbas sancti helye claret sanctitate.

¶ Dani idolatriam postponūt. vsq; ad hec enī tpa xpm colendo: etiam idolis sacrificabāt: dicentes ꝙ di essent antiquiores ⁊ potentiores eo: sed clericus quidā. s. ansgarius contradicens: ignitum ferrum portauit illesus. ⁊ sic fuerunt plene informati.

6133 — 6143 germanus — romanus

Leo 6ꝰ m̄. 6. di. 15. romanus

Stephaꝰ 7ꝰ ā. 2. m̄. 1. d. 2. rōus

Iohes xiꝰ ā. 4. mē. x. d. 15. rōus

Leo 7ꝰ ā. 3. m̄. 5. d. x romanus.

Stephaꝰ 8ꝰ ā. 3. m̄. 4. d. 15.

Martinꝰ 3ꝰ ā. 3. m̄. 6. d. 14.

934 — 944

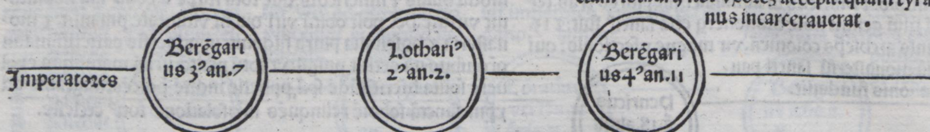
¶ Iste stephanꝰ a qbusdā rōnis mutilatꝰ fuit.

¶ Almania circa hec tpa plus solito cepit insignes psonas habē in vtroq; statu ⁊ sexu: domosq; eius principales. s. saxonie: bauarie: austrie: ac ceteras fidei lumē valde illustrauit: sed ⁊ in sapia ꝓbitate plures claruerūt gloriose: ⁊ nominati sunt in orbe. Sicsic dū vna gens cecidit: altera succreuit: vt nō gloriet ois caro: nisi in p̄re luminū: a quo est oē bonum optimū: ⁊ omne donū pfectum. ipse est q ad samuelē olim loquebaᷓ: dicēs. Ego glorifico glorificātes me: ⁊ q me ꝯtempnūt erūt ignobiles.

¶ Iste berengariꝰ impauit ĩ italia: cuiꝰ tempe fuit magnũ scisma Et hinricus morit̃: ⁊ otto ĩ almania cepit regnare.

¶ Iste lothariꝰ moriēs qñ otto regnauit: ĩ almania reliquit vxoreꝫ nomĩe daluidã: que postea eideꝫ ottoni nupsit.

¶ Iste berengariꝰ magna tyrãnide ꝑmebat italiã: quare dñs papa ⁊ alij romani vocauerũt ottonē: vt liberaret eos: qđ ⁊ factuꝫ est. et capto ꝑ vim berēgario: bis exulauit eũ: ⁊ relictam lotharij sibi vxoreꝫ accepit: quam tyrannus incarcerauerat.

¶ Wenzelaus ꝑnceps boemie de bono p̃re: melior filiꝰ martyrizat̃ ab iniquo fratre suo. Iste vir sanctus fuit: humilimꝰ ⁊ misericordissimus.

¶ Dũstanus eps cantuarieñ. scũs plura mõasteria fundauit ⁊ didicit ĩ die mortis ab angelo O rex gentiũ dñator oium: ⁊ vidit beatam mariaꝫ ⁊c̃.

¶ Bruno archieps coloniens̃ vir scũs: frat̃ ottonis ꝑmi claret ĩ almania: vtrũqꝫ gladiũ strenue gubernãdo: ⁊ sancti pãthaleonis monasteriũ in colonia fundauit: ⁊ episcopio ducatum cõtulit: reliquijsqꝫ pluribus ornauit.

¶ Heres̃ ãtropomorfitaꝝ in italia repullulat: sꝫ paꝝ ꝓfecit: qꝛ raherius eps ⁊ ceteri extirpant eam.

¶ Maiolus vir scũs: q fuit tertiꝰ abbas cluniaceñ. eximij feruoris ⁊ abstinētie: ⁊ repator monastice discipline claret.

¶ Sanctꝰ odo eps cãtuariens̃: ⁊ scũs bruno coloniens̃ trãsferũt corpa sanctoꝝ elisij: patrocli: ꝑuati: greg̃. cũ baculo sancti petri de roma ad coloniam.

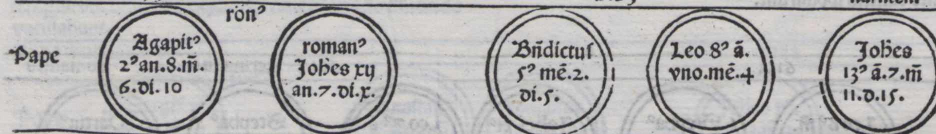
¶ Sanctꝰ adolinꝰ in anglia repit̃: ⁊ ĩ scrinio positꝰ fuit

¶ Eduinus rex anglie: q oẽs monachos expulit a regno: ⁊ scm̃ dunstanuꝫ in flandriam trusit: eiusdeꝫ sancti meritis ab inferis liberatur.

¶ Scisma decimũ ecclesie fuit inter iohãneꝫ xij. ⁊ leonem. viij. qꝛ iohãnes cuꝫ male intrasset: ⁊ peius vixisset: depositus fuit: ⁊ Leo subrogatꝰ. sed tamē Leo obtinuit auxilio imperatoris: lꝫ bis fugatus fuisset.

¶ Scisma vndecimũ fuit inter benedictũ quintum ⁊ Leonem octauũ: sed leo obtinuit.

Anno mundi 6153 — 6163 — narniens̃

Anno christi 954 — 964

¶ Istius agapiti tempore sanctꝰ odo ꝑmus abbas cluniaceñ. in dño obdormiuit.

¶ Iste iohes venator fuit: ⁊ totus lubricus. Femias publice tenebat: quaprop̃t depositus fuit ꝑ ottoneꝫ: sed nõ curauit. Tandē cum vxore cuiusdã se oblectans: a diabolo in tempore ꝑcutitur: ⁊ sine penitentia subito morit̃. Eia deus eterne: q̃ꝫ dispares sunt isti prioribus. O abissus iudicioꝝ dei: qs inuestigabit ea? Nec fuit iste digne electus: sed per patreꝫ suum itrusus: quia potens erat.

¶ Iste bñdictus a rõnis eligit̃ ꝯ Leonē: sꝫ ab ottone depõit̃: ⁊ ĩ exiliũ apđ saxõēs missus est. malũ ꝑncipiũ raro hꝫ bonũ finē. time eruditꝰ picl'o alt̃iꝰ. Sãctitas papas dimisit: ⁊ ad imꝑatores accessit hoc tpe: vt apparet.

¶ Iste Leo cõivoto eligit̃: deposito iohe. Hic statuit vt nullꝰ papa fieret sñ ꝯsensu iꝑatoris: ꝓpter maliciaꝫ rõnorũ: q suos intrudebãt. h oẽs dõatões fcãs eccl'ie a iustiniano ⁊ karolo ⁊ aliis: ottoni ꝯcessit ⁊ suis successoribꝰ vt italiã ab inuasoribꝰ defenderet.

¶ Iste iohes q̃uē iniuriam passus fuit a rõanis captꝰ ⁊ exul factus Sꝫ otto durissime hanc ꝑculit: nobilibus occis̃ ⁊c̃. ⁊ q̃busdaꝫ in exiliũ missis.

¶ Impium trāſfert ad almanos. Cōſimilis cā eſt hic ſicut in ſupiorib⁹ translationib⁹: nec pōt infelix hō īformari vt illum ſcopulū declinet: in quo tot iā vidit: etiā potētes piclitatos.

¶ Iſte otto p̄mus erat impator alman⁹: totus victorioſus ⁊ velut alt̄ karol⁹ eccleſie dei defenſor ſollicit⁹ ⁊ pmotor ſingularis: ob qd̄ meruit dignitatē impialē. multos infideles ɔuertit. benedictū papaꝫ inuaſorē eccleſie duxit ſecū ad ſaxoniā: ibiqꝫ in exilio morit̄. O ib⁹ tādē pacatis obyt: plenus opib⁹ bonis: diuitys ⁊ gloria ditiſſimus: ⁊ ꝑle digna. ſepultus madeburch in eccleſia ſancti mauricy quam precioſe fundauit.

Otto pri mus an. 12

Otto ſecū dus an. 9.

¶ Iſte otto fuit filius ottonis p̄mi ꝑ oīa fidel̄ ⁊ ſtrēnuus defenſor eccleſie. plura bella ɔ̄ infideles h̄uit: ſꝫ in vltio pene totū exercitū amiſit in calabria. ipſe tñ dū tota mēte ſanctū petrum inuocaſſet: mirabilit̄ liberatus fuit. ipſe habuit filiā impatoris ɔſtantinopolitā̄ de ſanguine romanoꝝ in vxorē: ⁊ fuit coronatus a benedicto ſeptimo. morit̄ rome: ſepultus in eccleſia ſci petri honorifice.

¶ Etgarus rex anglie pene oī āno monaſteriū fundauit.

¶ Acheluoldus reuerendus ep̄s vintonienſis multa fecit.

¶ Oſualdus reuerēdus vingornie ep̄us p⁹ eboraci archiep̄s: rameſie monaſteriū fundauit.

¶ Theodericus ep̄us meteñ. claret ⁊ reliquias de italia p̄les ad ſe tranſfert.

¶ Monſtrū in italia: mulier h̄ns duo capita: ⁊ cetera mēbra vſqꝫ ad vmbilicum vna comedente vel dormiente: alia quādoqꝫ neutꝝ faciebat: diu vixerunt: ⁊ p̄it tandem obyerunt.

¶ Eduardus rex anglie vir ſcūs claret: q p⁹ a nouerca ſua inficit̄: martyrqꝫ efficitur.

¶ Eccl'ia magdeburgē̄ glīoſe extruit̄: ⁊ dotat̄ ꝑ ottonē p̄mū: ⁊ archiep̄s ei⁹ fit p̄mas almanie. Et nota ꝙ tp̄e ottonis t̄ty fuit i ea qdā archiep̄us noīe vdo: q ꝑ beatā v̄gīnē pmot⁹ fuit: ſꝫ p⁹ ꝑpt̄ malā vitā horribilit̄ dāmnatus eſt. Ceſſa de ludo: qꝛ ſatis luſiſti vdo.

¶ Adelbertus vir ſanctus claruit natiōe bohemus: ⁊ p̄mus ep̄s pragen̄ſ: reuelāte deo pānoniā veniēs ſanctū ſtephanū primū regeꝫ vngaroꝝ cū multis baptizauit: deinde polonos in fide ɔfirmauit. tandē pruthenis p̄dicās: ibi martyrio coronatus fuit.

¶ Trāſlatio glorioſa ſcōꝝ laudoaldi: adriani: amantȳ: fit gandaui.

¶ Vngaria īcipit h̄ tp̄e ad fidē ɔuerti: vbi p̄° p̄dicauit vir dei ſcūs adelbert⁹ ep̄us pragēſis.

¶ Stephan⁹ p̄mus rex vngarie xp̄ianus ſcūs vir fuit. ⁊ fit gratia magna populo barbaro: ⁊ idolatrie cultui hucuſqꝫ dedito.

romanus 6173 6183

Bn̄dict⁹ 6⁹ an. 1. m̄. 6.

Bon⁹ vel dōn⁹ 2⁹ an. 1. mē. 6.

Bōifaci⁹ 7⁹ mē. 6. di. x.

Bn̄dictus 7⁹ an. 10. al's. 5. m̄. 6

Johānes 14⁹ men. 8.

Johānes 15⁹ mē. 4. romanus

Joh̄es xvi ā. x. mē. x. d. 7. rōus

974 984

¶ Iſte bn̄dict⁹ capt⁹ fuit ⁊ in caſtro ſci angeli ſtrāgulatus.

¶ Iſte bon⁹ vel donnus etiam parum ſedit.

¶ Iſte bōifaci⁹: ꝑ rōanos ſtrāgulato benedicto ī papam erigit̄: ⁊ dep̄data eccl'ia: fugit ī ɔſtātiopoli: p⁹ reuerſus iohi diacono cardiali ocl'os eruit. ipſe deinde ſubito extinct⁹ ē.

¶ Iſte bn̄dict⁹ coronauit ottonē ſecūdum: ⁊ fec̄ capi p̄les rōanoꝝ. ɔgregauit etiā ɔciliū remēſe ɔ̄ regē frācie vbi gilbert⁹ nigromātic⁹ deponit̄: et rodolfus reſtituit̄.

¶ Iſte iohānes. xiiij ī caſtro ſci āgeli fame afflictus ꝑ q̄ttuor mēſes defecit ⁊ moritur.

¶ Iſte iohannes. xv etiam parum ſuperuixit.

¶ Iſte ioh̄es. xvi. fuit in armis erudit⁹: ⁊ p̄les libros ɔpoſuit. hūc creſcētius patrici⁹ intm̄ afflixit ꝙ vrbē exuerit: ⁊ ꝑ ipatore nūcioſ mittēt: quod audiētes rōani: ip̄ꝫ reuocāt: ⁊ vſqꝫ ad t̄rā ꝓſtrati veniā petūt. iā eni aliq̊t ānis expti fuerūt ludū almanoꝝ. vilis ɔditio hominū: nolle obedire niſi cū nō pōt reſiſtē: tādē pace fcā rome obyt.

¶ Nota ꝙ hic occiduntur ſicut in p̄mitiua eccleſia: ſed nō fuēt martyres ſicut illi: par pena ſed diſpar cā.

¶ Iste otto p oīa impio τ noīe dign⁹ iuxta paternā pbitatē. Fidelissim⁹ ecclesie fuit. Multa bella pspere gessit Deo τ sanctis deuot⁹ extitit. Reliquyas sanctoꝝ veneratione maximā exhibuit: τ loca sancta sedule visitauit. Hic coronat⁹ est per greg. qntū: q ɔsanguineus eius fuit. Tandē post multos labores

Imperatores

rome vitā finiuit.

Otto 3⁹ annis 18.

¶ Electores imperii post ottonē tertiū instituti fuerūt: nō ppter aliquā culpā saxonū: sed ad pcauendū picula futura. Hi sunt septē: versus. Maguntinenſ: treuerenſ: colonienſ: Quilibet imperii fit cancellarius hoꝝ. Et palatin⁹ dapifer: dux portitor ensis. Marchio ppositus camere: pincerna bohem⁹. Hi statuūt dn̄m cunctis p secula summū. Palatinus est comes Rheni. Marchio ē brandeburgenſ. Dux saxonū: τ rex bohemoꝝ. Verū vt quidam dicūt: hac occasiōe aquila multas pennas amisit: τ in fine totaliter nudabitur.

¶ Karolina stirps eycitur d̄ regno francie. comes parisienſ arripuit regnū circa hec tempora.
¶ Medericus abbas eduenſ clarus habetur.
¶ Annona pluit de celo τ pisciculi parui ī asbonia.
¶ Odilo vir sanctus: abbas cluniacenſ: successor sancti maioli. Hic diem animaꝝ instituit post festū oīū sanctoꝝ tempore iohānis decimioctaui: quod postea p totam ecclesiā approbatum est.

¶ Scisma duodecimū fuit inter gregoriū qntū: τ iohannē. xvii. Causa fuit tyrānidis crescentii: τ ambitio iohis: sed puo tempe durauit: τ gregori⁹ obtinuit.

¶ Herībertus archieps colonienſ: vir scūs clarus hētur.
¶ Herigerus abbas lobieñ.
¶ Adelboldus episcop⁹ traiectenſ.
¶ Fulbertus episcop⁹ carnotenſ.
¶ Albo abbas floriacenſ.
¶ Elphegus canturienſ ep̄us: post martyrizat a danis
¶ Anfridus traiectenſ ep̄s: post effectus est Gherardus cameracenſ.
¶ Sanctus gherardus ep̄us post martyrizat ab vngaris: ligatus super bigā: τ de mōte currit.
¶ Gilla virgo prudētissima soror hinrici impatoris: post nupsit sancto stephano regi vngarie: τ multū iuuit ad plenā cōuersionē vngarie.

Anno mundi 6193 — gallic⁹ — 6203

Pape

Gregori⁹ 5⁹ an. 2. m̄. 6. saxo.

Johānes 17⁹ mē. 6. grec⁹ nō-crat papa sꝫ itrusus.

Siluester 2⁹ ā. 4. m̄. 1. d. 8.

Johēs 18⁹ mē. 5. di. 26

Johānes 19⁹ an. 5. romanus

Anno christi 994 — 1004

¶ Iste gregori⁹ scūs fuit papa ad instantiā impatoris ottonis tertii: vir venerabilis: τ ipsius ottonis ɔsanguine⁹. dictus fuerat antea bruno. et cū papa sedisset: τ iā īpator ab vrbe recessisset: placētin⁹ intrudit a crescentio ɔsule ppt pecuniā: τ iohānes sext⁹ vocat. Et fcm̄ est scisma diebus paucis. Nā impator reuersus crescentiū cepit: τ capite trūcauit. Johannē aūt antipapam exoculari: τ ceteris membris mutilari fecit: nihil eū iuuātibus ducatis suis. Quia eni fecit quod nō debuit: passus est quod meruit.

¶ Iste siluester 2⁹ factus est papa auxilio diaboli: cui omagiū fecit: vt cuncta ei ad votū succederēt. dictus fuit gilbertus: et grāꝫ regis frācie inimic⁹ sibi pcurauit. vñ scūs est archieps remenſ: tñ eiectus statim fuit p ɔciliū: iubēte bn̄dicto septimo. Deinde grāꝫ impatoris acqsiuit: τ fit ep̄s rauēne: post papa sed finē solitū cito habuit: vtputa q spem suā fallacib⁹ demonib⁹ cōmisit. Sperat tamen de eius saluatiōe: ppter certa idicia sepulchri ipsius: τ penitentiā quam ī fine fecit grauissimā: membris abscisis τ auibus datis τc̄.

¶ Isti duo iohānes post se mutuo sederūt: τ pmus parum pfuit: alter annis qnqꝫ sepultus apud scm̄ petrum.

¶ Et nō: φ iste greg. cū ottone 3° ordiauit elcōres ipii: q deiceps pmanserūt vsqꝫ nūc. nec potuerūt frāci aut alii ifrigē

¶ Iste hinricꝰ vir scūs fuit dux bauarie ꝯcordit̃ electꝰ ꝓpt̃ legalē ⁊ beatā famā quā hūit. Et ꝑſes de domo bauarie legimꝰ fuiſſe nō ſolū carne: ſʒ etiā mēte ⁊ ꝟtutibꝰ nobiliſſimos. hūit ſororē eq̄ ꝟtuoſam quaʒ ſcō ſtephano regi vngaroꝝ dedit: ⁊ totā vngariaʒ ad plenā fidē ꝑduxit. vxor eiꝰ fuit ſcā kōnegūdis: cuʒ q̄ in ꝟginitate ꝑmanens: celibē vitā duxit. Plura bella tā in italia q̄ȝ i almania ꝯ rebelles iuſte ⁊ ꝓſpe ꝯfecit. tandē btō fine geuit: ſepultꝰ i eccleſia bāburgenſi: quā fundauit ⁊ cathedralē fecit fieri: miraculis choruſcās. in vita ſci laurētij exēplū ponit de ipo ⁊ vxore.

Hinricus primus annis. 20.

¶ Robertus rex frācie ꝯpoſuit ſequētiaʒ Sci ſpūs ⁊c. ⁊ reſponſoria O iuda ⁊ hieruſalē ⁊c. Corneliꝰ cēturio ⁊c. cū notis: ⁊ alleluia Eripe me ⁊c. ipſe fuit vir miſericordiaꝝ.

¶ Scā kōnegūdis vxor hinrici: ⁊ ꝟgo ꝑpetua claret opibus bōis: poſtea mōaſteriū igreſſa: obijt miraculis choruſcans.

¶ Chorizantes qdā fuerūt circa hec tpa q ꝑ totū annū ſaltabāt ꝓpt̃ peccatū iſolētie: q2 in vigilia natiuitatis xpi in cimiterio q̊dā chorizādo ipediebāt quēdā ſacerdotē in ꝑma miſſa quā deuote faciebat: ſed q2 nolebāt ceſſare maledixit eos cū imꝑcatiōe dicēs. vtinā ſic ꝑ annū ſaltaretis: ⁊ factū ē. fuerunt tandē a btō heriberto abſoluti: ⁊ qdā valde penituerūt ita vt ſci effci fuerīt: ⁊ miracul' claruerīt. ſm q̊ſdā ꝯtigit i villa ſaxonie i eccleſia ſci magni: ⁊ filia ſacerdotis cuiuſdā auulſis brachijs ſaltauit. fuerūt. xix. q̄ꝝ tres femie erāt. oēs breuit̃ obierūt.

¶ Hieruſalē iteꝝ capit̃ a ſaracenis permittēte deo: ⁊ glorioſū ſepulchꝝ ab infidelibꝰ poſſidetur. Iudei multis in locis metuētes baptizant̃.

¶ Luna in ſanguinē ꝟſa apparuit ⁊ terremotꝰ magnꝰ. facula ardēs ⁊ fulgur inſtar turris cecidit cū maximo ſplēdore: ſeq̄tur fames valida. i lothoringia fonticulꝰ aq̄ in ſanguinē ꝟſus ē: ⁊ multa ſigna circa hec tpa cōtigerūt.

¶ Mortalitas fuit maxima pene ꝑ totū orbem vt ſepelientiuʒ tedio adhuc viui ſpiritum trahētes obruerēt cū mortuis Siccitas magna ⁊ ardor ſequitur.

¶ Iste cōradꝰ multas leges edidit ⁊ pacē diſtrictiſſime ſuare ſub pena capitiſ iuſſit. ſed comes lupoldꝰ accuſatus de terra ſua fugit: cupiens magis ruſticane viuere q̄ȝ ſolēniter mori: cuiꝰ tn̄ filius mirabilit̃ ad impiū ꝑuenit nutu diuino ꝯ volūtatē cōradi: etiā filiā eiꝰ accepit i vxoreʒ.

Conradus primus an. 20.

¶ Symeon vir ſanctꝰ ſiracuſ monachus: claret treueris.

¶ Durandus ep̄s leodieū. fuit: de obſcuro genere natus.

¶ Haimericus rex vngarie ꝟgo cū ſponſa ſua obijt miraculis choruſcādo: fuitq̄ʒ filius ſci ſtephani regis.

¶ Campanus doctor inſignis ⁊ deuotus maximuſq̄ʒ aſtronomꝰ. hic iuenit erroreʒ ꝑuū in calculatiōe ptolomei q̊ ad mediuʒ motū lune: videlʒ q in 2160. ānis lunaribus deficit vna dies: ⁊ i qbuſdā alijs ſilr Excuſat aūt tm̄ virū q hoc nō ꝓuenerit ei ob defectū ingenij: ſʒ ob penuriā tpis. maxie q̊ ad motū octaue ſpere: ad quē lōgū tēpus requirit̃: eius theorica ⁊ ꝯputus ſunt optima.

6213 tuſculanus 6223

Sergius quartus ā. 2. mē. 6.

Bn̄dictus 8ꝰ an. 11. m̄. 11. di. 21

romanꝰ Iohēs xx an. ix.

Bn̄dictus 9ꝰ ā. 12. tuſculanus

1014 1024

¶ Iste ſergius fuit ſancte vite ⁊ exemplaris conuerſationis: ſepultus in eccleſia ſancti petri.

¶ Iste bn̄dictus hūit ſciſma maximū: q2 eiectꝰ fuit ⁊ qdā alt̃ ſubrogatꝰ. hūc pꝰ mortē vidit qdā ep̄us in miſerabili ſpecie: dicentē ſe g̃uit̃ affligi: ⁊ q nihilominꝰ ſparet de miſericordia dei: ⁊ nihil ſibi ꝓdeſſe qō ꝑ ſe factū eēt: q2 de rapinis fuit: miſitq̄ʒ eū ad iohānē papā vt de tali teca ſūmā pecunie accipet ⁊ paupibꝰ daret: qd̄ ip̄e fidelit̃ implēs: ep̄atui ceſſit ⁊ tiore ꝑculſus ſibi ꝓuidens in futurum: monaſterium itrauit.

¶ Rogerus ep̄s beluaceñ totꝰ iclytꝰ claret.

¶ Sciſma. xij. eccleſie fuit inter benedictū octauū ⁊ quēda aliū intruſū: ſʒ poſt benedictus obtinuit: eiecto iterum intruſo.

¶ Iste iohānes bellū habuit cuʒ romanis.

¶ Iste benedictus fuit nepos benedicti octaui totus lubricꝰ: ⁊ iō dānatus appꝛuit cuidā i ſpē mōſtruoſa ⁊ horribili. Caput ⁊ cauda erāt aſinina. rliquū corpꝰ ſicut vrſus ⁊ ait. Noli expaueſcē ſcito me hominē fuiſſe ſic̃ tu es: ſed ſic me repn̄to ſic̃ olim exiſtēs infelix papa beſtialit̃ vixi. tēpore eius ſciſma ſcandaloſuʒ nimis fuit: qa ipſe eiectus erat: ⁊ iteꝝ reſtitutus: ⁊ iteꝝ eiectus.

¶ Sciſma. xiij. eccleſie ſcādaloſuʒ: ⁊ ꝯfuſiōe plenū fuit int̃ bn̄dictuʒ. ix. ⁊ alios vt pʒ infra. Cauſa fuit mala vita benedicti: aut iniquus introitꝰ. Hic notat ptolomeus: q faſtus ſūmoꝝ pontificū habuit ſemꝑ malū exitum: ⁊ fuit occaſio: ⁊ eſt cā multoꝝ ſciſmatū. notabile eſt.

¶ Tempꝰ effemiatū icepit circa ānos dn̄i mille: in q̊ fides xp̄iana valde cepit deficē ⁊ dēcliare a p̄stina virilitate: vt pꝫ in ꝓphia scē hildegardꝭ. ⁊ ī multis regiōibꝰ xp̄ianitatꝭ nec sacr̄a: nec ecclesiastici ritꝰ fuabant̄: augurijs ⁊ maleficijs itendētes. Et erat sacerdos sic̄ ppl's. sꝫ misicors dn̄s ꝯ hec mala itez pl'es ap̄licos viros suscitauit: q hāc ariditatē bōis exēplis ⁊ ꝑtiōibꝰ irrigarēt: dn̄o coopante ⁊ sermonē ꝯfirmāte seq̄ntibꝰ signis. Et multi ordīes nimio feruore succreuerūt: vt piculosū tp̄s illustrarēt: de qbꝰ post ꝯnter fit mētio. Et qꝛ iā sepe hꝰmōi reformatōes facte fuer̄t p̄ter spez

Imperatores

⁊ ī seq̄ntibꝰ future sint: iō fatuū est determiare: q̄ antixp̄s tūc vel tc̄ veniet ꝓp̄t maliciā tp̄is: qꝺ pleriqꝫ attentarūt: q̊s oēs fefellit sua opīo: ⁊ euāgelica derisit sanxio: ⁊ ipa tp̄is reprobauit experientia. Hoꝝ erroꝝ imensus ē numerꝰ.

¶ Guilhelmus dimonenſ.
¶ Richardus virdunenſ.
¶ Popo stabulenſ.
¶ Helias colonienſ.
¶ Ostertus leodiceñ.
¶ Stephanꝰ leodiceñ.
¶ Beruo augienſ. Omēs isti abbates venerabiles circa hec tempora floruerūt.
¶ Guido musicus ī italia fuit q īuenit cantū manualē. s. p flexuras digitoꝝ notas dinūcrando ꝓ pueris informādis.

¶ Fulbertus carnoteñ. ep̄s in infirmitate visitat̄ a beata virgīe: ⁊ de ciꝰ lacte sanctissimo recreatꝰ est.
¶ Gnoto vir sp̄ū sapiētie ⁊ sciē clarus: ep̄us leodiceñ.
¶ Heila auguriatrix ī anglia fuit: quā demō ꝺ eccl'a extx̄it horribil'r.
¶ Adelbertꝰ scūs ep̄s meteſ claret
¶ Elbertꝰ abbas gemelatenſ.
¶ Bardo vir scūs ep̄s magūtie claret.

¶ Egelmotus archiep̄s cantuarieñ: misit brachiū sancti augustini in angliam. Eius epistolare hētur.

¶ Iste hinricꝰ fuit gener cōradi. in silua natꝰ erat: ⁊ bis ad occidendū traditꝰ: sꝫ tn̄ deo ꝓtegēte illesus euasit adhuc puer. Cū aūt impator cēt effcūs: monasteriū edificauit ī loco natiuitis sue. Uide pulchrā historiā in cronica martini ⁊ vincētij ⁊c̄. Hic victoriosus fuit: ⁊ italiaꝫ ītrans pādulphū campanie p̄ncipeꝫ cepit. Abbatē vuldensē sedauit: q tūc potētissimꝰ fuit: diabolo cātante hunc diem bellicosuꝫ feci: queꝫ etiaꝫ increpauit.

Hinricus secundus an. 17.

¶ Sanctus theobaldus vir nobilis de francia: reclusus heremita claruit.
¶ Karolphꝰ mercioꝝ regis filius martyrizatus fuit a matertera.
¶ Edmūdus rex vir sanctus: a danis martyrizatus fuit.
¶ Corpꝰ gigātꝭ rōe īuenit̄ immn̄se magnitudīs īcorruptū cū lucerna q̄ nō potat flatu extīgui.
¶ Statua marmorea erat in apulia: cuius caput ostendit thesauꝝ subtiliter.
¶ Palūbus p̄sbyter rome fuit nigromāticus: ꝯtra queꝫ diabolus orauit: ⁊ obijt.
¶ Mōstꝝ. due mulieres ī gallia oīa m̄bra singula vsqꝫ ad vmbilicū ⁊ diuisim opabant̄: vna mortua alia supuixit: triēnio mortuā portās.

Anno mūdi 6233 — 6243 — 6253

Pape: Siluester tertius di. 56. — Gregoriꝰ 6ꝰ an. 2. mē. 6. — Clemēs 2ꝰ mē. 9. di. 7 almanꝰ — Damasus secundus di. 23. — Leo 9ꝰ an 5. m̄. 2. di. 6. almanꝰ — Uictor 2ꝰ an. 2. mē. 3 almanus

Anno xp̄i 1034 — 1044 — 1054

¶ Iste siluester elcūs fuit expulso bn̄dicto: sꝫ eū eijcit̄ ⁊ bn̄dictꝰ restituit̄: q̊ iteꝝ eiecto grego. substituit̄: q cū cēt rudis l'raꝝ: alteꝝ papā ad ecclesiastica officia exequēda secū ꝯsecr̄ri fec̄: qꝺ cū multis nō placēt: 3ꝰ supiducit̄: q solus vices duoꝝ adipleret. qbꝰ dimicātibus iter se: hīricus ipator supueuiēs oēs deposuit: ⁊ clementē. ij. substituit: a q̊ stati se coronari fec̄: pmittētibꝰ rōanis sīi ipius ꝯsensu se nūqꝫ papā elcūros: ⁊ sic qnqꝫ cedētibꝰ sextꝰ instituit̄. veꝝ de isto greg. gilbertus dic̄: q̄ fuit vir scūs: ⁊ ꝯ hinricū bellū hūit ⁊ raptores sci petri extixit: ⁊ cuꝫ magno miraculo sit sepultꝰ ⁊c̄. vide ī cronicis.

¶ Iste Clemens dictus fuit ante sindegerus bābergenſ episcopus: qui factus fuit papa per imperatoreꝫ: propter vnioneꝫ recuperandā vt iam dictū est.

¶ Iste damasus fuit iuasor ecclesie: ⁊ subito defūctus ē. Et stati romani petierūt sibi dari pōtificeꝫ: sꝫ nō teutonicū. ad hoc eniꝫ nō poterāt inclinari: ex mala ꝯsuetudīe indurati. Tūc istū leonē viꝝ scm̄ ad hoc īclinauit: vt papatū accipet: sꝫ postea sibi de h̄ fec̄ ꝯsciaꝫ: ⁊ resignuit: ⁊ denuo ē elcūs. h̄ xp̄m ī spē leprosi nocte ī lecto suo collocās: mane ipꝫ n̄ inueīt. tandē pꝰ laudabilē vitā scā morte potitꝰ: miraculis claret. ipe m̄lta scp̄sit ⁊ fec̄. Erat ātea ep̄s tuleñ. ⁊ audiuit āgelos dn̄tes ego cogito cogitatōes pacꝭ dic̄ dn̄s.

¶ Iste victor vir bonꝰ ⁊ venerabilis tiore impali ī scūs ē papa sic eni dispositā fuit ap̄lica sedes h̄ tpe q̄ sci viri duplici tiore se subtraxerūt. s. diuino ⁊ hūano: qꝛ tāto officio se īdignos arbit̄bant̄: ⁊ tyrānidē rōanoꝝ q̊ttidie sustinere teduit: sꝫ ꝯpellēte impatore: qdā nihilominus accesserāt sib'r duplici tiore. timebāt. n. deū offendē sic vocati: ⁊ etiam offensam principis. iste victor multos simoniacos deposuit in ꝯcilio florētino: ⁊ etiā fornicarios.

¶ De pluralitate bn̄ficioꝝ q̄ circa hec tpa nimis inualuisse videt̄: ⁊ deinceps ꝯtinuata: multūqꝫ dolēda ābitione p̄latoꝝ ⁊ simoniaca labe q̄pplurima scripta scōꝝ patꝝ habēt̄ detestātia abusiones istas. Et nota q̄ facile inuenti sūt pauperes clerici ⁊ doctores: q pluralitatē bn̄ficioꝝ ⁊ pōpā ecclesiasticoꝝ rep̄hēderūt: donec offerret se occasio p̄ticipādi: q̄ accepta cōit̄ auaricia excecauit eos. Fert̄ ꝺ q̊dā mgr̄o magne l'rature: q valde sublimit̄ disputauit ꝯ diuitias p̄latorū ⁊ fastū eoꝝ: q̄si oīno sic viuē nō licēt ⁊c̄. hec cū nūciata dn̄o pape fuissent: plausibilit̄ rn̄dit. Demus ei bonā p̄posituram: ⁊ hec ⁊ illa beneficia: ⁊ bene pacatus erit. factum est ita: ⁊ ecce protinus sententiam mutauit: dicens. ⁜

¶ Iste henricus vr̃ fuisse homo multũ ingenius: ⁊ satis afflixit virũ sanctũ gregoriũ. 7. papã. ⁊ p̃mo q̃dẽ veniã petẽs absolutionẽ meruit: ƺ ñ pseuerauit: q̃nimo de nouo quẽ dã antipapã ꝯ eum tanq̃ȝ idolũ erexit: ⁊ iteꝝ gregoriꝰ eũ excõicauit: ⁊ electores impij ducẽ saxonie ꝑ ipso elegerunt: quẽ henricꝰ crueto bello supauit: ⁊ tũc romã veniẽs cũ antipapa suo gregoriũ ⁊ cardinales pseq̃t: ƺ stati robertꝰ rex apulie eũ fugauit: ⁊ papã cũ cardinalibꝰ liberauit. fuit nihilominꝰ vir elemosynis deditꝰ: ⁊ sexagies ⁊ bis acie collata dimicauit. tandẽ miserabili morte vitã finiuit in carcẽ a ꝓprio filio detẽtus. sicut fecit: factũ est ei.

¶ Eduardus vir scũs rex ãglie claret spũ ꝓphetie. nec repperi plures aliq̃s reges in aliquo regno q̃ȝ in anglia

¶ Elburga virgo scã filia eduardi regis.

¶ Etgitha edgari regis filia v̄go sancta claret.

¶ Waltburga v̄go sancta ⁊ abbatissa fuit.

¶ Berengarius epus turoneñ. erronee dogmatizauit de sacramẽto altaris: ⁊ post informatus retractauit ⁊ sancte vite fuit: ƺ discipulos ꝯuertere nequiuit. Et sequitur heresis magna que satis afflixit ecclesiã lõgo tp̃e: ip̃a negat veꝝ corpus ⁊ sanguinẽ xp̄i esse i sacr̃o: ƺ figurã tm̃. Uide de conse. di. ij. ego berẽgarius.

¶ Lantfrãcus eps cãtuarieñ. magister ancelmi scripsit libꝝ p modũ dialogi de sacramento: ⁊ alia.

Henricus tertius annis. 48.

¶ Adrianus cronographus ⁊ monachus vuldensis claruit.

¶ Herliuius abbas monasterium beccense de suo fundauit.

¶ Siclus magnus annoꝝ finit̃ hoc tempore. s. ãno dñi 1063. cõtinẽs ãnos 532. qui ad rõnem oẽm pascalis cõputi vtilis ẽ: ⁊ ab euo in euũ in semetip̃m sine errore reuoluit̃: ⁊ sequẽti ãno siclus magnus ãnoꝝ 532 a natiuitate dñi exactus incepit: in cuius fine erit labor ⁊ dolor: ut quidã dicũt. terminabit̃ 1595.

¶ Mathildis comitissa triũphatrix iclyta: normãnos expugnat: ⁊ impatorẽ debellauit. ꝓ ecclesia gloriose laborauit: ⁊ tandẽ totũ suum patrimoniũ sup altare sancti petri obtulit.

¶ Petrꝰ damianus doctor ĝuissime auctoritatis: ⁊ religiosus valde.

¶ Ancelmus vir scũs eps cãtuarieñ. doctor excellẽs: ⁊ beate virgini deuotus.

¶ Scisma. xv. ecclesie fuit int̃ alexãdrũ ⁊ codulũ epm parmensẽ: ƺ alexander obtinuit: lƺ impator ꝯtradiceret iudicio cõcilij: ⁊ maior ps fuit secũ. diu stetit.

6263

almanus ex lothoringia — burgundus — mediolanensis

Stephaꝰ 9ꝰ m̃. 9. d. 28.

B̃ñdictus decimus mẽ. 9.

Nicolaus 2ꝰ ã. 2. m̃. 6. d. 26

Alexãder 2ꝰ ã. 11. m̃. 6. d. 25

1064

¶ Iste stephanꝰ paꝝ supuixit. Et sequẽs Benedictus cũ per vim papatũ rapuisset ⁊ nouẽ mensibus sedisset cessit.

¶ Iste nicolaꝰ ꝯciliũ celebrauit ꝯ berẽgariũ: q̃ errore deceptꝰ ꝯ fidẽ dogmatizauit: ƺ plene correctꝰ r̃uocauit: vt pƺ de cõ. di. ij. ego berẽgariꝰ: In codẽ ꝯcilio factum est decretum de electione pape. In nomine dñi. di. xxiij.

¶ Iste alexander statuit: vt nullꝰ missam audiat presbři quẽ scit habẽ ꝯcubinã sub pena excõicationis: vt patet xxxij. di. preter h̃. ⁊ hũit scisma cũ q̃dã codulo: ƺ postea purgauit se i mãtua corã ꝯcilio de simonia: ⁊ codulꝰ tãq̃ȝ simonaicus ⁊ iuasor repudiat̃. hic alexander fuit vir sanctus.

¶ Nunq̃ȝ itellexi materiã hanc p̃ter mõ. Quippe q̃ de inope diues: de ꝯtẽptibili repẽte glõsus appucrat. hos btũs hieronymꝰ velut pestes q̃sdã ꝯtagiosas vitãdos ꝓnunciat. Dixit q̃dã notabile verbũ. Qui hƺ vnũ bñficiũ ꝯpetẽs: ⁊ eo legitime vtit̃: recto calle ad patriã tẽdit. q̃ vnũ supaddit vno: oculo ꝯsciẽ p̃uat̃. q̃ aliq̃d adhuc plꝰ acceptat: etiã alt̃o lumine p̃uatꝰ totalit̃ excecat̃: ⁊ deiceps quecũq̃ȝ potit coaceruat. hãc maledictionẽ isaciabil̃ auaricie oli p̄signauit hierobã rex isrl̃. q̃ lƺ diuitꝰ ad regnũ puenerat: stati tñ a cultu dei recessit: fecitq̃ȝ duos vitulos aureos: ne populꝰ isrl̃ ad tẽplũ dñi ascendẽt. factũ ãt ẽ h̃ verbũ i peccatũ: ita vt oẽs sequẽtes reges hũc cultũ sacrilegũ obseruarẽt in destructionẽ regni. ita de ecclesiastico statu timẽdũ ẽẽ scĩ viri cõiter asseuerant: ⁊ iã i pluribꝰ mũdi ptibꝰ cõpletũ cernimꝰ. Clerici q̃ nihil possidẽ deberẽt p̃ter rõnabilẽ ꝯpetentiã: neq̃ȝ se de tp̃alibꝰ itromittẽ: oĩa possidẽ: oĩa volũt gubernare. Iccirco vt btũs bernardꝰ dic̃: q̃ ordinẽ nullũ s̃uãt: illuc ꝓperãt: vbi sempit̃nꝰ horror ihabitat. Oli pharisei ꝯ auariciã disputantẽ dñm deridebãt: ⁊ insanũ iudicabãt: ƺ nunc dñs subsanat eos. Caueas lector: q̃ multa occupas bñficia: ne idẽ facias: neq̃ȝ eadẽ patiaris. Deꝰ nõ irridet̃: ƺ q̃ seminauerit hõ hec ⁊ metet. noli seq̃ ꝯsuetudinẽ periculosam. noli te p pape dispensationẽ excusare. Ad oculũ vides: q̃ vituli aurei adorant̃: ƺ ceteri mactãt̃. Sƺ q̃ necessitas: q̃ reuerẽtia est i h̃ deo exhibita: q̃ de nũero mistroꝝ eiꝰ ꝓpemodũ medietas ẽ resecata? si eni cuilibet beneficio pmitteret̃ dari suus possessor: nũerus s̃uoꝝ dei esset duplex: q̃ modo ẽ simplex. Seq̃re cõsiliũ coꝝ: q̃ deo iã in celestibus cõiuncti sunt: ne cũ vitulis aureis eterno igni ꝯfleris. Quid ꝓdest vltra ꝓhibitos beneficioꝝ titulos coadunare: q̃ñ etiã simplices cõiter videmus in frugali honestate amplius abũdare?

Godefridus bulion dux lothorīgie: victor gloriosus: ꝑ ecclesia velut alter karolus vndiqꝫ dimicat: q tandē hierusalē cepit: factus ibi rex. Habuit frēz eq victorio suz: balduinū noīe: q ei in regno successit: ⁊ erat totꝰ in clytus. Miraculosa bella gessit ꝯ saracenos. Finit̄ successio regū anglie: ⁊ Wilhelmꝰ comes normānoꝝ interfecto araldo regnat ꝓ eo: de quo fit mentio in historia cōceptionis beate marie.

¶ Ordo cartusienſ sanctissimꝰ incepit hoc tpe: q teste btō bernardo int̄ oēs eccl'iasticos ordīes pmatū tenz: nō rōe tpis ſʒ rigorositat[is]. vñ ipe vocat eū speciosissimā colūnaz ecclesie. Uex qr ꝓpt̄ nimiā abstinētiā paucis portabilis erat: ⁊ ne diu ꝑuus maneret: postea ab ecclesia moderatꝰ fuit: nec vnqꝫ a sancto ꝓposito cecidit: singul'r a spū scō prefuatꝰ vsqꝫ hodie.

¶ Bruno vir scūs natōe colonieñ. ⁊ magr̄ in theologia cum sex alijs venerabilibꝰ claret viris: q cartusiensiū ordinē inceperūt in diocesi gratianopolitaneñ.

Imperatores

¶ Ordo grandimōtenſ inchoat̄ hoc tempe ꝑ scm̄ viꝝ stephanum nobilem auernoꝝ stipite ꝓgenitum.

¶ Mures infinite ꝯueniūt quendā potentē: circūuallantes in qdaz ꝯuiuio: ⁊ nō poterāt abigi: donec deuorassent eū. idē cuidā pncipi polonie ꝯtigit. mirꝫ valde.

¶ Syracusana ciuitas magnū terremotū sustinuit: et maior ecclesia cecidit dñica die omnibꝰ oppressis: quattuor exceptis miraculose.

¶ Maurilius epus rothomageñ.

¶ Cono eps treueroꝝ: cuius tempe multa corpa martyrū inueniunt̄: quos olim rictiouarus occidit.

¶ Arnulphus abbas scūs: post archieps lugdunenſ: ordinē regularis vite instituit.

Ursmarus psul scūs ecclesiā sancti petri fundauit: ipo sibi reuelāte in flandria.

¶ Ordo canonicus cepit florere in beluacensi ecclesia q pmo ab aplis: postea a beato augustino regulagit̄ institutꝰ sub magr̄o yuone pposito: pꝰ carnotensi epo.

¶ Hugo vir sanctissime ⁊ castissime vite claruit: eps gratianopolitanus: q in 53 annis nulius femīe faciem vidit: vna paupcula excepta: quis quottidie pluribꝰ ꝯsiliuz ⁊ auxiliuz dedederit: cōfessiones etiaz recipiēdo. Hic sancti cartusiani ꝓpositi pcipuus coopator fuit: ⁊ postea etiā hītum a sancto brunone sumpsit: insigneqꝫ exēplum pbuit.

¶ Trāslatio sancti nicolai de mirrea ad barenses. Et corpꝰ sancti clemētis pmi epi metenſ inuentū est metis: quē apostoli ibi ordinarūt. ⁊ decēmilia pegrini occisi sunt hierusalē per arabes.

¶ Solita picula plura cōtigerūt circa hec tēpa. s. inundatio aquaꝝ nimia cuz dāno immēso. Aues domestice siluatice fiūt: pestilētie maxie: ⁊ plures sacro igni ꝯsūpti sunt excsis carnibꝰ ⁊ mēbris instar carbonū. Terremotꝰ in anglia: vt edificia emīnꝰ resilirēt ⁊ furor vētoꝝ qui 600 domos landouie cōfregit. Fames ⁊ ictus fulguꝝ vltra modū ⁊c. ⁊ fons sanguinis 15 diebus emanauit: ⁊ diabulus palam locutus est hominibus in pago quodā visibilit̄ apparendo.

Anno mūdi 6273 | 6283

Pape

Gregoriꝰ 7ꝰ an. 12. mē. 1. di. 4

Scisma. xvi. ecclesie: fuit int̄ gregoriuz ⁊ archiepm rauēneñ. Cā fuit tyrānidis impatoris: ⁊ dissensio quorūdā epoꝝ. maius fuit oibus ante habitis. durauit vsqꝫ ad vrbanū secundū.

Uictor 3ꝰ an. vno m̄. 4. di. 7.

abbas casineñ

Urbanus 2ꝰ an. 13. m̄ 4. cluniac̄.

Anno xpi 1074 | 1084

¶ Iste gregoriꝰ fuit vir scūs: ⁊ multas psecutiōes ꝓ iusticia ppessus est. hic ātea dicebat̄ hildebrādus: ⁊ fuit legatꝰ in gallia: ⁊ dure ꝓcessit ꝯ simoniacos. Quendā etiā epm miraculose vicit de simonia: qr nō potuitꝰ dicē: spūi sancto. Factꝰ aūt papa synodū celebrauit: in q ꝯ eos sili zelo ꝓcessit: ⁊ ꝯ presbyteros vxoratos amouēdo eos a diuino offō. Fuerūt. n. tpa satis arida. Et qr iusticie rigorē nisus est tenere: solito more ꝯ euz multi īsurrexerūt. Et pmo cinthius pfecti filius eū cepit: cū primā missaz ī nocte natiuitatis xpi celebraret: ⁊ ī turri sua posuit. ſʒ romani turri destruūt: ⁊ papā liberāt: ⁊ miseꝝ cinthiū illuz ex vrbē eyciūt. Deinde impatorē excōicauit ꝓpt̄ discidiū: q pꝰ veniens ad ipm: ⁊ pluribꝰ diebꝰ nudis pedibꝰ sup glaciem stās: vix absolutionē ipetrauit: ſʒ impator nō pseuerauit in hūili obedientia quā cepit: qnimo ī Wormatia ꝯ eū ptensūz ꝯciliū celebrādo: aliū loco sui eligi fecit ab epis: ⁊ fit scisma lōgo tpe. Insup adhuc in castro sci angeli ab impatore cū cardinalibꝰ incarcerat̄: sed ꝑ regentē apulie liberatur. Tandē in apulia moritur miraculis coruscans.

¶ Iste victor per somniū vidit deū sue dignatiōi in solitudine carthusie habitaculū ꝯstruētem: ⁊ dicit̄ q spū ꝓphetie pollebat. fuit extinctus per venenum in calice missum.

¶ Iste vrbanꝰ ātea dictus ē odo: ⁊ fuit monachꝰ cluniaceñ. multū laborauit ī eccl'ia. regē francie excōicauit ꝓpt̄ adulteriū. cōciliū pmo celebrauit apud clarūmōtē: in quo statuit horas btē marie dici qtidie: ⁊ ī sabbato solēnit̄ officium fieri. dicit̄ q hoc btā virgo fratribus ī carthusia reuelauit. Aliud ꝯciliū turonis celebrauit ꝓ recupanda tra scā: ⁊ ꝓuocauit populū occidētalē ad trāsfretandū: q tunc in lācea dñi triūpharūt. hic hūit magistruz brunonē pedagogū: q fuit pmus por carthusie quē etiā lateri suo sociauit ī papatu: ⁊ multū ꝓfectū ī ecclesia fecerūt.

¶ Parisius horribile miraculū ꝯtigit de quodā magistro magni nomīs: q ter exclamādo dixit se damnatū. qpropt̄ multi solēnes viri: seculo abrenūciarūt: ⁊ diuersas religiōes instituētes celebre nomē posteris reliqrunt ⁊ exemplū.

Terra scā h tpe ex magna pte recupata est: et hierusalē et sepulchꝝ dñi goriosū cū ātiochia et alijs ciuitatibus multis de manibus saracenoꝝ. Credūt trāsfretasse vltra 200 milia xpianoꝝ. Quātus aūt zelus fuit i oī pplo ad h opus pficiendū: et quō ex oī statu senes et iuuenes: diuites et paupes cōfluerent nemine ɔpellēte: vix aliqs sine lachrymis aut dicē vel audire posset. Passagiū eni istud fuit btē vginis marie: q̄ mirabilit duxit et ꝑtexit ꝓpugnatores suos: sicut ostensum fuit i visione. Principes fuerūt plures. s. godefridus bulion: q etiā leonē itersecit: et fratres eius eustachius et balduinus: boemūdus dux apulie: hugo frater regis frācie: et plures alij: q ꝓ fide se discrimini dātes: et gloriose vicerūt: et nomē eternū sibi acqsierūt in oībus magnifice a dño delectati. Uide historiā.

Lancea dñi repta est in antiochia a quodā rustico: cui btūs andreas appuit: et locū ostēdit. et qdē p currēdo ignē 13 pedū cū ea: totū exercitum letificauit et certificauit: eo q minime lederet: sic dñs sibi apparens mādauerat.

Iuo carnoteñ. eps abbreuiando ɔpilauit decretam apostolicā post Isidoꝝ: et post euz hugo catalauneñ. post quē gratianus.

Helimādus lauduneñ. eps clarus habet.

Hugo cluniaceñ. abbas: vir sanctus claruit hoc tempore.

Iste henricus: satis excessiuus fuit in qbusdā: et pmo ergo patrē suū quē cepit: et in carcē cū mori fecit. etiā 5 pontifices romanos: eo q debēt resignare īuestituras epoꝝ et abbatū: et nollet sicut nec pr̄ eius. tandem ad cor rediēs obediuit: et multa dāna ecclesijs illata, fidelit restituit. morit tandē sine ꝓle iusto dei iudicio: q2 patrē suū dehonestauit: quod valde sepe ɔtigit alijs similibus.

Henricus q̄rtus ānis 15.

Toletū ciuitas hispanie nobilissima tollit hoc tpe de manib9 saracenoꝝ p aldefonsuz regem octauo āno obsessionis.

Ordo cistellēsis incepit sub herdingo abbate. Et nota q n̄ eque ordines creuerūt.

Soles duo apparuerūt. terremotus magn9 fuit. stella p diem fulgurauit. in italia pluit sanguis. i anthiochia terra absorbuit plura edificia: et ꝓcell9 nascit cū capite humano. pullus nascit quadrupes: et mulr quedā enixa fuit monstrum: ante sicut homo: retro facies canis et cetera mēbra.

Ordo cistertieñ. incepit p robertū abbatē: et albericū successorē eius. et vident q̄si secundarij reformatores ordinis sci benedicti: cui9 regulā habēt: et multas curiositates et abusiones abdicarūt: et simplicit ꝑm sanctā simplicē regulā viuere ceperūt: et mirabilit in breui tpe creuerūt i oībus. habuit viros sanctissimos: et plures nūero ⁊c̄.

6295

6303

1094

1104

Pascalis 2° ā. 18. m̄ 5. d. 7.

tuscus

Scisma. xviij. ecclesie fuit int pascalē secūdum et tres platos. s. albertū: arnulphū: et theodericū: q sauore ipatoris erexerūt se: s3 mala morte pierūt. et pascal obtinuit: q2 iuste electus fuit: et deus fuit ꝓ eo.

Hildebert9 cenomāneñ eps multa scripsit: claretq3.

Iste pascalis diligent laborauit ꝓ ecclesia 5 impatores et reges sup resignatoē īuestiture epoꝝ et abbatū: et satis ꝑfecit. multa etiā ppessus est a falsis fratrib9. etiā impator ipm cepit cū cardinalib9: et p duos menses in vinculis tenuit: et scisma habuit. in oībus tñ triūphauit: et gloriosū et pacificū finē hūit: sepultus rome i ecclesia sancti saluatoris. Et ecclesia rectissime ɔpatur lune: que crescit et decrescit: et q̄si deficere videt: s3 tñ ad plenū reuertit: ꝓpter illuminationē solis eterni: q est xp̄s dñs sponsus eius.

Petr9 alfonsus doctor notabilis fuit iudeus natus: s3 cōuersus postea scripsit aliqua elegant.

Wilhelm9 rex āglie pessimus obijt: percussus a deo: q2 nullum conuentum fieri permisit.

¶Bernardꝰ incipit clarescere adhuc iuuenis: q pꝰ intrauit ordinē cisterciēn. deinde scūs abbas clarāuallēs fūdauit. hic creuit ī doctorē magnū ⁊ aplicū virū. Tot miracla fecit: ⁊ tm̄ honorē hūit: vt sīlis ei ī his nunq̄ credit fuisse. vide vitā ⁊c. Pater 160 monasterioꝝ fuit: ⁊ velut alter moyses habitꝰ est vbiq̄.

¶Iste lothariꝰ vir bonꝰ extitit: ⁊ fidelis ecclesie: ⁊ coronatꝰ fuit ab innocētio 2°. quē etiā fidelr iuuit ꝯ petꝝ leōis. hic btm̄ bernardū in maxima reuerētia hūit: ⁊ alios viros religiosos quoꝝ etiā meritis magnas victorias se gloriabat obtinuisse: ⁊ pcipue ꝯ rogerū inuasorē regni cecilie: quē fugauit: ⁊ aliū substituit de cōmissione domi pape.

Imperatores

Lothariꝰ 2ꝰ dux saxonie ā. 12

¶Ordo tēplarioꝝ incepit hoc tpe: q pꝰ albis vsi sūt mātellis: post rubeā crucem suppositā portauerūt. Et hugo ⁊ ganfredus fuerunt pmi fundatores eiꝰ: ⁊ btūs bernardꝰ regulā composuit.

¶Ordo pmonstratēn. incepit p virū dei notbertū ⁊c.

¶Stephanꝰ vir venerabilis abbas cistercij tertiꝰ claret: q btm̄ bernardū cū fratribꝰ suis ad ordinē suscepit.

¶Extra romā in monasterio scī laurēcij monachꝰ qdā admirās quō ⁊c. anglo soluto audiuit. Sic potuit xps clauso pdire sepulchro.

¶Hugo d scō victore claret pisiꝰ: natiōe saxo: doctor magnꝰ: q alter augustinus dicebat tempe suo.

¶Malachias vir sanctus archieps hibernie claret: q totā illā gentē reformauit Eiꝰ vitā bernardꝰ scpsit.

¶Richardꝰ de scō victore pietate plenus: ⁊ doctor floridissimꝰ claret.

¶Tyrus capit a xpianis: ⁊ leodiū multis plagis atteritur: terremotu ⁊c. ⁊ balduinꝰ rex hierusalē capit.

¶Acies ī celo apparuert.

¶Mosa suspendit: ⁊ alia multa mōstra fuerūt: q̄ forte tartaroꝝ tyrannidē pxime futurā signarūt. Uentus maximꝰ fuit. turres et edificia subruit.

Flādria ex pte submergit

¶Tartari pmissiōe diuina circa hec tpa montē exisse putant ī q̄ clausi fuerūt in magna miseria ⁊ fame: qꝛ nimis multiplicati erāt. Gens vilis et sterilis: ⁊ plagarūt pꝰ mundū oīa subyciētes: iuxta illud moysi In gente stulta irritabo illos. Mirum valde quō illi q in maxia fuitute fuerūt: iā non armis: sꝫ pellicijs ⁊ baculis oīa psternūt: ⁊ dominant vniuers. Hec iudicia tua dn̄e. sic olī assyrij medi: ⁊ psi: greci: ⁊ romani: gothi: huni: ⁊ vādali: saraceni: ⁊ arabes: bulgari: affricani: franci: almani: turci: hispani ⁊c. flagella iracūdie tue fuerūt qlibet ī tpe suo: eo q homo noluerit obedire tibi ⁊c.

¶Sanctꝰ gherardus biturēn. eps et scūs ancelmus laudunice ciuitatis epus: qui glosas interliniares in psalmis ordinauit.

Anno mūdi 6313 — 6323

burgundꝰ. — bononien.

Pape

Gelasius 2ꝰ ā. 2. d. 5 cāpanus

Calixtꝰ 2ꝰ ā. 5. m̄. 10. di. 11.

Honorius 2ꝰ ā. 5. mē. 2. di. 8.

Anno xpi 1114 — 1124

¶Iste gelasiꝰ tiore hinrici ipatoris cū cardinalibꝰ gaietā accessit: ⁊ deīn p mare veniēs ī burgūdiā: apud cluniacū mortuꝰ ē ⁊ sepultꝰ. idē ipator scisma ꝯ eū fecit: erigendo quēdā benedictū hispanū: qd etiā postea cū calixto ꝯtinuatū est.

¶Iste calixtus fuit filiꝰ comitis burgundie: ⁊ electꝰ fuit ī locum gelasij: ⁊ dū rediret romā: ptensum benedictū cepit: ⁊ eqtare an̄ se fecit supra mulā ignominiose: ita vt versa facie cauda p freno vteret ⁊ vsq̄ ad vrbē ageret: vbi trusus fuit ī carcerē. Et papa cū impatore pacē fecit Hic tholose synodū celebrauit: in q̄ dānauit fictos q̄sdā religiosos: q plures hereses secrete ⁊ publice semiabant ꝯ sacra ⁊ bona ecclesiaꝝ. Fecit libellum de miraculis sancti iacobi. Statuit etiā historiā karoli descriptā a beato tulpino remeī. archiepo. Fūdauit monasteriū boneuallis cistercij ordinis.

¶Scisma. xviij. ecclesie fuit hoc tempe: qꝛ bn̄dictus qdā fauore impatoris erexit se cōtra gelasiū: ⁊ etiā cōtra calixtum ꝯsequenter. sꝫ miserabilit perijt: ⁊ q iuste electi fuerūt obtinuerūt more solito.

¶Sethzelo vir sanctus in diocesi treuerensi fuit: q etiā brumali tempore in medijs niuibus totaliter nudus icessit.

¶Iste honorius in gratiā recepit rogeriū ⁊ iuestiuit eū ī ducatu apulie fcō homagio q fuit rex sicilie: ⁊ mag̃ pꝰ p fide fecit. hic duos priarchas deposuit: aglegien. ⁊ venetum: qꝛ repperit eos fauisse scismaticis. morit tandē rome: sepultꝰ in ecclesia lateranen. ⁊ idē rogerius pꝰ ab innocētio remouet: qꝛ sibi cōtrarius fuit.

¶Siccitas magna fuit: vt flumia: lacus fontes: putei siccarent. ignis in trā subintrās biēnio nō potuit extingui aq̄: ⁊ fuit plaga horribilis: ⁊ quedā mulier q̄ttuor masculos peperit.

¶Ordo scī iohis baptiste hierosolimitani inchoat hoc tpe a venerabili raymundo viro opibus misericordie dedito: ⁊ valde creuit. hi fouēt se paupibꝰ fuituros

¶Petrꝰ abaelardus īsignis fuit doctor sꝫ ī heresim cadens ab innocētio ꝯdemnat. preciū redemptionis euacuauit.

¶ Johannes de temporibus moritur qui vixerat 361 ānis. fuit eniz armiger karoli: ⁊ vsq₃ ad hec tempora durauit.

¶ Iste cōradus fidelis ⁊ inclytus pnceps fuit. ⁊ q2 hoc tpe fuit bonū regim̄ i ecclesiastico statu: ideo principes pmpte obediebant ppter exemplaritatez platoꝝ. vñ iste rex cruce signatꝰ erat a beato bernardo: ⁊ trāsfretauit cū multis: ⁊ miraculosa bella gessit p dilatione dominÿ xpiani i terra scā. passus est etiā magna dispendia ppter dolum grecoꝝ.

¶ Passagagium magnū cōtra saracenos factum est: ⁊ lotharius et lodouicus crucē susceperūt: ⁊ beatus bernardus diuino doctus spū crucē predicando plures puocauit sed nō ɔtigit sicut sperabāt: q2 greci dolum magnū fecerāt cum calce farine mixta intoxicātes exercituz

Cōradus scōs an. 15

¶ Piꝰ lodouicꝰ rex frācie clarüit: q mag̃ p fide fec ⁊ a beato bernardo cruce signat̃: ⁊ vltra mare trāsiens captus fuit: ⁊ multa dāna est passus: ⁊ multa prelia gloriose gessit. Et henricus frat̃ eius monachꝰ efficit̃: post eps.

¶ Uisiones tondali facte sūt in hibernia horribiles ⁊c̃.

¶ Uisiones sancte elizabeth hoc tempore facte fuerunt.

¶ Uisiones scē hildegardis virginis ⁊ prophetie plurime apud treuerim facte fuerunt.

¶ Scisma decimūnonum ecclesie fuit inter innocentium secundum: ⁊ petrum leonis: propter discordiam eligentium. ⁊ innocentius obtinuit: quia maior pars erat secum. ⁊ beatus bernardꝰ per septez annos laborauit pro vnione fortit̃ ⁊c̃.

¶ Comes niuriēsis scūs ē humillimus ɔuersus in carthusia.

¶ Theobaldus comes campanie vir totus misericors.

¶ Hugo folieti scpsit libꝝ d̄ castro aīe ⁊c̃.

¶ Gratianus monachꝰ decretū ɔpilauit: ⁊ ab eugenio approbat̃: ⁊ eps fit in tuscia in clusiua: vnde oriundus fuit.

¶ Petrus lūbardus eps pisienf frater gratiani libꝝ sniaꝝ edidit.

¶ Petrus comestor frater gratiani ⁊ petri lūbardi historiā scholasticam composuit ⁊ alia.

Edissa que olim dicebat̃ rages medoꝝ semp inuicta ⁊ sancta: hoc tempore destruitur.

¶ Rogeriꝰ rex sicilie grecos vastauit vsq₃ ɔstātinopoli: ⁊ lodouicum regē frācie a viculis liberauit.

6335 — 6343 — pysanus — romanus

Innocētiꝰ scōs ā. 14. m̄. 7. di. 8.

Celestinus 2ꝰ mē. 5. d 10. tuscus

Luciꝰ 2ꝰ m̄. 11. di. 4. bononieñ.

Eugenius 3ꝰ ā. 5. mē. 4. di. 20.

1134 — 1144

¶ Iste Innocētiꝰ fuit vir valde deuotꝰ: ⁊ tales suo lateri sociauit. hic hūit scisma p septē ānos ɔ petꝝ leonis: q se anacletū noīauit: ⁊ p viz papatū rapuit adiutꝰ a suis amicis. qd vidēs inocentiꝰ: cū duabꝰ galleis fugit in galliā: vbi fuit gloriose susceptus a scō bernardo: q tūc oēs reges ⁊ principes in manibꝰ suis hūit: ⁊ puocauit eos vt reducerēt dñz papā ad sedē suā. ⁊ pla de eo narrant̃ in vita bti bernardi. tandē paccatꝫ oībꝰ ⁊ horribilit̃ dīno iudicio aduersarÿs ɔsūptis pacifice ⁊ vtilit̃ ecclīe psedit. sepelit̃ i latrano gl'ose

¶ Iste celestinꝰ papꝫ sedit. sepelit̃ i laterano.

¶ Iste Luciꝰ sibi papꝫ pfuit: q2 ābo in pestilētia breuit̃ obierūt. sepultus i laterano.

¶ Iste eugeniꝰ añ fuit monachꝰ bti bernardi i clarauалle: ⁊ missꝰ ab eo romā cū alÿs p istauratiōe monasterÿ sci anastasÿ: ⁊ ibi abbas efficit̃: ⁊ nō lōge pꝰ: ex insperato in papā electꝰ ē. hic cū esset simplex: deꝰ eū mirabili grā ⁊ eloquentia pfudit. beatus etiā bernardꝰ illū solēnē libꝝ de ɔsideratiōe ad eū scripsit. Romani aūt solito more feruescētes seditionē faciūt. Quapropt̃ vir scūs dedit locū ire: ⁊ i gallÿs veniēs pstinū locū dilecte clareuallis hūilit̃ benigneq₃ visitauit: alloqt̃ frēs nō sine lachrymis: memor pstine ⁊ tāz pulchre qetis iā pdite miscēs smonibꝰ auulsa a corde suspiria: hortat̃ ⁊ ɔsolat̃: ⁊ se int̃ eos fratrē ⁊ sociū nō dñm exhibet vel magistꝝ. Mirāt̃ oēs i tāta altitudine hūilitatē imobilē: ⁊ in tā excellēti culmine ppositi sci pmanē vtutē: vt altitudine sociata hūilitas p officio exteriꝰ fulgeat: ⁊ p vtute neq₃ intiꝰ inanescat. adherebat carni eius lanea tunica: ⁊ diebꝰ ac noctibus cuculla vestibꝰ: sic ibat sic cubabat: intus monachi habitū retinēs ex̄ se pontificē ⁊ moribꝰ ⁊ vestibꝰ exhibebat. Rē difficilē agens: diuersaꝝ i vno hoīe pprietatem exhibēs psonaꝝ. fagmēta ei circūferebāt ⁊ puluinaria: lectus eiꝰ pallÿs optus cortina ābiebat̃ purpurea. sꝫ si reuolueres opimēta inuenires supiectis laneis ɔplosa stramina ⁊ pallias ɔglobatas. Nō i facie: deus videt i corde. ipe ho bona corā deo ⁊ hōibus puidebat: eternū oībus monachis ⁊ pōtificibꝰ exēplū relinquēs. Demū vale dicēs fratribus cū multis lachrymis: solitis īgetudinibus reddit̃: romāq₃ reuersus gloriose suscipit̃ clamātibꝰ vniuersis. Benedictus qui venit in noīe dñi. obÿt tandē in magna scitate suis meritis illustrādo romā miraculis pluribꝰ: sepultus in basilica sancti petri. Moritur statim etiā beatus bernardus eodē anno.

¶ Iste federicꝰ fuit vir magnoꝝ opeꝝ: ita vt ꝗdam dicāt: ꝙ post karolū magnū in gestoꝝ magnificētia orbis similē non hūit. Et nō: ꝙ huiusmōi ꝯpatiōes sunt cū moderamīe accipiēde: nō simpl'r: sic̄ solet dici de salomone. Pōt enī esse ꝙ aliqs simplex miles in aliq̊ negocio ita magnifice se hēat: ꝙ h̄ec dici poterit de eo ꝙ nunꝙ̄ similē habuerit: in illo. s. nō in oībus ⁊c̄. Uex idē iste federicꝰ ī vno crimē glorie sue ītulit: ꝙ cū alexādro papa altcauit: ⁊ ꝯ̄ fas scismaticos fouebat lōgo tempe. Uex post penituit: ⁊ veniaȝ petens cruceȝ pro satisfactiōe suscipiens vltra mare iuit: ⁊ post magnos triumphos in quodaȝ fluuio submersus fuit improuise.

Imperatores — Federicꝰ primus an. 33.

¶ Boemia fit regnū: antea ducatus fuit. Sol obscuratꝰ fuit hoc tpe. Fames magna facta ē. Terremotꝰ maximꝰ fuit. Anthiochia cū tripolī ⁊ damasco ceciderūt. 50 milia hoim submergūtur: ⁊ mare retrogradū versū est. Tres lune apparuerūt: ⁊ ī medio signū crucis: ⁊ tres soles visi sūt: ⁊ post sol obscuratus iteꝝ fuit: ab hora sexta vsq̧ ad nonaȝ.

¶ Wilhelmꝰ heremita sanctissimꝰ claruit: olim dux aqtanie: ⁊ comes pictauienſ. Hic primū totꝰ discolꝰ fuit: ⁊ ꝓpter scisma a beato bernbardo cum venerabili sacramēto territus fuit. post lorica sup nudo vestitur.

¶ Guilelmꝰ puer ī anglia crucifigit̄ a iudeis ī die scō pasceues. Et erat tc̄ puer ibidē ꝗ vidit īfernuȝ.

¶ Pestilētia sacri ignis fuit: ⁊ puer ꝗdam liberatꝰ ab igne: ꝗ oēm historiā mundi: textū euāgelij: actꝰ apl'oꝝ tanꝙ̄ in libro legēt: ałijs ꝓnūciauit.

¶ Petrꝰ tharentasieñ. ep̄s: vir ītegerrīe religiōis.

¶ Norwegia ꝯuertit̄ ad fidē: vbi p̄muȝ p̄dicauit cardinalis albaneñ. postea papa.

¶ Corpa sanctoꝝ triū reguȝ trāsferunt̄ de mediolano ad coloniam ꝑ rainoldū archiepm̄ colonieñ. ⁊ extūc colonia floruit.

¶ Uisio horrēda facta lingoñ. epo a quodā heremita iā defuncto: qual'r 30 milia hōiuȝ decesserāt secuȝ: ⁊ ꝙ scūs bernhardus statim euolasset: tres ī purgatoriū descēderant: oēs alij ī inferno ꝑpetuo cruciandi dimersi fuerunt.

¶ Scūs thōas cātuarieñ. arep̄s martyrizat̄ h̄ tpe ī anglia: multis clarꝰ miracul'ꝭ: ⁊ hinricꝰ rex anglie misit solēnes ambasiatores ⁊ excusauit se de nece eius: ⁊ crucē suscepit post trienniū ⁊c̄. Canonizatur ab alexandro.

¶ Scūs bernardꝰ canōizat̄ ꝑ alexādꝝ tertiū: ⁊ ꝓpt̄ ꝯcursū ppl'i ꝓhibuit eū abbas: ne pl'a miracula faceret: ⁊ obediuit mortuꝰ.

Anno 6353 mūdi — 6363

Pape — Anastasiꝰ 4ꝰ ā. 2. mē. 4. di. 24. — rōnꝰ — Adrianꝰ 4ꝰ an. 5. anglicus — Alexāder 3ꝰ ā. 21. m̄. 11. di. 19.

¶ Iste ordinē cartusieñ. ꝯfirmauit cū subscriptiōe oīuȝ cardinaliū: suscipiens eū sub ꝓtectiōe sci petri ⁊ sua: dādo ꝑuilegia aliqua: ꝗbus luciꝰ ⁊ alij nūero xi. plurima supaddiderūt: ⁊ monasteria crexerūt.

Anno 1154 xp̄i — 1164

¶ Iste anastasiꝰ fuit abbas sancti rufi valentinieñ. diocef. et deinde ī cardinaleȝ: et post in papaȝ assumit̄. Hic fecit palaciū nouū apud sanctaȝ mariam rotundā. Moritur: sepeliturq̧ laterano.

¶ Iste adrianꝰ natōe anglicꝰ fuit: ep̄s albaneñ. vir magnanimus: ⁊ v̄bi dei cū zelo p̄dicator egregiꝰ. Regē sicilie ⁊ romanos cōpescuit cū censuris. Ipse añ legatꝰ fuit ī norwegia: ⁊ gentē illā barbaricā ꝯuertit ⁊ īstituit. post elcūs in papā officiuȝ suū honorificauit. Et dr̄ ꝙ p̄mꝰ papa fuit ꝗ cū curia ī vrbe veti moraȝ ꝯ̄xerit. H̄ fec̄ gironē ī radicofano: ⁊ turribꝰ mūiuit: ⁊ multa ꝯpauit a comitibꝰ circa locū scē christine. sepultꝰ est ī vaticano.

¶ Iste alexāder vir strēnuus hūit longū scisma 17 ānoꝝ ⁊ q̄ttuor scismaticos vicit successiue ⁊ excoicauit: ꝗ omēs mala morte pierūt: preualuit etiā ꝯ̄ īpatorē: ⁊ ad vnioneȝ reuocauit. Duo ꝯcilia celebrauit. vnū turonis. aliud ī vrbe tandē oībus nō sine ḡui labore ꝯpositis: puta ꝗ aduersus talē regē dimicauit: gl'ose romā reuertit̄: ⁊ eos ꝗ ꝓpt̄ ꝑseuerātiā eiecti fuerūt: restituit. morit̄ pꝰ: sepultꝰ in pace xp̄i

¶ Scisma. xx. ecclesie fuit int̄ alexandrū ⁊ q̄ttuor scismaticos: ſꝫ alexāder obtinuit. grāde fuit annoꝝ 17.

¶ Heresis Waldensiū seu paupeꝝ de lugduno incepit: cuiꝰ inuentor fuit Waldēſ ciuis lugduneñ. ꝗ cū diues eēt relictis oībus pauptatē euāgelicā fuare voluit: ⁊ scribi fecit aliq̊s libros biblie in vulgari: cū nōnullis sanctoꝝ auctoritatibꝰ: q̄s minus sane ītelligēs: suo inflatus sensu apl'oꝝ officium vsurpauit: p̄dicādo vbiq̧: ⁊ suos ad p̄dicādū mittēdo: errores pl'es semīauit. Moniti aūt: rn̄derūt. deo magis obediendū q̄̄ hoībus. ꝑlatos ⁊ cleꝝ aspnādo. tandē ꝯtūaces excoīcati sūt: ⁊ expulsi a patria: pꝰ ī cōcilio hēticī denūctati sūt Et factū ē in grāde malū ⁊ laqueū magnū simplicibus: ⁊ deuotis ꝑsonis scandalū īmensū. ⁊ vtinā hodie eēt finis.

¶ Sanct⁹ richard⁹ fuit q a iudeis martyrizat⁹ fuit ꝑisius: ⁊ iudei expellūt̃ a regno.
Scūs petr⁹ monocul⁹ abbas claraualli fuit
¶ Ordo Guilhelmitaꝝ a scō guilhelmo heremita olim duce aquilegieñ: nomē ⁊ originē traxit. eius discipulus fuit scūs albertus heremita: qui ordinē istū educauit.

¶ Scā alpiadis virgo scissima claret q̄ humiliter nata: subulca erat: in terra senoneñ cibo spūali vtebat̃: multas hñdo reuelationes: sʒ nullo corporali: tamē venusta facie.
¶ Scūs hugo ēps lincolniēsis ordinis carthusieñ i anglia innumeris claret miraculis.

¶ Iste henric⁹ fuit fili⁹ federici ⁊ accepit ɔstantiā filiā regis sicilie i vxorē: occasiōe cui⁹ subiugauit sibi totū regnū apulie: fugatꝭ illis q illud tenebant.

Henricus qntus an. 8.

¶ Hierusalē iterꝝ ꝑmittēte deo capit̃ a saracenis ⁊ gloriosū sepulchrū cū sancta cruce ꝓpter peccata xp̄ianoꝝ: ⁊ p̄cipue luxurie ⁊ crapule: ⁊ rarus erat in monasterys: rariorq; in seculo quē nō morbus luxurie infecisset: ⁊ q̄ꝛ tota terra sordescebat facinoribus: ideo ꝓiecit dn̄s populum suum ⁊c̄. Passagium grande ordinat̃ tp̄e clementis tertij. ⁊ federicus impator crucē accepit: ⁊ multi principes cum eo: ⁊ factus ē cōcursus maximus: sʒ paꝝ ꝓfecerūt: nec aliqd recupauerunt. p̄ter solam achos.
¶ Scūs anhelm⁹ ep̄s blesineñ ordinis carthusieñ claret bona vita.

¶ Abbas ioachim fuit q plura predixit ⁊ scripsit. Et in quibusdā errauit. vt pꝫ i p̄ncipio decretaliū. Sciscitantib⁹ etiā p̄ncipib⁹ an rei deberent ad terrā sanctā. rn̄dit nō: q̄ꝛ tēp⁹ nōdū aduenisset.

¶ Leodiū capit̃: dep̄dat̃: vastat̃ ⁊ mulieres ac v̄gines opp̄mūt̃. Religiose tn̄ ac tiorate mirabilit̃ liberate fuerūt: nec alicui⁹ pollutionis ɔtagiū passe sūt: sicut dn̄s ondit scē marie de ognies: vide in vita ipsius.

¶ Regnū tartoꝝ icepit ⁊ creuit valde: ⁊ vsq; hodie ē magis i orbe: ⁊ fecerūt plagam in mūdo maximam.
¶ Ordo dn̄oꝝ theutonicoꝝ icepit circa hec tp̄a sub celestio papa tertio: ortum habuit ex ordine sancti iohis baptiste hierosolimitani.
Ordo trinitatis circa idem tempus incepit.

6374 — 6383 — Lumbardus — Beneuentan⁹

Lutius 3⁹ ā. 4. m̄. 2. d. 18. tusc⁹

Urbanus 3⁹ ā. 1. m̄. x di. 26.

Gregori⁹ 8⁹ men. 2

Clemens 3⁹ an. 3. d. 16. roma⁹

1174 — 1184

¶ Olim scā fides catholica p potentes p̄ncipes: p argutos phos: p subtiles hereticos: ac ceťos viros spectabiles ipugnata fuerat. dieb⁹ aūt istis p vilissimos idiotas: ac laicos pauprimos extitit nō modice tribulata. Quasi dicat ecclesia. Iaʒ vtiq; debeo affligi: si nec isti a tribulatione cessant: q vita ip̄a videbant̃ indigni q̄ꝝ ɔuersatio deo ⁊ hoib⁹ odibil̃ ē: q ad nihil qđ ē valent: nisi q se mentiunt̃ me zelare vt sic efficati⁹ noceant: fuerūt: nihilomin⁹ postea qdā subtilissimi heretici: qui istā heresim Waldensium defendere conabāt̃: ⁊ plura regna ⁊ populos deceperunt: cuʒ qb⁹ tandē miserabiliter exterminati perierunt.

¶ Iste luti⁹ fuit eps ostieñ q post verone morit̃ hn̄s tale epitaphiū. Luca dedit lucē tibi luci pōtificatū Ostia papatuʒ roma verona mori: immo verona dedit verū tibi viuere roma. Exilium: cura s: ostia: luca mori. Pulchri v̄s⁹ q̄ q̊ddā apologeticū

¶ Iste vrban⁹ fuit oriūd⁹ de ciuitate mediolaneñ. ad eū venit ioachiʒ de calabria. h cū audisset captā hierusalē a saracenis nimio dolore tact⁹: obijt sepult⁹ in ferraria.

¶ Iste gregori⁹ magnū zelū hūit p t̃ra scā hūit: et cepit p̄cticare q̄ mō recuperādi eā: sʒ statī ꝫ obijt pisis.

¶ Iste clemens ordinauit monasteriū ex muruʒ qđ dr̄ scī laurentij: ⁊ q̄dam alia edificia. eius tp̄e factū ē passagiū magnū ɔtradicente abbate ioachim: q̄ꝛ nōdū venisset temp⁹.

¶ Sanctus bertoldus carmelici montis hermicolis ab aymerico anthioceno p̄triarcha in p̄orem assignatus fama celebriori multis innotescit. Hic inter cetera p̄clare sue scitatis indicia aīas q̄plurīū fratrū q̊s saracenoꝝ absumpsit gladi⁹ cū corona martyrij ab angelis in celū deferri vidit.

¶ Scisma orit pꝰ mortē henrici ,ppt discordiā electoꝝ. Nam qdā elegerūt philippum ducem sueuie frēm eiusdē henrici. Aly ottonē filiū ducis saxonie. Et facta ē altricatio magna ⁊ bella ī almania. Tādē otto ꝓualuit: qa papa īnocentius tenuit cū eo. Philippꝰ enī statī pꝰ pacem quā cū ottone fecit interfectus ē dolose a lantḡuio: ⁊ sic otto obtinuit ⁊ romā veniens ab īnocē tio coronat cōtra ɔciliū multoꝝ ⁊ volūtatē. Et versa ē benedictio ī maledictionem: quia eodem die fracto iuramento contra ecclesiā cepit tyrannisare stolidissime q̄re statī excōmunicat ⁊ deponit ⁊ tandē ī ɔtumacia moritur

¶ Pueri de almania 20 milia ⁊ amplius dyabolica machinatione decepti cruce signant q̄si deus ꝑ eos vellet recuperari terrā scām ſm illud. Ex ore infantiū ⁊c. Sꝫ cū ad mare venissent a piratis dolose ī nauibꝰ rapiunt q̄si eos ad hierlm̄ ducere ꝑmittentibꝰ Uerū multos submerserūt alios vendiderūt saracenis: ⁊ sic pꝫ qd de similibꝰ in futurū faciendū sit si similis casus occurreret.

Imperatores

Philippꝰ ā 12

Otto 4 ā 2 pꝰ mortē philippi

¶ Liuonia regio septentrionalis magna couertit ad xp̄m ꝑ parte.

¶ Maria de ogenies claret miraculis ī diocesī leodieñ. Obyt 1213. circa annū etatis sue 37. Et multe alie v̄gines ⁊ vidue ⁊ scē maritate fuerūt ibidem.

¶ Dominicꝰ hispanꝰ vir scūs ac apostolice ꝑfectionis emulator mirabili zelo ꝑseq̄t hereticos: miraculis claret: ⁊ ordinē iacobitarū siue p̄dicatoꝝ instituit.

¶ Helinandus monachꝰ beluaceñ scē vite scripsit cronicā ab origine mūdi ⁊ reparatione lapsi ⁊ alia.

¶ Franciscus italicus vir incōpabilis feruoris ac sūme ꝑfectionis pauptatis euāgelice q̄i q̊ddā exemplar ꝑ lucidū multis claret miraculis ⁊ ordinem minorū instituit.

¶ Constātinopolis recupat a xp̄ianis ⁊ balduinus comes flādric imperator ibi efficit

¶ Wilhelmꝰ parisiensis incepit ordinē augustineñ. qui etiā dicunt mendicantes.

¶ Crux p̄dicat qnq3 vicibꝰ: ⁊ h̄ ī aere ōnsū fuit: qa cruces diuersorū coloꝝ qnq3 numero in aere patent resplenduerunt.

¶ Albertus p̄riarcha iherosolomitanus ordinem carmelitarum instituit ī monte carmeli.

¶ Pastores pecoꝝ silr̄ de hispania cōuenientes cū turba ḡui pisiꝰ venerūt: ⁊ oīa bona cleri vastarūt iuidis plebibus ḡtulantibꝰ: ſꝫ cū etiā laicoꝝ bona cepissēt deuorare statī expugnati fuert ⁊ ꝑempti: ⁊ sic pꝫ quō diabolꝰ etiā suas cruces p̄dicauit.

¶ Almericus hereticꝰ ɔburit pisiꝰ cū suis ⁊c.

¶ Stephanꝰ scūs pr̄ ⁊ p̄or domus portaꝝ: ordinis carthusieñ. ⁊ pꝰ eps digensis.

¶ Simon comes mōtissort] velut alit karolꝰ mirabilit triūphauit ɔ hēticos hn̄s secū epos ⁊ abbates scōs ⁊ p̄cipue sanctū dominicū. Fugauit aliq̄n centū milia hereticoꝝ cū paucis puta octo milibus catholicis.

¶ Scūs petrus mediolaneñ: postea martyr clarus hēt adhuc puer.

¶ Sancta clara fulget virtutibus.

¶ Cruce signati plures gloriosissime euolarūt ad celū. Et quidā diuinitus punitus fuit q̄ crucem predicare noluit.

Anno mundi 6393 6403

Pape

Celestinꝰ iiij ā 6 m̄ 8 d̄ 11 — romanus

Inōcētiꝰ 3ꝰ ā.18.m̄. 4.d.24. — campanus

¶ Rex affrice xp̄ianis bellū intulit ⁊ fugatus est pierūtq3 ampliꝰ q̄3 centum milia saracenoꝝ.

Anno xp̄i 1194 1204

¶ Iste celestinꝰ in die scō pasce coronat et die seq̄ntī coronauit henricū īpatorē. Ipse etiā fecit fieri pallatiū apud scm̄ petrū.

¶ Jacobus de vitriaco scripsit multa vtilia ⁊ p̄cipue de scīs mulieribꝰ q̄ tunc fuert plēs in diocesī leodieñ. Et fuerūt tpa satis scā. hic p̄dicauit crucē ɔ albiēses. cū gloria miraculoꝝ multoꝝ.

¶ Iste innocētiꝰ magnis laudibꝰ extollit: qr vtilis valde fuit ecclesie dei qd̄ opa eiꝰ testāt. nā fecit fieri hospitale scī spūs: ⁊ renouauit ecclīaz scī sixti. cōposuit decretales ſmones: ac libꝝ de mi⸗sia hūane cōditionis ⁊ multa gloriosa alia. Ipse coronauit ottonē ⁊ etiā deposuit: qr nō ſuauit fidelitatē: hereses plures dānauit. s. albiensiū ɔ q̊s crucē p̄dicari fecit Itē almerici: ⁊ libꝝ abbatis ioachim ɔ petrū lūbardū. Confirmauit scm̄ hugonē licolniensem carthusieñ. ordinis. Tandē pꝰ plura bona pacē faciēdo int pisanos ⁊ ianuenses. morit apud ꝑusiū: ⁊ ibidē sepelit.

¶ Nota q̄ circa hec tpa legunt miracula gloriosa: ⁊ plīme reuelatiōes scē sunt iniqs mercātys ⁊ vsuris. Et ī vita scē marie de oegnies fit mētio de quadā vidua optie vite: cui btā v̄go cū scō petro ⁊ multitudine angeloꝝ astitit in agonia: ⁊ vix demones abegerūt: ⁊ tandē dn̄s met aduenit: ⁊ funeris officiū adipleuit: nec tn̄ ,ppt hec penas purgatoꝝ euasit. maritꝰ. n. eiꝰ mercator fuit: ⁊ quedā ꝑ fraudē acq̄sierat: q̊sdā etiā de familia ducis louanie hospicio recepat: q de iniuste acq̄sitis ī eiꝰ domo multa expendebāt: de qbꝰ nōdū ꝑfcē restōnē fecerāt. iō aīa huiꝰ tā scē vidue purgatory ignibꝰ exurebat. Nota lector ḡtiosaꝫ ꝓuidētiā dei. Qn̄ hec mulier erat ī statu mutabilitatꝭ: ne ex vehemētia doloris vel timoris in peccatū decidēt: ɔsolata ē a btā v̄gine ⁊ scō petro. Qn̄ aūt ꝑ mortē euasit ꝑiculū āpliꝰ peccādi: iusticie rigorē expta ē. pena enī eiꝰ erat dilata nō soluta. Alia q̄dā mlr̄ h̄ ordine ī purgatorio cruciabat. Aliq̄n. n. vehemēti calore torq̄bat eo q̄ mūdū ⁊ eiꝰ voluptates nimis ardent dilexissꝫ. Aliq̄n frigore maximo: qr pigra ad bonū fuerat ⁊ maxīe: qr filios ⁊ ,ppriā familiā nimis negligent correxerat: siti aruit. ,ppter potatiōes. nuditate ɔfundebat: ,ppter vestes supfluas.

¶ Albertus iherosomitanꝰ p̄riarcha fratrū heremitaꝝ scē dei matris ī carmelo monasteriū, ī melius erigit sāctoq3 ✠

¶ Iste federic⁹ fuit filius henrici ꝑdicti: ⁊ elect⁹ fuit ꝯ ottonē: vt eū expugnarz: qđ ⁊ fecit. Et extūc incepit ecclesiā laniare: q̄re ex cōicat̃ ⁊ deponit̃ p honoriū q eū coronauit. ⁊ multa mala fecit: ⁊ ꝯtumax diu ꝑmansit: ⁊ morte ꝑuentus sine sacramētis a ꝓprio filio suffocat̃. sic iteꝝ multa exēpla hic sunt de ꝑsecutoribus ecclesie q̄ miserabilit̃ ꝑeunt. ipse etiā filiū suū henricū suffocauit: q̄ propt̃ ab alio filio suo cū egrotaret suffocatus fuit tp̄e innocētꝫ pape quarti.

Federic⁹ 2⁹ ā. 20 rx cecilie vixit: sꝫ ꝯtumax.

¶ Guilhelmus nyuernen̄. ep̄s vir sanct⁹ ⁊ doctissimus claret: q duo milia paupum tp̄e famis q̄tidie pascebat

¶ Sancta elizabꝫ filia regis vngarie vidua: omni virtute plenissima claret sancta vita.

¶ Lodouicus filius regis cecilie frater minor: vir sanctus clar⁹ habetur.

1215
¶ Cōciliū lateranen̄. celebrat̃ in vrbe. 1315 prelatoꝝ sūma fuit ibidē ꝯgregatoꝝ.

¶ Hierusalē destruit̃ vsq ad soluz excepto tēplo ⁊ ciuitate dauid a corradino filio staphadim.

¶ Quattuor ordines mendicantium videlicet ꝑdicatores: minores: augustinēses: ⁊ carmelite ꝯfirmātur ab honorio.

¶ Ordo cruciferoꝝ circa hec tp̄a renouatus ē per īnocentiū tertiū anno pontificatus sui 18 iam deuicta heresi albiensiū p cruce signatos. Fert̃ beatum quiriacum hierosolimoꝝ ep̄m olim huius ordinis primicerium extitisse statim postea q̄ sancta helena crucem inuenit. sꝫ iulianus apostata eundem quiriacum cum fratribus occidit: ⁊ sic longo tp̄e idem ordo abolitus fuit. Tēpore aūt innocētꝫ q̄rti: apud lugdunū creuit: ⁊ ꝑuilegys dotatus est ab codē.

¶ Sanctus cirillus grecus mellifluі carmeli prior: doctorq: tū vite scitate: tum ꝓphetie spū cōspicuus: multa ꝯscribit posteris ꝓfutura seculis ⁊ copiosis miraculis deo ꝓcurat gloriā mundoq stuporem.

¶ Lapis grādis cecidit ī monasterio sci gabrielis hn̄s signū crucis: ⁊ imaginē xp̄i exp̄ssam: ⁊ desup aureis lr̄is hn̄s scriptum: ihus nazaren⁹ rex iudeorum: ⁊ cecū illuminauit.

¶ Frisia tota pene submergit̃ fluctibus marinis ī qua ꝑierūt hominū plus q̄ centū milia ꝓpt irreuerētiā factā sacr̄mēto a q̊dā pugile: sic postea reuelauit btā virgo maria. Et cōstructa est ecclesia ī eodem loco vbi hostie ceciderūt: ⁊ cessauit q̄ssatio

¶ Uacat imperium multo tp̄e post depositionē federici: ⁊ etiā post eius mortē: ⁊ iō plures āni ascribunt̃ federico: sꝫ paucis iuste in obedientia eccl'ie regnauerit: qr nō statim alius in locū ei⁹ elcūs fuit

¶ Tartari deuastāt horribiliter vngariā ⁊ poloniaꝫ: ⁊ fit ingens terror in xp̄ianitate: sꝫ ꝑcibus sanctoꝝ impediti: sunt ne ꝓcederent.

¶ Mons quidā maximus in burgundia impiali diuidit̃: ⁊ cucurrit p multa miliaria: ⁊ quinq milia hominū suffocauit: ⁊ tandē ad alios mōtes accessit mirabiliter.

¶ Decretales cōpilant̃ per raymūdū ordinis predicatoꝝ: de mandato gregorio nono: ⁊ ad studia mittuntur.

6413 — 6423

romanus

Honorius 3⁹ ā. x. m̄. 8 d. 24.

Gregorius nonus an. 14. cāpan⁹

1214 — 1224

¶ Iste honori⁹ multos honorauit: ⁊ canonizauit pl'es scōs. Federicū coronauit: ⁊ etiā deposuit ꝓpt̃ rebellioꝫ. Ecclesiā sci laurētꝫ ex̄ muros: ⁊ basilicā q̄ dr̄ scā scōꝝ renouauit. Decretales ꝯposuit. ordinē ꝑdicatoꝝ ⁊ mīoꝝ ꝯfirmauit. tandē morit̃ ⁊ sepelit̃ rome in eccl'ia btē marie maioris.

¶ Iste greg⁹ pl'es canonizauit: ⁊ ꝯ federicū ꝯstant eccl'iaꝫ defendit: ⁊ rōanos corruptos pecunia fcā ꝓcessiōe solenni a laterano vsq ad scm̄ petꝝ cū capitib⁹ apl'oꝝ mirabil'r reuocauit: ita vt ꝯ federicū pene oēs cruce signarent̃: q̄propt̃ idē federic⁹ ab vrbe recessit longi⁹. Ipse libꝝ decretaliū p raymūdū ꝯpilari fec. tandē plen⁹ tribulationibus ꝓpt̃ tyrānidē federici: ⁊ alioꝝ moriens migrauit ad xp̄m.

¶ Scūs angel⁹ hierosolimitan⁹ carmelita vir sanctlorib⁹ adnūerādus: ⁊ vt paucis multa dicā nois sui hec speculū velut nubes imbrifera ꝑcādo circūq discurrēs inūeras xp̄i lucri fecit aīas: cui etiā tandē postq pl'a miracula ꝯfusiōe ꝓpriꝫ sanguis mortis vicē reddidit.

✠ loci illius: tē ꝑori brocardo mortui suscitatiōe q̄ pl'ribusq miraculis chorusco: ⁊ suis ꝯfratribus regulā iure suo ordinario tradidit: quā post lateranense ꝯciliū: honorius papa tertius: ac demū successor eius grego. 9. tutissime ꝯfirmauerūt vincentie teste in speculo historiali.

Judeus qdā i hispania apud toletū fodiendo īuenit lapidē i quo erat liber vetutissim⁹ i quo sic scriptū erat int̄ cetera. In tertio mūdo filius dei nascet̄ de virgine maria ꝛ ꝓ salute hominū patiet̄. Et ꝙ liber deberet īueniri isto tpe scȝ ferandi ꝛgis castelle. Et stati iudeus baptizatur cū oi domo sua.

Isti duo fuerūt electi ex mandato dñi papa contra federicū successiue: sȝ nō ꝓualuerūt tyrannidē eius suparc: qa potens nimis erat: nec fuerūt coronati morte ꝓueniente.

Imperatores.

Henricus 6⁹ ā. 4. lātgui⁹ thu-ringie.

Guilhelmus comes hol-lādie interfectus a frisonib⁹.

Thomas de agno doctor sanctus.

Albertus magnus eps ratisponeñ.

Eustachius ꝗ ꝛ bonauentura doctor deuotus.

Alexander de halis doctor: irrefragabilis.

Hugo cardinalis ꝗ ꝛ totā bibliā postillauit.

Vincentius speculator oēm materiā scibilē collegit.

Magister iordanus scūs ꝛ doctor mirabilis claret.

Magister vlricus discipulus alberti.

Petrus de tharēthasia postea papa. Et plures aly sancti ꝛ lrati floruerūt in diuersis mundi partib⁹ q̄s diuina bonitas misit ꝓ fidei defensione: aliogn tota pene fides pisset ꝓpt̄ hereticoꝝ multiplicitatē ꝛ subtilitatem. simul ꝛ potentiam.

Bon⁹ xp̄ianus morit̄ i turchia miraculis clarens.

Edimundus archieps cantuarieñ canonizatur ab inocentio.

Ludouicus rex francie vir scūs crucē accepit ꝛ transiuit mare ꝛ capit̄ ꝛ multa de ipso laude digna inuenies.

Petrus nouus martyr ab heteticis occiditur multis clarus miraculis canonizat̄.

Stanislaus eps cracouieñ ab iniquo ꝑncipe interfectus est ꝛ canonizat̄.

Vaticiniū q̄ddā sacrilegūȝ de cessatione euangely xp̄i ꝛ euacuatione sacramentoꝝ ecclesie ꝛc̄ ante annos dñi 1260. Qd̄ experientia tpis exsufflauit Plura talia totalit̄ mendosa repies facta ꝛ dicta.

Anno mundi	6433	6443

Pape

Celestin⁹ 4⁹ di. 16. mediolañ

de comiti b⁹ louanie

Innocēti⁹ 4⁹ ā. 11. m̄. 6. ianueñ-

Sedes cardinaliū diu vacue restaurant̄ de ꝑsonis ex diuersis mūdi partib⁹ electis ꝑ innocentiū.

Anno xp̄i	1234	1244

Iste celestinus vita scia laudabilis senex ꝛ debilis morit̄: sepultus i ecclesia sci petri: fuit eps sabineñ.

Cōtra pluralitatē beneficioꝝ: facta est illa solēnis disputatio ꝑisius. āno dñi 1238. i qua determinatū ē ꝑ scōs doctores: ꝙ nēo sine ꝑiculo peccati mortalis tenē pōt duo bñficia: quoꝝ alterū sufficeret ad sustentationē suā ꝛc̄. Et quidā alit̄ opinati: fecerūt ɔtrariū q̄s diuina iustitia horribilit̄ damnauit. De hoc sūt plura scripta ꝛ exempla in diuersis locis ꝛc̄. Dicit quidā scūs doctor. ꝙ medietas ministroꝝ dei est quasi resecata ꝑ hoc genus auaritie ꝙ vn⁹ plura bñficia ꝑmittit̄ habere. Sed q̄s vel vnū pōt digne admistrare aut ꝓprys ꝓ peccatis satisfacere.

Iste innocentius plures canonizauit: federicū ꝑ s̄niam diffinitiuā ꝺposuit ꝛ anathematizauit tanq̄ hostē ecclesie anno sui pontificatus adiutus a ianuensib⁹. Tandē mortuo federico idem papa cū magno exercitu apuliā ingreditur ꝛ post paululum neapoli morit̄.

Peregrinus qdā btē marie occidit̄ clam i diocesi andegauensi Et statim cultellus homicide nō cessauit stillare sanguinē donec suspenderet̄ interfector. ipse. ꝛc̄.

Ob frequentes saracenorū insultus fratres ordinis deifere marie. de carmelo a transmarinis ꝑtib⁹ vbi in plurib⁹ locis multiplicati fuerāt: in cismarinis venerūt paulatiue diuersas orbis regiones incoluerūt: teste vincentio i specu-lo historiali

¶ Post longā impꝫ vacationē electores ī duo se diuidētes hos duos elegerūt ⁊ fuit scisma ānis multis. Tādē mortuo ricardo: alphonsus corā gregorio decio intuitu pacis volūtarie cessit oī iuri: si quod hēret. erat enī vir prudēs ⁊ maximus astronomus: eius tabule famose sūt quas fecit: qꝛ cōpendiose ⁊c̄.

Alphonsꝰ rex castelle ⁊ legionis.

¶ Erat alphonsi famosissima apud astronomos ⁊ ē āno xp̄i 1251. Quod nota diligēter: quia ad multa deseruit in astronimia.

Simul isti duo an. 15 Scisma.

Richardꝰ frāt regis anglie comes cornubie.

¶ Iste rodolphus fuit comes habsburch ꝓbus: in armis strēnuꝰ ⁊ prudens elcūs apud basileā. crucem suscepit ꝓ terra sancta: benedictionē impialē ū habuit: dn̄s tn̄ papa electionē approbauit in fauorē terre sancte.

Rodulphꝰ ā 18

¶ Passagium grande factum ē in q̊ scūs lodouicus rex francie fuit: paruꝫ profecit.

¶ Sancta hetuiga quōdā ducissa polonie: vidua mire scitatis canonizatur per clementem.

¶ Benedictuꝫ sit dulce nomen dn̄i nostri ih̄u xp̄i: ⁊ gloriosissime virginis marie eius ⁊ vltra. amē. Nos cū prole pia: benedicat nos virgo maria. amē. Quicūqꝫ hec legerit totiēs quotiēs hꝫ tres ānos indulgentiaꝝ: quos clemēs ɔcessit ob rogatū lodouici scī regis francie solēnitē.

¶ Festū venerabil' sacramenti instituit per vrbanum quartum cū indulgētys.

¶ Martinus q cronicā abbreuiauit.

¶ Alexander de villa dei ordinis minoꝝ qui doctrinale ɔpilauit. vir scūs theologie sacre professor.

¶ Concilium lugduni celebrat ꝑ gregoriū x. in quo fuerūt 500 ep̄i: 240 abbates: ⁊ alij ꝓlati circa mille: ⁊ greci: ⁊ quidā tartari solennes ibi fuerūt baptizati.

¶ Sancta clara canonizat ab alexādro 1254.

¶ Speculū historie vincētij hic finitur.

6453 — 6463 — de vrsinis

Alexāder 4 ā. 7. m̄. 3 d. 4. cāpaꝰ

Vrbaꝰ 4ꝰ ā. 3. m̄. 1. di 4. gallicus

Clemēs 4 ā. 3. m̄. 9. d 25 ꝓuīcia

Gregoꝰ xꝰ an. 4. d. x. Lōbardꝰ

Innocētiꝰ 5ꝰ m̄. 5. d. 2 lōbardus.

Adrianus 5ꝰ mē. 1. d. 9. ianuēs.

Iohānes 21ꝰ mē. 8. hispanus.

Nicolaus 3ꝰ ā. 1. m̄. 9 romanus

1254 — 1264

¶ Iste alexā quēdā māfredū pseudo regē cecilie excōicauit: duos falsos libros ɔdēnauit: loquētes ɔ̄ mēdicitatē ⁊ euāgelium xp̄i ⁊c̄. morit tandē viterbij: ⁊ ibidem sepelit.

¶ Iste vrbanꝰ fugauit exercitū saracenoꝝ ꝑ crucesigtos quem māfredꝰ ɔ̄ ecclesiā mitat ⁊ ɔtulit r̄gnū sicilie comiti ꝓuīcie q fuit frat regis francie: vt fugarꝫ māfredū. tādē mortt ꝑusij ⁊ ibidē sepelit. ⁊ māfredus postea vita ⁊ regno ꝓuatur ꝑ karolū.

¶ Iste clemēs scūs fuit ⁊ ꝓphetico spū ꝓdixit hostes eccl'ie tā q̄ꝫ sumꝰ ꝑituros. vn̄ crediturꝫ q deꝰ eiꝰ meritis t̄bulationes eccl'ie tē plimas extixit. hic hūit ātea vxorē ⁊ liberos ⁊c̄. fuit ꝓuincialis natiōe.

¶ Iste gregorꝰ satis accidētal'r venit ad papatū: qꝛ cū eēt archidiaconꝰ leodieñ. ⁊ iuissꝫ vltra mare cā deuotiōis: ibidem existēs ī papam eligit. Psus. Papatꝰ munꝰ tulit archidiaconus vnꝰ. Huc patrē patꝝ fec discordia fratꝝ. Vexꝫ a spū scō scm nō dubiuꝫ ē: qꝛ valde bn̄ se habuit: nō intendens pecuniaꝝ lucris sꝫ elemosinis paupm. Fecit etiaꝫ ordinationē vnā gnqꝫ epoꝝ cardinaliū q̄ꝫ plurimū laudabilē: qꝛ honestas ⁊ valētas ꝑsonas assumpsit. Moritur arctij: sepultus ibidem.

¶ Iste innocētiꝰ fuit de ordine ꝓdicatoꝝ: famosus doctō ātea vocatꝰ petrꝰ de tharentasia lūbardꝰ natiōe. morit statim rome sepultus ī laterano.

¶ Iste adriaꝰ fuit nepos innocētij q̄r ti: ⁊ etiā statim meritur viterbij ibiqꝫ sepelitur.

¶ Iste iohānes fuit ī scientijs diuersꝫ famosus: sed moribꝰ stolidus: oībꝰ tn̄ cōis. hic cū diceret se diu victuꝝ: statiꝫ cum camera noua corruit ⁊ mortuus ē viterbij.

¶ Iste nicolaꝰ magnificus fuit ī edificijs extruēdis: ⁊ bn̄ rexit vrbē diebus suis: ⁊ ordinatōēꝫ cardinaliū fecit āno ꝑmo pōtificatꝰ sui: et scbo moritur vn̄ segt turbatio rōanorū ꝓpt patriā vrsinoꝝ ⁊ hanibaldēses: ⁊ homicidia ⁊c̄.

¶ Piscis marin⁹ ĩ similitudinẽ leonis captus fuit anno p̃mo martini pape ꝛ dabat planctus horribiles ꝛ adductus ĩ vrbem veterem cũctis ostẽsus est q̃m monstrũ hoc vulgo interp̃tante esse signũ futuri discidij. Q̄d ꝛ factũ ẽ qꝛ stati p⁹ sicilia interfectis alienigenis ꝛ fetib⁹ ĩ materno vtero occisis crudelit̃ ab obedientia karoli sui regis: ꝛ ꝑ ↄsequens ecclesie recessit: ꝛ petrũ arragonũ regem assumpsit: ꝛ multa mala secuta sunt. Et in vrbe partia surrexit: qꝛ vrsini cõtra hanibaldos cũ multa sanguinis effusione pugnarunt. Item ꝛ int̃ saracenos multa milia occise fuerunt. Et iõ nõ mirũ ꝙ patrimoniũ ecclesie patit̃ solito more: qꝛ temp⁹ est vt iudiciũ incipiat ab ecclesia dei. Uerum karolus nõ longe ante martinũ obijt bene dispositis singulis ꝛ deuote sacramentatus. Petrus vero inobedientie filius infeliciter mortuus est ex vulnere q̄d in bello suscepit: sicut solent mori ꝑsecutores ecclesie: qꝛ durum est fragili homini contra stimulũ calcitrare.

Imperatores.

¶ Wernher⁹ puer scũs rustican⁹ martyrizat̃ a iudeis: requiescit in baco.

¶ Tripolis capit̃ a saracenis ꝛ xp̃ianitatis nomen ibidem delet̃.

¶ Achon illa fortissima ꝛ ĩ expugnabilis ciuitas capit̃ a soldano ꝛ sarracenis ꝓpt̃ discordiã vitiaqꝫ nationũ in ea commorantiũ: ꝛ deleta fuit. ꝛ ↄsequenter tota simul terra scã occupatur a saracenis ꝓpt̃ nimia peccata xp̃ianoꝝ: q ibidẽ tũc morabant̃

¶ Ordo celestinoꝝ inchoat̃ ꝑ virũ scm̃ celestinũ qui ĩ papã electus ẽ: nec vnq̃ꝫ cecidit a ꝓposito sancto vsqꝫ hodie.

¶ Franciscus petrarcha poeta ꝛ heremita scripsit plura stilo eleganti.

¶ Tartari inuadunt regnũ cõstantinopolitanũ multasqꝫ terras impij occupãt stragẽ indicibilẽ de hoĩb⁹ facientes

villa ẽ

¶ Nicolaus de lira doctor theologie clarus habet̃ parisius. Hic fuit iudeus natione. Cõuersus aũt valde ꝓfecit ĩ ordine minoꝝ ꝛ scripsit sup totã bibliam ꝛ alia. Uel fuit ãno dñi 1330 vide ĩ libris suis. Alij dicũt ꝙ fuit de brabantia de parentib⁹ xp̃ianis: ſꝫ ob pauptatẽ visitauit scolas iudeoꝝ ꝛ sic didicit linguã illã. Uel iste nicolaus a iudeis informatus ẽ in pueritia.

¶ Jubileus ĩstituit̃ a bonifacio de centesimo ĩ centesimũ semp duraturus. Et fuit p̃mus iubileus anno dñi 1030

¶ Liber sext⁹ decretaliũ publicat̃: ꝛ fuit missus ad studia vniuersalia ꝑ bonifacium octauũ.

¶ Festũ quattuor euangelistarũ ꝛ quattuor doctorũ institut̃ hieronymi: augustini: ambrosij: gre-

Anno mundi	6473		6483		
Pape	Martin⁹ 4⁹ ã.4.m̃ 1.gallicus	Honorius 4⁹ an.2.d romanus	Nicolaus 4⁹ ã.4.m̃ 1.lũbard⁹	Celestinus qntus m̃. 5.d.5.	Bonifaci⁹ 8⁹an.8.m̃. 9.cãpan⁹
Anno xp̃i	1274		1244		

¶ Iste martinus fuit religiosoꝝ amator: ꝛ pijs opibus valde intẽtus. hic excõicauit impatorẽ ↄstãtinopolitanũ eo ꝙ ñ redierat ad fidez sic̃ ꝓmisit in ↄcilio lugdunẽsi ꝓpt̃ q̄d multa passus fuit: ꝛ tota ecclesia sil̃. simil̃r ꝛ petrũ regem arrogonie ĩuasorẽ regni sicilie excõicauit. tandẽ p⁹ multa bella q̄ instruxit ↄ̄ ꝑfidos iudeos ꝛ tribulatiões morit̃ ꝑusij miraculis clarens.

¶ Iste honorius fuit hõ tẽpatus ꝛ magne discretiõis: libẽter hñs pacẽ nulli lesiuus. Hic p̃dicari fecit crucẽ cõtra petrũ ĩuasorẽ regni sicilie.

¶ Carmelite huius tpe dimissis mantellis varijs cappas albas sũpserũt

¶ Cometa visus est signũ mali qꝛ plura secuta sunt afflictiua xp̃ianitatis.

¶ Iste nicola⁹ fuit dcũs frat̃ hieronymus minister generalis in ordine minorum: qui licet bonus homo in se fuerit: tñ multa infelicia ecclesie suo tẽpore acciderũt. nam multa bella orta fuerũt ĩ vrbe ipsius occasione: qꝛ nimis adhesit vni pti. Post hunc vacauit sedes annis 2. mẽ. 6.

¶ Iste celestin⁹ totus scũs fuit ꝛ ob hoc cũ ꝑ annos duos cũ medio cardinales ↄcordari non possent ipsũ tandem de heremo vocãtes elegerunt. Et stati ꝓpt̃ on⁹ papatui resĩgñuit. Et ab eo dcũs est ordo celestinorũ. canonizatus ẽ p̃m⁹ ꝑ clemẽtẽ sub nomine sci petri ↄfessoris

¶ Iste bonifaci⁹ fuit vir in his q̄ ad curiã ꝑtinẽt expientissimus ꝛ qꝛ parẽ nõ habuit prudẽtie sue moduz ĩ tantã arrogãtiã erexit seipm̃: vt dñm toti⁹ mũdi se dicẽt tã in tpalib⁹ q̃ꝫ in spũalib⁹ Et multa magnifice fecit q̄ in fine miserabilit̃ ↄ̄fecert̃ dedit qꝫ exẽplũ cũctis p̃latis ne alta saperẽt: ſꝫ forma sci gregis magis studerent a mari a subditis q̃ꝫ tieri. hic ẽ de q̄ dicit̃ ꝙ ĩtrauit vt vulpes vixit vt leo: ꝛ morit̃ vt canis ꝛc̃.

¶ Iste adulphꝰ fuit comes de anaxone: ⁊ nō fuit coronatꝰ p papā: qr obyt in bello: qd cu3 alberto duce austrie habuit.

¶ Iste albertꝰ fuit dux austrie filiꝰ rodolphi pdcī. hic pmū a bonifacio reprobatꝰ: deīde ab codē ꝯfirmatꝰ ꝑpꝫ regē frācie tc̄ īimicū eccłie. cui etiā alberto idē papa regnū frācie subiecit sic̄ ⁊ alia regna: s3 nihil ꝓfuit tandē occiditur a nepote suo.

¶ Iste henricus fuit comes lutzenburgensis: in militaribꝰ actibus streuissimus: pacē p terrā ⁊ aquā tenere cupiuit: victor gloriosus: ⁊ bellator īuictꝰ extitit: coronatus fuit a clemēte q̄nto. tandē intoxicatus sumēdo eucharistiā. Hec legunt̄ in libris ⁊ fama ferunt̄ p quendā de ordie pdicatoꝝ facta: sed mihi pn̄tate fuerūt lr̄e testioniales in q̄bus excusat̄ ordo de his: ⁊ ꝙ false hec imposita fuerūt venerabili viro dn̄o bernardino de monte politiano: q erat frat̄ eiusdē ordis bō prudens ⁊ religiosus sacerdos: de claro genere natꝰ: in curia impiali pncipibꝰ eq̄l.

Adulphꝰ an.6.

Albertus an.10.

Henricus septimus an.5.

¶ Cometa appuit: ⁊ sequit̄ statī bellū flādrēse vbi cecidit flos militie gallicane 1302.

¶ Terremotꝰ magni fuerūt: nec ausi fuerūt hoīes manere in ciuitatibus: ⁊ papa bonifacius similiter in p̄to quiescebat.

¶ Lodouicꝰ olī rex frācie canonizat̄ p bonifaciū 8

¶ Alanus doctor vniuersalis.

¶ Johēs scotus doctor subtilis.

¶ Johēs andree iurista maximus claret bononie plura scripsit solēniter.

Obtulit etiā se in ciuitate arety int̄ amicos impatoris stare iuri: ⁊ ad oēs obiectionē fiducialit̄ rn̄dere. cui placet regrat huiusmōi apud ꝓfessores eiusdē ordinis: ⁊ plene īformabit̄ de his ad oēm copiam.

¶ Rhodus insula capit̄ de manibꝰ thurcoꝝ p dn̄os ordis scī iohīs hierosolimitani cū q̄nqꝫ adiacentibꝰ. Et fuit bellatū ānis quattuor: ⁊ finalit̄ xp̄iani obtinuerūt.

¶ Judei expellunt̄ de regno francie: oibus coꝝ bonis ꝯfiscatis illic minime reuersuri.

¶ Templary destruunt̄ subito mirantibus vniuersis quō tanti dn̄i sic īsperate pimunt̄: magister ordinis ꝯburitur pisiꝰ. Causa aūt publicata fuit postea que fuit ꝓphana ꝓfessio cum abnegatiōe xp̄i: ⁊ expuitione supra crucē in opprobriū crucifixi: ꝓut plures coꝝ ꝯfessi fuerūt. Et stetit ordo iste ānis 184.

¶ Dulcinus heresiarcha nouariēn̄. cū margareta vxore sua heretica: ⁊ ꝯplicibus suis cōbusti fuerunt: s3 pus mēbrati cōcisi fuerūt. crux pdicata fuit.

6493 — 6503

Bñdictus xiꝰ mē.8. di.17.

Clemēs 5 ā.8.m.1.d 15. vasco.

Johānes 22ꝰ annis 18.

1294 — 1304

¶ Iste benedictꝰ vir scūs fuit de ordine pdicatoꝝ parum supuixit ⁊ obyt pusy ibidē sepultus in eccłia pdicatoꝝ miraculis choruscās. hic subortū discidiū int̄ regē francoꝝ ⁊ bonifaciū sedauit: ⁊ ꝓuilegia restituit: ⁊ libertates q̄bus rex ꝓuatꝰ erat. ⁊ vacauit sedes p annū seq̄ntem: ⁊ plus ꝑpter discordiā cardinalium.

¶ Iste clemēs fuit tāte ꝓrogatiue ī expediendis negocys ecclesie: que tūc plurima fuerūt: vt etiā abn̄s eligeret. Concilium celebrauit viēnse: ⁊ librū septē decretaliū. q vulgarit̄ clemētinaꝝ dr̄ ꝯpilari fecit: inq̄sitores ꝯ tēplarios misit: venetos supauit: regulā minoꝝ declarauit: templarios dānauit: ⁊ ordinē scī iohīs hierosolimitani exaltauit. tandē pꝰ multa que laudabilit̄ egit morit̄. et sedes vacauit ānis duobus men. 3.

¶ Iste iohēs totꝰ gl'osus fuit ꝙ ad ea ꝙ ī actiua vita exercēda sūt: ꝯstōnes clemētis publicauit: ⁊ ad vniuersalia studia misit: multos scōs canonizauit. Epatus plurīes diuisit: ꝯ pluralitatē beneficiorū multa bona instituit: ⁊ hereticos p̄cī pcipuo zelo dānauit ⁊c̄. An aūt saluatꝰ sit an nō: dn̄s etiā suis deuotissimis reuelare noluit. Ipse etiā fundauit domū boni passus ordis carthusieñ. sup durentiā ꝓpe auinionē.

¶ Conciliū viennense in quo ꝓsedit clemēs q̄ntus: multa ibi sūt statuta: p salubri regimine ecclesie: ⁊ heresu3 extirpatione. Et minoꝛes int̄ se tumultuātes ꝯcordati fuerūt: pars vna dicta fuit spiritualiū. alia vticꝫ nō habuit vocabulū hoc.

¶ Nobilissima ciuitas aconensis a saracenis destruit̄: ac demū deifere marie in carmelo monasteriū ad q̄ttuor miliaria ciuitati vicinū: ab eis igne crematur: fratribus inuētis in eo: ꝓsidoꝝ gladys trucidatis. ⁊ tūc ꝓhdolor ordo carmelicus mellifluum locū ex toto pdidit: in quo a tpe helie: ⁊ helizei ꝓphetaꝝ duobus milibus ducētis viginti ⁊ vno annis ꝓstiterat.

¶ Sanctus albertus de tarpano carmelita siculus: vir meritis signis: doctrinacꝫ clarus: ac totius pfectionis exēplar septimo idus augusti migrauit ad dominum.

¶ Iste ludouicus fuit dux bauarie ꝛ ꝯtempsit coronationē dñi pape: qua ꝓpt̃ ab eo deposit⁹ ē ꝛ multus sibi labor ꝛ ꝑicula successerũt. Nisus ē etiã scindere vnitatē ecclesie. Et federicũ ducē austrie contra se electũ vicit. In tribulatione ꝛ ꝯtumatia vsq̧ ad finē durus ꝑmansit grande ꝑiculũ aīe sue reportando. Tandē karolus cõtra eũ eligit̃ qui ꝑualuit. ꝛ ludouicus de equo cadens subito morit̃.

¶ Ordo nouorũ militũ ihu xpi instituit̃ in portigalia ꝑ iohannem 22 cõtra sarracenos

¶ Astronomi maximi fuerunt parisius hoc tpe videlz: iohis de lignerys: iohis de saxonia: iohis de muris ꝛ buridan⁹ maxim⁹ phs qui īuenit viã modernorũ.

Imperatores.

Lodouicus 4⁹ ã. 13.

¶ Thomas de aquino doctor scũs canonizat̃ 50 anno post obitũ suũ.

¶ Thomas eps erfordens̃ canonizat̃

¶ Ludouicus tolosan⁹ eps canonizatur filius regis sicilie ordinis minorꝫ.

¶ Clementinarũ liber publicat̃ ꝛ ad studia vniuersalia dirigit̃ ꝑ iohãnē 22.

¶ Paupes de lugduno q se dixerũt de tertia regula francisci tanq̃ heretici dãpnati sũt ꝛ cõbusti plurib⁹ locis ꝛ vicibus cũ suis articulis erroneis. Un⁹ articulus fuit q xps ꝛ apli nihil habuerũt in ꝓpo vel cõi ꝛ q nullũ ius habuerunt in his que scriptura dicit eos habuisse.

¶ Johãnes mandeuil doctor ī medicina ꝛ miles ī armis natione anglic⁹ fuit circa hec tpa. Et mirabilē ꝑegrinationē q̃si totius mũdi ꝑfecit. Et scripsit eã trib⁹ linguis.

¶ Odericus vir scũs de ordine minorũ ī asia ꝛ india euangelizando discurrit: miraculis clar⁹. Et q̃ttuor scõꝝ martyꝝ corpa sui ordinis de ciuitate hormes transtulit ꝑ mare ad supiorē indiã ī ciuitatē carrã nõ sine miraculis. Et descripsit pegriationē suã.

Beguardi multi cõbusti sũt pisi⁹ ꝓpt̃ heresiꝫ paupm: q2 sub specie boni mala suscitare conabant̃. Et michael generalis minorꝝ fuit cũ sibi adherentibus declaratus hereticus. Numerus cõbustorꝝ tã de ordine eodē q̃ aliorꝝ 114.

¶ Spũs guidonis multa reuelat ī ciuitate alexy ꝓpe romã: ꝛ de hoc pulcher libellus ē scriptus.

¶ Uentus magn⁹ fuit qui terras mouit ꝛ vndas ꝛ edificia subruit.

¶ Uisio flebilis facta cuidã heremite in p̃ntia dñi inocenty pape 6 dũ adhuc cardinalis esset. vñ aiebat. Uidi aīas ī infernũ descendere sicut niues densissimas: in purgatoriũ sic̃ niuē rarissimã: sꝫ ad padisum tm̃ tres vidi introire scꝫ illius epi ac illi⁹ vidue romane. ꝛ illius p̃oris carthusieñ: q oia sic post reppit vera. Et maximã deuotionem ad sacrũ ordinem carthusieñ deinceps habuit.

¶ Ludolphus carthusieñ p̃or argentineñ: qui vitã ihu compilauit egregie ꝛ alta.

Anno mundi 6513 6523

Pape

¶ Declaratũ ē ꝑ iohez 22 edicto perpetuo hereticũ esse censendũ asserere xpm ꝛ apostolos nihil habuisse ī ꝓpo nec ī cõi. Item affirmare q in xpo eiusq̧ aplis ī his q̃ cos hũisse sacra scriptura testat̃ neq̃q̃ ius ipsis vtẽdi ꝯpetierit nec illa donandi: aut ex ipsis alia acgrẽdi: erroneũ ꝛ h̃eticũ idē papa iohes declarauit.

Bñdictus 12⁹ ã. 8. m̃. ꝛ. di. 1g.

¶ Declaratũ ē ꝑ bñdictũ q aīe scẽ q nihil hñt purgabile: p⁹stati vt decedũt faciē dei vident: aliter sentire aut dog̃tizare ē hereticum.

Anno xpi 1314 1324

Nota q iohes 22⁹ collegit d libris ꝑdecessorꝝ suorꝝ ex ordine beati bñdicti sũmos pontifices 24 fuisse. Cardinales 183. Archiepos 1464. Epos 3502. Abbates insignes 15070 hũit. q̊q̧ canonizatos scõs 5555.

¶ Scisma 21 int̃ iohez 22: ꝛ quẽdã petꝝ d carbario de ordine minorꝝ. Cã fuit tirãnidis ludouici. q scindere nitebat̃ vnionem ecclesie eo q iohes papa eũ excõicauit: ꝛ ideo istũ petrũ in idolum erexit ꝛ veneratus est eũ sꝫ nihil ꝓfecit: q2 stati succisũ est ꝛ petrus venit ad pedes iohis veniaꝫ petit ꝛ obtinuit tñ fuit cõſuatus vt hostis oib⁹ dieb⁹ vite sue.

¶ Iste benedict⁹ fuit monach⁹ mõastery bolleñ: ordinis cisterciy: ꝛ vocabat̃ iacob⁹ de furno ab īfantia bõe vite ꝛ mgr̃ in theologia. Fact⁹ aũt papa reformauit ordinē sci bñdicti ꝛ cisterciẽñ. qd̃ necesse fuit In largiẽdis bñficys dur⁹ fuit: ꝛ ne indignis ꝯferreret̃: decretalē edidit: q sic incipit. Benedict⁹ deus in donis: ꝛ multos priuauit. Erat feruid⁹ fidei cum seueritate zelator: ꝛ ob hoc multis minus carus. tãte rigorositatis fuit: q vix cognoscere voluit ꝯsanguineos: dicēs papã ꝯsanguineos nõ habere.

¶ Gerardus de bononia ordinis magne marie de carmelo doctore parisiy sapie ꝛ doctrine opiniõe celebris: post pluriũ librorꝝ editionē in auinione vitam exiuit.

¶ Sibertus d belre alamanus: ꝛ iohes valsigram anglicus carmelici ordinis illustribus ꝯnumerandi ad salutis scientiam verbis scriptisq̧ q̃ plures erudiunt.

¶ Judei p totã almaniã fuerunt cõbusti: qr fontes τ puteos intoxicarũt: sicut plures coꝝ cõfessi fuerũt: id eẽ verũ.

¶ Iste karolus fuit rex bohemie: vir prudẽs τ astutus. hic iussu clemẽtis fuit electus adhuc viuẽte lodouico cõtumace: τ qr humilit̃ sci petri benedictionẽ ac pape coronationẽ expetijt: more alioꝝ bonoꝝ regum. idõ in oĩbus bene directus fuit: τ ꝑualuit ꝯ oẽs aduersorios suos. Ipse multa statuit: τ ꝑcipue legẽ fauorabilẽ ꝓ ꝑsonis τ rebus spũalibus: q̃ adhuc karolina dr̃. Tandẽ morit̃ diuitijs plenus τ gloria: sepultus prage.

¶ Anno xp̄i 1335: fundata ẽ domus scẽ barbare ordis chartusiensis in colonia agrippina: illo in loco vt pie credit̃: vbi olim btũs seuerinus sci martini animã in celum deferri cõspexit angelico cũ cõcentu.

Karolus 4ᵘˢ an. 31.

Portentũ ignis ĩ celo visũ est qδ a ph̄is vocat̃ candela rotunda. Et eodẽ ãno surrexerũt 1351 cruciflagellatores. Hec secta pestifera surrexit in sup̄iori almania: τ ad inferiorem descẽdit: demũ ad ptes gallicanas. Cõfluebãt huiusmodi ex diuersis: doctis τ indoctis: nobilibus τ ignobilibꝰ. flagellabãt aũt se cũ flagellis nodosis acubus insutis τc. τ nisi papa ꝓhibuissꝫ multa mala attẽptassent.

¶ Aquaꝝ inundatio fuit maxima nõ ex pluuijs: sꝫ scaturientiũ terre venaꝝ: damna fecit infinita toto orbe.

¶ Bellũ maximũ int̃ philippũ regem frãcie: τ etuardũ regẽ anglie fuit: τ tanta strages vt mare flandrẽse aliquot diebꝰ tinctũ sanguine videret̃.

1350.

¶ Pestilẽtia grauissima fuit ita φ vix viui sufficiebant ad sepeliendũ mortuos.

¶ Lector quidã paulus noĩe negãdo beatã virginẽ ꝯceptã fuisse sine peccato originali: corã toto clero et populo in cracouia cecidit: τ expirauit: ſmone nõdũ finito: vt testat̃ magister henricus de hassia. qδ factũ plures terruit in hac materia scribẽtes.

¶ Itẽ multe ville deserte diu manserunt.

¶ Jubileus mutat̃ p clemẽtẽ de qnquagesimo ĩ qnquagesimũ: ꝓpter breuitatẽ hũane vite

¶ Johãna regina frãcie virtuosa τ humillima: τ vt pie credit̃ scã obijt 1349.

¶ Scũs yuo brito doctor iuris canonizat̃: qr fuit aduocatꝰ paupum τ scẽ vite. hic solus inter oẽs iuristas modernos sanctus reputat̃.

¶ Taliarãdꝰ cardinal' sci petri ad vincula: ꝑlatꝰ deuotꝰ: τ amicꝰ religiosoꝝ τ ꝓmotor bonoꝝ fuit.

6533 6543

lemonicensis

Clemens 6ᵘˢ ã. x. m̄. 6. di. 16.

Innocẽtiꝰ 6ᵘˢ ã. x. lemonicẽsis

1334 1344

¶ Iste clemẽs fuit noĩe τ re totus ꝟtuosus: multaq3 p benedictũ rigorose scã mitigauit: τ quosdã ꝑuatos restituit. Laudabilis fuit rigor seueritatis benedicti: sꝫ multo amabilior fuit benignitas clemẽtis. hic erat sermocinator egregiꝰ. τ ſmones multos collegit. Nullũ inconsolatum a se abire ꝑmisit. Electus fuit ãno xp̄i 1343. vt in bulla quadã repperi.

¶ Iste innocẽtiꝰ amator fuit religiosoꝝ. τ fecit fabricari in regno frãcie ꝓpe sanctã andreã ex opposito auinionis monasteriũ ordis carthusien̄. τ m'ta ꝑuilegia eidẽ scõ ordini ꝯcessit: ibidẽq3 sepelit̃. fuit etiã canonista maximꝰ

¶ Johẽs de bachone carmelico theologice sapie canoniceq3 scie ꝑnceps ꝑisius τ demũ p angliã clarus cognoscit̃.

¶ Petrus de casa ex priori generali carmelitaꝝ ep̄s vasionensis ac hierosolimitanus patriarcha virtutis forma: doctrineq3 speculuꝫ clarus habet̃ quẽ q̃3 plura miracula deo conregnare ꝑdicant.

¶ Guido d̃ pirpiniatio ex ꝑori gñli carmelice religiõis: ꝑmũ maiori cẽs: ac demũ eluen̄. põtifex doctor int̃ ꝑcipuos ꝯmẽdatos: τ vt alt̃ helias ꝓ domo dñi seriosiꝰ pꝰ correctoriũ iuris: τ alia q̃3 pluria volumia ꝑcõmendata: libꝝ ꝯ oẽs hereses scribit: quẽ dño gancellino cardinali albanẽsi ꝑtitulauit: τ multoꝝ actuũ suoꝝ clarissimc gestoꝝ magnitudine xp̄anũ orbẽ celebri rumore clarificat.

¶ Terremotꝰ maximi fuere ꝑ diuersa loca ⁊ basilea tota cecidit cū inūtis castris ĩ circuitu. Huc hoīes velut bestie in siluis cōmorant̃ nec ciuitates intrare audent. Bella etiam plura ⁊ pestilentie ⁊ fames fuerūt. Terraq̃ ĩ multis locis aquā albā ⁊ fetentem euomuit: q̃ castra ⁊ loca fortia casui dedit. Tp̄a pecuniosa ꝓpt̄ hereses ⁊ sectas plures ⁊ superbia ⁊ iniq̃tas nimis inualuit. vnde in libro btē brigitte p̄mo capl̄o 45. dicit̃ ꝙ ꝑm rigorē iusticie mundus merito deberet ꝑire: q2 peius est ꝙ̄ tp̄e diluuij sȝ precibꝰ scōꝝ misericōdia parcit ei

Imperatores

¶ Brigitta vidua scīssima de regno suecie clara habet̃: multas reuelatiōes hūit informatiuas ad omnē statū ecclesie: ⁊ ordinē instituit cuiꝰ ipsa patrona ē: festum eius agitur 23 iulij.

¶ Ordo saluatoris qui vulgarit̃ dicit̃ ordo brigitte circa hec tp̄a inchoat̃ cuiꝰ regulā ipse saluator met dictauit.

¶ Stigmata xp̄i mulier q̃dā ĩ manibꝰ ⁊ pedibꝰ habuit: ⁊ morabatur in oppido delfft in partibꝰ holandie.

¶ Studiū prage instituit̃. Et p̄uilegijs dotat̃ ab inocentio sexto intuitu karoli.

¶ Eclypsis solis fuit ĩ p̄ncipio martij ⁊ durauit q̄si duabꝰ horis.

¶ Tp̄a multū supsticiosa ⁊ curiosa ⁊ populus leuis nimis.

¶ Katheria d̄ senis ꝟgo ĩcōꝑabilis scitatis fuit cuius vitā scripsit mgr̄ iordanꝰ ordis p̄dicatoꝝ ꝯfessor eius: obijt anno 1380. Multū iustificauit partē vrbani sexti: dicēdo ipsū esse verū papā ⁊ d̄ scisma te ꝓphetauit ⁊c̃.

¶ Habuit secū ꝟginē sanctā katherinā filiā btē brigitte: ⁊ alias plures vtriusq̃ sexus ꝑsonas venerabiles.

¶ Causa hūanc malitie a doctis viris multiplex assignat̃: inter q̄ nō mīma ē ꝙ pn̄tes filios nō educāt disciplinate sȝ ꝑmittūt eos ad placitū delitijs affluē. Petulātia igit̃ cū ex ꝯsuetudine in naturā transierit nec erubescere nec timere pn̄t. Fitq̃ ceruix dura donec pauꝑtate: bellis: laboribus ⁊ alijs tribulatiōibus mollescat attrita. Flagellū ergo sibi p̄parat q̄ filios non castigat.

¶ Alexandria egypti ciuitas opulētissima a petro hierusalē cipriq̃ rege capitur. Beato petro thome ordinis carmeli pr̄iarcha constantinopolitano ac sedis ap̄licę ꝓ scō passagio legato multū cooꝑante.

¶ Johannes de rupescissa de ordine minoꝝ multa p̄dixit mox futura de duobꝰ antixp̄is ⁊ desolatione terraꝝ ⁊ generali ꝯculcatione cleri ⁊ reductiōe totius orbis ad fidem xp̄i. Pluraq̃ alia an̄ annū dn̄i 1370 q̄ dixit sibi reuelata a dn̄o ih̄u sȝ nō euenerūt. Et diu ĩ vinculis tentus ĝndia scripsit de futuris. Et nō ꝙ pene ab initio fidei: huiusmōi p̄nosticatores fuerūt: ⁊ q̄tq̄t tempꝰ determinatū p̄dixerūt de huiusmōi archanis q̄ pater posuit ĩ sua ptāte decepti sunt. Et ideo nō est huiusmodi reuelationibꝰ fides amplius adhibenda.

Anno mūdi 6553 — 6563

Pape

Urbanus quitus annis 8.

¶ Cōstitutione ĩ vinea: publicat̃ cōtra simoniacā p̄uitatē p̄mo anno vrbani in vrbe apud scm̄ petrum.

Gregoriꝰ vndecius an. 8

Anno xp̄i 1594 — 1364

¶ Iste vrbanus fuit abbas massilien̄ ordinis scī bn̄dicti decretoꝝ doctor ⁊ scūs reputat̃. Fecit crucē p̄dicari contra thurcos ⁊ passagiū ordinauit: intoxicatꝰ obijt ⁊c̃. Ad ipsū btā brigitta fuit missa a xp̄o ꝓ confirmatione regule.

¶ Iste gregorius fuit dictus petrus de bella forte leminonicen̄ dyocesis dyaconus cardinalis obijt rome in pace xp̄i. Post cū sequit̃ tribulatio quā dn̄s btē brigitte p̄ostendit ꝓpt̄ peccata cleri.

¶ Circa hec tp̄a ꝑmisit karolus quartꝰ electoribꝰ thelonea ⁊ vectigalia imperialia: q̄ sita fuerāt iu terris ipsoꝝ. Et surgit disputatio ĝndis ꝓ ⁊ cōtra. Nam vna positio ꝓbare cōtendit ꝙ h̄ nō liceat neq̃ expediat sic exossare imperiū vt nullas vires cōtra aduersantes retineat. Alia ecōtra putat rationabilit̃ hoc factū ne ipsoꝝ electoꝝ regiones ꝯuenit̃ stante ꝓ nūc tot p̄ncipū violenta incursione nihilq̃ curātiū de impialium fulminatiōe p̄ceptoꝝ. Quare ergo ipsi electores p̄ceteris exactionari deberēt cū nō esset qui defendēt: aut manū adiutricē afflictis porrigēt. Que aūt istaꝝ firmior sit: videāt q̄ꝝ interest. Quid ꝟo de his eneas poeta laureatus senserit: in historia bohemoꝝ plenius ꝯtinet̃. Hoc ꝓ certo scimus: ꝙ siue sic siue aliter disputatio ꝯcludat̃: mundꝰ iste cursum suū solita vanitate ⁊ instabilitate nō retrahet. Nihil stabile sub sole: sed cūcta subiacent vanitati: vt sapiens dicit.

¶ Scūs petrꝰ thome ex carmelita pacten̄ ep̄s ⁊ pr̄iarcha ꝯstantinopolitanꝰ: doctor p̄celebris. sūmiq̃ regis signifer bellicosus. Post inumeras q̄s habuit nedū cū spiritualibꝰ: sȝ ⁊ corpalibꝰ crucis inimicis victorias. Postq̃ plures cōscriptos libros ac patrata miracula in famagusta regni cipri ciuitate corpus exuit in festo epiphanie.

Wenzela us ã.24

¶ Iste Wenzelaus filius pdicti karoli regis bohemie: et adhuc pre vivete: elect9 est in regem cu adhuc puer esset: sed nõ curauit de impio: et iõ p9 multas admonitiones depositus fuit. Nobilé eius indolé libidinosa vita polluit: et fuit finis eius sine honore: nimis eni degener erat a moribus et virtutibus sui genitoris: nec vnq3 impiali diademate coronatus ẽ. Paterna autem pbitas in sigismundu fratrem eius transisse fert: vt infra patet.

¶ Secta chorizantiu transiuit ãno dñi 1373. Et fuit rhenus magnus icompabilit.

¶ Bartholus.
¶ Baldus: fuerũt hoc tempore maxime legiste.

¶ Festu visitationis btẽ marie instituit ab vrbano sexto sm forma sacrameti eucharistie pter impetrandã vnionẽ: meritis beate marie virginis.
¶ Vincentius de valétia al's de ferra vii scus ordinis pdicatop claret miraculis multis: canonizatus est post a calixto tertio ãno dñi 1455: quod et sibi spu pphetico pdixit. bernardus discipulus eius.

¶ Scisma vigesimusecundu oium scismatu que an fuerũt: pessimu3 et subtilissimu. Adeo eni pplexum fuit vt etiã doctissimi: et osentiosi viri nõ valerent discutere. cui esset magis adherendu: et fuit otinuatum per ãnos 40 cu graui scandalo totius cleri: et grandi iactura aiap pter hereses: et alia deuia: que tũc pullularũt: eo q nõ esset disciplina in ecclesia 3 huiusmodi. Et iõ ab isto vrbano sexto vsq3 ad martinu nescio qs fuit papa.

¶ Jo̅hes balestary carmelita doctor int doctores ingenti habitus gloria: post editionẽ multop voluminu: in ouentu suo maioritarum moritur.

¶ Iste bonifacius eligitur rome loco vrbani. dictus fuit petrus de thomacellis: et cõtinuat scisma.

6573 | 6583

Scisma pessimu oritur durauit annis 40.

Urban9 6
an. 9.

Clemes 7 an. 15.

Bonifaci9 9 an. 15

Bñdi ct9 13 ã. 21.

1374 | 1384

¶ Iste vrbanus elcus fuit in vrbe ppt vim romanorum s3 cardinales hoc metu fecerũt et nõ ex aĩo. Quapropt fugientes ad ciuitatẽ fundop: dixerũt eu nõ esse papã. et elegerũt loco eius dñm robertum de gebennis eodẽ ãno q dcũs est clemẽs septimus. et hic orit scisma.

¶ Sanctus andreas ex pore carmelitap florentini cenoby psul fesulanus odore virtutifero: lõge lateq3 fulgurãte splendescens in dño quieuit: cui9 corp9 florentie translatum: magna miraculop illustrat gloria.

¶ Iste benedict9 fuit electus in auinione in locu clementis: et dicebat petrus de luna: et pdurauit vsq3 ad ociliu3 ostantiẽse: sed nec tẽ quidẽ obedire voluit: s3 semp pmãsit pertinax. Mouẽs tandẽ in regno arrogonie iussit cardinalibus suis q stati alium loco sui eligerent: quod et fecerunt: et idolum eleuãtes clemẽtem octauu vocauerut: sed nil profecerunt.

¶ Frãciscus martini theologop viuamentu singularisq3 sui tpis lucerna: in honorẽ pgloriose sui carmelici ordis patrone libp de scã cõceptione imaculate dei genitricis marie oscribit cunctis virginis zelatoribus gratissimum.

¶ Iste ruptus fuit dux bauarie et comes palatin⁹ rheni. vir iustus et catholicus coronatus a bonifacio 9. Hic cū grādi exercitu almanoꝝ intrauit italiā cōtra iohannē ducē galiase sed cū iactura graui redyt: dignus habitus vt ꝓ iusticia pateret.

1498

¶ Cometa apparuit. Et stati post leodium ceciderūt 40 milib⁹ interfectis. Et dñi prutheni cōtra regem polonie bellātes supati sūt occisis 40 milib⁹.

Imperatores

Ruptus al's robert⁹ an. 9.

¶ Gherbardus groet claret scītate vite et scīa et incepit ɔgregationē fratꝝ i dauentria: et plura scripsit

¶ Johannes rusbroch clarus habet: vir admodū deuot⁹ et illuminatus. Etiā multa scripta in theutonico reliquit.

¶ Henricus oyta sacre theologie ꝓfessor famosus.

¶ Henricus de bassia etiā doctor theologie: fuerūt in Vienna duo luminaria ecclesiie.

¶ Heresis puersa iohannis Wiclef i anglia et iohānis hus i bohemia: hieronymi de praga pullulauit et multos infecit. Et sub habitu ouino lupinā crudelitatē abscondentes: totum ecclesiasticū statū subuertere nitebant. Adiuuit eos temp⁹ pessimū ꝑpt scandalosū scisma.

¶ Heresis adamitaꝝ pullulare cepit in bohemia: ꝫ stati extincta ab hereticis fuit scꝫ hussitis. Erat eninimis grossa et iuerecūda. Nā nudi incedebāt et indrñter cū femis luxuri abant.

¶ Petr⁹ de eliaco theologus. Johannes gerson discipulus eius etiaꝫ doctor theologie clarent parisius

¶ Conciliū pisanū in q̄ inchoata fuit materia de mō faciende vnionis duos eni deposuit et tertiū substituit: et sic peior scissura facta est quia nō ꝑualuit exeq bonū qd decreuit.

1407

¶ Ludouic⁹ dux aurelianeñ frat regi francie occisus ē parisius insidiose. Et fuit occasio. infinitoꝝ maloꝝ. Causa acta i cōcilio constancieñ

Anno mūdi 6653 6603

Grecus

Innoceti⁹ 7⁹ an. 2

Grego⁹ 12⁹ an. 12.

Alexāder 5⁹ an. 1.

Pape

Anno xpi 1394 1404

¶ Iste innocentius fuit electus rome i locū bonifacy: dicebat cosmarus de aperusio.

¶ Trifarius cursus tpm repit qui se miro ordine alternat: et ſm hunc oīs status: oīs conditio: se gubernat. Prim⁹ ē abundātie: 2⁹ indigentie: 3⁹ temperantie. Cū eni tpaliū abundātia arridet hoīes sic fiūt animosi et grādia attemtant ꝓlesqꝫ velut futuri sublimes delicate et pompose educant. Sequitur ex his facilit discordia q̄ñ nullus alteri cedere didicit: donec apta bella cuncta ad paupertatē deducāt. Indigentes igit effecti prudentiā ad discimus moleste expti qꝛ nō vt volum⁹ ꝫ vt pmittimur opamur: temperate deinceps viuere ac meticulose solem⁹ Generat deniqꝫ tempantia: hec paulati diuitias que iterū vt ꝑus animū tumidū reddūt: et euꝫ in circuitu sempiterne instabilitatis ambulare cogunt. Juxta cōmune igit ꝓuerbiū: diuitie pariunt animositates: aiositates bella: bella paupertatē: paupes mediocritatē mediocritas diuitias: diuitie iteꝝ aiositates ꝛc. Hoc ēqꝫ psalmista notat dicens. In circuitu impy ambulant.

¶ Iste gregori⁹ fuit electus rome loco innocenty vocabat añ angelus corarius cessit constancieñ.

¶ Iste alexander fuit elect⁹ i ɔcilio pisano dicebat petrus de candia. Et sic additum est scisma scismati: quia tres gerebant se ꝓ summis pontificibus.

¶ Iste sigismūd⁹ fuit rex vngarie: vir xp̄ianissimus ꝛ humilim⁹ adeo deuot⁹ vt merito canonizari debuissꝫ iux̄ q̄rundā pioꝝ vota. Hic afflicte ecclesie ꝛ pene desolate: sua mirabili sapiā ꝛ īdustria succurrit: nec in aliq̊ sibi ac suis pepcit donec plena vnio fieret. Cōtra thurcos nouē bella hūit: vbiqꝫ triū-phādo. Quid vltra? que de cōstātino: theodosio karolo: ottone: ceterisqꝫ impatoribus laude digna scribunt: huic secure pn̄t applicari. eligitur āno 1409. cū iā 23 ānis regnasset in vngaria. coronat̄ ab eugenio.

Sigismū d⁹ ā. 27 f. karoli.

¶ Bohemia vastat̄ atrocit̄ p sigismundū: ꝛ p̄ncipes almanie ꝓpter heresim hussitaꝝ. Et fuit crux data ꝛ p̄dicata cōtra eos.

1416

¶ Conciliū ꝯstantiense magnū in q̊ fides xp̄iana q̄ iā multis ānis q̄i titubare videbat̄: fortit̄ exurrexit: ibi scisma pessimū 40 ānoꝝ termiatū est: ibi hereses dānate: ꝛ duo heresiarche s. iohēs hus ꝛ hieronym⁹ ꝯbusti fuer̄t: ꝛ pl̄a bōa īstituta. Decreuit etiā eadē scā synod⁹: ꝙ ꝯciliū ltime ꝯgregatū repn̄tat ecclesiā vniuersalē: ptātē hꝫ a xp̄o imediate: cui oīs stat⁹ etiā papal̄ obedire tenet̄ ī his q̄ sūt ad generalē reformationē ecclesie. s. in fide ꝛ moribus. tā in capite q̄ꝫ in mēbris. Itē ꝙ deinceps ꝯciliū de decēnio debēt celebrari ꝛc̄.

¶ Frācia an̄ hec tp a diu in flore: h̄ in merore ꝛ cōculcatione fuit iux̄ morē variabilitatis tpaliū. Et nota ꝙ franci etiā ex̄ patriā suā. s. ī turchia mirabilissime ceciderūt in bello: qꝛ noluerūt audire ꝯsiliū sigismūdi: ꝛ capt⁹ fuit dux burgūdie: alys interfectis.

¶ Regnū frācie florentissimū mirabilit̄ sup̄ modū vastat̄ p henricū regem āglie: q etiā nō valēs qetos dies in delitys sufferre. postqꝫ alios afflixit nō sine grandi iactura suoꝝ: infelicissime morbo pessimo vitā finiuit. Itē iohēs dux burgundie ideꝫ regnū eq lacerauit: ꝛ ipe etiā post occidit̄: qō fuit infinitoꝝ maloꝝ occasio. Tandē dn̄s cardinalis scē crucis ordis carthusien̄. pacis modū int̄ eos repsit: sꝫ anglici noluerūt recipe: sed burgundi tm̄.

¶ Iohēs dux burgūdie atrocit̄ occidit̄ in ꝯspectu regis frācie: statim p⁹ treugas initas: cū sacr̄m diuisim ābo sūpsissent. ꝛ sequūt̄ multa mala longo tpe.

¶ Duo amātes in pn̄tia sigismūdi fatuo amore cōglobati: cū se ad libitum frui nō possent horribili infirmitate percussi sunt: ita vt mulier expiraret: vir etiā vix curari poterat: vnde apparet q̄ꝫtū sit h̄ malū vitandū qō nullo ꝯsilio acqescere potest.

6613 — 6623 — decūs gabriel de venetys

Iohēs 23 ā. 4. decūs balthasar- -de coxa

Martin⁹ 5⁹ an. 14. romanus.

Eugenius 4⁹ an. 16. venetus

1414 — 1424

¶ Iste iohēs successit alexandro. Et p̄mū quidē bene inchoauit ꝑ vnione: ꝛ fuit ī ꝯcilio cōstan̄. ꝛ obtulit cessionē papatus sꝫ post depuatus latent̄ fugit ꝛ tn̄ nil ꝑficit ei: capit̄ tandem: ꝛ sic cessauit coact⁹: factus etiam iteꝝ cardinalis. sepult⁹ florētie

¶ Iste martinus elcūs fuit per cōcilium ꝯstan̄. depositis alys ꝯtēdētib⁹ q diu scisma habuerūt. ꝛ sic redyt vnio diu desiderata: ꝛ necessaria ꝑ fidei defensiōe. hic fuit papa potētissim⁹ sup̄ oēs diues ꝛ iusticiari⁹ magnus: plateas ꝛ stratas publicas securas reddidit. hēticos deleuit: multa bona patrauit: adiuuāte sibi īclyto p̄ncipe sigismūdo. Pro terra scā recuperāda: multos thesauros ꝯgregauit: sꝫ morte p̄uētus res īpedita fuit: ꝛ ꝯcilium breuit̄ an̄ mortē ꝯgregari iussit in basilea.

¶ Iste eugenius fuit elcūs pacifice in vrbe mortuo martino: ꝛ īdubitatus papa habit⁹: sꝫ postea breuit̄ expulsus de roma fuit vt nud⁹ fugēt. Iteꝫ a ꝯcilio basillien̄. citatus ꝛ etiā depositus sꝫ nō curauit. ꝛ ob hoc iteꝝ scisma oritur qō stetit vsqꝫ ad mortē eius. q fauebant sibi multa laude digna de eo dixerunt. Ecōtra q aduersabant̄ plura enormia sibi īposuerūt ꝛc̄. vt moris ē. Tamē qcqd ē: ante susceptā dignitatē fuit vir abstracte vite: puta fratcella ꝛ bōe fame. Qō postea fer̄t fecisse diuino iudicio relinquo. Ipse etiā romā recuperauit adiutus a venetis ꝛ maiorē obediētiā habuit.

¶ Michael de ayguauis bononien̄. natalis soli gloria ꝛ magnū carmelice religionis: qnimo totius xp̄ianitatis luminare: post editionē multoꝝ voluminū terras liquit.

¶ Iste albertus fuit dux austrie ꝛ gener sigismūdi: ꝛ ideo assumpt⁹ fuit ĩ regem bohemie ꝛ vngarie: ꝓpter filiā scʒ eius qꝛ aliū heredē nō reliquit. Hic electus fuit ĩ regem almanie sʒ statĩ intoxicatus obyt. Aly dicūt ꝙ ꝓfluuio ventri. Uir vtiqꝫ totalit̃ virtuos⁹ ꝛ adeo pius vt tota plebs diceret: ꝙ mundus eius p̄sidentia nō esset dignus. Relīgt vnū filiū ꝑuulū cui simile cō tigit ꝛ duas filias.

¶ Iste federicus dux austrie electus fuit in regem almanie ꝛ diu distulit coronari a papa ꝓpt̃ scisma. Tandē facta vnione a nicolao cū mag̃ glīa: imꝑiali dyademate extitit in vrbe coronat⁹: vir vtiqꝫ pacific⁹ ꝛ get⁹ ꝛ paciētie singularꝭ nec odiens clerū. Filiā q̊qꝫ regis portigalie sūpsit ĩ vxorē. Anno aūt 1471 magnā fecit cōuocationē p̄ncipū ĩ ratispona ꝓpt̃ incursum thurcorū ꝓponens eis ꝙ iam infra 20 annos xp̄ianitas diminuta esset ad centū leucas vel quasi. Et monuit vt ad resistendū se pararent.

Imperatores

Albertus anno vno

electus ē francfordie 1438 die 17 marty.

Federic⁹ tertius

¶ Tres soles visi sūt in celo. Et statĩ triplex regimen in ecclesia scʒ eugeny. Cōcily: ꝛ neutralitatis. Multa dicūt. Itē anno xp̄i 1434. Fuit ventus maximus. ꝛc̃.

¶ Cōcilium basiliense ĩ quo multa bona instituta fuerunt ꝓ reformatione ecclesie ĩ capite ꝛ ĩ mēbris. Habuit p̄ncipiū gl̃iosū: sʒ finē humilē ac tribulatiōe plenū ꝓpt̃ scisma. Mirabilis rex euentus. Preualuit concilium constantiense contra tres papas eas deyciendo ꝛ quartū instituendo: cū tot haberet aduersitates: ꝛ a nullo ꝯfirmatū fuissʒ. Istud aūt tanta auctoritate collectū: ꝛ firmatū: nec vnū potuit vel ĩ modico reducere ad normā sui ꝓpositi: imo econtra ꝓcessus ei⁹ impeditus fuit ab vno. Ibi debile p̄ncipiū ꝛ finis gloriosus hic econtra prescise.

¶ Costantinopolis ciuitas imperialis capit̃ ab infidelibus thurcis tradita ꝑ ianuensem qui ꝑ triduū a turco ꝯstituit̃ rex iuxta ꝓmissum ꝛ die quarto decollat̃. Et fit planctus ĩ tota xp̄ianitate ꝛ timor g̃ndis. Multi xp̄iani trucidati sūt ꝛ inumerabiles venditi. Imperatoris corp⁹ iam mortuū decapitatū fuit ex liuore thurci. Et peryt pene totaliter fides in grecia.

¶ Lyduit virgo scā ĩ holandia fuit q̄ mirabili infirmitate diu detēta vbi ꝙ patit̃ .i. ĩ toto corpe iuxta nomen suū.

¶ Ludouicus arelateñ ep̄s: cardinalꝭ morit̃ vir scē vite ac mire pacientie: miraculis chorusca ns: singularis columna concily basilieñ: cui diu presedit.

¶ Bernardin⁹ frater mior qui nouā reformationē ĩchoauerit: morit̃ miraculis fulgens cuius festū agit̃ 20 may:

¶ Johannes de capestrano frater minor discipul⁹ bernardini statĩ post obitū eius p̄fuit reformationi noue claret miraculis morit̃ 1456 habita victoria cōtra thurcos.

Anno mūdi 6633 | 16643

Pape

Felix 5⁹ ā. 9. eligit̃ 1439. die 17 nouēbris

¶ Eugeni⁹ depositus fuit decima die iuly 1439. Et h̄ orit̃ scisma vsqꝫ ad annū 1448.

Nicolaus 5⁹ ā. 8. ianuēsis

elect⁹ fuit āno 1447 ꝛ morit̃ āno 1455.

Anno xp̄i 1434 | 1444

¶ Iste felix fuit dux subaudie p̄nceps deuot⁹ ꝛ senex vidit filios filiorꝫ suorꝫ. Hic cum iam celibē vitā duceret electus est in papā a cōcilio basilieñ deposito eugenio: ꝛ fuit scisma longo tp̄e ꝛ nō habuit magnā obediētiā: qꝛ neutralitas subintrauit. Tandē defuncto eugenio cessit nicolao ꝓpt̃ fauorē vnionis: factus legatus francie ꝛ cardinalis sabinianus.

¶ Scisma 23 inter eugeniū ꝛ felicē ꝛ durauit annis 16. Causa fuit satis noua neqꝫ ante hec tp̄a visa. Quia cōciliū basiliense deposuit eugeniū vnicū ꝛ indubitatū papā: iō ꝙ nō seruaret decreta concily costañ vt dicebat̃: nec obedire curauit ꝯcilio basilieñ: asserens magis ecōtra debere fieri. Unde orit̃ g̃ndis altcatio scribentiū de hac materia ꝓ ꝛ cōtra: nec poterāt ꝯcordari vsqꝫ hodie. Una ꝑs dicit ꝯciliū ē sup̄ papā. Alia ꝑs ecōtra dicit nō sʒ papa ē sup̄ cōciliū. Deus sup̄ oīa benedictus det pacem suā in ecclesia sancta sponsa xp̄i semꝑ.

¶ Iste nicolaus electus in vrbe loco eugeny adhuc pendente scismate: paulatĩ vbiqꝫ obtinuit obedientiā mirantib⁹ oīb⁹: ꝙ vir humillime natiōis sic p̄ualeret contra ducem subaudie q̄ fuit q̄si affinis cūctis p̄ncipib⁹ xp̄ianitatis: ꝛ tñ dimissus ab oīb⁹. Sʒ statĩ sequēti anno vnio redyt cedente felice: qꝛ placuit dn̄o ꝑ abiecta mūdi glorificare nomē suū. Hic fuit magister in theologia totus actiu⁹: ꝛ ĩ cōceptib⁹ locuples: multa diruta reedificauit: ꝛ g̃ndem murū rome in circuitu pallacy ꝯstruxit: ꝛ totū murū romanū reintegūit ꝓpt̃ timorē thurcorꝫ. Itē v̾sus de vnione ĩ vrbe publicat⁹ Lux fulsit mūdo cessit felix nicolao: videlʒ āno 1449

¶ Bella plura ĩ diuersis ꝑtib⁹ diu cōtinuata: ĩ Westphalia ĩ pruscia ĩ flandria ĩ anglia ĩ romania ĩ sueuia maguntia ꝛc̃. ꝛ p̄cipue ĩ anglia strages g̃ndis. Et post āno 1461 magūtia capitur.

¶ Jubileus cū magna deuotione ꝑ totā xp̄ianitatē celebrat̃ ꝛ ingens multitudo ad limina scōꝝ cōfluit. Dn̄s etiā papa rosam ĩ dn̄ica letare cōsecratā inclyto p̄ncipi laniḡuio hassie transmisit multis v̾tutib⁹ redimito q̄ ab elisabeth scā matre sua fuit prolis sexta.

¶ Pueri scī michaelis pegrinant̄ cū magno feruore per turmas viā longā ad mare: ⁊ fit tior cūctis ne spūs neq̄ʒ agitaret eos: sʒ statī cessauit ,ppter tediū itineris ⁊ famē quā patiebant̄ 1457: ⁊ anno p̄cedenti fuit maximꝰ tremotꝰ in neapoli: ⁊ pierūt multi 40 milia.

¶ Artifices mira celeritate subtiliores solito fiūt. Et impssores librorꝫ multiplicant̄ in terra.

¶ Reformatio magna plurimorꝫ monasteriorꝫ in diuersis mūdi ptibꝰ fit. Et nota ꝙ huiꝰmōi reformatiōes crebro legunt̄ fcē: sʒ pene nulla remāsit qn solito more p successū tpis ad pristinū relabaret̄ languorē,pꝰ venerabiliū patrū mortem.

¶ Festū transfigurationis instituit̄ a calixto ,p gratiarū actione illius victorie miraculose fcē ɔtra turcū in vngaria eodē die.s.sancti sixti 1457.

¶ Uictoria miraculosa celitꝰ dat̄ xp̄ianis ī vngaria trās danubiū ɔ̄ thurcū magnum: ⁊ pdidit multos ⁊ fugit turpit̄ timore hostiū pculsus: cū nēo cū psequeret̄. sola manus dei terruit cū in die scī sixti āno xp̄i 1456. Sanctꝰ iohannes de capistrano pn̄s fuit ibi: ⁊ ,puocauit pplm trepidantē ad psequēdū īfideles fugiētes: ⁊ facta ē vltio magna. Dixerūt enī thurci ꝙ tā īmensus numerꝰ armigerorꝫ inseq̄bat̄ cos ꝙ vix ausi fuerūt respicē: ⁊ iō fugissent relictis oībus. Ipsi fuerūt scī angeli.

¶ Puella noīe stina in ptibꝰ Westphalie ī oppido q̄d hamo dr̄ apte ac x̄issime stigmata dn̄ice passionis hūit ī manibꝰ ⁊ pedibꝰ ac latē: virgo nouit̄ ɔuersa āno.s.1464.post spaciū aūt 15 ebdomodarꝫ circa festū venerabilis sacmēti corā 12 testibꝰ oñdit ea: ⁊ p̄dixit ꝙ pꝰ duas horas redirēt: qꝛ tc̄ nō īuenirēt ea: ⁊ sic factū fuit: qꝛ loca illa sanata erāt

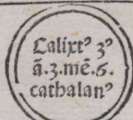
¶ Leodiū multis tribulatōibꝰ atterit̄ ⁊ post āno 1468.destruit̄ totalit̄ per karolū ducē burgūdie: ⁊ dinant āno p̄cedenti: etiā idēʒ āno 73 in trauit terrā gelrie: ⁊ obtinuit eā.

¶ Jubileus mutat̄ in fauorē aīarꝫ p paulū de vicesimoq̄nto in 25 annuʒ vt qꝛ abūdat iniq̄tas supabundet ⁊ gratia.

¶ Cometa apparuit in pncipio āni 1472.Circa festū sācti agnetis trāsiuit sup coloniam in opposito libre: ⁊ caudā longaʒ q̄si graduū 30 misit ad occidentē.in festo scī blasij stetit in ariete ⁊ misit caudam q̄si ad pliades x̄sus orientem. vaga nimis erat: alba q̄nq̄ʒ ⁊ flāmea crinitaq̄ʒ valde. Sequunt̄ bella ⁊ epidimie in diuersis ptibus. Et āno 73 fuit estas feruētissima ⁊ siccitas inaudita: ⁊ in quibusdā terris ignis sub terra succēsus vsq̄ʒ ad arenā fuit.

¶ Johānes soreth p̄or generalis ac reformator carmelici ordinis vir scē vite: ⁊ singularit̄ xp̄o fructificus: posteaq̄ʒ carmelū totū 20 rexerat ānis: andegauis obyt 25 iulij: vbi q̄plurimis: nūc miraculis corruscare fertur.

6653 6663 6673

-ris eugenij.

1454 1464 1474

¶ Iste calixtꝰ vir valde senex electꝰ fuit ⁊ ɔtinue infirmꝰ: nec potuit zelū suum pficē quē ɔ̄ thurcos ɔcepit īpediēte senio morteq̄ʒ p̄ueniēte.elcūs fuit 1455: morit̄ 1458 ipso die scī sixti ī quo festū trāsfiguratiōis instituit āno vno elapso.

¶ Iste pius elcūs ē āno dn̄i 1458 ⁊ vocabat̄ eneas vir eloquens ⁊ orator magnꝰ: poetaq̄ʒ laureatꝰ: impatoris ābasiator añ fuit: ⁊ ī ɔcilio basilieñ.notabilē tractatū scripsit ,p auc̄te eiusdē. Ipse etiā canonizauit scām katherinā de senis 1461.hic passagiū ordinare cupiēs: cū p̄les ex almania venissent romā: ipsos cū bn̄dictiōe remisit ad ,ppria: eo ꝙ nō suf fecissent: ⁊ statī ipse pꝰ morit̄ 1464 die 14 mēs augusti.

¶ Iste paulꝰ elcūs est āno dn̄i 1464.⁊ statim approbauit celebrationeʒ festi pn̄tationis btē x̄ginis gloriose sicut piꝰ.hic in sīgnādis petitiōibꝰ maturꝰ fuit ⁊ iusticie tenax q̄i melius foret pauca ɔdonare: ⁊ ea firmit̄ fuare q̄ʒ plura signare ⁊ statiʒ reuocare. Grāde palacium ɔstruxit apud scm̄ marcū: añ ɔpletioneʒ morit̄ anno 1471. die 21 iulij.

¶ Hic añ cardinalatū fuit generalis ī ordine minorꝫ: electꝰ āno 1471 vocabatur aūt frācīscꝰ de sauona ,p pe ianua: bone fame ⁊ morū Fuit etiā vocatꝰ ad cardinalatū absq̄ʒ scito suo. eodē āno orator bernardꝰ iustinianꝰ venetorꝫ r̄citauit corā eo ꝙ thurcus abstulisset xp̄ianitati duo impia: q̄ttuor regna: 20 ,puincias: ⁊ 200 vrbes: populumq̄ʒ absq̄ʒ nūero vtriusq̄ʒ sexꝰ.hortabat̄ q̄ʒ vt ad resistēdum se disponeret.

¶ Chronica q̄ dr̄ fasciculꝰ temporꝫ: edita in alma vniuersitate colonie agrippine a quodā deuoto cartusiensi: ⁊ impssa Uenetijs singulari industria atq̄ʒ impensa Georij Walch almani.āno dn̄i 1479.Sixto quarto pontifice maximo: finit feliciter.

¶ Karolus dux burgundie cuʒ ciuitatem nanseiā ditionis reinhardi lothringie ducis īclyti obsedisset magna cū potētia: tandē ab eodē reihardo auxilio ⁊ manu forti Sigismūdi illustrissimi ducis austrie: argētineñ q̄q̄ʒ ⁊ basilieñ: cū reliq̄s federe sactissimo ɔglobatis: q vulgo suiceri vocitant̄: atroci prelio trucidatꝰ ē victoriosissime. Epitabiū cuiꝰ editū tale extat. Te piguit pacis teduitq̄ʒ quietis ī vita Hic iaces karole iamq̄ʒ quiesce tibi.

BIBLIOTECA
NAZIONALE CENTRALE
XV
FIRENZE